TYGODNIK LOKALNY
wspólnota lubartowska
I GMINY NIEMCE
lubartow.24wspolnota.pl
6 - 12 października 2026 r. ■ nr 40 (1076) ■ Cena 4,99 zł (w tym VAT 5%)

W tym numerze

LUBARTÓW ■ KOCK ■ OSTRÓW ■ ABRAMÓW ■ FIRLEJ ■ JEZIORZANY ■ KAMIONKA ■ MICHÓW ■ NIEDŹWIADA ■ OSTRÓWEK ■ SERNIKI ■ UŚCIMÓW ■ NIEMCE

Cztery razy wzywali karetkę do niepełnosprawnej, schorowanej pacjentki

W końcu dostała sepsy i zmarła

Halina Matejczuk zmagała się m.in. z zespołem Downa i wynikającymi z tego różnego rodzaju ograniczeniami, przez dekady była dosyć sprawną osobą.Ostatnie dni jej życia były jednak naznaczone ogromnym cierpieniem

Najpierw wypisano ją z izby przyjęć. A potem jeszcze trzykrotnie przyjeżdżała do niej karetka, ale ani razu nie zabrano jej do szpitala.

STRONA 10/11

Ona już z trudem oddychała, ratownicy to widzieli. Siostra wiele w tych ostatnich dniach wycierpiała. Bardzo mi jej szkoda - mówi Antoni Matejczuk. W rękach trzyma zdjęcie swojej siostry, Haliny. Na fotografii siedzi obok ich mamy, która zmarła kilka lat temu

fot. Dominik Smagała

Informator Powiatu Lubartowskiego

STRONA 5

Petycja do dyrekcji szpitala w Lubartowie: Zostawcie oddział urologiczny!

STRONA 5

REKLAMA
LUBARTOWSKIE CENTRUM KOMINIARSTWA
Czyszczenie, Przeglądy Ceeb, Odbiory.
Frezowanie (rozwiercanie), wkłady kominowe ceramiczne, nierdzewne, stalowe.
Uszczelnianie kominów, szlamowanie.
Budowa całych kominów i remonty ponad dachem.
Kominy Izolowane Kwasoodporne.
Tel. 781-495-997, 578 143 582

REKLAMA
NOWY SALON OPTYCZNY W LUBARTOWIE
sferaOczu.pl
Z WYCIĘTYM OGŁOSZENIEM OTRZYMASZ - 100 ZŁ RABATU
REALIZACJE RECEPT NFZ / LEKARZ OKULISTA / OKULARY / DOBÓR SOCZEWEK KONTAKTOWYCH
UL. LUBELSKA 200 GALERIA TARGOWA
TEL. 575 700 538

Komu nie bije dzwon

Echo zapomnianych świątyń Ziemi Lubartowskiej i Łęczyńskiej

Kiedy opustoszały cerkwie nad Wieprzem

S. 20-21

Dom Pogrzebowy Malesa
ELASTYCZNOŚĆ CEN, BEZ KOMPROMISU W JAKOŚCI
BEZPŁATNA CHŁODNIA
Dyżur całodobowy: 501 688 811
www.malesa.com.pl

SKUP – KASACJA POJAZDÓW
Tel. 500 813 500
WYSOKIE CENY
WŁASNY TRANSPORT
ZAŚWIADCZENIE O KASACJI

GAJ-STAL KONSTRUKCJE STALOWE
PROJEKTOWANIE
KONSTRUKCJE STALOWE
GENERALNE WYKONAWSTWO
HALE MAGAZYNOWE
WWW.GAJ-STAL.COM
TEL. 884 060 266 | 505 383 861

N 2500
ISSN 2392-2184
9 772392 218608
LUB

eprasa.pl 551b74cf04

STOPKA
wspólnota
TYGODNIK LOKALNY
Adres redakcji
ul. Ks. A. Szulca 1, 21-100 Lubartów,
tel.791 194 007,
e-mail: lubartow@24wspolnota.pl
Redaktor naczelny
Mateusz Orzechowski
lubartow@24wspolnota.pl
Dziennikarze
Marcin Kusyk
kusyk@24wspolnota.pl
Dominik Smagała
region24wspolnota@o2.pl
Dyrektor ds. marketingu i reklamy
Anna Mokrzycka
tel. 691 782 434
mokrzycka@24wspolnota.pl
Specjalista ds. reklamy
Agata Badziak
tel. 517 070 803
e mail: badziak@24wspolnota.pl
Specjalista ds. Marketingu i Reklamy
Ewa Jaszczak, tel. 691 648 641,
e-mail: kontakt@24wspolnota.pl
Sport: Mateusz Połynka
Skład - Jarosław Pałys
Wydawca
Wydawnictwo Wspólnota
Mateusz Orzechowski
Druk
Polska Press Drukarnia Białystok
ul. Ignatki 40/2
Księgowość
tel. 510 166 892
Kolportaż
tel. 791 193 007
Informacja o polityce ochrony danych osobowych Wydawnictwa Wspólnota dostępna jest na naszej stronie internetowej 24wspolnota.pl oraz w siedzibach redakcji.

TU NADASZ
OGŁOSZENIE
POWIAT LUBARTOWSKI
Lubartów
- Redakcja ul. Ks. Szulca 1
- Lombard Karat ul. Lubelska 33

Kamionka
- Sklep Karolina ul. Lubartowska 12

Ostrów Lubelski
- Witex Witold Barszcz ul. Żabia 2

Ostrówek
- Sklep Korona, Ostrówk Kolonia 12

Kock
- Ubezpieczenia Tomasz Przeworski, ul. Piłsudskiego 17 (obok Stokrotki)
- Ubezpieczenia Tomasz Przeworski, ul. Kleeberga 10 (obok Biedronki)

Jeziorzany
- Dom Handlowy Anna Blicharz, ul. Rynek 24

Michów
- Komis Bogusława Staniak ul. Rynek I 21

ZNAJDŹ NAS NA facebook

MASZ TEMAT? ZADZWOŃ
791 194 007

Robert Zygadło odchodzi na emeryturę. Po 28 latach żegna urząd

Robert Zygadło przechodzi na emeryturę po 28 latach pracy w Urzędzie Gminy Lubartów. Wieloletni główny specjalista do spraw ochrony środowiska i rolnictwa pożegnał się ze współpracownikami podczas spotkania w sali konferencyjnej urzędu.

28 września w sali konferencyjnej Urzędu Gminy Lubartów odbyło się spotkanie poświęcone pożegnaniu Roberta Zygadły. **Na emeryturę odchodzi główny specjalista do spraw ochrony środowiska i rolnictwa,** związany z Gminą Lubartów od 1998 roku. Wydarzenie było okazją do wspomnień, podziękowań i podsumowania wieloletniej pracy urzędnika.

fot. https://gmina-lubartow.pl/
Robert Zygadło (trzeci z lewej) pracował w urzędzie 28 lat

Robert Zygadło przez niemal trzy dekady był częścią zespołu urzędu. Zajmował się sprawami dotyczącymi ochrony środowiska i rolnictwa. Dla współpracowników był nie tylko specjalistą w swojej dziedzinie, ale też osobą, na którą można było liczyć. **Robert Zygadło pracował w Gminie Lubartów przez 28 lat.** Przez ten czas dał się poznać jako osoba życzliwa i otwarta.

Marcin Kusyk

Tuzin komitetów zarejestrowanych w gminie Niedźwiada. W listopadzie wybory wójta

Na 8 listopada wyznaczono wybory wójta. Są już zarejestrowane komitety wyborcze.

W gminie Niedźwiada zarejestrowało się 12 komitetów wyborczych. Cztery z nich to komitety partii politycznych. Czy wystawią swoich kandydatów na wójta? W gminie Kamionka też zarejestrowały się trzy komitety partyjne, ale nikt nie startuje z ich listy na burmistrza, za to ich członkowie wchodzą w skład komisji wyborczych.

Wygląda na to, że o fotel wójta powalczą osoby obecnie sprawujące władzę w gminie - zarejestrowały się komitety pełniącego funkcję wójta Piotra Tarnowskiego i zastępcy wójta Małgorzaty Jaksim.

Zarejestrowane komitety

Komitety partii

KW Normalna Polska, pełnomocnik wyborczy - Katarzyna Lidia Matlakiewicz, pełnomocnik finansowy - Piotr Gołek

KW Normalny Kraj, pełnomocnik wyborczy - Wiesław Lewicki, pełnomocnik finansowy - Aneta Renata Olszak

KW Samoobrona, pełnomocnik wyborczy - Jan Perkowski, pełnomocnik finansowy - Ewa Frankowska

KW Wolna Europa, pełnomocnik wyborczy - Beata Baran, pełnomocnik finansowy - Dominika Barbara Gowin

Komitety wyborców

KWW Mieszkańcy Razem, pełnomocnik wyborczy - Mateusz Piesta, pełnomocnik finansowy - Mateusz Piesta

KWW Kamila Smolińskiego, pełnomocnik wyborczy - Paulina Smolińska, pełnomocnik finansowy - Paulina Smolińska

KWW Krzysztofa Walenciuka, pełnomocnik wyborczy - Anna Sapieja, pełnomocnik finansowy - Anna Sapieja

KWW Małgorzaty Jaksim, pełnomocnik wyborczy - Aleksandra Anna Zielińska, pełnomocnik finansowy - Aleksandra Anna Zielińska

KWW Moniki Pękali, pełnomocnik wyborczy - Piotr Damian Jędrzejewski, pełnomocnik finansowy - Piotr Damian Jędrzejewski

KWW Pałecznica, pełnomocnik wyborczy - Sylwia Jemielniak, pełnomocnik finansowy - Sylwia Jemielniak

KWW Piotr Tarnowski, pełnomocnik wyborczy - Aneta Małgorzata Orłowska, pełnomocnik finansowy - Aneta Małgorzata Orłowska

KWW Rozwój Gminy, pełnomocnik wyborczy - Natalia Barbara Aftyka, pełnomocnik finansowy - Natalia Barbara Aftyka

Marcin Kusyk

Skarbnik gminy Lubartów obchodzi jubileusz. To 25 lat pracy zawodowej

fot. https://gmina-lubartow.pl/
Od lewej sekretarz gminy Justyna Rycuniak, skarbnik Anna Jankowska, wójt Jarosław Budka

Z tej okazji życzenia, gratulacje i podziękowania przekazali jej wójt gminy Lubartów Jarosław Budka oraz sekretarz gminy Justyna Rycuniak. Jak podkreślono, były one wyrazem uznania za lata pracy, zaangażowanie i troskę o sprawy gminy.

Anna Jankowska rozpoczęła pracę w Urzędzie Gminy w 2007 roku. Od 2018 roku pełni funkcję skarbnika gminy Lubartów.

Marcin Kusyk

R E K L A M A
Centrum Medyczne curate
Podstawowa Opieka Zdrowotna: NFZ
Lekarze rodzinni / Lekarze pediatrzy / Pielęgniarka środowiskowo-rodzinna / Położna środowiskowa / Punkt szczepień / Punkt pobrań laboratoryjnych
Poradnie specjalistyczne:
- ginekologiczna
- stomatologiczna
- kardiologiczna
- dermatologiczna
- chirurgii naczyniowej
- urologiczna
- endokrynologiczna
- alergologiczna dla dzieci
- pracownia USG
ul. A. Mickiewicza 3-5 www.curatecm.pl

R E K L A M A
CAŁODOBOWA APTEKA
ul. A. Mickiewicza 3-5 na Mickiewicza
www.aptekacurate.pl

DOM POGRZEBOWY
OSTRÓW LUBELSKI UL. MICKIEWICZA 6
- Gwarantujemy najwyższy standard usług
- Zabieranie zwłok z domu
- Załatwiamy formalności w ZUS, KRUS
TEL. 508 505 702 • CZYNNE CAŁĄ DOBĘ

Kompleksowe Usługi Pogrzebowe Marcin Grzegorczyk
Sala pożegnań Chłodnia
Lubartów, ul. Cicha 12
Dyżur Całodobowy
508 107 618

ambit
internet
telewizja
telefon
Lubartów, ul. Księdza Szulca 7
tel. (81)8543763

INFORMATOR BRANŻOWY
USŁUGI

SERWIS OKIEN
naprawy, regulacje, konserwacja
609 725 443

USŁUGI POGRZEBOWE
DOM POGRZEBOWY MALESA
ul. Cicha 1, Lubartów
całodobowo:
Tel. 501688811
www.malesa.com.pl
ZAKŁAD POGRZEBOWY GRZEGORCZYK
Lubartów, ul. Lubelska 224
(Rondo w Łucce)
tel: 508 107 618
DYŻUR CAŁODOBOWY
DOM POGRZEBOWY
Ostrów Lubelski
tel. 508 505 702
całodobowo
USŁUGI POGRZEBOWE CHARON
Kock, ul. Jabłonowskiej,
tel. 663 718 430,
570 746 317
całodobowo

NAPRAWA
Naprawa Sprzętu AGD
montaż i serwis klimatyzacji
Lubartów ul. Słowackiego 21
tel. 505 867 030

REMONTOWO-BUDOWLANE
Prace na wysokościach technikami alpinistycznymi:
tel. 601 946 134

KOMINIARZ/GAZOWNIK
Przeglądy stanu technicznego budynków
kominiarskie, gazowe,
budowlane, elektryczne
502 402 728

POMOC DROGOWA
POMOC DROGOWA 24/7
PUCHACZÓW
tel. 691 668 724
TRANSPORT ciągników i maszyn rolniczych. Maszyn budowlanych. Samochodów. Ładunków o masie do 7t
POMOC DROGOWA 24H
PRO-CARS Tel. 881415508
TRANSPORT maszyn rolniczych i budowlanych o masie do 10 t
POMOC DROGOWA 24 h
FREEHOL.PL
tel. 793 793 136

SERWIS
AUTO-SERVICE JUBLEWSCY
STACJA KONTROLI POJAZDÓW
SERWIS KLIMATYZACJI
tel. 600 500 522
KASY I DRUKARKI FISKALNE SYSTEMY KASOWE, WAGI, METKOWNICE
SPRZEDAŻ, SERWIS
ŁĘCZNA tel. 602-289-687

KANTOR
Kantor Wymiany Walut
Frank (przy Poczcie)
atrakcyjne ceny, negocjacja kursu
81 854 20 35,
Lubartów, Legionów 33

GASTRONOMIA
A Nóż Widelec - obiady domowe
pon. - pt. 9-17.30
tel. 508 577 635"
ul. Nowodworska 18D

LUB

eprasa.pl 551b74cf04

Petycja do dyrekcji szpitala w Lubartowie:
Zostawcie oddział urologiczny!

Autorzy petycji nie chcą likwidacji Oddziału Urologicznego SPZOZ w Lubartowie i utworzenia w jego miejsce Oddziału Chirurgii Ogólnej z Pododdziałem Urologicznym.

Do dyrekcji SP ZOZ w Lubartowie, Rady Powiatu i Zarządu Powiatu wpłynęła petycja, którą podpisali „pracownicy SPZOZ w Lubartowie oraz pacjenci i mieszkańcy Powiatu Lubartowskiego".

Czego chcą autorzy petycji

- Wnosimy o:
odstąpienie od likwidacji samodzielnego Oddziału Urologicznego SPZOZ w Lubartowie;
zachowanie Oddziału Urologicznego jako samodzielnej jednostki organizacyjnej szpitala;
przeprowadzenie rzetelnej, transparentnej i opartej na danych medycznych oraz ekonomicznych analizy zasadności planowanej reorganizacji;
uwzględnienie w procesie podejmowania decyzji opinii personelu medycznego Oddziału Urologicznego oraz pacjentów korzystających z jego świadczeń;
zapewnienie ciągłości funkcjonowania zespołu urologicznego pod dotychczasowym kierownictwem lek. Wojciecha Dzierżaka, którego doświadczenie zawodowe, kompetencje oraz autorytet wśród personelu i pacjentów stanowią istotną wartość dla prawidłowego funkcjonowania Oddziału - piszą autorzy petycji.

1500 pacjentów w ciągu roku

W uzasadnieniu zwracają uwagę, że oddział urologiczny przynosi zyski i jego likwidacja byłaby nieuzasadniona.

- Oddział Urologiczny SPZOZ w Lubartowie jest wyspecjalizowaną jednostką, która od lat zapewnia mieszkańcom powiatu lubartowskiego oraz pacjentom z innych powiatów dostęp do kompleksowego leczenia chorób układu moczowego.

Jest to oddział o ugruntowanej pozycji, bardzo dobrej opinii wśród pacjentów i personelu oraz znaczącym dorobku medycznym. Oddział Urologiczny posiada 19 łóżek, wykonuje pełny zakres operacji urologicznych, w tym skomplikowane zabiegi z zakresu urologii onkologicznej i rekonstrukcyjnej, a także dysponuje specjalistycznym zapleczem diagnostycznym i sprzętem do nowoczesnego leczenia kamicy układu moczowego.

W samym 2025 roku w Oddziale wykonano **ponad 1300 zabiegów operacyjnych** oraz przyjęto **ponad 1500 pacjentów**. Tak wysoka liczba wykonywanych świadczeń świadczy o rzeczywistym zapotrzebowaniu na działalność Oddziału oraz jego znaczeniu dla zabezpieczenia zdrowotnego mieszkańców regionu.

Jednocześnie Oddział Urologiczny jest jednostką przynoszącą zyski, a zatem jego likwidacja nie znajduje uzasadnienia w argumentacji o konieczności ograniczenia działalności jednostki nierentownej - napisano w petycji.

W obronie doktora Dzierżaka

Autorzy pisma wyrażają zaniepokojenie, że Oddział Urologiczny zostanie zastąpiony oddziałem chirurgii ogólnej z Pododdziałem Urologicznym.

- Niepokój budzi planowana zmiana organizacyjna, w ramach której działalność urologiczna miałaby zostać podporządkowana oddziałowi chirurgii ogólnej, a jej kierownictwo miałoby zostać powierzone lekarzowi chirurgowi, który obecnie nie pracuje w SPZOZ w Lubartowie.

Nie kwestionujemy kompetencji lekarzy innych specjalności. Uważamy jednak, że kierowanie wysoko wyspecjalizowanym zespołem urologicznym powinno uwzględniać przede wszystkim doświadczenie i kompetencje w dziedzinie urologii oraz znajomość specyfiki funkcjonowania tego konkretnego zespołu i jego pacjentów. Szczególne znaczenie ma w tym zakresie osoba obecnego kierownika Oddziału – lek. Wojciecha Dzierżaka.

Jest on lekarzem o wieloletnim doświadczeniu, cieszącym się zaufaniem pacjentów oraz autorytetem wśród personelu. Pod jego kierownictwem Oddział Urologiczny rozwinął działalność obejmującą szeroki zakres procedur urologicznych, w tym skomplikowane zabiegi operacyjne. Dla pacjentów bardzo istotne jest również poczucie bezpieczeństwa wynikające z możliwości leczenia przez doświadczony i zgrany zespół - piszą autorzy petycji.

- Zwracamy się do Dyrekcji SPZOZ w Lubartowie, Zarządu Powiatu oraz Rady Powiatu w Lubartowie o ponowne przeanalizowanie planowanych zmian oraz odstąpienie od likwidacji samodzielnego Oddziału Urologicznego. Jednocześnie apelujemy o zachowanie dotychczasowego zespołu i jego kierownictwa, które przez lata wypracowały wysoką jakość świadczeń, zaufanie pacjentów i bardzo dobrą opinię Oddziału.

Nie pozwólmy, aby dobrze funkcjonujący, potrzebny i wysoko oceniany przez pacjentów oddział został zlikwidowany wyłącznie poprzez zmianę jego organizacyjnej nazwy i podporządkowanie innej specjalności. Wnosimy o potraktowanie niniejszej petycji jako wyrazu stanowiska personelu medycznego, pacjentów oraz mieszkańców powiatu lubartowskiego, dla których utrzymanie dostępu do wysokospecjalistycznego leczenia urologicznego jest kwestią bezpieczeństwa zdrowotnego i dobra wspólnego - apelują osoby podpisane pod petycją.

Marcin Kusyk

Budżet Obywatelski – wyniki głosowania. Dlaczego nieważne?

Mieszkańcy Lubartowa nie poszli na głosowanie.

Ogółem pula przeznaczona przez miasto na realizację projektów z Budżetu Obywatelskiego w 2027 r. wynosiła 850 tys. zł. Do wyboru były trzy projekty: XXXIII Święto Roweru o wartości 88.904 zł, Bezpieczna i kolorowa przestrzeń zabawy dla dzieci i rodziny przy Przedszkolu Miejskim nr 4 - wartość projektu to 350 tys. zł i Mądre Miejsce do Zabawy przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II o wartości 150 tys. zł.

Trzy dni głosowania

Głosowanie trwało od 25 do 27 września. Można było głosować przez wrzucenie głosu do urny w Urzędzie Miasta albo drogą elektroniczną.

Wydano 28 kart do głosowania. Oddane zostały 63 głosy, w tym 1 nieważny.

Elektronicznie głosowały 362 osoby, które oddały 572 głosy.

Na XXXIII Święto Roweru oddano 134 głosy (20 papierowych, 114 elektronicznych).

Na Bezpieczną i kolorową przestrzeń zabawy dla dzieci i rodziny przy Przedszkolu Miejskim nr 4 oddano 229 głosów (22 papierowe i 207 elektronicznych).

Na Mądre Miejsce do Zabawy przy Szkole Podstawowej nr 4 im. Jana Pawła II oddano 272 głosy (21 papierowych, 251 elektronicznych).

Dlaczego nieważne

Liczba uprawnionych do głosowania: 19 791

Liczba głosujących niezbędnych do uznania głosowania za ważne: 1 386

Liczba głosujących ogółem: 390

To oznacza, że zabrakło około 1000 głosów, żeby głosowanie było ważne.

Marcin Kusyk

LUB

Motocyklista ranny w wypadku w Dębinach

POWIAT LUBARTOWSKI: 51-letni motocyklista w ciężkim stanie trafił do szpitala.

Do zderzenia motocykla z Fordem w Dębinach w gminie Abramów doszło 27 września około godz. 16.

- Ze wstępnych ustaleń pracujących na miejscu funkcjonariuszy wynika, że 64-latek kierujący Fordem na skrzyżowaniu nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu 51-letniemu motocykliście poruszającemu się motocyklem marki Honda. W wyniku tego doszło do zderzenia obu pojazdów - informuje mł. asp. Marcin Bajon z KPP w Lubartowie.

fot. KPP Lubartów

51-letni motocyklista w ciężkim stanie został przetransportowany do szpitala

Motocyklista został przetransportowany śmigłowcem LPR do szpitala. 64-letni kierowca Forda był trzeźwy. Po wypadku droga była zablokowana, policjanci kierowali ruch na alternatywne trasy.

W działaniach na miejscu zdarzenia brały udział zastępy JRG Lubartów, OSP KSRG Abramów, OSP Dębiny, była na miejscu policja, Zespół Ratownictwa Medycznego i śmigłowiec LPR.

Marcin Kusyk

Dzień Seniora w Firleju

Seniorzy bawili się w Sosnowym Uroczysku w Firleju 27 września. - Na spotkanie zaproszeni zostali seniorzy 75+ z całej Gminy Firlej. Była to okazja do rozmów, spotkania ze znajomymi i wspólnego spędzenia czasu. Serdeczne życzenia Seniorom złożył Wójt Gminy Firlej Grzegorz Siwek, życząc przede wszystkim dużo zdrowia, spokoju, wszelkiej pomyślności oraz wielu powodów do radości i uśmiechu - informuje Urząd Gminy Firlej. Seniorzy obejrzeli też występ dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Woli Skromowskiej.

eprasa.pl 551b74cf04

Sejmowy alert dla Bogdanki. „Mamy cichą redukcję etatów”

Rekordowa wydajność pod ziemią, nowoczesny park maszynowy i załoga realizująca plany z nawiązką nie uchroniły Lubelskiego Węgla Bogdanka przed drastycznym załamaniem wyników finansowych. W pierwszym półroczu 2026 roku zysk netto przedsiębiorstwa stopniał do zaledwie 5 milionów złotych, a zdaniem niektórych polityków spółce grodzi wielomilionowa strata.

Parlamentarny Zespół do spraw Obrony Lubelskiego Węgla Bogdanka obradujący w siedzibie kopalni 30 września br.

W środę, 30 września, w siedzibie zakładu zebrał się Parlamentarny Zespół do spraw Obrony Lubelskiego Węgla Bogdanka. Posłowie różnych ugrupowań politycznych, przedstawiciele związków zawodowych oraz samorządowcy z powiatu łęczyńskiego zasiedli przy jednym stole, alarmując, że strategiczny zakład Lubelszczyzny staje się ofiarą polityki koncernu Enea oraz nierównej konkurencji na rynku.

Pod ziemią sukces, w kasie zapaść

W pierwszych sześciu miesiącach 2026 roku lubelska kopalnia osiągnęła znakomite parametry wydobywcze. Produkcja węgla handlowego sięgnęła ponad 4,38 miliona ton, co oznacza wzrost o 13,1 procent w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Równocześnie uzysk surowca zwiększył się o 9,2 procent, osiągając poziom 72,1 procent, a łączna długość wykonanych wyrobisk korytarzowych wzrosła aż o blisko 37 procent. Zakład sprzedał w tym okresie niemal 4,06 miliona ton opału, odpowiadając za około 31 procent całego wolumenu węgla trafiającego do polskiej energetyki zawodowej. Pod względem geologicznym oraz technologicznym Bogdanka po raz kolejny potwierdziła swoją przewagę nad resztą branży. Roczna wydajność pracy sięga w niej około 1600 ton na jednego zatrudnionego, podczas gdy w zakładach na Górnym Śląsku parametr ten wynosi średnio 600 ton.

Mimo tak dużej produktywności załogi sytuacja ekonomiczna przedsiębiorstwa stała się alarmująca. Z najnowszego raportu giełdowego wynika, że przy przychodach ze sprzedaży rzędu 1,36 miliarda złotych zysk netto wyniósł skromne 5,1 miliona złotych. W analogicznym okresie 2025 roku kopalnia zanotowała czysty zysk na poziomie 264 milionów złotych. Nawet po odliczeniu jednorazowej wypłaty 145 milionów złotych z tytułu odszkodowania za zalanie wyrobiska w polu Stefanów, ówczesny rezultat sięgał 119 milionów złotych. Co więcej, w samym pierwszym kwartale 2026 roku spółka odnotowała stratę netto przekraczającą 22 miliony złotych. Zysk operacyjny powiększony o amortyzację, czyli wskaźnik EBITDA, zamknął się w minionym półroczu kwotą 113 milionów złotych.

Te niepokojące wskaźniki były bezpośrednim powodem zwołania 30 września wyjazdowego posiedzenia parlamentarzystów. W zakładowej sali konferencyjnej, przy długich stołach, wspólnie zasiedli posłowie, samorządowcy z terenu powiatu łęczyńskiego, liderzy organizacji pracowniczych oraz przedstawiciele dyrekcji.

– Załoga Bogdanki wykonała swoją pracę. Górnicy zwiększyli produkcję, poprawili efektywność i pokazali, że kopalnia ma potencjał. Jeżeli mimo tego jej sytuacja staje się coraz trudniejsza, to problem nie znajduje się pod ziemią, lecz w decyzjach właścicielskich, regulacyjnych i politycznych – podkreślał poseł Konfederacji Bartłomiej Pejo, przewodniczący zespołu parlamentarnego, który koordynuje jego działania od lutego 2025 roku.

Węgiel wyceniany poniżej kosztów

Bezpośrednim źródłem tąpnięcia finansowego jest spadek cen kontraktowych, po których państwowe elektrownie odbierają lubelski opał. Przedsiębiorstwo zostało postawione w sytuacji, w której wydobywa surowiec w narzuconym reżimie, lecz sprzedaje go poniżej rzeczywistych kosztów produkcji.

Podczas obrad w Bogdance rzadki w polskim parlamencie konsensus ponad podziałami partyjnymi stał się faktem. Obok polityków opozycji bardzo twardy głos zabrała posłanka Koalicji Obywatelskiej Bożena Lisowska, która bez ogródek zdiagnozowała mechanizm niszczący płynność zakładu.

– Mimo tego, że kopalnia utrzymuje na zakładanym poziomie efektywność wydobycia węgla i mieści się w przewidywanych harmonogramach, wydobywa i sprzedaje ten węgiel niestety poniżej kosztów wydobycia. Na podstawie tej wiedzy, którą mamy z dostępnych materiałów oraz zapewnień zarządu, skierowałam interpelację nie tylko do dwóch właściwych ministerstw, ale także do premiera rządu o niezbędną interwencję. Chodzi o rozważenie możliwości wprowadzenia rozporządzeniem ceny referencyjnej węgla, która pozwoli dalej bezpiecznie prowadzić naszą działalność, nie tylko wydobywczą, lecz także inwestycyjną – wskazywała posłanka Bożena Lisowska, ostrzegając przed narastającą dziurą w budżecie spółki.

Sytuację komplikuje dominacja Grupy Enea, która kontroluje lubelskie przedsiębiorstwo. Aż 73 procent przychodów Bogdanki pochodzi bezpośrednio z kontraktów z elektrowniami Enea Wytwarzanie w Kozienicach oraz Enea Elektrownia Połaniec. Ograniczenia narzucane przez koncern matkę zamykają kopalni drogę do bardziej zyskownej sprzedaży na wolnym rynku.

– Bogdanka mogłaby na rynku sprzedawać węgiel nawet po droższej cenie, tylko że polityka zarządu czy polityka państwa będącego właścicielem tej spółki powoduje, że tego surowca fizycznie nie ma – zaznaczył poseł Konfederacji Korony Polskiej Sławomir Zawiślak.

Uczestnicy dyskusji wskazywali również na nierówną konkurencję z zakładami ze Śląska, które w ramach podpisanej w 2021 roku umowy społecznej korzystają z miliardowych dotacji budżetowych wyrównujących różnice kosztowe. Pozbawiona publicznych dopłat Bogdanka musi konkurować na zdeformowanym rynku, co uderza w jej fundamenty ekonomiczne.

– Bogdanka nie może być bankomatem dla Enei ani państwa. Pieniądze wypracowane przez kopalnię powinny służyć jej rozwojowi, inwestycjom, zwiększaniu wydobycia i ochronie miejsc pracy. Nie pozwolimy, aby zakład był wykorzystywany, a później stopniowo wygaszany pod pretekstem problemów narzuconych z zewnątrz. Zyski mają służyć bezpieczeństwu energetycznemu Polski, a nie łataniu cudzych problemów – mówił poseł Bartłomiej Pejo.

Ciche cięcia i topniejące rezerwy

Podczas spotkania strona społeczna ujawniła fakty dotyczące załogi, które dotąd nie trafiały do oficjalnych komunikatów zarządu. Choć dyrekcja nie ogłaszała zwolnień grupowych, w zakładzie prowadzona jest cicha redukcja etatów poprzez wstrzymanie rekrutacji.

– W ciągu roku z zakładu ubyło około 200 miejsc pracy. Nie można mówić o bezpośrednich zwolnieniach, ale ludzie odchodzą na emeryturę, a na ich miejsce nikogo nowego się nie przyjmuje. Z punktu widzenia regionu oznacza to bezpowrotną utratę dwustu etatów – wyliczał Mariusz Romańczuk, przewodniczący Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność w LW Bogdanka.

Równie niepokojąco wygląda kwestia zaplecza finansowego niezbędnego do przygotowania kolejnych ścian eksploatacyjnych.

– Środki, które powinna odkładać kopalnia na rozwój i przyszłe fronty wydobywcze, są systematycznie uszczuplane. Nie można dopuścić do sytuacji, w której Bogdanka będzie szorować po dnie. Jeszcze niedawno mówiliśmy o około 600 milionach złotych zgromadzonych funduszy rezerwowych, a obecnie zostało z nich zaledwie około 80 milionów złotych – przestrzegał Jacek Świrszcz, przewodniczący Związku Zawodowego Górników w LW Bogdanka.

Do problemów bieżących dochodzi niepewność formalna związana z koncesją na wydobycie, która wygasa w 2031 roku. Przewlekłe procedury administracyjne blokują wieloletnie plany inwestycyjne, a restrykcyjna polityka banków wobec węgla odcina kopalnię od komercyjnego finansowania.

Ostre oskarżenia związkowców

Głosy przedstawicieli związków zawodowych ukazały ogromne napięcie panujące w załodze. Liderzy związkowi nie szczędzili ostrych słów pod adresem zarządu Lubelskiego Węgla Bogdanka, zarzucając menedżerom bierność i przerzucanie kosztów złych decyzji na pracowników fizycznych.

W bardzo radykalnym tonie wypowiedział się Jarosław Niemiec, przewodniczący Związku Zawodowego „Przeróbka” w LW Bogdanka.

– Chodzi o dorżnięcie Bogdanki. Dwa lata temu pisaliśmy, że będzie robione wszystko, żeby ją dorżnąć, bo ona w żaden sposób nie pasuje do forsowanych planów transformacji energetycznej. Na ten proces potrzeba by było ogromnych pieniędzy, rzędu 40 czy 60 miliardów złotych, a decydenci chcą to zrobić bez nakładów. Oskarżamy nasz zarząd. Jeżeli widzą, że jesteśmy oszukiwani i nic z tym nie robią, nie wysyłają pism i nie reagują zgodnie z Kodeksem spółek handlowych na to, co się wyprawia z kopalnią, to poniosą za to osobistą odpowiedzialność – powiedział przewodniczący Jarosław Niemiec, dodając, że załoga od dwóch lat pracuje na niezmienionych stawkach, podczas gdy prace są zlecane spółkom zewnętrznym.

Gorzkich słów pod adresem centralnej administracji nie krył również Jacek Świrszcz.

– Od kilkunastu miesięcy mówimy o pogarszającej się sytuacji. Wynik za pierwsze półrocze mówi jasno, że jest źle. Byliśmy na Śląsku i widzieliśmy, ile warte były podpisy ministrów gwarantujące miejsca pracy w kopalni Silesia. Nic nie dały. My nie odpuścimy, ale co mamy zrobić? Dołączyć do głodówki? Zdecydować się na samospalenie? Nikt nas nie słucha, a odpowiedzi z ministerstw są czysto lakoniczne. Czas najwyższy się opamiętać. Premier Donald Tusk i przedstawiciele rządu powinni w końcu przyjechać na Bogdankę, podpisać wiążące dokumenty i zacząć je realizować – apelował przewodniczący Związku Zawodowego Górników.

Z kolei Artur Brzozowski, przewodniczący Związku Zawodowego „Kadra” w LW Bogdanka, zwrócił uwagę na dysproporcję między wysiłkiem górników a decyzjami politycznymi:

– Załoga potrafi węgiel wydobyć, natomiast pracownicy nie mają przełożenia na decyzje zapadające w Warszawie. To tam podejmowane są kluczowe postanowienia. Apelujemy o wsparcie i liczymy na to, że te decyzje będą wreszcie korzystne dla naszego zakładu.

Niezadowolenie z postawy kierownictwa kopalni wyraziła także posłanka Prawa i Sprawiedliwości Magdalena Filipek-Sobczak.

– Najbardziej przykre jest to, że nie uzyskaliśmy rzetelnej odpowiedzi ani od zarządu, ani z ministerstw. Posłowie dowiedzieli się więcej od strony społecznej niż od zarządu, który unika konkretów. Musimy wszyscy ponad podziałami włączyć się w obronę spółki strategicznej dla regionu i całej Polski – zaznaczyła posłanka Magdalena Filipek-Sobczak.

Samorządowy front w obronie żywiciela

Obecny na posiedzeniu starosta łęczyński Łukasz Reszka zadeklarował pełne wsparcie dla załogi.

– Lubelski Węgiel Bogdanka to miejsca pracy, bezpieczeństwo rodzin i przyszłość naszego regionu. Związkowcy walczą o kopalnię i jej pracowników, a my, samorządowcy, stoimy razem z nimi. W tej sprawie potrzebujemy wspólnego głosu i solidarnego działania ponad podziałami. Przyszłość Bogdanki to nasza wspólna sprawa – oświadczył starosta Łukasz Reszka.

Na społeczne znaczenie zakładu wskazał również burmistrz Łęcznej Leszek Włodarski.

– Dla samorządów kopalnia jest filarem dochodów, rozwoju i realizacji inwestycji. Wykracza to zresztą daleko poza czystą ekonomię, ponieważ Bogdanka od lat pozostaje mecenasem sportu, kultury i inicjatyw społecznych, budujących życie naszej małej ojczyzny. Różnimy się w wielu sprawach, ale w kwestii przyszłości zakładu potrzebujemy jedności i partnerskich rozmów – podsumował burmistrz Leszek Włodarski.

Parlamentarzyści zadeklarowali, że na najbliższym posiedzeniu Sejmu wypracują wspólne stanowisko, które trafi na biurko premiera Donalda Tuska oraz do Ministerstwa Aktywów Państwowych. Posłowie będą domagać się przedstawienia transparentnej polityki cenowej, uporządkowania relacji handlowych z Grupą Enea oraz przyspieszenia prac nad odnowieniem koncesji wydobywczej. Dla powiatu łęczyńskiego stawką tej batalii jest zachowanie przemysłowego serca całego województwa.

Grzegorz Kuczyński

LUB

eprasa.pl 551b74cf04

Stypendia Starosty Lubartowskiego przyznane

Młodzi mieszkańcy powiatu lubartowskiego po raz kolejny udowodnili, że ciężka praca i konsekwencja prowadzą do sukcesu. Aż 130 uczniów zostało wyróżnionych Stypendiami Starosty Lubartowskiego w dziedzinie nauki.

Uroczysta gala, która odbyła się 30 września 2026 r., była wyjątkowym momentem dla młodzieży, która na co dzień rozwija swoje pasje, zdobywa wiedzę i dąży do kolejnych osiągnięć.

W wydarzeniu uczestniczyli nie tylko sami stypendyści, ale również ich rodziny, nauczyciele i dyrektorzy szkół. To oni każdego dnia wspierają uczniów, pomagają rozwijać ich talenty i motywują do podejmowania nowych wyzwań.

Stypendia Starosty Lubartowskiego w dziedzinie nauki otrzymali uczniowie czterech szkół ponadpodstawowych: **Regionalnego Centrum Edukacji Zawodowej w Lubartowie, Zespołu Szkół nr 2 w Lubartowie, Zespołu Szkół w Kocku oraz Zespołu Szkół w Ostrowie Lubelskim.**

W gronie tegorocznych laureatów znalazło się 130 stypendystów, którzy swoją systematycznością, ambicją i zaangażowaniem pokazują, że warto stawiać sobie ambitne cele i konsekwentnie je realizować. Za każdym sukcesem stoi nie tylko talent, ale przede wszystkim codzienna praca, godziny spędzone nad książkami, przygotowania do sprawdzianów, konkursów i olimpiad oraz rozwijanie własnych pasji.

W imieniu **Starosty Lubartowskiego Jana Sławeckiego** stypendia wręczyli **Przewodniczący Rady Powiatu Lubartowskiego Andrzej Kardasz** oraz **Radny Sejmiku Województwa Lubelskiego Janusz Bodziacki**. Podczas spotkania pogratulowali młodzieży wytrwałości, pasji i zaangażowania w naukę oraz rozwój osobisty.

Otrzymane stypendium jest nie tylko wyróżnieniem za dotychczasowe osiągnięcia, ale również zachętą do dalszego rozwoju i podejmowania nowych wyzwań.

O muzyczną stronę gali zadbali wychowankowie Powiatowego Młodzieżowego Domu Kultury w Lubartowie, którzy zaprezentowali swoje umiejętności przed zgromadzoną publicznością.

Na scenie wystąpiła **Amelia Zyga** z utworem „Rise Up", **Brayan Sikorski**, który wykonał piosenkę „Zawsze z Tobą chciałbym być". Publiczność mogła również wysłuchać **Zespołu Dysonans** w utworze „Gdy jest już ciemno". Swoje umiejętności zaprezentowali także uczniowie **Zespołu Szkół nr 2 w Lubartowie**.

Tegorocznym stypendystom serdecznie gratulujemy i życzymy, aby otrzymane wyróżnienie było jednym z wielu powodów do dumy oraz początkiem kolejnych sukcesów.

eprasa.pl 551b74cf04

Uciekali na widok policjantów. W lesie rosła nielegalna uprawa

Łęczyńscy policjanci zlikwidowali nielegalną uprawę konopi, znajdującą się na terenie leśnym w gminie Łęczna.

Zatrzymani usłyszeli zarzuty dotyczące uprawy konopi innych niż włókniste, która mogła dostarczyć znacznej ilości środków odurzających Foto: KPP Łęczna

Funkcjonariusze zabezpieczyli łącznie 39 roślin w różnej fazie wzrostu oraz ponad 1000 porcji dilerskich marihuany. W związku ze sprawą zatrzymano trzech mieszkańców powiatu łęczyńskiego w wieku 24 i 25 lat.

Na widok policjantów zaczęli uciekać, jednak po krótkim pościgu zostali zatrzymani.

Podczas czynności przy jednym z 25-latków funkcjonariusze znaleźli marihuanę, natomiast przy drugim zabezpieczyli mefedron. W miejscu uprawy policjanci zabezpieczyli 39 roślin konopi w różnej fazie wzrostu. Według ustaleń mogły one dostarczyć nie mniej niż 1,2 kilograma ziela konopi. Zabezpieczono również przedmioty służące do pielęgnacji roślin.

Dalsze czynności przeprowadzono w miejscu zamieszkania jednego z zatrzymanych. Na poddaszu budynku gospodarczego policjanci znaleźli ponad 1000 porcji dilerskich marihuany.

Zatrzymani usłyszeli zarzuty dotyczące uprawy konopi innych niż włókniste, która mogła dostarczyć znacznej ilości środków odurzających. Jeden z 25-latków dodatkowo odpowiada za posiadanie substancji psychotropowej oraz znacznej ilości środków odurzających. Drugi z 25-latków usłyszał również zarzut posiadania marihuany.

Na wniosek śledczych sąd zastosował wobec wszystkich trzech mężczyzn tymczasowe aresztowanie na okres trzech miesięcy.

Magdalena Kołcon

Wójt gminy Niemce i radni rozmawiali o wykupie działki, która jest przeszkodą w poprowadzeniu drogi dojazdowej do mającego powstać osiedla SIM. Mieszkania SIM tańsze niż zakładano?

Są obietnice, jednak konkretów jeszcze brak

Niedawno pisaliśmy o proteście mieszkańców z bloków 9, 11 i 13 przy ul. Chmielnej w Niemcach, którzy obawiają się, że tuż pod ich oknami będzie przebiegała droga dojazdowa do mającego powstać osiedla SIM (Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa). W minionym tygodniu temat był poruszony podczas prac Komisji, poprzedzających sesję Rady Gminy Niemce. Padły deklaracje, także ze strony wójta, że sprawa ma być rozwiązana po myśli protestujących.

Mieszkańcy bloków przy ul. Chmielnej w Niemcach mają nadzieję, że za obietnicami poprowadzenia drogi z dala od ich lokali, pójdą konkretne decyzje

Opisywany przez nas problem polega na tym, że według projektu, wjazd na nowe osiedle przebiegałby zbyt blisko bloków, zwłaszcza numeru 9 (położony jest wzdłuż ulicy). Szlak prowadziłby po dotychczasowej infrastrukturze, ponieważ prawa do tego gruntu ma gmina Niemce, udziałowiec SIM. Wejścia do klatek schodowych dzieli od drogi cienki pas zieleni, zaledwie kilka metrów. Nie ma chodnika, a sama „dojazdówka" nie jest zbyt szeroka. Po drugiej stronie ulicy są już grunty prywatne, wspólnotowe, gdzie znajdują się garaże. Mieszkańcy wskazali alternatywne połączenie. Ulica Chmielna okrąża osiedle i po jego drugiej stronie, gdzie są usytuowane dwa bloki Spółdzielni Alfa, której prezesem jest Sławomir Mroczek – kierownik Referatu Planowania Przestrzennego i Gospodarki Nieruchomościami, jest wystarczająco dużo przestrzeni na stworzenie komfortowego dojazdu do przyszłego osiedla SIM. Odległość od bloków jest znacznie większa, zatem ruch nie byłby tak uciążliwy, jak w przypadku lokalizacji przy blokach 9,11,13. Przeszkodą w realizacji alternatywnego połączenia są dwa blaszane garaże, które zajmowałyby część nowej drogi.

Kłopot może zniknąć, ale pod warunkiem, że gmina wykupi grunt pod tymi garażami. Okazuje się, że już w 2021 roku działka SM Alfa została podzielona i przeznaczona na drogę. Ma nr 26/87 i powierzchnię 57 m kwadratowych. To właśnie tę nieruchomość gmina może wykupić i taką deklarację złożył wójt Marian Golianek. Także radni obiecali, że nie będą przeciwni zarezerwowaniu środków na ten cel w przyszłorocznym budżecie. Szacuje się, że może być to koszt od 20 do 30 tys. zł. Zważywszy interes społeczny, to raczej nie jest wygórowana cena. Oczywiście opinię powinien wystawić rzeczoznawca.

Są obietnice, jest dobra wola wójta Mariana Golianka, jednak z rozmów z zainteresowanymi mieszkańcami osiedla Chmielno wynika, że wciąż czują niepokój. – Będziemy pewniejsi, jeżeli zapadną konkretne decyzje, będzie uchwała, a najważniejsze, dojazd zostanie przeprojektowany – powiedział jeden z protestujących. Teraz to tylko słowa. W dodatku są też głosy, że główny dojazd może i zostanie zmieniony, ale pierwotnym szlakiem będzie poprowadzona droga pożarowa. Byłby to trzeci dojazd. Czy tyle potrzeba? Dodajmy, że decyzją władz gminy na przyszły plac budowy ciężki sprzęt będzie dojeżdżał od strony Woli Niemieckiej. To połączenie zapewne pozostanie. Drugi dojazd, od strony ul. Lubelskiej, wiódłby ul. Chmielną, ale wzdłuż bloków SM Alfa. Protestujący uważają, że takie rozwiązanie byłoby wystarczające.

Mieszkania SIM mogą być tańsze, niż zakładano?

W marcu 2027 roku planowane jest pierwsze wbicie szpadla na terenie planowanej budowy osiedla SIM. Niedawno dokonano otwarcia ofert na wykonanie tej inwestycji. Najniższa wynosi 25 111 606,91 zł. Inne propozycje są w granicach 26 mln złotych. Według wcześniejszych szacunków zakładano, że koszty mogą być większe. Z obecnych wyliczeń wynika, że metr kwadratowy może kosztować około 6 400 zł. To cena także niższa od zakładanej.

- To będą mieszkania pod klucz – wyjaśnia **Sławomir Mroczek**. – We wszystkich będą położone podłogi, całkowicie wykończone łazienki, w kuchniach będą zainstalowane kuchenki i szafki zlewozmywakowe. W grudniu ma być zakończone podobne przedsięwzięcie w Łukowie. Wybieramy się tam, aby zobaczyć efekt.

Artur Toruń

Gmina Firlej: zderzenie trzech samochodów. Jedna osoba poszkodowana

fot. OSP KSRG Firlej

Jak informuje OSP KSRG Firlej, w Zagrodach Łukówieckich 29 września doszło do zderzenia trzech samochodów osobowych. Jedna osoba poszkodowana zabrana przez ZRM do szpitala. Na miejscu zdarzenia interweniowały trzy zastępy JRG Lubartów i zastęp OSP KSRG Firlej, policja, dwa zespoły ratownictwa medycznego.

Michów: przewrócona ciężarówka

fot. KPP Lubartów

W cysternie transportowana była biomasa. Naczepa uległa rozszczelnieniu i doszło do wycieku przewożonej substancji. Na miejscu służby podjęły działania mające na celu zabezpieczenie terenu i opanowanie wycieku. Kierujący pojazdem był trzeźwy oraz posiadał wymagane uprawnienia do prowadzenia pojazdów

Ciężarówka przewróciła się 28 września. Do zdarzenia doszło w Michowie.

- Ciężarówka przewróciła się na bok. W wyniku zdarzenia jedna osoba została poszkodowana i przetransportowana do szpitala - informuje OSP KSRG Abramów.

W działaniach na miejscu zdarzenia uczestniczyły zastępy JRG Lubartów, OSP KSRG Abramów, OSP KSRG Michów, OSP Mejznerzyn, Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Technicznego „LUBLIN-3 – PUŁAWY", policja, Zespół Ratownictwa Medycznego, ekipa zakładu energetycznego.

- Ze wstępnych ustaleń funkcjonariuszy wynika, że 34-letni kierujący samochodem ciężarowym marki Renault wraz z naczepą typu cysterna nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze - podaje policja.

Marcin Kusyk

NEKROLOGI

Zofia Ozonek
90 lat, zm. 26 września

Elżbieta Grzyb
69 lat, zm. 1 października

Eugeniusz Robak
74 lata, zm. 29 września

Elżbieta Kozieł
88 lat, zm. 26 września

Eugeniusz Krzysiak
82 lata, zm. 29 września

Stanisław Marczak
88 lat, zm. 28 września

Kazimierz Matyjaszczyk
84 lata, zm. 29 września

REKLAMA

INFORMACJA

Wójt Gminy Niedźwiada na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2026 r. poz. 399 ze zm.) podaje do publicznej wiadomości, że od 06.10.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy Niedźwiada na tablicy ogłoszeń na II piętrze, na okres 21 dni został wywieszony: wykaz nieruchomości przeznaczonej do najmu dotychczasowemu najemcy.

LUB

eprasa.pl 551b74cf04

Pędzili prawie 200 i ponad 200 km/h.

Posypały się wysokie mandaty

Trzy niebezpieczne zachowania kierowców zakończyły się wysokimi mandatami i punktami karnymi. Policjanci z Puław zatrzymali kierowcę, który wyprzedzał tuż przed przejściem dla pieszych, oraz dwóch kierujących pędzących drogą S17 z prędkością sięgającą 213 km/h.

fot. KPP Puławy

Policyjne kontrole na drogach powiatu puławskiego. Nie wszyscy kierowcy zdjęli nogę z gazu

Puławscy policjanci w ostatnich dniach mieli sporo pracy związanej z kierowcami, którzy zdecydowanie przesadzili z brawurą na drodze. W Leokadiowie funkcjonariusze zatrzymali kierowcę wykonującego niebezpieczne wyprzedzanie, natomiast na drodze ekspresowej S17 namierzyli dwóch kierowców, którzy jechali z prędkościami znacznie przekraczającymi dozwolony limit.

W niedzielę, 27 września, policjanci Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Puławach zatrzymali w Leokadiowie 40-letniego mieszkańca województwa małopolskiego. Kierujący Peugeotem wyprzedzał inny pojazd bezpośrednio przed przejściem dla pieszych.

Za to wykroczenie otrzymał 1500 zł mandatu oraz 15 punktów karnych.

Jeszcze wyższe prędkości policjanci odnotowali następnego dnia na drodze ekspresowej S17. 28 września zatrzymali 49-letniego mieszkańca województwa podkarpackiego, który kierował Audi. Mężczyzna jechał z prędkością 195 km/h, przekraczając dopuszczalną prędkość o 75 km/h.

Kierowca został ukarany mandatem w wysokości 2500 zł i 15 punktami karnymi.

Kilka godzin później funkcjonariusze patrolujący S17 nieoznakowanym radiowozem wyposażonym w wideorejestrator zatrzymali kolejnego pirata drogowego. 25-letni mieszkaniec Lwowa, jadący BMW, rozpędził samochód do 213 km/h.

Za przekroczenie prędkości otrzymał 2500 zł mandatu i 15 punktów karnych. Na tym jednak nie koniec. Policjanci stwierdzili również naruszenie obowiązku jazdy prawostronnej, za co kierowca dostał dodatkowo 3000 zł mandatu i 6 punktów karnych.

W ciągu dwóch dni trzy kontrole zakończyły się więc mandatami o łącznej wartości 9500 zł oraz 51 punktami karnymi.

Policja zwraca również uwagę na tzw. recydywę drogową. W przypadku niektórych szczególnie niebezpiecznych wykroczeń ponowne popełnienie wykroczenia z tej samej grupy w ciągu dwóch lat może oznaczać mandat w podwójnej wysokości. Dotyczy to m.in. poważnych przekroczeń prędkości oraz wyprzedzania na przejściu dla pieszych lub bezpośrednio przed nim.

Agnieszka Gołębiowska

Zderzenie motocykla i osobówki

Niezachowanie bezpiecznej odległości między poprzedzającym pojazdem było przyczyną kolizji, do jakiej doszło w Puławach. Jedna osoba trafiła do szpitala.

Do zdarzenia doszło w środowe popołudnie ok. godz. 16.30 na ul. Dęblińskiej na wysokości cmentarza komunalnego. Z ustaleń policji wynika, że 46-letni mieszkaniec gminy Puławy jadąc motocyklem Yamaha, nie zachował bezpiecznej odległości między swoim pojazdem a jadącym przez nim Oplem, którym kierował 50-latek z gminy Trojanów (woj. mazowieckie). Wskutek tego jednoślad najechał na tył osobówki. Maszyna z kierującym i pasażerką przewróciła się na drogę. Kierowca motocykla z obrażeniami ciała trafił do szpitala, pasażerce nic się nie stało. Interweniujący na miejscu policjanci pouczyli motocyklistę.

Do podobnego zdarzenia doszło w sobotę 3 października na skrzyżowaniu ul. Zielonej i Fieldorfa-Nila. Jak wynika ze wstępnych ustaleń policji 52-letnia mieszkanka Puław, skręcała Kią, a z naprzeciwka motocyklem jechał 27-letni Puławianin. Niestety doszło do zderzenia obu pojazdów. W wyniku tego mężczyzna z obrażeniami ciała trafił do szpitala.

Marta Pietroń

Dwa samochody w rowie na ekspresówce

Wszystko przez to, że dostawczy Mercedes wpadł w poślizg. Kierowca został ukarany mandatem.

Do niebezpiecznego zdarzenia na drodze ekspresowej S17 na pasie w kierunku Lublina doszło w środowe popołudnie, 30 września. Kilkanaście minut przed godziną 17 otrzymały zgłoszenie, z którego wynikało, że dostawczy Mercedes z lawetą wpadł do rowu.

fot. OSP Żyrzyn

Kierowca Mercedesa został ukarany mandatem, a na jego konto wskoczyły punkty karne

Jak wynika z ustaleń policji, 53-letni obywatel Ukrainy, kierując Mercedesem, nie dostosował prędkości do warunków ruchu, czym doprowadził do poślizgu pojazdu, a to z kolei poskutkowało tym, że auto wpadło do rowu wraz z lawetą, na której przewożony był inny pojazd.

Na szczęście ani kierującemu, ani pasażerowi nic się nie stało, ucierpiały jedynie auta. 53-latek został ukarany mandatem, a na jego konto wskoczyły punkty karne.

Marta Pietroń

Grupa Azoty sprzedaje hotel w Puławach. Ile trzeba wyłożyć?

Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy" S.A.wystawiła na sprzedaż obiekt przy Al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 13 wraz z budynkiem hotelowym i jego wyposażeniem.

Grupa Azoty Puławy ustaliła cenę wywoławczą obiektu na 5 mln zł

Przedmiotem przetargu jest prawo użytkowania wieczystego części nieruchomości gruntowej przy puławskich Azotach, w bezpośrednim sąsiedztwie Grupy Azoty Zakłady Azotowe „Puławy" S.A., Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego oraz przychodni „Medical". Chodzi o teren o powierzchni 0,4651 ha, przy czym całkowita powierzchnia nieruchomości wynosi 0,5128 ha. Sprzedaż obejmuje również prawo własności budynku hotelowego o powierzchni użytkowej 1797,01 m².

W budynku znajdują się recepcja, salka konferencyjna oraz pokoje gościnne. Część pokoi ma pełny węzeł sanitarny, a część wyposażono w umywalki. W obiekcie są także pomieszczenia gospodarcze i ogólnodostępne łazienki. Nieruchomość jest uzbrojona i wyposażona w kompletną infrastrukturę techniczną. Cena wywoławcza ustalono na 5 mln zł netto. Zainteresowani zakupem muszą wpłacić wadium w wysokości 250 tys. zł.

Termin złożenia oferty upływa 29 października. Pełna informacja, w tym SIWZ, została opublikowana na stronie internetowej Grupy Azoty Puławy.

Marta Pietroń

PUL

Motocyklista trafił do szpitala po zderzeniu z Dacią

fot. KPP Puławy

Zderzenie Dacii z motocyklem na skrzyżowaniu ulic Lubelskiej i Norwida w Puławach. 51-letni motocyklista trafił do szpitala

Do zderzenia samochodu osobowego z motocyklem doszło w poniedziałek, 28 września, na skrzyżowaniu ulic Lubelskiej i Norwida w Puławach. 51-letni motocyklista trafił do szpitala.

Jak wynika ze wstępnych ustaleń policjantów, 38-letni mieszkaniec Puław kierujący Dacią jechał ulicą Lubelską w kierunku Końskowoli. Podczas skrętu w lewo, w ulicę Norwida, nie ustąpił pierwszeństwa jadącemu z naprzeciwka motocykliście.

Kierujący Yamahą 51-latek poruszał się ulicą Lubelską w kierunku centrum Puław. Doszło do zderzenia obu pojazdów.

Motocyklista został przetransportowany do puławskiego szpitala. Po badaniach okazało się, że doznał ogólnych potłuczeń ciała. Zdarzenie zakwalifikowano jako kolizję drogową. Obaj kierujący byli trzeźwi.

Policjanci przypominają, że motocykliści należą do grupy niechronionych uczestników ruchu drogowego i w przypadku zderzenia są szczególnie narażeni na poważne obrażenia.

– Pamiętajmy, że stosowanie się do przepisów ruchu drogowego oraz zachowanie ostrożności mogą zapobiec niebezpiecznym zdarzeniom na drodze – mówi nadkomisarz Ewa Rejn-Kozak z KPP w Puławach.

Agnieszka Gołębiowska

eprasa.pl 551b74cf04

Od zarzutów o mobbing po „emocje (...) na wysokim poziomie" w Filharmonii Lubelskiej

Kontrola PIP w Filharmonii Lubelskiej wykazała uchybienia w zakresie prawa pracy oraz powiadomień o harmonogramach. Zarzuty dotyczące mobbingu, o których informowały media, nie zostały udowodnione, co 1 października podkreślił dyrektor Dominik Mielko.

fot. Joanna Niećko

Dominik Mielko

O co chodzi?

Sprawa jest pokłosiem głosu samych muzyków i pracowników, o których sytuacjach informowały lokalne media. Jak po raz pierwszy podawał Dziennik Wschodni, to sygnały ze strony personelu oraz działających w instytucji związków zawodowych doprowadziły do prześwietlenia działań kierownictwa i weryfikacji standardów tamtejszego zarządzania.

Do szczegółowych wniosków i protokołów pokontrolnych dotarł portal Jawny Lublin.

- W lutym br. do Państwowej Inspekcji Pracy trafiła obszerna skarga trzech związków zawodowych działających w instytucji. Związkowcy skarżyli się na „szereg nieprawidłowości oraz rażące naruszenie przepisów prawa pracy i ustawy o związkach zawodowych przez dyrektora FL". W stosunku do dyr. Dominika Mielko jest mowa m.in. o braku reakcji na zgłoszenia mobbingu, stosowaniu działań odwetowych, czy publicznym upokarzaniu i podważaniu kompetencji podwładnych. Z kolei kierownik artystyczny miał się dopuszczać nękania, używać wulgarnego języka, nadużywać swojej władzy - informował Jawny Lublin.

Kierownik artystyczny zrezygnował ze stanowiska (choć, jak zaznacza Jawny Lublin, za chwilę swoją rezygnację cofa). Zaś dyrektor Mielko „dostał" wicedyrektora w osobie Elżbiety Kędzierskiej, która do Filharmonii przyszła z urzędu marszałkowskiego.

Do Filharmonii weszła Państwowa Inspekcja Pracy.

- Skontrolowano m.in. sposób zatrudniania pracowników, organizację czasu pracy, system nagród i dodatków, relacje ze związkami zawodowymi, działania w zakresie przeciwdziałania mobbingowi - informuje JL. - Czy w Filharmonii Lubelskiej dochodziło do mobbingu? To był jeden z najcięższych zarzutów, jaki stawiano dyrektorowi Mielko oraz jego „prawej ręce" – kierownikowi artystycznemu. Inspektorzy przeprowadzili wśród pracowników instytucji anonimowe ankiety (udział w badaniu wzięło 80 osób, czyli 78 proc. ogółu zatrudnionych w FL). Wyniki tego badania znalazły się w końcowej części protokołu kontroli PIP (załącznik nr 3). Można z nich wyczytać m.in. że 62 proc. ankietowanych pracowników negatywnie oceniało atmosferę w filharmonii.

Poza tym kontrola stwierdziła również szereg nieprawidłowości związanych z organizacją oraz czasem pracy.

- Inspektorzy wskazali na przypadki nieprzekazywania pracownikom harmonogramów pracy z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem - dodaje JL.

Do tego miało dochodzić do naruszeń norm czasu pracy i odpoczynku. Chodzi o niewystarczającą liczbę dni wolnych w okresach rozliczeniowych. A do tego o niezapewnienie pracownikom ustawowych 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego i co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku tygodniowego.

PIP zastosowała wobec dyrektora środek w postaci ostrzeżenia. Dyrekcja zobowiązała się do wdrożenia zaleceń pokontrolnych. Z kolei Zarząd Województwa Lubelskiego zdecydował o przyznaniu dyrektorowi nagrody rocznej w wysokości dwukrotności przeciętnego wynagrodzenia. Informacja na ten temat była publikowana na stronie Biuletynu Informacji Publicznej UMWL.

Mobbing nie został udowodniony

Dyrektor Filharmonii odniósł się do sprawy na konferencji prasowej w czwartek (1 października). Nawiązał do hasła obecnego sezonu artystycznego 2026/2027 FL „Wielscy kompozytorzy wielkie emocje".

- Jeżeli chodzi o zalecenia kontrolne, które dostaliśmy i które patrząc na różne instytucje, a także na nasze instytucje historyczne, zawsze się pojawiają. Po kontrolach pojawiają się zalecenia pokontrolne, które zostają zazwyczaj jeszcze w trakcie kontroli naprawiane. Jeżeli wskazane było np., że brakuje gdzieś podpisu którejś z osób w instytucji, to było niedopatrzenie. Teraz zawsze ten podpis się pojawia. Jeżeli chodzi o mobbing, ten nie został udowodniony. Niektórzy się dziwią, że zdecydowaliśmy się na hasło o wielkich emocjach. W instytucjach kultury te emocje są rzeczywiście na wysokim poziomie. Wszyscy muzycy, ale też pracownicy administracji angażują się w tworzenie dzieła. A jak się pracuje na wysokich emocjach, pojawiają się też różne sytuacje - powiedział Dominik Mielko, który dyrektorem FL jest od 2023 roku.

Joanna Niećko

Ośmioletni Julek walczy o bezpieczne życie. Rodzice proszą o pomoc

Julek z Borek w gminie Nowodwór ma osiem lat. Zamiast beztroskiego dzieciństwa każdego dnia mierzy się z chorobą, która może w jednej chwili odebrać mu równowagę i doprowadzić do groźnego upadku. U chłopca zdiagnozowano padaczkę lekooporną oraz zespół Lennoxa-Gastauta. Przed nim poważna operacja. Rodzice proszą o wsparcie.

- Każda wpłata, nawet najmniejsza, jest dla nas realnym wsparciem. To może być kolejny turnus rehabilitacyjny, potrzebny sprzęt czy możliwość sfinansowania następnej konsultacji. Za każdą złotówkę jesteśmy ogromnie wdzięczni - podkreślają rodzice

Julek przyjmuje aż pięć leków przeciwpadaczkowych, jednak mimo terapii napady wciąż występują

Zespół Lennoxa-Gastauta

Codzienność ośmioletniego Julka daleka jest od tej, jaką większość dzieci zna ze szkoły, podwórka czy boiska. Chłopiec zmaga się z padaczką lekooporną. Szczególnie niebezpieczne są nawracające napady atoniczne, podczas których jego mięśnie nagle przestają prawidłowo pracować. Julek może w jednej chwili stracić równowagę i upaść z pełnej wysokości.

- Po kilku latach niepewności i wielokrotnych badań usłyszeliśmy diagnozę, której bardzo się obawialiśmy. Zespół Lennoxa-Gastauta to dla nas kolejny etap trudnej walki o zdrowie naszego syna - mówią rodzice chłopca, Justyna i Sebastian.

Chłopiec ma również dziecięce porażenie mózgowe oraz zespół Chiari. Choroby wpływają na jego sprawność i wymagają stałej, wielokierunkowej opieki oraz rehabilitacji.

Pięć leków, a napady nadal wracają

Leczenie farmakologiczne nie przyniosło oczekiwanych rezultatów. Obecnie Julek przyjmuje aż pięć leków przeciwpadaczkowych, jednak mimo terapii napady wciąż występują. - Każdy dzień to dla nas czujność i nasłuchiwanie, czy kolejny napad nie nadejdzie za chwilę. Żyjemy w ciągłym napięciu, bo nie wiemy, kiedy Julek straci równowagę i upadnie - opowiadają rodzice.

Lekarze zdecydowali o konieczności przeprowadzenia operacji neurochirurgicznej. Hemisferektomia została zaplanowana na październik. Dla rodziny to ogromna nadzieja, ale jednocześnie kolejny trudny moment.

- Pozostaje nam modlić się, aby operacja przebiegła pomyślnie i przyniosła Julkowi upragnione uwolnienie od napadów. Chcemy, żeby nasz syn mógł po prostu żyć bez ciągłego strachu przed kolejnym upadkiem - mówią Justyna i Sebastian.

Walka, która kosztuje

Codzienność rodziny to nie tylko leczenie. To również rehabilitacja, specjalistyczne konsultacje, badania, dojazdy, turnusy rehabilitacyjne i zakup sprzętu potrzebnego Julkowi w codziennym funkcjonowaniu. Dochodzą do tego koszty opieki neurologicznej, badań obrazowych oraz wsparcia psychologicznego.

Dlatego rodzice zdecydowali się poprosić o pomoc i uruchomili zbiórkę na leczenie oraz dalszą rehabilitację syna.

- Każda wpłata, nawet najmniejsza, jest dla nas realnym wsparciem. To może być kolejny turnus rehabilitacyjny, potrzebny sprzęt czy możliwość sfinansowania następnej konsultacji. Za każdą złotówkę jesteśmy ogromnie wdzięczni - podkreślają rodzice.

Jak mówią, pomoc nie musi oznaczać wyłącznie wpłaty pieniędzy. Równie ważne jest udostępnienie informacji o zbiórce i dotarcie z historią Julka do kolejnych osób.

Każdego dnia boją się o dziecko

- Wasze wsparcie to dla nas nie tylko pieniądze. To nadzieja, że Julek będzie miał mniej napadów, będzie mógł zrobić więcej samodzielnych kroków i przede wszystkim poczuje się bezpieczniej. To również chwila oddechu dla nas, rodziców, którzy każdego dnia boją się o swoje dziecko - mówią Justyna i Sebastian.

Rodzice chcą, by ich syn mimo choroby mógł cieszyć się dzieciństwem – uczyć się, bawić, śmiać i rozwijać swoje umiejętności.

- Julek ma przed sobą długą drogę, ale bardzo chcemy, żeby nie musiał pokonywać jej sam. Prosimy o pomoc i udostępnianie naszego apelu. Każde dobre słowo, każda wpłata i każde przekazanie informacji o Julku mogą przybliżyć nas do celu - apelują rodzice.

- Dziękujemy za każdą złotówkę, dobre słowo i wiarę, że warto walczyć o naszego dzielnego Julka - mówią rodzice.

Chcesz pomóc?
Więcej informacji na stronie www.pomagam.pl/dzielnyjulek

mp

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

Zjechał z drogi i uderzył w drzewo. Z płonącego samochodu wydostali go strażacy

23-latek z gminy Kurów nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, zjechał z niej i uderzył w drzewo. Z ciężki obrażeniami ciała został przetransportowany do szpitala śmigłowcem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego.

fot. OSP Rąblów

23-latka z płonącego auta wyciągnęli dwaj strażacy z OSP w Rąblowie, którzy byli w pobliżu i po otrzymaniu alarmu na telefony jako pierwsi dotarli na miejsce wypadku prywatnym samochodem

Do tego wstrząsającego zdarzenia doszło w minioną sobotę (3 października) nad ranem w Celejowie (gm. Wąwolnica), na drodze wojewódzkiej między Kazimierzem a Nałęczowem.

- Ze wstępnych ustaleń policjantów wynika, że 22-latek z gminy Kurów, kierując samochodem marki Peugeot, na łuku drogi najprawdopodobniej nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze. W wyniku tego stracił panowanie nad pojazdem, zjechał z drogi i uderzył w drzewo - informuje nadkom. Ewa Rejn-Kozak, rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Puławach.

W wyniku uderzenia w pojeździe pojawił się ogień. Gdy straż odebrała informację o zdarzeniu, jako pierwsi na miejscu pojawili się dwaj druhowie - Patryk z Ochotniczej Straży Pożarnej w Rąblowie i Dawid z OSP w Wąwolnicy.

- W momencie otrzymania alarmu na telefon znajdowali się w pobliżu. Podjechali samochodem na miejsce i natychmiast przystąpili do udzielania pomocy. Z płonącego samochodu wyciągnęli poszkodowanego i przetransportowali w bezpieczne miejsce oraz pozostali przy nim do czasu przyjazdu służb - informuje OSP w Rąblowie.

Stan poszkodowanego mężczyzny był na tyle poważny, że ratownicy zadecydowali o wezwaniu śmigłowca LPR, którym 23-latek został przetransportowany do szpitala w Lublinie.

Marta Pietroń

Potrącenie pieszej w Kurowie. 51-latka trafiła do szpitala

fot. KPP Puławy

51-latka przechodziła przez przejście na wysokości rynku, gdy została potrącona przez jadące ul. Lubelską Audi, którym kierowała mieszkanka gminy Kurów

Mieszkanka gminy Kurów została potrącona przez osobówkę, gdy przechodziła przez przejście dla pieszych.

Do zdarzenia doszło w miniony piątek 2 października na ul. Lubelskiej, będącej fragmentem drogi wojewódzkiej nr 874 z Puław do Lublina, na pasach naprzeciwko rynku.

- Ze wstępnych ustaleń policjantów wynika, że 50-latka z gminy Kurów, kierując pojazdem marki Audi, potrąciła 51-letnią mieszkankę tej samej gminy, która znajdowała się na oznakowanym przejściu dla pieszych - informuje nadkom. Ewa Rejn-Kozak, rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Puławach.

Marta Pietroń

Zderzenie autobusu z osobówką. Jedna osoba nie żyje

fot. KPP Puławy

Starszy mężczyzna wyjechał volkswagenem wprost pod autobus MZK

Na drodze między Puławami a Dęblinem zderzył się autobus MZK z samochodem osobowym. W wyniku tego zmarł starszy mężczyzna.

Do zdarzenia doszło w sobotę (3 października), na drodze wojewódzkiej nr 801, między Puławami a Dęblinem na wysokości tzw. Alei Miłości. Jak informuje policja, starszy mężczyzna kierujący osobówką, wyjeżdżając z lasu, nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu kierowcy autobusu MZK, wskutek czego mieszkaniec Puław doprowadził do zderzenia obu pojazdów. Na miejscu interweniowały służby - policja, straż pożarna i pogotowie ratunkowe.

- Pomimo natychmiast podjętej reanimacji, życia 76-latka nie udało się uratować. Mężczyzna zmarł na miejscu. Jadąca z nim żona została przetransportowana do szpitala w Puławach - informuje nadkom. Ewa Rejn-Kozak, rzecznik prasowy Komendy Powiatowej Policji w Puławach.

Kierowca autobusu, 58-letni mieszkaniec gminy Puławy doznał potłuczeń, był trzeźwy. W emce podróżowało w sumie siedem osób.

- Wśród pasażerów autobusu była kilkuletnia dziewczynka, która została przetransportowana śmigłowcem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego do szpitala w Lublinie. Dwie inne, pełnoletnie pasażerki zostały przewiezione karetkami do szpitala w Puławach - mówi rzeczniczka KPP i dodaje:

Marta Pietroń

Tragiczny wypadek na obwodnicy Lublina

fot. KMP Lublin

Ze wstępnych ustaleń policji wynika, że kierujący samochodem ciężarowym marki Scania najechał na tył naczepy unieruchomionego na pasie awaryjnym pojazdu marki Volvo Foto: KMP Lublin

Do wypadku doszło przed godziną 22 na odcinku pomiędzy węzłami Lublin Rudnik i Lublin Czechów, na nitce drogi prowadzącej w kierunku Warszawy i Rzeszowa. Ze wstępnych ustaleń policji wynika, że kierujący samochodem ciężarowym marki Scania najechał na tył naczepy unieruchomionego na pasie awaryjnym pojazdu marki Volvo.

W wyniku zderzenia kabina Scanii stanęła w ogniu. Kierujący pojazdem poniósł śmierć na miejscu.

W wypadku poszkodowane zostały również dwie osoby znajdujące się przy drugim pojeździe. 58-letni mieszkaniec gminy Zakrzówek, który wykonywał naprawę hamulców, został przygnieciony przez naczepę do bariery energochłonnej. Z obrażeniami ciała trafił do szpitala. Drugim poszkodowanym był 28-letni mieszkaniec Kraśnika przebywający w kabinie Volvo. Mężczyzna doznał ogólnych potłuczeń i po udzieleniu pomocy opuścił szpital.

Na miejscu pracowały służby ratunkowe oraz policjanci. Droga w kierunku Warszawy była przez kilka godzin całkowicie zablokowana, a kierowcy korzystali z wyznaczonych objazdów.

Magdalena Kołcon

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

- To jest historia bezbronnego człowieka - grzmi zbulwersowany brat zmarłej

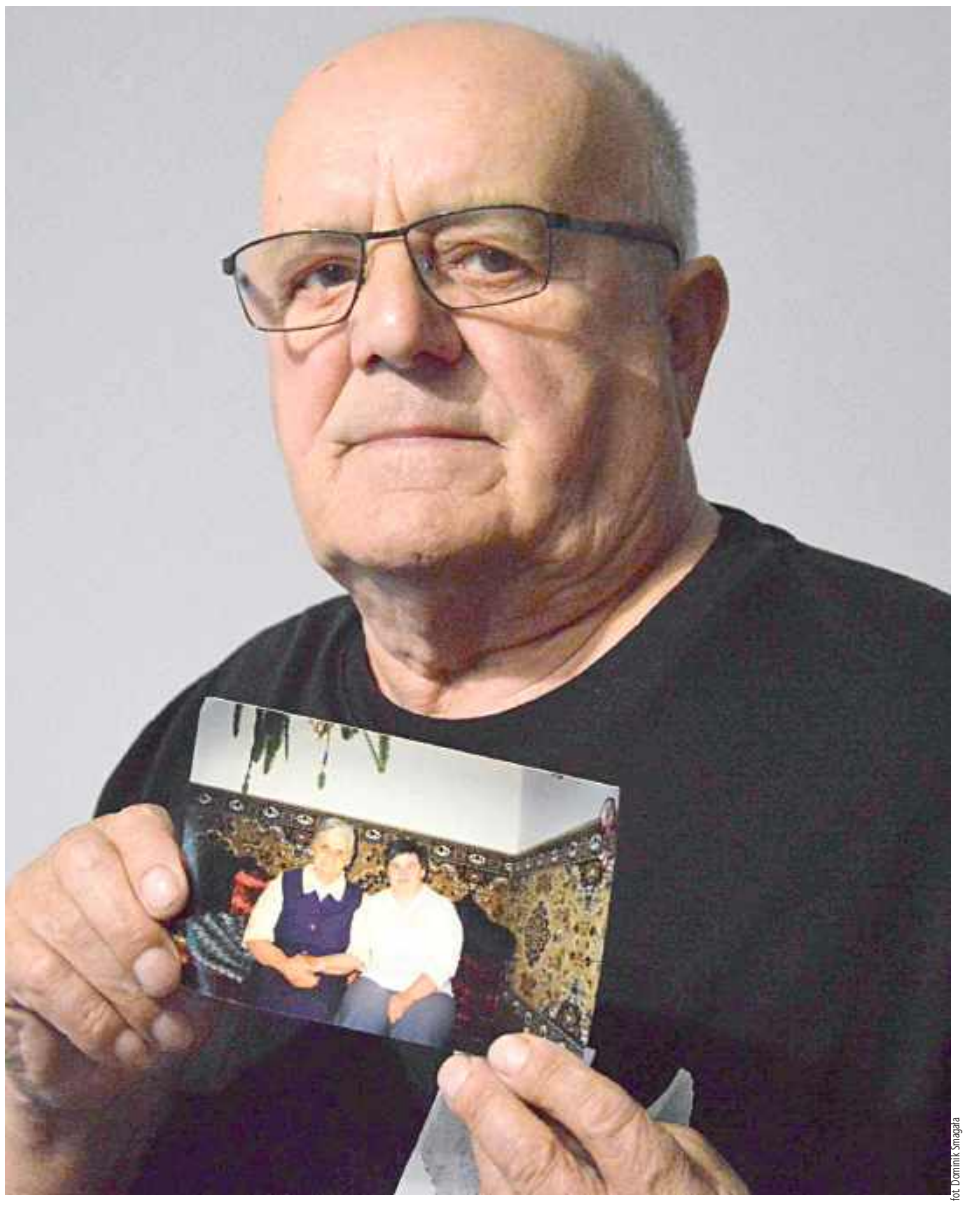
Cztery razy wzywali karetkę do niepeł schorowanej pacjentki. W końcu dost

LUBARTÓW: Ostatnie dni życia Haliny były dla niej i jej bliskich koszmarne. Zmagająca się z głębokimi niepełnosprawnościami kobieta miała m.in. problemy z oddychaniem, gorączkowała, dostawała drgawek. Najpierw wypisano ją z izby przyjęć. A potem jeszcze trzykrotnie przyjeżdżała do niej karetka, ale ani razu nie zabrano jej do szpitala. Na oddział w końcu trafiła, ale już z sepsą. Na ratunek było za późno...

fot. Dominik Smagała

Halina Matejczuk zmagała się m.in. z zespołem Downa i wynikającymi z tego różnego rodzaju ograniczeniami, przez dekady była dosyć sprawną osobą. Ostatnie dni jej życia były jednak naznaczone ogromnym cierpieniem

fot. Dominik Smagała

- Ona już z trudem oddychała, ratownicy to widzieli. Siostra wiele w tych ostatnich dniach wycierpiała. Bardzo mi jej szkoda - mówi Antoni Matejczuk. W rękach trzyma zdjęcie swojej siostry, Haliny. Na fotografii siedzi obok ich mamy, która zmarła kilka lat temu

Halina była dzielna. Ale w końcu podupadła na zdrowiu

Choć urodzona w 1966 roku Halina Matejczuk zmagała się m.in. z zespołem Downa i wynikającymi z tego różnego rodzaju ograniczeniami, przez dekady była dosyć sprawną osobą. 26 lat temu zamieszkała, wraz ze swoją mamą, w wybudowanym przez brata domu w ich rodzinnej miejscowości - Zabiele (gm. Niedźwiada, pow. lubartowski). Antoni osiadł tam po latach pracy w różnych częściach regionu - był bowiem cenionym organistą kościelnym. Ostatni okres kariery zawodowej 71-letni dziś mieszkaniec Zabiela związał z kościołem w Tarle.

Kilka lat temu odeszła mama Haliny i Antoniego. Potem stan zdrowia Haliny stopniowo się pogarszał.

- W przeszłości radziła sobie całkiem dobrze, była dosyć samodzielna. Po śmierci mamy podupadła na zdrowiu. Potrzebowała naszej pomocy przy poruszaniu się, choćby do łazienki. Bardzo pogorszył jej się wzrok i słuch, była już właściwie niewidoma i niesłysząca. Przez te lata zajmowaliśmy się nią z moją z żoną - opowiada Antoni.

Karetka przyjeżdżała niemal codziennie

W lecie Halina zachorowała na zapalenie płuc. Prawie trzy tygodnie w sierpniu spędziła w szpitalu w Lubartowie, na Oddziale Chorób Wewnętrznych.

- Byliśmy przy niej niemal cały czas, na zmianę z moją drugą siostrą, po trzy razy dziennie do niej jeździliśmy. Kontakt był z nią trudny, trzeba się było nią opiekować - wspomina nasz rozmówca

Po koniec sierpnia Halina wróciła do domu. Przez około trzy tygodnie jej stan, jak relacjonuje brat, był poprawny. Sytuacja zmieniła się 10 września.

- Siostra dostała gorączki. Zaczęła charczeć, zrobiła się czerwona, plamy powystępowały jaj na skórze. Miała drgawki, brakowało jej powietrza - opowiada Antoni Matejczuk.

11 września, w piątek, bliscy po raz pierwszy wzywają do Haliny karetkę. Ratownicy zabierają ją na Izbę Przyjęć szpitala w Lubartowie. Kobieta po około czterech godzinach zostaje jednak odwieziona do domu, bo szpitalny lekarz uznał, że nie wymaga ona hospitalizacji.

- Już wtedy było widać, że jest źle. Dusiło ją, tak w gardle... Ale zbili jej gorączkę i odprawili do domu - mówi Antoni Matejczuk.

Bliscy wzywali karetkę także 12 i 13 września, bo stan Haliny nie ulegał poprawie, a było wręcz przeciwnie. Kobieta słabła. Jak wskazuje rodzina chorej, za każdym razem personel karetki odmawiał przewiezienia Haliny Matejczuk do szpitala. Zamiast tego podawano jej leki, które na krótko łagodziły objawy choroby.

Pogotowie zostawiło ją w domu. Dostała sepsy i za dwa dni zmarła

15 września (wtorek) sytuacja była dramatyczna. Bliscy opisują, że Halina nie przyjmowała nawet płynów, a jej gorączka sięgała 41 stopni. Jak wynika z relacji Antoniego Matejczuka, personel karetki ponownie odmówił przewiezienia pacjentki do szpitala. Wezwany na miejsce chwilę później lekarz rodzinny stwierdził, że Halina wymaga hospitalizacji, gdyż najprawdopodobniej wystąpiła u niej sepsa. Za pośrednictwem zamówionego transportu medycznego pacjentka trafiła do SPZOZ w Lubartowie.

Tam rzeczywiście rozpoznano u niej sepsę, a jej stan określono jako bardzo ciężki. Halina Matejczuk zmarła 17 września (czwartek) z powodu niewydolności oddechowej.

Trafiła na Izbę Przyjęć, ale wróciła do domu. Co na to dyrekcja szpitala?

Z karty informacyjnej z Izby Przyjęć lubartowskiego szpitala, wystawionej 11 września, wynika, że Halina Matejczuk trafiła tam o godz. 10.05, a wypisana została o godz. 14.09. Wykonano jej m.in. badanie moczu, morfologię krwi oraz tomografię klatki piersiowej. Jak czytamy, pacjentka w trakcie pobytu na Izbie Przyjęć nie gorączkowała. W dokumencie napisano wyraźnie „Nie wymaga hospitalizacji". W rubryce „rozpoznanie" wpisano „zapalenie płuc w fazie gojenia".

Szpital nie chce odnosić się do tej sprawy konkretnie.

- Z uwagi na obowiązujące przepisy dotyczące tajemnicy zawodowej osób wykonujących zawody medyczne oraz ochrony prywatności pacjentów, SP ZOZ w Lubartowie może odnieść się w niniejszej odpowiedzi wyłącznie do ogólnych zasad organizacji i udzielania świadczeń zdrowotnych w Izbie Przyjęć SP ZOZ w Lubartowie, bez odnoszenia tych zasad do indywidualnej sytuacji medycznej. Tajemnicą zawodową objęty jest również sam fakt zgłoszenia się pacjenta do podmiotu leczniczego oraz okoliczności jego przyjęcia lub nieprzyjęcia do udzielenia świadczenia - czytamy uzasadnienie takiej decyzji w piśmie podpisanym przez Ewę Mańdziuk, dyrektor szpitala w Lubartowie.

Skierowaliśmy do szpitala trzy pytania. Dlaczego pacjentka nie została przyjęta poprzez Izbę Przyjęć na oddział SPZOZ w Lubartowie i hospitalizowana już 11 września? Czy decyzję lekarza o odmowie przyjęcia pacjentki przez Izbę Przyjęć do hospitalizacji dyrekcja ocenia jako prawidłową? Czy taka pacjentka (z wieloma niepełnosprawnościami, przewlekle chora, głęboko upośledzona) w takim stanie powinna zostać odesłana do domu? Do pytań załączyliśmy upoważnienie od brata pacjentki, na udostępnienie nam informacji niezbędnych do rzetelnego wyjaśnienia sprawy.

Dyrektor Ewa Mańdziuk odesłała nam w odpowiedzi ogólne zasady oceny pacjentów w ramach Izby Przyjęć, zbywając pytania o przypadek Haliny Matejczuk.

- Decyzja dotycząca przyjęcia do hospitalizacji jest zatem decyzją medyczną podejmowaną indywidualnie, na podstawie stanu pacjenta ocenianego w konkretnym momencie udzielania świadczenia. Sam fakt zgłoszenia się pacjenta do Izby Przyjęć nie przesądza o konieczności jego hospitalizacji - zaznaczyła dyrektor.

Wiele pytań do ratowników z karetki

Do kobiety wzywano pogotowie czterokrotnie w ciągu pięciu dni. Za czwartym razem personel karetki kolejny raz nie zdecydował się przewieźć do Haliny do szpitala. Ostatecznie kobieta trafiła tam po skierowaniu od lekarza rodzinnego, jeszcze tego samego dnia, ale jak się okazało, była już w bardzo ciężkim stanie.

Dlaczego zespół ratownictwa medycznego w kolejnych dniach - 12, 13 i 15 września nie decydował się na przewiezienie pacjentki do szpitala celem hospitalizacji? Czy w ocenie Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Lublinie było to poprawne działanie?

Jak ZRM, który podejmował czynności 15 września wobec pacjentki Haliny Matejczuk, opisał w dokumentacji poczynione wobec pacjentki rozpoznania?

Czy wobec zaistniałych okoliczności (rozpoznań przeprowadzonych przez szpital oraz zgonu pacjentki 17 wrze-

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

łnosprawnej, ała sepsy i zmarła

śnia) WPR SPZOZ w Lublinie ocenia działanie wspomnianego personelu WPR SPZOZ w Lublinie jako prawidłowe?

Powyższe pytania zadaliśmy Alicji Ciechan, zastępcy dyrektora ds. lecznictwa WPR w Lublinie.

Pogotowie: Nie odmawiano udzielenia pomocy pacjentce czy transportu do szpitala

Odpowiedź przysłano nam po tygodniu. Zapewniono nas, że przeprowadzono postępowanie wyjaśniające obejmujące analizę posiadanej dokumentacji medycznej, tj. Kart Medycznych Czynności Ratunkowych oraz pisemnych wyjaśnień złożonych przez członków zespołów ratownictwa medycznego realizujących wyjazdy do pacjentki w podanych wyżej terminach.

Odnośnie interwencji z 12 września:

- Stan pacjentki nie odbiegał od tego, w jakim znajdowała się w dniu poprzednim. Podano lek przeciwgorączkowy, poinstruowano opiekuna pacjentki w zakresie pielęgnacji, zalecono kontrolę przebiegu leczenia przez lekarza POZ (podstawowa opieka zdrowotna, np. lokalna przychodnia - przyp. red.). Ponadto zalecono ponowne wezwanie zespołu ratownictwa medycznego w przypadku pogorszenia stanu zdrowia. W wyjaśnieniu złożonym przez kierownika zespołu wynika, że opiekun pacjentki (Antoni Matejczuk, brat kobiety - przyp.red.) oczekiwał pomocy doraźnej, a nie transportu do szpitala - czytamy w przesłanym nam dokumencie, podpisanym przez Alicję Ciechan.

- Z uwagi na utrzymującą się gorączkę zastosowano lek przeciwgorączkowy, zalecono kontakt z lekarzem POZ, a w przypadku pogorszenia stanu zdrowia ponowne wezwanie zespołu ratownictwa medycznego. Postępowanie zostało uzgodnione z opiekunem pacjentki - to już relacja z interwencji z 13 września.

Wieczorem 15 września Halina Matejczuk trafiła do szpitala po przewiezieniu zamówionym transportem medycznym. Była już w ciężkim stanie. Jak przedstawiciele pogotowia ratunkowego tłumaczą brak przewiezienia pacjentki do szpitala tego dnia?

- Zespół zgodnie z procedurami ocenił stan zdrowia pacjentki, który nie odbiegał od poprzednich ocen. Doraźnie zastosowano lek przeciwgorączkowy. W trakcie rozmowy z opiekunem pacjentki omówiono możliwość transportu pacjentki do Izby Przyjęć szpitala przez zespół. Opiekun zasugerował, że w jego ocenie korzystniejsze będzie ponowne wezwanie lekarza poz, który zna pacjentkę, oceni jej stan zdrowia oraz podejmie decyzję o dalszym leczeniu lub skierowaniu do szpitala. Opiekun pacjentki został poinformowany o możliwości ponownego wezwania zespołu ratownictwa medycznego w przypadku pogorszenia stanu zdrowia - czytamy w odpowiedzi od WPR w Lublinie.

- Z analizy dokumentacji medycznej oraz wyjaśnień złożonych przez członków zespołów wynika, że nie odmawiano udzielenia pomocy pacjentce czy transportu do szpitala ani nie negowano potrzeby dalszej diagnostyki i nie wykluczano możliwości hospitalizacji. Nie stwierdzano także stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego wymagającego natychmiastowego transportu do szpitala. Biorąc pod uwagę oceniany stan pacjentki, która była przewlekle chora, wymagająca stałej opieki, z utrudnionym kontaktem i znajdowała się pod opieką lekarza POZ, wybierano, po konsultacji z opiekunem, rozwiązania adekwatne do zastanej sytuacji - podsumowuje Alicja Ciechan.

„Jak my jesteśmy traktowani?"

Antoni Matejczuk twierdzi, że tłumaczenia pogotowia mijają się z prawdą.

- Ja oczekiwałem 12 września pomocy doraźnej dla siostry?! Przecież oni mi mówili sami, że jak ją zabiorą do szpitala, to i tak ją z powrotem przywiozą... 15 września ja miałem sugerować, że „korzystniejsze będzie wezwanie lekarza rodzinnego"?! To po co miałbym dzwonić po karetkę w takiej sytuacji?! Ja nie jestem medykiem, to oni powinni ocenić i podjąć decyzję. Nie chcieli zabrać siostry do szpitala, to zadzwoniłem po lekarza rodzinnego, żeby dał skierowanie. Jeszcze się z nim minęli na podwórku. Nawet nie poczekali chwili. A lekarz od razu stwierdził, że tu jest najprawdopodobniej sepsa - komentuje zbulwersowany Antoni Matejczuk.

Podkreśla, że nie oczekiwał cudu, ale liczył, że schorowana siostra trafi pod profesjonalną opiekę medyczną, która zapewni jej przynajmniej ulgę w tym krytycznym okresie. Tymczasem skończyło się duszeniem się i sepsą...

- Ona już z trudem oddychała, ratownicy to widzieli. Siostra wiele w tych ostatnich dniach wycierpiała. Bardzo mi jej szkoda. A można było jej chociaż w tym ulżyć. Może dostałaby tlenu w szpitalu i to by choć częściowo pomogło? Może jeszcze by trochę pożyła? To jest historia bezbronnego człowieka. Jak my jesteśmy traktowani? Jest coraz gorzej. Brakuje w ludziach człowieczeństwa - mówi pogrążony w żałobie 71-latek.

- Chcę to nagłośnić, żeby to była przestroga. Niedawno przecież starszy człowiek umarł, gdy go odesłali z Lubartowa do Parczewa. Wiem, że tak się dzieje nie tylko u nas - dodaje Antoni Matejczuk.

I zaznacza, że rozważa złożenie zawiadomienia do prokuratury.

Halina Matejczuk została pochowana 20 września na cmentarzu w Brzeźnicy Bychawskiej.

Dominik Smagała

ROZMOWA Z DYSPOZYTOREM

Zdaniem Antoniego Matejczuka, 15 września dyspozytor numeru alarmowego prowadził z nim rozmowę w sposób niestosowny. - Zagroził mi, że zostanę ukarany mandatem za zbyt częste wzywanie karetki. Rzucił słuchawką, nie informując mnie nawet, czy w ogóle karetka zostanie przysłana - relacjonuje nasz rozmówca. Z pytaniem o tę sprawę zwróciliśmy się do wojewody lubelskiego, który nadzoruje dyspozytorów numerów alarmowych w naszym województwie. Czekamy na odpowiedź, już ponad tydzień...

Lekarz ma zapłacić pokrzywdzonemu 8 tys. zł nawiązki

Dwa razy odsyłali go z SOR-u, skończyło się sepsą i endoprotezą. Sąd umorzył sprawę lekarza

LUBLIN: Dla pokrzywdzonego mężczyzny rozcięcie ręki piłą skończyło się dramatyczną walką z sepsą i operacjami nogi. Lekarz z SOR-u stanął przed sądem za narażenie pacjenta na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Kary jednak mu nie wymierzono.

Leszek S. stawił się na ogłoszenie rozstrzygnięcia sądu ze swoim obrońcą. 60-latek w spokoju wysłuchał decyzji sądu. Pokrzywdzonego nie było w sali rozpraw

Uraz, szwy, wysypka. A potem ból w pachwinie

Zaczęło się od stosunkowo niepozornego urazu. W czerwcu 2019 roku, wykonując prace w swoim gospodarstwie, pokrzywdzony rozciął kciuka prawej ręki ostrzem piły tarczowej. Ranę opatrzyli mu medycy z izby przyjęć szpitala w Bełżycach, założono siedem szwów.

W kolejnych tygodniach rana goiła się prawidłowo, jednak około miesiąca po zdarzeniu na ciele mężczyzny pojawiła się wysypka. Z tym poszkodowany trafił na oddział alergologii i chorób płuc Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego przy al. Kraśnickiej w Lublinie. Po kilku dniach i zastosowaniu leczenia wysypka ustąpiła.

Nie był to jednak koniec problemów tego pacjenta. Za dwa tygodnie zaczął mu dokuczać niezwykle intensywny ból w pachwinie, z czym zgłosił się na szpitalny oddział ratunkowy lecznicy przy al. Kraśnickiej. Po przeprowadzeniu kilku badań, m.in. RTG i konsultacji neurologicznej i ortopedycznej, wypisano go do domu.

Pomimo tego, że analiza badania krwi wskazywała m.in. na znacznie przekroczone parametry CRP, sugerujące stan zapalny. Dzień później mężczyzna wrócił na SOR przy Kraśnickiej, tym razem przewieziony karetką. I tym razem szybko go wypisano, po wykonaniu badań tomograficznych kręgosłupa.

Sepsa, operacja, endoproteza

Nie znajdując skutecznej pomocy na SOR-ze, pokrzywdzony umówił się na prywatną wizytę lekarską. Dostał pilne skierowanie na oddział internistyczny Szpitala Jana Bożego w Lublinie. Tam zdiagnozowano u niego sepsę, wywołaną przez gronkowce stawu biodrowego lewego z zajęciem szpiku kości udowej. Po ustabilizowaniu jego stanu, poprzez m.in. antybiotyki, przeniesiono go na Oddział Zapaleń Kości Kliniki Ortopedii CMKP w Otwocku. Mężczyzna przeszedł poważną operację - usunięto mu fragment kości udowej, a kilka miesięcy później wstawiono mu endoprotezę.

Biegli: lekarz działał nieprawidłowo

Pokrzywdzony mężczyzna złożył zawiadomienie do prokuratury w związku z tym, jak został potraktowany na SOR-ze szpitala przy al. Kraśnickiej.

Biegli z zakresu medycyny ocenili jako nieprawidłowe działanie lekarza z SOR-u - obecnie 60-letniego Leszka S. Według specjalistów w tym przypadku, szczególnie po wynikach badań krwi, należało zlecić kolejne badania i zastosować leczenie antybiotykami, co przeciwdziałałoby zakażeniu i stworzyłoby szanse na jego zwalczenie. Zamiast tego zakażenie rozwijało się w sposób niepohamowany.

Śledczy wskazali, że pokrzywdzonego narażono na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Lekarz Leszek S. nie przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu. Wyjaśniał, że wyniki badań pacjenta nie wskazywały jednoznacznie na zakażenie.

Uznany za winnego. Ale postępowanie umorzono

Sprawę rozstrzygał Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie. Proces trwał dwa lata. W środę, 30 września, ogłoszono decyzję sądu. Oskarżonego uznano za winnego narażenia człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

- Nie przeprowadził diagnostyki i leczenia adekwatnego do stanu zdrowia pacjenta. Zaniechał poszerzenia diagnostyki w kierunku zakażenia oraz zaniechał antybiotykoterapii, czym spowodował przeniesienie pacjenta będącego w stanie niebezpiecznym w stan bardziej niebezpieczny, skutkujący rozwijaniem się zakażenia w sposób niepohamowany - potwierdziła sędzia Danuta Zarek-Ligęza.

Postępowanie karne przeciwko Leszkowi S. zostało jednak warunkowo umorzone na rok tytułem próby. Oskarżony ma jedynie zapłacić pokrzywdzonemu 8 tys. zł nawiązki i zapłacić 17,5 tys. zł tytułem kosztów sądowych, wynikających przede wszystkim z konieczności wywołania kilku opinii biegłych.

- Sąd doszedł do przekonania, że oskarżony popełnił czyn. Ale jest to czyn nieumyślny - podkreśliła sędzia Danuta Zarek-Ligęza. - Orzeczona nawiązka nie wyczerpuje roszczeń pokrzywdzonego, który może domagać się w postępowaniu cywilnym wszelkich zadośćuczynień - dodała

Pod uwagę wzięto m.in. dobrą opinię środowiskową Leszka S. oraz jego dotychczasową niekaralność. Wyrok nie jest prawomocny, strony mogą złożyć od niego apelacje do Sądu Okręgowego w Lublinie.

Dominik Smagała

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

Gorąco na sesji Rady Powiatu Puławskiego. Starosta gani prezydenta Maja za krytykę alertów i pyta radnych PiS, gdzie są schrony

- Nie mogę patrzeć na to i słuchać tego, kiedy gospodarz miasta mówi o tym, ale halo, dlaczego, po co to w ogóle, gdzie my mamy się chować, nic nie róbmy, to nas tylko straszy, nasze dzieci przeżywają traumę - grzmiała na sesji Teresa Gutowska, starosta puławski. To reakcja na pytania radnych PiS, którzy dopytywali o instrukcje postępowania dla dyrektorów szkół w razie zagrożenia atakiem z powietrza.

Do kwestii opinii w sprawie alertów RCB i ich wpływu na sytuację gospodarczą Lubelszczyzny i Podkarpacia, wygłoszonej przez prezydenta Puław, odniosła się także radna miejska. Dzień po jej publikacji na jego oficjalnym profilu w mediach społecznościowych, Ewa Wójcik złożyła interpelację, w której pyta na jakiej podstawie, zweryfikowanej co do rzetelności Paweł Maj wygłosił swoją opinię, jest ciekawa źródeł tych informacji oraz czy włodarz Puław ma dostęp do informacji klauzlowanych

Paweł Maj, prezydent Puław

Każdy z nas, w tym prezydent miasta, ma prawo do własnych opinii - nie lekceważenia faktów. A fakty są takie, że dostajemy alerty nakazujące nam szukania bezpiecznego miejsca schronienia, czyli opuszczenia stanowiska nauki, pracy, miejsca rekreacji itp. w przypadku zagrożenia w sąsiednim kraju. Nie jesteśmy na wojnie! Służby muszą rozpoznać zagrożenie i reagować wtedy, kiedy jest atak na Polskę! Nie jak dotychczas wywoływać wśród nas panikę, zamykać dzieci w piwnicach, w przypadku gdy żaden z dronów czy pocisków w tym czasie nie przekroczył granic naszego kraju! Nie zgodzę się na dyktowanie polityki poprzez zastraszanie, groźby, zobojętnienie, ograniczenia, destabilizację gospodarki czy presję psychiczną. Nie odnoszę się do wypowiedzi czy działań innych samorządowców, chociażby do podwyżki uposażenia Pani Starosty wprowadzonej nagle podczas trwania ostatniej sesji rady powiatu.

Grzegorz Buzała, *kierownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Puławach*

Społeczeństwo reaguje na te alarmy, jak reaguje, w większości bagatelizuje

fot. Marta Pietroń

Teresa Gutowska, *starosta puławski (do radnych PiS)*

To ja powinnam się państwa zapytać, dlaczego nie ma schronów, dlaczego nie ma miejsc ukrycia, planów schronienia? Dlaczego nikogo to nie interesowało?

Radni PiS pytają o instrukcje

Alerty RCB informujące o atakach powietrznych w Ukrainie i ewentualnym zagrożeniu na terytorium Polski to obecnie nasza codzienność. Temat ten zajął również sporą część wrześniowej sesji Rady Powiatu Puławskiego.

Dyskusja rozgorzała przy okazji punktu dotyczącego przygotowania szkół podległych powiatowi do nowego roku szkolnego. W tym kontekście radny Tomasz Szymajda (PiS) zapytał o przygotowanie placówek na wypadek tego typu zagrożenia.

- Czy Powiat Puławski przygotował jednolitą instrukcję w zakresie zachowań na wypadek różnego rodzaju zagrożeń, które pojawiają się ze strony wschodniej? - pytał radny PiS, który, jak potem się okazało, swoją wypowiedzią rozsierdził starostę Teresę Gutowską.

- Wczoraj było spotkanie z kierownikami jednostek w tej sprawie. Po tym spotkaniu do starostwa wpłynęły szczegółowe instrukcje z MSWiA, taki wzór instrukcji dla każdej placówki oświatowej, zostały one rozesłane. Ale trochę czasu musi upłynąć, zanim jednostki dostosują te instrukcje na własne potrzeby - tłumaczył Grzegorz Buzała, kierownik Wydziału Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Powiatowym w Puławach.

Prezydent Maj i radni PiS „dostali po uszach"

O to, w jaki sposób komunikaty mają docierać do osób starszych, które np. nie korzystają z telefonów komórkowych, pytał radny Janusz Wawerski. Z kolei radny Paweł Rafalski dociekał, dlaczego jedne budynki zostały przez służby wytypowane jako miejsca schronienia, a inne nie.

- Nie mogę uwierzyć w państwa pytania. Nie mogę uwierzyć, że radni Powiatu Puławskiego są tak nieświadomi zagrożenia. To państwo zostaliście wybrani na reprezentantów społeczeństwa. Państwo zadajecie pytania, na które odpowiedzi można w internecie znaleźć. To państwo powinniście edukować swoich wyborców, mieszkańców, swoje dzieci, dyrektorów szkół. Trochę wstyd, jak tego słucham - zareagowała starosta Teresa Gutowska, przypominając, że wojna w Ukrainie rozpoczęła się w 2014 r.

- Odpowiedzcie sobie na pytanie, kto wtedy rządził w tym kraju i kto wtedy nie odpowiedział na budujące się wtedy zagrożenia dla naszego kraju - grzmiała i dodawała:

- To ja powinnam się państwa zapytać, dlaczego nie ma schronów, dlaczego nie ma miejsc ukrycia, planów schronienia? Dlaczego nikogo to nie interesowało? Powstały tylko alerty RCB.

Przy tej okazji dostało się także prezydentowi Pawłowi Majowi, który na swoim oficjalnym profilu w mediach społecznościowych odniósł się do alertów przysyłanych mieszkańcom, mówiąc o „polityce paniki", podnosząc m.in. to, że wzbudzają niepokój oraz wywierają negatywny wpływ na gospodarkę województwa lubelskiego i podkarpackiego. Choć Teresa Gutowska nie powiedziała wprost, kogo ma na myśli, nietrudno było się domyślić, że chodzi o włodarza Puław.

- Bardzo zastanawiają mnie publiczne wypowiedzi włodarzy samorządowych, którzy mówią - nie straszcie nas tymi alertami, to tylko budzi niepokój, lęk. A może lepiej otrzymać alert i odpowiednio zareagować - grzmiała.

Zwracała uwagę na fakt, że wojna na razie toczy się poza naszymi granicami, ale to w każdej chwili może się zmienić.

- Technologia w zbrojeniu posuwa się bardzo szybko. Pocisk, który nie doleciał z Rosji kiedyś i spadł na Ukrainę, dziś z powodzeniem może spaść w Polsce, w Puławach, na wasz dom, na nasze szkoły. Przez trzy lata nie da się nadrobić tego, co zaprzepaszczono w ciągu dziesięcioleci wstecz - mówiła.

Starosta: Edukacja na wagę złota

Starosta dziwiła się podejściu radnych PiS i mieszkańców.

- Dziwi mnie, że społeczeństwo tak reaguje, że mówi się, że alerty straszą dzieci. A gdzie jest edukacja naszych mężów, żon, dzieci, żeby wytłumaczyć im, że ten alert nie oznacza, że bomba spadnie ci na głowę, ale żeby być w gotowości, żeby uważać - mówiła, podkreślając w tej sytuacji wagę edukacji, po czym po raz kolejny zganiła prezydenta Puław za jego publiczne wypowiedzi.

- Nie mogę patrzeć na to i słuchać tego, kiedy gospodarz miasta mówi o tym, ale halo, dlaczego, po co to w ogóle, gdzie my mamy się chować, nic nie róbmy, to nas tylko straszy, nasze dzieci przeżywają traumę. Rodzicu kochany, weź dziecko i wytłumacz mu, jaką mamy realną sytuację w kraju, a wtedy twoje dziecko będzie mądre i nie będzie się bało - podnosiła Teresa Gutowska.

Marta Pietroń

Gmina Karczmiska: Strzelba, groźby i strzał w domu. 52-latek w areszcie

Awantura w jednym z domów na terenie gminy Karczmiska zakończyła się interwencją policji, zatrzymaniem 52-letniego mężczyzny i zabezpieczeniem broni. Według ustaleń śledczych mężczyzna miał znęcać się nad swoją partnerką, a następnie grozić jej i jej synowi śmiercią, trzymając w ręku strzelbę myśliwską. W czasie szarpaniny padł strzał.

fot. KPP Opole Lubelskie

Policjanci zatrzymali 52-latka i zabezpieczyli broń. Według ustaleń śledczych mężczyzna miał grozić partnerce i jej synowi śmiercią, trzymając w ręku strzelbę

Do interwencji doszło w miniony czwartek. Dyżurny opolskiej komendy otrzymał zgłoszenie dotyczące awanturującego się mieszkańca gminy Karczmiska. Z przekazanych informacji wynikało, że mężczyzna miał grozić swojej partnerce pozbawieniem życia.

Na miejsce natychmiast skierowano policjantów. Funkcjonariusze ustalili, że 52-latek wszczął awanturę i wszedł do domu partnerki, w którym przebywała ona wraz ze swoim pełnoletnim synem.

W ręku miał strzelbę myśliwską.

Według ustaleń policji mężczyzna groził kobiecie i jej synowi pozbawieniem życia. Doszło również do szarpaniny między 52-latkiem a synem jego partnerki. W jej trakcie mężczyzna miał oddać strzał. Pocisk na szczęście nikogo nie zranił.

Policjanci zatrzymali 52-latka i przewieźli go do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych. Zabezpieczona została również broń.

Trzy zarzuty

Na podstawie zeznań pokrzywdzonej, świadków oraz zgromadzonego materiału dowodowego mężczyźnie przedstawiono trzy zarzuty.

Dotyczą one znęcania się psychicznego i fizycznego nad partnerką, nielegalnego posiadania dwóch sztuk broni palnej – dubeltówki i karabinka pneumatycznego – oraz amunicji. 52-latek odpowie również za kierowanie gróźb karalnych przy użyciu broni wobec partnerki i jej syna.

Śledczy zarzucają mu także narażenie ich na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu poprzez spowodowanie wystrzału z nielegalnie posiadanej strzelby. Mężczyzna został aresztowany.

Agnieszka Gołębiowska

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

Witamy na świecie

Dzieci urodzone w lubartowskim szpitalu

Marianna Figura, Niedźwiada
ur. 28.09, g. 17.11; 3310 g, 52 cm
rodzice: Ewa, Przemysław
rodzeństwo: Aleksander

Oliwia Prudaczuk, Włodawa
ur. 28 września, g. 11.40; 3970 g, 56 cm
rodzice: Angelika, Adrian

Nela Jakimowicz, Wólka Komarowska
ur. 1 października, g. 4.18; 3410 g, 55 cm
rodzice: Mariola, Damian
rodzeństwo: Marcin

Marcelina Juszczuk, Ossowa
ur. 30 września, g. 12.38; 3510 g, 56 cm
rodzice: Dorota, Paweł
rodzeństwo: Alan

Celina Chudzik, Lubartów
ur. 28.09, g. 13.01; 3150 g, 55 cm
rodzice: Agata, Piotr
rodzeństwo: Jurek, Oliwier

Feliks Maciejewicz z tatą, Biała Podlaska
ur. 30 września, g. 11.21; 4180 g, 57 cm
rodzice: Aleksandra, Bartosz
rodzeństwo: Adela, Olaf

Matylda Siembida z tatą, Kurzyna Średnia
ur. 25 września, g. 16.33; 2840 g, 50 cm
rodzice: Dominika, Dominik

Maja Daciuk z tatą, Żminne
ur. 29 września, g. 12.21; 3920 g, 56 cm
rodzice: Natalia, Bartłomiej
rodzeństwo: Nikola

Aleksander Szczygielski z tatą, Zbulitów Duży
ur. 28 września, g. 14.38; 3370 g, 54 cm
rodzice: Magdalena, Tomasz

Rodzice proszą o pomoc

7-letnia Lenka z Łukowa potrzebuje milionów na leczenie

POWIAT ŁUKOWSKI: Lena Migas choruje na zespół Retta, padaczkę i autyzm. Na leczenie dziewczynki potrzeba ponad 10 mln zł. Rodzice założyli zbiórkę na portalu Siepomaga.pl, bo sami nie są w stanie zebrać tak ogromnej kwoty.

Potrzeba 10 mln zł na leczenie Lenki. Rodzice założyli zbiórkę na portalu Siepomaga.pl

Lenka urodziła się 39. tygodniu ciąży – w ciężkiej zamartwicy! Jej szyję uciskała pętla z pępowiny! W tamtym momencie rozpoczęła się walka o jej zdrowie i życie. Walka, która trwa do dziś…

Jak mówi mama dziewczynki, Ewelina Migas, rozwój Lenki od początku nie był prawidłowy.

- Rehabilitowaliśmy ją od 4. miesiąca życia w nadziei, że wszystkie nieprawidłowości z czasem znikną... Niestety po wielu badaniach i konsultacjach u naszej córeczki stwierdzono autyzm, padaczkę i zespół Retta – wyznaje ze smutkiem.

Zespół Retta to rzadka choroba genetyczna, która zaburza pracę mózgu i dotyka niemal wyłącznie dziewczynek. Rozwój dziecka się zatrzymuje, po czym zanikają wcześniej nabyte umiejętności, jak chodzenie i mówienie.

- Gdy dowiedzieliśmy się o chorobie Lenki, załamaliśmy się… Nie mogliśmy uwierzyć w to, co mówili lekarze. Bardzo obawialiśmy się o przyszłość Lenki, o to, jak sobie poradzi, o to, jak my sobie poradzimy z takim wyzwaniem! Wiedzieliśmy jednak, że zrobimy wszystko, by zapewnić jej odpowiednie leczenie - mówią rodzice.

- Dziś już jednak wiemy, że bez leczenia nasza córka będzie gasnąć każdego dnia, a my nie będziemy mogli nic na to poradzić… To straszna perspektywa, że każda ciężko wypracowana przez nią umiejętność może zniknąć z dnia na dzień… Dziewczynki z zespołem Retta określa się jako „Milczące Anioły" lub „Żywe lalki, które gasną na naszych oczach" – dodają.

Liczne schorzenia

Jak opowiadają rodzice, Lenka często się uśmiecha i lubi spędzać czas ze swoimi braćmi: 4-letnim Sebastianem i 2-letnim Szymkiem. Potrzebuje jednak wspomagania na każdej płaszczyźnie swojego rozwoju. Jest pod opieką specjalistów i wielu poradni, by miała szansę na jak najlepsze funkcjonowanie. Lenka uczęszcza do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Zofii Sękowskiej w Radzyniu Podlaskim, gdzie uczy się prostszych, łatwiejszych do opanowania rzeczy, funkcjonowania na co dzień.

- Dziękujemy każdemu, kto jest z nami, wspiera Lenkę, udostępnia zbiórkę i pomaga nam przejść przez ten trudny czas. Każda pomoc ma dla nas ogromne znaczenie - mówi Ewelina Midas, mama Lenki

Jednak stan Lenki jest coraz gorszy.

- Każdego dnia jestem przy Lence, trzymam ją za rączkę, wspieram, rehabilituję. Ale jej stan i tak się pogarsza. To wszystko na nic – moja starania, modlitwy... Nic nie pomaga – martwi się mama.

Lenka cierpi również na niedowagę i ma problemy z jedzeniem. Konieczne jest karmienie dojelitowe za pomocą pega. Dziewczynka miewa bezdechy, dlatego jest monitorowana za pomocą pulsoksymetru. W razie potrzeby korzysta z koncentratora tlenu. Jak mówi jej mama, dziewczynka ma około 20 napadów padaczkowych miesięcznie.

- Atak trwa u Lenki od czterech do pięciu minut, ale zdarzają się też te najtrudniejsze, długie, trwające nawet do siedmiu minut. Nasza córeczka jest po nich skrajnie osłabiona. Aby zapobiec odwodnieniu, po każdym cięższym napadzie musimy podłączać jej kroplówkę. Pęka mi serce, gdy na to patrzę, ale musimy być silne – opowiada mama.

Lek z USA

Tę okrutną chorobę w tym momencie może spowolnić tylko jeden lek na świecie – dostępny wyłącznie w USA. Lek nie dopuszcza do dalszego regresu, napadów padaczkowych i innych skutków choroby. Niestety trzeba za niego zapłacić niebotyczną cenę. To ponad 10 mln zł.

Pomóż w leczeniu Lenki, przekazując 1,5% podatku

Pomoc dla Lenki: wyślij charytatywnego SMS-a

Gdy dziecko po raz pierwszy przyjmie dawkę, nie może już przerwać leczenia. Doprowadziłoby to do regresu i utraty uzyskanych umiejętności. Lek ma pomóc Lence dotrwać do terapii genowej, ale to może stać się dopiero za kilka lat. Nie wiadomo, kiedy terapia zostanie dopuszczona.

Rodzice muszą zapewnić Lenie minimum trzy lata leczenia lekiem z USA.

- To wiąże się z ogromną sumą pieniędzy – zdecydowanie poza naszym zasięgiem. Nigdy sami nie będziemy w stanie zgromadzić tak wielkich pieniędzy, dlatego Wasze wsparcie jest dla nas ostatnią nadzieją! Nie wiem, czy ktokolwiek z nas byłby w stanie zgromadzić samodzielnie takie pieniądze... Niestety sytuacja jest prosta i bardzo brutalna. Albo zapłacę za leczenie, albo będę mogła tylko bezradnie patrzeć, jak nasza córeczka znika – mówi pani Ewelina.

Prośba o pomoc

Aby ratować córeczkę, rodzice Lenki założyli zbiórkę na jej leczenie na portalu Siepomaga.pl. Tytuł zbiórki: „Milczy, choć jej krzyk o ratunek jest bardzo głośny! Koszmarnie drogie leczenie ratunkiem dla Lenki!". Cel zbiórki to nierefundowane 3-letnie leczenie, rehabilitacja, zakup dostosowanego samochodu.

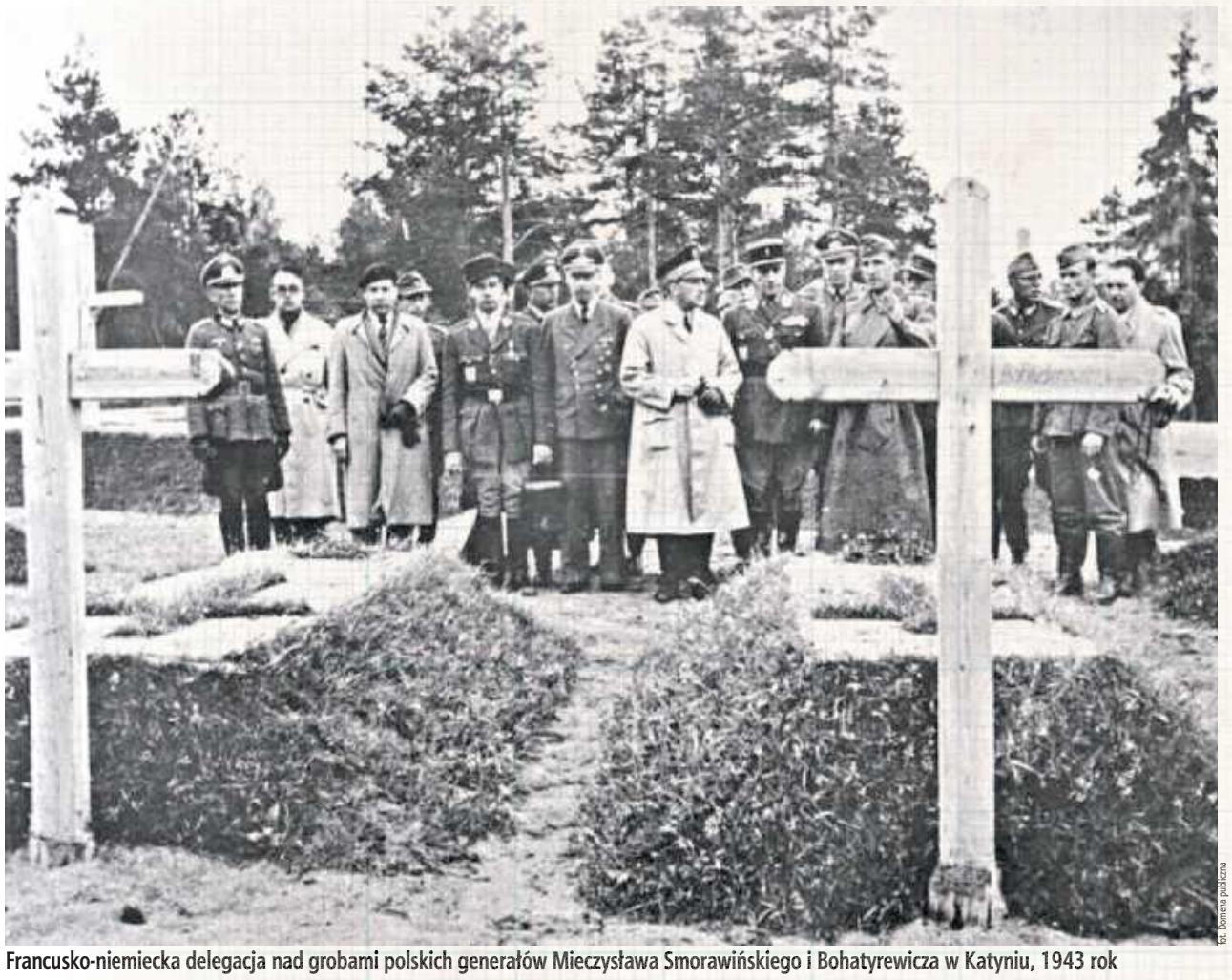
- Błagamy Was o wsparcie... Mały wasz gest, wpłata najmniejszej nawet kwoty, dla nas może okazać się ratunkiem! Dziękujemy każdemu, kto jest z nami, wspiera Lenkę, udostępnia zbiórkę i pomaga nam przejść przez ten trudny czas. Każda pomoc ma dla nas ogromne znaczenie - proszą rodzice.

mo

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

Najmłodszy generał w katyńskich dołach i lubelska karta jego życia

fot. Domena publiczna

Francusko-niemiecka delegacja nad grobami polskich generałów Mieczysława Smorawińskiego i Bohatyrewicza w Katyniu, 1943 rok

fot. Domena publiczna

Kapitan Mieczysław Smorawiński między 1916 a 1917 rokiem

fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe

Uroczystości z udziałem gen. Mieczysława Smorawińskiego, 1929 rok

Druga wojna światowa odcisnęła wiele krwawych śladów w dziejach Lublina i Polski. Trudno zliczyć wszystkie tragedie i ich ofiary. W przypadku jednej postaci symbolicznie łączy się dramat września 1939 r. z katyńskimi dołami śmierci, a to wszystko ze stolicą Lubelszczyzny w tle.

Przypomnimy najciekawsze fakty z życia najmłodszego wiekiem generała II RP, którego wybuch wojny zastał w Lublinie, a następne miesiące zaprowadziły do tragicznej śmierci w Katyniu. Był nim Mieczysław Smorawiński mający aleję swojego imienia w Lublinie i ulicę w sąsiednim Świdniku. Kim był? W jaki sposób tak młodo został generałem i co robił w Lublinie?

Niespokojna młodość syna Wielkopolski

Mieczysław Makary Smorawiński urodził się 25 grudnia 1893 roku w Kaliszu, natomiast wychował się i najmocniej związał z miejscowością Turek w Wielkopolsce. Jego ojciec Jan był właścicielem zakładu garbarskiego, a Mieczysław miał aż szóstkę rodzeństwa.

Dorastał w czasach zaborów, kiedy to Kalisz i Turek były częścią Wielkopolski należącą do carskiej Rosji. Reszta tego regionu znajdowała się pod władzą pruską. Młody Smorawiński szybko związał się z działalnością niepodległościową, przez co w czasie matury w roku 1911 został aresztowany na sześć miesięcy za udział w bojkocie szkół rosyjskich.

Po pobycie w więzieniu nie odzyskał wolności, lecz został zesłany do Jekaterynosławia, czyli dzisiejszego Dniepra na Ukrainie. Na ziemie polskie powrócił jednak już w 1912 dzięki zwolnieniu z zesłania. We Lwowie zdał ostatecznie maturę i przystąpił do studiów, które przerwał wybuch I wojny światowej.

Walki z bolszewikami na Lubelszczyźnie

Po rozpoczęciu działań zbrojnych między zaborcami Smorawiński przedostał się do Krakowa, gdzie wstąpił do Legionów Polskich Józefa Piłsudskiego walczących po stronie Niemiec i Austro-Węgier. Przeszedł z legionistami szlak bojowy od Bukowiny po Gruziatyn, jednocześnie łącząc się na dobre z Piłsudskim i jego środowiskiem. Później walczył jeszcze w szeregach Polskiego Korpusu Posiłkowego oraz Polskiej Siły Zbrojnej, a po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku Mieczysław na ochotnika wstąpił do odrodzonego Wojska Polskiego.

Będąc już oficerem, brał przez następne lata udział w walkach najpierw z Ukraińcami, a następnie z bolszewikami. Właśnie wtedy po raz pierwszy bliżej zetknął się z Lubelszczyzną. Uczestniczył w słynnej bitwie pod Komarowem w okolicach Zamościa, która była kolejnym punktem przełomowym wojny po Bitwie Warszawskiej. W czasie walk na froncie został ciężko ranny, a za całość swoich zasług wojennych otrzymał najwyższe odznaczenie wojskowe, czyli krzyż Virtuti Militari.

Młody generał wierny marszałkowi

W okresie międzywojennym Mieczysław Smorawiński kontynuował karierę wojskową. W czasie przewrotu majowego w 1926 roku opowiedział się po stronie marszałka Piłsudskiego. Jednocześnie nie pozostał on biernym obserwatorem wydarzeń, lecz aktywnie się w nie włączył. 13 maja 1926 roku wyruszył z Kielc na czele dowodzonych przez niego oddziałów 2. Dywizji Piechoty Legionów, aby udzielić wsparcia siłom Piłsudskiego walczącym w Warszawie z siłami rządowymi.

Choć Smorawiński przybył po zakończeniu walk, to jednak jego lojalność wobec marszałka została doceniona. W 1927 roku objął dowództwo 6. Dywizji Piechoty, a dokładnie 1 stycznia 1928 roku prezydent Ignacy Mościcki awansował go na generała brygady. Tym samym Mieczysław Smorawiński stał się najmłodszym wiekiem generałem w ówczesnej Polsce.

Mieszkanie przy Placu Litewskim

W październiku 1934 roku losy generała Smorawińskiego na lata połączyły się z Lublinem. Został on wówczas mianowany dowódcą Okręgu Korpusu Nr II w Lublinie. Terytorium Polski było wówczas podzielone na 10 takich okręgów korpusów, które były organami MSW pełniącymi funkcje administracyjno-gospodarcze, mobilizacyjne i garnizonowo-porządkowe. Smorawiński zamieszkał wówczas z rodziną w pałacu Lubomirskich przy Placu Litewskim. Do wojska należał również sąsiedni pałac Gubernialny.

Pałac w centrum Lublina stał się domem nie tylko dla generała, ale również dla jego żony Heleny Marii z Danielewiczów oraz dwójki dzieci: Marii i Jerzego. Smorawińscy oprócz życia zawodowego prowadzili w Lublinie i okolicach bogate życie towarzyskie. Wiadomo na przykład, że bywali w Struży pod Biskupicami Lubelskimi, w majątku Popławskich. Spokojny pobyt w Lublinie zakończył się po pięciu latach wybuchem II wojny światowej.

Tragiczne dni wrześniowe

1 września 1939 roku generał Smorawiński był na swoim stanowisku w Lublinie. Wykonując zadania spoczywające na dowódcy okręgu korpusu, zajmował się organizowaniem mobilizacji oddziałów na podległym mu obszarze oraz baz zaopatrzenia dla wojsk frontowych. Wraz z rodziną przeżył w Lublinie wielkie bombardowanie miasta 9 września 1939 r., pozostając w pałacu Lubomirskich.

Wojska niemieckie szybko jednak zbliżały się do stolicy Lubelszczyzny, a już 13 września Niemcy przekroczyli linię Wisły na południe od Warszawy. Wobec tego 14 września regularne oddziały polskiego wojska otrzymały rozkaz opuszczenia Lublina. Rozkaz ten najpierw wypełnił generał Tadeusz Piskor, dowódca Armii Lublin, a następnie generał Smorawiński. Nie wiedział on wówczas, że do Lublina nigdy już nie wróci.

Niewola i śmierć

Po opuszczeniu Lublina generał znalazł się wraz ze swoimi oddziałami w Kowalu na Wołyniu. Wobec sowieckiej agresji 17 września podporządkował się rozkazowi marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego i polecił swoim wojskom nie podejmować walki z nowym najeźdźcą i doradzał przedostawanie się do Węgier lub Rumunii.

Sam podjął się rozmów z Sowietami, którzy 20 września zatrzymali generała wraz z jego żołnierzami i wbrew prawu międzynarodowemu uznali za jeńców wojennych. Mieczysław Smorawiński stał się więźniem obozu NKWD w Kozielsku i podzielił los tysięcy swoich towarzyszy niedoli, kończąc życie w dołach śmierci w Katyniu. Data jego śmierci do najprawdopodobniej 9 kwietnia 1940.

Lubelszczyzna pamięta

Postać generała Mieczysława Smorawińskiego nie została zapomniana. Postać generała grana przez Jana Englerta w filmie „Katyń" Andrzeja Wajdy jest zapewne wzorowana na Smorawińskim, chociaż jego nazwisko nie pada. Również Lublin nie zapomniał o ostatnim mieszkańcu pałacu Lubomirskich, jak nazywany bywa generał. W mieście nad Bystrzycą znajduje się duża aleja jego imienia, a w kościele Matki Boskiej Zwycięskiej wisi poświęcona mu tablica. Także sąsiedni Świdnik ma ulicę imienia Mieczysława Smorawińskiego.

Warto zaznaczyć, że żona i dzieci generała przeżyły wojnę, a w roku 2010 w katastrofie smoleńskiej zginęła jego wnuczka Ewa Bąkowska. Zaledwie dzień przed śmiercią uczestniczyła w nadaniu imienia jej dziadka Technikum nr 2 w Kaliszu.

Kamil Dąbski

WSP

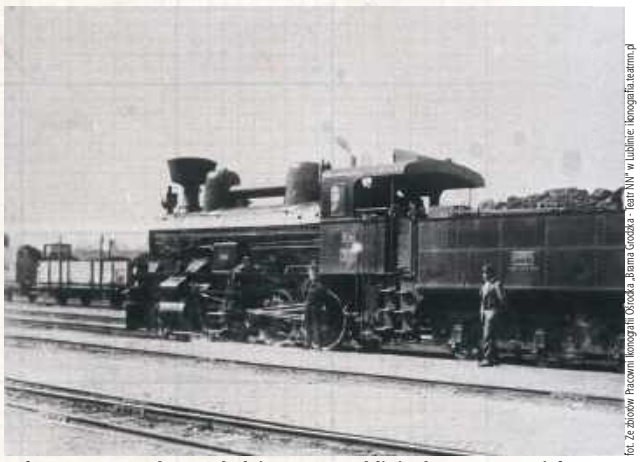
eprasa.pl 551b74cf04

Tłumy z obawą oglądały kłęby czarnego dymu z wielkich maszyn

fot. Archiwum Państwowe w Lublinie

Dworzec Główny PKP, zdjęcie wykonane w latach 1954-1975

fot. Ze zbiorów Pracowni Ikonografii Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN" w Lublinie: ikonografia.teatrnn.pl

Lokomotywa na dworcu kolejowym w Lublinie, lata 30. XX wieku

fot. Ze zbiorów Pracowni Ikonografii Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN" w Lublinie: ikonografia.teatrnn.pl

Dworzec kolejowy w Lublinie 1930 rok

Kolej, zwana również żelazną, zmieniła świat, stając się jednym z filarów rewolucji przemysłowej XIX wieku. Na trasie tych wielkich zmian znalazł się również Lublin. Chociaż działo się to w złym dla Polski okresie zaborów, to jednak ten element spadku po zaborcach można uznać za pozytywny.

Dotarcie do Lublina kolei żelaznej skutkowało nie tylko wybudowaniem efektownego dworca. Nastąpiła zmiana charakteru miasta, a ówcześni Lublinianie przeżyli szok. Co zmieniło się w Lublinie wraz z nadejściem kolei? Zapraszamy do podróży w czasie.

Żelazne drogi w Królestwie Polskim

Linie kolejowe zaczęły łączyć miasta w I połowie XIX stulecia. Na obecnych ziemiach polskich kolej pojawiała się we Wrocławiu, a nieco później w Wielkopolsce.

Na terenie Królestwa Polskiego (którego częścią był Lublin), będącego z kolei częścią Imperium Rosyjskiego, kolej dotarła w roku 1845. Stało się to wraz z oddaniem do użytku pierwszego odcinka Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej.

Z biegiem lat kolej rozwijała się coraz szybciej, stając się podstawą transportu na większych odległościach. Jednak ziemie Królestwa Polskiego pozostawały opóźnione, jeśli chodzi o tempo rozwoju w tej dziedzinie w stosunku do ziem polskich znajdujących się pod zaborami pruskim i austriackim. To wynikało z zapóźnień całej Rosji.

Z tego powodu do Lublina, czyli jednego z najważniejszych miast Królestwa Polskiego, kolej, nazwana w Imperium Rosyjskim żelaznymi drogami, dotarła dopiero w latach 70. XIX wieku.

„Priwislinskaja", czyli Nadwiślańska

Lublin znalazł się na trasie Kolei Nadwiślańskiej, czyli Priwislanskiej Żelaznej Dorogi, jak to nazywano w dokumentach zaborców. Ta linia kolejowa biegła od Mławy, przez Warszawę, Lublin, Chełm do Kowla na Wołyniu, położonego wówczas na ziemiach bezpośrednio rosyjskich.

W założeniach carskich projektantów miała ona spełniać ważną rolę strategiczną również na wypadek wojny z państwami zachodnimi. Rosjanie traktowali bowiem Wisłę jako linię, na której planują zatrzymać ewentualną ofensywę na zachodnią granicę imperium. Sama Warszawa była twierdzą carską, podobnie jak Modlin i Dęblin.

W tych planach Lublin miał stanowić ważny punkt koncentracji i przerzutu wojsk, a w czasie pokoju węzeł transportowy dla płodów rolnych jadących z urodzajnej Lubelszczyzny i Chełmszczyzny w głąb Rosji. Z powodu swojego znaczenia Kolej Nadwiślańska miała więc połączenia z innymi ważnymi liniami kolejowymi, takimi jak Petersburska czy Wiedeńska.

Gdzie zbudować dworzec?

Kiedy zaczęło się projektowanie kolei do Lublina, pojawiła się oczywista kwestia - gdzie zbudować dworzec i którędy poprowadzić tory? Decyzja ta miała wpłynąć na całą przyszłość miasta.

Rozpatrywano dwa pomysły. Towarzystwo Budowy Lubelskiej Kolei proponowało poprowadzenie torów na obszarze Tatar i Ponikwody z dworcem na północnych przedmieściach, czyli od strony Lubartowa.

Drugi pomysł przedstawił Feliks Łodzia-Bieczyński, będący oficjalnym inżynierem władz carskich. Proponował linię przez grunty Wrotkowa, a sam budynek dworca zamierzał postawić od strony Bronowic.

Właśnie ten drugi pomysł uznano za bardziej dopasowany do realiów terenu i wprowadzono w życie. Budowa dworca w okolicy nazywanej Piaskami ruszyła w 1875 roku. Prowadzona była przez prywatne firmy Gwozdiowa i Żurawlwa, którzy sprowadzili do pracy około 200 robotników z odległej guberni kałuskiej.

Zgodnie z opisami z Gazety Lubelskiej mieli oni popisywać się swoją siłą oraz zręcznością przed zgromadzonymi gapiami. Do roku 1877 budynek dworca był gotowy. Zbudowany w charakterystycznym rosyjskim stylu „imperialnym" chwalono za zewnętrzną bryłę, ale krytykowano za małe wnętrze.

Przerażające żelazne bestie

Pierwsze próbne przejazdy pociągów przez Lublin ruszyły w sierpniu 1877 roku i stały się wielką sensacją dla Lublinian. Ówczesne gazety rozpisywały się o zdziwieniu i grozie, jaką budziły w ludziach wielkie żelazne bestie buchające czarnym dymem zakrywającym niebo.

Uroczyste otwarcie kolei w Lublinie nastąpiło 30 sierpnia 1877 roku przy dużym entuzjazmie mieszkańców. Jak pisała Gazeta Lubelska: - To największa arteria komunikacyjna, to droga ze wschodu na zachód, największy łącznik Morza Czarnego z Bałtykiem. W dziejach prowincji naszej otwarcie drogi żelaznej epokę stanowi.

Przepisy i prędkości bardzo niedzisiejsze

Jak więc, patrząc z perspektywy zwykłego podróżnego, wyglądało korzystanie z lubelskiej kolei? Sama prędkość jazdy może budzić zdziwienie. Do Warszawy jechało się bowiem około siedmiu godzin, w porównaniu do dzisiejszych niecałych dwóch.

Bilety na wycieczkę do Warszawy kosztowały odpowiednio: w III klasie – 2 ruble 4 kopiejki, w II – 3 ruble 67 kopiejek, w I – 4 ruble 89 kopiejek. Pociągi osobowe jeździły z prędkością 35 wiorst (37,3 kilometra na godzinę), a pociągi towarowe 30 wiorst (32 kilometry na godzinę). Ciekawie wyglądały też niektóre z przepisów obowiązujących pasażerów. Zacytujmy kilka z nich:

- Pijanych na żądanie pozostałych pasażerów wysadzają na pierwszej stacji, przed którą ich zauważono, bez zwrotu należności za resztę drogi, na którą bilet wykupili.

Następny odnosi się do tego, że odjazd następował po trzech kolejnych uderzeniach dzwonka:

- Pasażer, który by nie zajął miejsca przed trzecim uderzeniem dzwonka, nie może żądać zwrotu pieniędzy za bilet, z którego nie skorzystał.

Ostatni pokazuje, że już kiedyś dbano o podział na palących i niepalących:

- W wagonach i przedziałach przeznaczonych dla niepalących nie wolno palić tytoniu nawet przy ogólnym na to zgodzeniu się jadących.

Nowa epoka dla miasta

Uruchomienie kolei spowodowało prawdziwą zmianę cywilizacyjną w Lublinie. Na przykład postanowiono zastąpić oświetlenie naftowe ulic oświetleniem gazowym, dzięki czemu w mieście powstała gazownia. Kolej doprowadziła do zaniku poczty konnej przewożącej ludzi i towary.

Zbudowano i utwardzono również drogi w pobliżu dworca i te prowadzące do niego. W kolejnych latach sieć kolejowa biegnąca przez miasto zaczęła się rozrastać i oplatać kolejne rejony Lubelszczyzny. Pojawiły się połączenia Lublin -Rozwadów i Rejowiec-Rawa Ruska.

Kolej zmieniła więc historię Lublina, przestawiając je na zupełnie nowe, nomen omen, tory.

Kamil Dąbski

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

PIŁKA NOŻNA – BETCLIC II LIGA

Twierdza Łęczna. Górnik walczył z Chojniczanką, kibice obejrzeli cztery gole

Kolejny rywal próbował podbić stadion w Łęcznej i kolejnemu się to nie udało. Górnik podejmował w niedzielę Chojniczankę, a kibice obejrzeli ciekawe widowisko.

fot. Górnik Łęczna/Archiwum

Jakub Myszor w niedzielę zdobył swoją trzecią bramkę w tym sezonie

Z dużymi nadziejami i w dobrej formie przyjechała do Łęcznej Chojniczanka. W sześciu ostatnich meczach drużyna trenera Marka Brzozowskiego wygrała cztery razy, do czego doliczyć należy dwa remisy. Ekipa z Chojnic potrafi zwyciężać w delegacjach, o czym świadczy choćby triumf 5:1 w Szczecinie ze Świtem.

Górnik z kolei jest na fali. I czuje się mocny na swoim obiekcie: zielono-czarni przed starciem z Chojniczanką wygrali trzy z czterech meczów u siebie. Do tego dołożyli osiem punktów na wyjazdach, co dawało Łęcznianom pozycję wicelidera tabeli.

Spotkanie zaczęło się dla gospodarzy wyśmienicie, bo już w 10. minucie wynik otworzył Bartłomiej Korbecki. Nie minęło pół godziny gry, a było już 2:0, bo na listę strzelców wpisał się Fryderyk Janaszek.

Goście mogli wrócić do gry w 45. minucie, jednak rzutu karnego nie wykorzystał Valērijs Šabala - strzał Łotysza obronił Adam Matysek.

W 71. minucie było już po zawodach, gdy z jedenastki do siatki Chojniczanki trafił Jakub Myszor. I choć za chwilę przyjezdni zdołali zdobyć bramkę za sprawą uderzenia Jakuba Oleksiewicza, to nie wpłynęło to już na ostateczne rozstrzygnięcie.

Na dodatek piłkarze Chojniczanki zawody kończyli w dziesiątkę, po czerwonej kartce dla Maksymiliana Tkocza (za dwie żółte).

Górnik pokonał Chojniczankę 3:1, to już szóste zwycięstwo zielono-czarnych w tym sezonie, czwarte na własnym boisku. Po dziesięciu meczach Łęcznianie pozostają wiceliderem Betclic II Ligi.

Dominik Smagała

fot. Dominik Smagała/Archiwum

Jurij Szatałow, trener Górnika Łęczna

Znaliśmy mocne i słabe strony Chojniczanki

- Jestem zadowolony z około 70 minut tego spotkania, gdy prowadziliśmy. Graliśmy w taki sposób, jak chcieliśmy ten mecz ułożyć. Znaliśmy mocne i słabe strony Chojniczanki. Wykorzystaliśmy nasze sytuacje, choć jeszcze kilka sytuacji było, gdzie można było pokusić się o zdobycie bramki. Niepotrzebnie straciliśmy gola, gra nam trochę przyhamowała i już sytuacji nie tworzyliśmy. Musimy nad tym popracować.

Górnik Łęczna - Chojniczanka Chojnice
3:1 (2:0)

Bramki: Korbecki 10', Janaszek 27', Myszor 71' (k) - Oleksiewicz 74'.
Górnik: Matysek - Quainoo, Kobryń, Jaroszyński, Hołownia, Rogala (72' Ahmedov) - Myszor, Walski, Deja, Korbecki (81' Niewiarowski) - Janaszek (72' Novotný).
Chojniczanka: Primel - Bąkowicz, Nowacki, Juchymowycz, Tkocz, Mosek (62' Sobeczko) - Stypułkowski (62' Adamczyk), Żywicki (72' Famulak), Szczepanek - Janicki (72' Sobol), Šabala (62' Oleksiewicz).
Żółte kartki: Kobryń, Novotný - Nowacki, Bąkowicz, Tkocz x2.
Czerwona kartka: Tkocz 90' (za dwie żółte).
Sędziował: Rafał Szydełko (Rzeszów).

BETCLIC II LIGA

WYNIKI 10. KOLEJKI
Górnik - Chojniczanka 3:1
Hutnik - Tychy 0:2
Podhale - Rekord 2:1
Resovia - Avia 1:1
Sandecja - Lechia 1:3
Świt - Sokół 2:1
Znicz - Stal 4:2
Zawisza - Olimpia 1:2
Śląsk II - Legia II (14.10.)

DRUŻYNA	M.	BR.	PKT.
1. Znicz Pruszków	10	23-12	23
2. Górnik Łęczna	10	21-10	20
3. GKS Tychy	10	14-6	20
4. Podhale Nowy Targ	10	20-18	17
5. Zawisza Bydgoszcz	10	17-13	16
6. Rekord Bielsko-Biała	10	15-11	16
7. Lechia Zielona Góra	10	20-16	15
8. Hutnik Kraków	10	16-13	15
9. Sandecja Nowy Sącz	10	14-11	15
10. Olimpia Grudziądz	10	13-16	15
11. Chojniczanka Chojnice	10	17-17	14
12. Avia Świdnik	10	13-17	11
13. Stal Stalowa Wola	10	16-21	10
14. Legia II Warszawa	9	18-17	9
15. Śląsk II Wrocław	9	15-17	9
16. Sokół Kleczew	10	11-23	8
17. Świt Szczecin	10	11-24	8
18. Resovia	10	7-19	4

NASTĘPNA KOLEJKA (9-12.10.)
Avia - Świt, Chojniczanka - Podhale, Tychy - Górnik (11.10., g. 12), Lechia - Legia II, Olimpia - Resovia, Rekord - Sandecja, Sokół - Hutnik, Stal - Śląsk II, Zawisza - Znicz

dsm

Sędzia Szymon Marciniak w Puławach. Opowiadał młodzieży o swojej drodze do sukcesu

fot. Dominik Kęsik

Nie zabrakło również autografów pozostawionych na koszulkach czy zdjęciach

fot. Dominik Kęsik

Pod koniec spotkania szczęśliwcy mogli zrobić sobie zdjęcie z sędzią

Szymon Marciniak to jeden z najbardziej znanych sędziów sportowych w piłce nożnej. Sędziował podczas mistrzostw świata w Rosji, Katarze oraz w Stanach Zjednoczonych. Marciniak pojawił się w Puławach w ramach 10. Puławskiego Forum Profilaktycznego

Znany sędzia piłkarski był gościem 10. Puławskiego Forum Profilaktycznego, w ramach którego przeprowadzono spotkania oraz warsztaty. Tegoroczna edycja forum była okazją do rozmowy o bezpieczeństwie, wychowaniu, relacjach i wyzwaniach, z którymi na co dzień mierzą się dzieci i młodzież.

Od 28 września w ramach wydarzenia zorganizowano szereg spotkań, debat i warsztatów skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców oraz nauczycieli. Forum rozpoczęła debata „Lokalne ojczyzny - miejscem rozwoju i bezpiecznych relacji", podczas której osoby związane z lokalną społecznością dzieliły się doświadczeniami z pracy z młodymi ludźmi.

Kolejnego dnia (29 września) w puławskiej Mediatece Monika Przybysz poprowadziła spotkania „Jak nie przescrollować życia?", poświęcone m.in. funkcjonowaniu młodzieży w świecie nowych technologii. Jedno ze spotkań skierowano również do rodziców i wychowawców. 30 września w Kazimierzu Dolnym odbyły się natomiast warsztaty dla nauczycieli prowadzone przez Dariusza Perszkę, dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Puławach.

Ostatni dzień 10. Forum Profilaktycznego należał do Szymona Marciniaka. To jeden z najbardziej utytułowanych polskich sędziów piłkarskich. Jako pierwszy Polak prowadził mecz finałowy mistrzostw świata w piłce nożnej w Katarze pomiędzy Argentyną a Francją. Sędziował również najważniejsze spotkania europejskich rozgrywek. Podczas spotkania Marciniak mówił przede wszystkim o sobie i swojej drodze do osiągnięcia światowego poziomu. Opowiadał o początkach kariery, trudnych momentach, presji związanej z wykonywanym zawodem oraz sytuacjach, które nauczyły go radzenia sobie z krytyką i odpowiedzialnością. Dawniej Marciniak był piłkarzem, jednak podczas jednego z meczów doszło do incydentu z sędzią. W konsekwencji otrzymał czerwoną kartkę i został zawieszony na osiem tygodni. To właśnie wtedy sędzia zaproponował mu, aby zapisał się na kurs sędziowski. Marciniak postanowił skorzystać z tej rady i został profesjonalnym arbitrem, o którym usłyszał cały świat.

Spotkanie ze znanym gościem wzbudziło ogromne zainteresowanie. Sala w „Domu Chemika" była wypełniona po brzegi. Większość widowni stanowiła młodzież z puławskich szkół, która chętnie zadawała pytania. Młodych ludzi interesowało m.in. to, jacy prywatnie są zawodnicy piłki nożnej, który mecz najlepiej sędziowało się Marciniakowi oraz czy kiedykolwiek ktoś próbował wręczyć mu łapówkę. Padło również pytanie od prezydenta Puław, Pawła Maja, dotyczące tego, jak udaje mu się łączyć karierę zawodową z życiem rodzinnym.

Podczas spotkania Marciniak zachęcał młodzież do tego, aby wierzyła w siebie, rozwijała swoje pasje i nie bała się podejmować nowych wyzwań. Po prelekcji sędzia chętnie pozował do zdjęć.

Finałem wydarzenia było spotkanie dla rodziców w sali konferencyjnej MOSIR poprowadzone przez Damiana Kasperka.

Dominik Kęsik

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

Kolejny medal w historii klubu i pożegnanie ze stadionem

Żużlowcy Orlen Oil Motoru Lublin zakończyli sezon 2026 na trzecim miejscu w Polsce. Dokonali tego na obiekcie, który muszą opuścić na około dwa lata.

fot. Orlen Oil Motor Lublin

Brązowi medaliści PGE Ekstraligi

Po odpadnięciu z walki o finał „Koziołki" rywalizowały o brąz Drużynowych Mistrzostw Polski z Fogo Unią Leszno. W pierwszym spotkaniu, na torze w Wielkopolsce gospodarze wygrali 46:44. Lublinianie nie tylko musieli odrabiać straty, ale także radzić sobie bez Mateusza Cierniaka, który doznał złamania prawej ręki przeciwko „Bykom" dwa tygodnie wcześniej.

Sytuacja wydawała się jeszcze trudniejsza, gdy wypadku w swoim premierowym wyścigu podczas rewanżu doznał Kacper Woryna. Na szczęście dla Orlen Oil Motoru do pełni dyspozycji powrócił kontuzjowany po półfinałach Fredrik Lindgren.

Po pierwszej serii startów na tablicy wyników widniał rezultat 15:9. Następnie przewaga gospodarzy wzrosła i po siedmiu biegach prowadzili 27:15. Do końca zawodów żużlowcy lubelskiego zespołu nie oddali prowadzenia i w pewnym stylu wygrali 56:34, pieczętując miejsce na podium. Ze znakomitej strony zaprezentował się Martin Vaculik, który zapisał na koncie 16 punktów z dwoma bonusami. Tradycyjnie klasą samą w sobie był autor 14 oczek - Bartosz Zmarzlik, ale także jego imiennik Bańbor. Junior „Koziołków" skompletował 9 punktów z trzema bonusami.

Z kolei Lindgren oficjalnie pożegnał się z lubelskimi kibicami wynikiem 11+1. Doświadczony Szwed spędził w Orlen Oil Motorze cztery sezony. W każdym z nich zdobywał medal - odpowiednio dwa złote oraz po srebrnym i brązowym.

Przez ostatnich sześć sezonów żużlowcy Orlen Oil Motoru Lublin zdobyli sześć medali Drużynowych Mistrzostw Polski, ścigając się na stadionie przy Alejach Zygmuntowskich. W 2027 roku „Koziołki" nie będą występować na lubelskim obiekcie, tylko 255 km dalej.

Lubelski zespół występuje w PGE Ekstralidze od 2019 roku. Od początku rywalizacji w krajowej elicie klub otrzymywał warunkową licencję na starty, choć stan obiektu przy Al. Zyguntowskich pozostawiał wiele do życzenia. Chodzi o kwestie infrastrukturalne związane, m.in. z oświetleniem, pojemnością, czy zapleczem. Przez ostatnie lata na stadionie dokonano licznych prac modernizacyjnych, ale teraz nadszedł czas na gruntowny remont.

– Zgodnie z licencją Motoru to jest ostatni sezon Lublinian na obecnym obiekcie. Dopóki nie będzie miał nowego stadionu, to będzie jeździł na innym. Jak długo Motor będzie jeździł poza Lublinem? Myślę, że w okolicach dwóch sezonów – powiedział w rozmowie z „Przeglądem Sportowym Onetem" Wojciech Stępniewski, prezes Ekstraligi żużlowej.

Gdzie przeniesie się Orlen Oil Motor? Początkowym wyborem działaczy „Koziołków" miała być Łódź, ale ostatecznie postawiono na inną destynację. – Opuszczamy stadion. Musimy się przygotować na wyjazd do Tarnowa. Czeka nas bardzo ciężka praca, aby z włodarzami miasta przygotować ten obiekt – przyznał przed kamerami Canal+ prezes klubu, Jakub Kępa.

Tarnowski stadion również ma swoje lata i wymaga modernizacji, m.in. oświetlenia. W tym roku, przez problemy finansowe nie występowała na nim drużyna seniorów tamtejszej Unii.

Orlen Oil Motor Lublin – Fogo Unia Leszno

56:34

Lublin:
Vaculik (3,3,3,2*,3,2*) - 16+2, Lindgren (1,3,1,1,2*,3) - 11+1, Zmarzlik (3,3,d,3,2,3) - 14, Bańbor (1*,2*,1,3,1,1*) 9+3, Jaworski (2,1,0,3,0) - 6

Karol Kurzępa

Udane rozpoczęcie walki o grę w europejskich pucharach

Piłkarki ręczne PGE MKS El-Volt Lublin chcą w sezonie 2026/27 rywalizować w Lidze Europejskiej EHF. By tak się stało, podopieczne trenera Pawła Tetelewskiego muszą przebrnąć przez kwalifikacje. Pierwszą przeszkodą na drodze ku marzeniom jest przeciwnik z lokalnego podwórka - Krasoń MKS Piotrcovia.

fot. PGE MKS El-Volt Lublin

Na zdjęciu Sarah Paulsen

Wicemistrzynie Polski i brązowe medalistki poprzedniego sezonu trafiły na siebie w drugiej rundzie eliminacji do fazy grupowej EHF European League. Spotkanie nie rozpoczęło się zbyt dobrze dla gospodyń. Po siedmiu minutach rywalizacji biało-zielone przegrywały 2:4. Jednak od doprowadzenia do remisu 8:8 na półmetku pierwszej połowy, wicemistrzynie Polski złapały odpowiedni rytm po obu stronach parkietu. Dzięki temu zbudowały przewagę i na schodziły na przerwę, prowadząc 18:14.

Po zmianie stron ekipa z Piotrkowa Trybunalskiego była w stanie zniwelować dystans nawet do dwóch trafień, ale tylko za sprawą słabszego momentu w wykonaniu PGE MKS-u El-Volt. Z każdą kolejną minutą drugiej połowy miejscowe prezentowały bowiem coraz lepszy handball, co widać było na tablicy rezultatów. Na kwadrans przed końcową syreną drużyna trenera Tetelewskiego prowadziła 26:20. Finalnie triumfowała różnicą tuzina trafień, kontrolując przebieg wydarzeń na boisku. To stawia Lublinianki w dobrej pozycji przed rewanżem. Do następnej rundy eliminacji awansuje bowiem zespół lepszy w dwumeczu. Tytuł MVP zawodów przypadł bramkarce Paulinie Wdowiak, która wykonała miły gest i podzieliła się nagrodą z rozgrywającą Sarah Paulsen. Dunka była najskuteczniejszą zawodniczką meczu.

Biało-zielone nie mają dużo czasu na radość z wygranej. Już w środę, 7 października podejmą bowiem Sośnicę Gliwice w ramach 5. kolejki trwającego sezonu Lotto Superligi kobiet. Natomiast w następną niedzielę czeka je rewanż w Piotrkowie Trybunalskim.

PGE MKS El-Volt Lublin – Krasoń MKS Piotrcovia

36:24 (18:14)

Lublin: Wdowiak, Martins – Paulsen 12, Radosavljevic 9, Monkielewicz 6, Przywara 4, Andruszak 3, Lopes 2, Domagalska, Kowalik

Karol Kurzępa

Thriller z dogrywką

Koszykarze PGE Startu Lublin rozpoczęli sezon 2026/27 od emocjonującego boju w hali Globus. W inauguracyjnej kolejce rozgrywek podopieczni trenera Wojciecha Kamińskiego musieli uznać wyższość Tasomix Rosiek Stali Ostrów Wielkopolski.

Gospodarze przystąpili do nowej ligowej kampanii po wielu zmianach w składzie. W porównaniu do zestawienia z poprzednich rozgrywek, w szatni „Startowców" pozostało trzech zawodników - Bartłomiej Pelczar, Courtney Ramey oraz kapitan drużyny - Filip Put. Poza tym do pierwszego zespołu włączono Patryka Kowalskiego, który występował przez ostatni rok w Starcie II Lublin. Reszta graczy to nowe twarze, poza powracającym do klubu po pięciu latach Bartoszem Ciechocińskim.

W pierwszy koszykarski mecz w hali Globus od 153 dni lepiej weszli goście, którzy po 10 minutach prowadzili różnicą siedmiu punktów. W trakcie drugiej kwarty lubelska drużyna odrobiła jednak straty z nawiązką. Dzięki temu na dużą przerwę schodziła, wygrywając 39:28. Po zmianie stron czerwono-czarni mieli już nawet 13 punktów przewagi, ale Ostrowianie ambitnie walczyli do końca. W czwartej partii zdołali doprowadzić do dogrywki, a w doliczonym czasie gry przechylili szalę zwycięstwa na swoją stronę.

- Nie możemy drużynie przyjezdnej dawać ekstra 22 punktów po zbiórkach ofensywnych i notować tylu strat. Myślę, że te elementy zaważyły na porażce plus nasza słaba skuteczność w ataku. Mieliśmy ogromny kłopot z trafieniem do kosza. Cóż, to był pierwsze spotkanie i jedziemy dalej. Trudny kalendarz przed nami, więc trzeba z kolejki na kolejkę grać lepiej i walczyć - podsumował trener PGE Startu, Wojciech Kamiński.

PGE Start Lublin - Tasomix Rosiek Stal Ostrów Wielkopolski

79:84

(13:20, 26:8, 17:24, 16:20, d. 7:12)

Lublin: Lottie 19, Tass 15, Ramey 13, Williamson 10, Miška 8, Put 6, Jõesaar 5, Pelczar 3

Karol Kurzępa

Przykra niespodzianka

Koszykarki Lotto AZS UMCS Lublin rozegrały trzeci mecz o stawkę w sezonie 2026/27. Biało-zielone zaskakująco przegrały w nim na wyjeździe z zespołem Contimax MOSiR Bochnia.

Podopieczne trenera Marka Lebiedzińskiego przystąpiły do sobotniej rywalizacji po dwóch bardzo dobrych spotkaniach. Najpierw wywalczyły we Wrocławiu Superpuchar Polski, pokonując tamtejszą Ślęzę. Natomiast tydzień później wygrały u siebie w ligowej inauguracji z ISlands JTEC Jelenia Góra aż 114:60. Lublinianki były faworytkami także starcia w Bochni.

W pierwszej kwarcie wywiązały się ze swojego zadania, o czym najlepiej świadczy fakt, że zbudowały przewagę 13 punktów. I choć w drugiej odsłonie miejscowe odrobiły większość strat, to do przerwy przyjezdne nadal prowadziły, choć tylko 58:56. Po zmianie stron na parkiecie toczył się zacięty bój, w którym finalnie skuteczniejsze były koszykarki z Bochni. Dzięki temu zwycięstwo zostało w województwie małopolskim.

Mnóstwo krwi biało-zielonym napsuła przede wszystkim Anaya Peoples, która zanotowała aż 30 punktów, pięć zbiórek i cztery asysty. Z kolei Karolina Dżochowska aż czterokrotnie trafiła z dystansu bardzo ważne rzuty. W szeregach akademiczek skuteczność zza łuku była mizerna i zatrzymała się na poziomie 24 proc. To miało duże znaczenie w kontekście końcowego wyniku, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, jak bardzo AZS UMCS zdominował statystykę zbiórek (51 do 30 na korzyść ekipy z Lublina).

W następnej serii spotkań biało-zielone zmierzą się przed własną publicznością z Energą Toruń. Początek tej konfrontacji zaplanowano 7 października o godzinie 20 w hali MOSiR przy Alejach Zygmuntowskich.

Contimax MOSiR Bochnia - Lotto AZS UMCS Lublin

100:93

(22:35, 34:23, 21:19, 23:16)

Lublin: Williams 20, Reese 20, Tadić 18, Treffers 17, Rembiszewska 11, Wojtala 7, Weber, Stępień

Karol Kurzępa

WSP

eprasa.pl 551b74cf04

Pavlo Semeniuk dał wygraną!
Ale passa Powiślaka

Powiślak Końskowola odniósł piąte ligowe zwycięstwo z rzędu. Zespół prowadzony przez Roberta Makarewicza pokonał na wyjeździe Granit Bychawa 1:0 i umocnił się na czwartym miejscu w tabeli IV ligi. Dla beniaminka to już dziesiąty z rzędu mecz bez porażki, licząc również rozgrywki Pucharu Polski.

Pavlo Semeniuk (pierwszy z prawej) zdobył jedynego gola w meczu z Granitem. Napastnik Powiślaka ma na koncie 9 goli (fot. FAME Media)

Jedyna bramka spotkania padła o strzale Pavlo Semeniuka, ale Powiślak nie zamierzał ograniczać się wyłącznie do obrony korzystnego rezultatu. Goście stworzyli sobie kilka dogodnych sytuacji podbramkowych i mogli zakończyć mecz z bardziej okazałym zwycięstwem. Z drugiej strony trzeba docenić również postawę defensywy. Co ważne Powiślak zachował czyste konto.

- Od niepamiętnych czasów nie straciliśmy gola. Do tego stworzyliśmy sobie dużo sytuacji podbramkowych. Graliśmy z przeciwnikiem, który był groźny. Do meczu z nami stracił zaledwie dziewięć goli, dlatego tym większe słowa uznania należą się moim zawodnikom. A właściwie podwójne słowa uznania, bo potrafiliśmy zachować koncentrację i wywieźć z Bychawy trzy punkty - podkreśla trener Powiślaka Robert Makarewicz.

Piąta wygrana z rzędu

Zwycięstwo nad Granitem było dla Powiślaka piątą ligową wygraną z rzędu. Jeśli doliczyć spotkania Pucharu Polski, seria zespołu z Końskowoli robi jeszcze większe wrażenie. Od momentu objęcia drużyny przez Roberta Makarewicza Powiślak wygrał sześć kolejnych meczów, a w sumie pozostaje niepokonany od dziesięciu spotkań.

Beniaminek IV ligi zajmuje obecnie czwarte miejsce w tabeli i coraz wyraźniej zaznacza swoją obecność w ligowej stawce. Trener Makarewicz tonuje jednak emocje i zwraca uwagę, że dla jego zespołu najważniejsze pozostaje to, co wydarzy się w najbliższym spotkaniu.

- Jesteśmy beniaminkiem i zajmujemy czwarte miejsce w IV lidze, ale w tym momencie nie interesuje nas konkurencja ani to, co robią inne ekipy. Interesuje nas przede wszystkim najbliższy mecz i dobre przygotowanie do niego - zaznacza szkoleniowiec.

Teraz kolejny beniaminek

Przed Powiślakiem kolejne ligowe wyzwanie. Tym razem do Końskowoli przyjedzie Victoria Łukowa, a więc również beniaminek IV ligi. Spotkanie zostanie rozegrane w niedzielę o godzinie 15.

Powiślak będzie chciał wykorzystać atut własnego boiska i przedłużyć imponującą serię.

- Dla nas to kolejny beniaminek na rozkładzie. Będziemy chcieli przedłużyć bardzo dobrą passę. Boisko nam pomaga i jesteśmy na nim w stanie być bardziej skuteczni, ale to jest piłka i nie zawsze wszystko układa się tak, jak byśmy chcieli - mówi Robert Makarewicz.

Szkoleniowiec podkreśla, że przed zespołem czas na spokojną pracę i wyciągnięcie wniosków z ostatniego spotkania.

- Chcemy solidnie przepracować mikrocykl, poprawić niedociągnięcia i jak najlepiej przygotować się do kolejnego meczu - zapowiada trener Powiślaka.

Granit Bychawa - Powiślak Końskowola
0:1 (0:1)

Bramka: Semeniuk 42'.
Powiślak: Adamczyk - Piasek, Czapla, Kozak, Baran, Sułek, Eminowicz (82' Wójcik), Konc (82' Szczepański), Figura (88' Próchniak), Pryliński (75' Michalski), Semeniuk.
Żółte kartki: Kozak, Czapla, Michalski.

mp

IV LIGA

WYNIKI 9. KOLEJKI
Granit - Powiślak 0:1
Orlęta Ł. - Lewart 1:3
Janowianka - Avia II 0:3
Świdniczanka - Łada 2:3
Tur - Lublinianka 1:2
Tomasovia - Ruch 1:0
Bug - Górnik II 2:2
Victoria - Orlęta R. 0:1

TABELA IV LIGI

L.p.	Nazwa zespołu	M.	Pkt.	Bramki
1	Łada Biłgoraj	9	24	25:11`
2	Lublinianka Lublin	9	22	32:12
3	Lewart Lubartów	9	21	29:16
4	Powiślak Końskowola	9	20	34:22
5	Orlęta Radzyń Podlaski	9	20	13:6
6	Avia II Świdnik	9	17	22:7
7	Granit Bychawa	9	13	12:10
8	Victoria Łukowa	9	12	10:10
9	Tomasovia Tom. Lub.	9	10	13:19
10	Janowianka Janów Lub	9	8	16:21
11	Świdniczanka Świdnik	9	8	13:25
12	Bug Hanna	9	6	14:27
13	Ruch Ryki	9	6	14:22
14	Orlęta Łuków	9	6	9:31
15	Tur Milejów	9	5	14:18
16	Górnik II Łęczna	9	5	9:22

NASTĘPNA KOLEJKA (10.10., godz. 14:00): Lewart - Granit, (11.10., godz. 15:00): Powiślak - Victoria, (10.10., godz. 11:00): Górnik II - Orlęta Ł., (10.10., godz. 14:30): Łada - Tur, Avia II - Orlęta R., Ruch - Bug, Lublinianka - Tomasovia, Janowianka - Świdniczanka.

mp

Lewart Lubartów znów zwycięski! Seria trwa

Lewart Lubartów nie zwalnia tempa. W meczu 9. kolejki Macron IV ligi lubelskiej zespół odniósł kolejne zwycięstwo, pokonując na wyjeździe Orlęta Łuków 3:1. Bramki dla gości zdobyli Karol Kalita, Mateusz Kompanicki i Arkadiusz Bednarczyk.

Piłkarze Lewartu wygrali siódmy mecz w sezonie. Obecnie plasują się na najniższym miejscu na podium (fot. Bartosz Gorzel)

Spotkanie od początku było prowadzone w szybkim tempie. Lewart już w 1. minucie stworzył zagrożenie po mocnym wrzucie z autu w pole karne. Do piłki dopadł Maksim Kventsar, ale jego uderzenie zostało zablokowane. Kilka minut później z dystansu próbował Mateusz Kompanicki, jednak piłka przeleciała nad bramką.

Gospodarze odpowiedzieli szybkimi kontratakami. W 12. minucie Dawid Jastrzębski oddał strzał, z którym poradził sobie Damian Podleśny. Dwie minuty później Lewart miał sporo szczęścia. Po kolejnej kontrze mocne uderzenie Maksymiliana Mućki trafiło w słupek.

Lubartowianie również szukali swoich okazji. W 21. minucie Jakub Jabłoński posłał znakomite prostopadłe podanie do Karola Kality, który minimalnie chybił. Chwilę później po efektownym dryblingu Mateusza Kompanickiego przed szansą stanął Dorian Paluch, ale jego strzał głową był niecelny.

Na pierwszego gola kibice musieli poczekać do 34. minuty. Lewart wywalczył rzut rożny, rozegrany krótko przez Ernesta Skrzyńskiego i Łukasza Najdę. Piłka trafiła do Aleksa Aftyki, którego strzał obronił Aleksander Żmuda. Przy dobitce Karol Kalita nie dał już jednak bramkarzowi Orląt żadnych szans i goście objęli prowadzenie. Jeszcze przed przerwą Lewart mógł podwyższyć wynik. Po mocnym wrzucie z autu Ernesta Skrzyńskiego głową uderzał Piotr Piekarski, ale Żmuda pewnie złapał piłkę. Do przerwy było 0:1.

Druga połowa rozpoczęła się dla gości od dużych emocji. W 49. minucie sędzia podyktował rzut karny za faul na Karolu Kalicie. Do „jedenastki" podszedł sam poszkodowany, ale bramkarz Orląt wyczuł jego intencje i obronił strzał. Gospodarze nie zamierzali się poddawać. W 52. minucie mocne uderzenie Dawida Jastrzębskiego zablokował Łukasz Najda, a siedem minut później Żmuda popisał się znakomitą interwencją po strzale głową Maksima Kventsara.

W 64. minucie Orlęta doprowadziły do wyrównania. Po faulu Maksima Kventsara na Krystianie Gryglaku gospodarze otrzymali rzut wolny. Do piłki podszedł sam poszkodowany i pięknym uderzeniem pokonał Podleśnego. Łukowianie przez kilka minut byli stroną groźniejszą. W 70. i 71. minucie blisko zdobycia bramki był Filip Charczuk, ale jego uderzenia były niecelne. Lewart odpowiedział jednak w najlepszy możliwy sposób.

W 77. minucie Ernest Skrzyński popisał się znakomitym rajdem przez środek boiska i prostopadłym podaniem uruchomił Mateusza Kompanickiego. Ten zagrał do Karola Kality, który po nieudanej próbie skierowania piłki do pustej bramki zdołał jeszcze odegrać ją do Kompanickiego. Pomocnik Lewarta nie pomylił się i dał swojej drużynie prowadzenie 2:1.

Gospodarze próbowali jeszcze odpowiedzieć, ale Lewart mógł podwyższyć wynik. W 79. minucie Wiktor Denka minął kilku rywali i oddał strzał, który znakomicie obronił Żmuda. Ostatecznie wynik spotkania został ustalony w 90. minucie. Arkadiusz Bednarczyk został sfaulowany w polu karnym, a następnie sam wymierzył sprawiedliwość. Pewnym strzałem z jedenastu metrów ustalił wynik na 3:1.

Lewart Lubartów dopisał tym samym kolejne trzy punkty i potwierdził, że w tym sezonie zamierza walczyć o wysokie miejsce w ligowej tabeli. Wyjazdowe zwycięstwo w Łukowie jest kolejnym ważnym krokiem w realizacji tego celu.

Orlęta Łuków - Lewart Lubartów
1:3 (0:1)

Bramki: Gryglak 63' - Kalita 34', Kompanicki 77', Bednarczyk 90' (k).
Lewart: Podleśny - Pacek (90+3' Misiak), Piekarski, Kventsar, Jabłoński (77' Czapski), Skrzyński, Paluch (67' Denka), Kompanicki, Aftyka (67' Bednarczyk), Najda, Kalita.
Żółte kartki: Kventsar, Kompanicki.

mp

PUL

eprasa.pl 551b74cf04

Gmina Michów pożegnała wójta. Pogrzeb Romana Adamczyka

Roman Adamczyk zmarł 25 września. W ostatnią drogę wyruszył 29 września z kościoła parafialnego w rodzinnym Rudnie.

Kondukt pogrzebowy

Trumnę z ciałem Romana Adamczyka nieśli strażacy z OSP

Roman Adamczyk miał 65 lat. Był radnym, przewodniczącym Rady Gminy, wreszcie po wyborach w 2024 r. - został wójtem. Zmarł 25 września. 29 września w kościele parafialnym w Rudnie odprawiona została msza święta pogrzebowa. Wójta żegnali najbliżsi, współpracownicy z Urzędu Gminy, samorządowcy z całego powiatu lubartowskiego i powiatów sąsiednich, przedstawiciele instytucji, organizacji, stowarzyszeń i służb. Tłumnie przyszli też zwykli mieszkańcy gminy, z których wielu osobiście znało pana Romana.

Ostatnia sesja

- Jako przewodniczący Rady Gminy w Michowie zmuszony jestem poprowadzić ostatnią wspólną sesję. Panie Wójcie, przyszedłeś z wiatrem zmian. Zaledwie dwa lata wystarczyły, byś udowodnił nam wszystkim, że samorząd to nie jest trwanie, ale działanie. Szedłeś własną drogą bez lęku, odważnie łamiąc schematy, do których zdążyliśmy się przyzwyczaić. Pozostając wierny rocie ślubowania: „Dbać o dobro gminy i jej mieszkańców" często przedkładałeś tę wierność nad własne sprawy i zdrowie. Nie marnowałeś czasu na urzędowe gry i polityczne spory. Twoją odpowiedzią na każdy problem była praca i otwarte drzwi. Zastąpiłeś politykę zwykłą sąsiedzką rozmową. Zamiast zamykać się w gabinecie, wolałeś być tam, gdzie bije serce tej gminy. Zawsze blisko ludzi, zawsze przeciwko ludzkiej krzywdzie.

Św. Jan Paweł II powiedział kiedyś: „Człowiek jest wielki nie przez to, co posiada, lecz przez to, kim jest. Nie przez to co ma, lecz przez to, czym dzieli się z innymi". Ty podzieliłeś się z nami wszystkim, co miałeś najlepszego. Swoją energią, czasem i niezachwianą wiarą w to, że można inaczej. Nie zdążyłeś przeciąć wielu wstęg, ale Twoim największym, najtrwalszym pomnikiem nie są kilometry wylanego asfaltu. Twoim pomnikiem są zasypane podziały. To Ty na nowo obudziłeś w nas wspólnotę i udowodniłeś, że na tej ziemi jest miejsce dla każdego z nas bez względu na różnice. Dałeś szansę i nadzieję młodym. To niesprawiedliwe, że los zatrzymał Cię w pół kroku, choć w rozmowie ze mną stwierdziłeś, że tak chciał. Nie zejdziemy z kursu, który wspólnie z nami wyznaczyłeś. Będziemy dbać o nasze relacje i o to, co nasze wspólne, bo zaraziłeś nas swoją wizją samorządu opartego na solidarności.

Żegnamy dziś nie tylko urzędnika. Żegnamy kolegę, przyjaciela, radnego, przewodniczącego rady i wójta. Lokalnego patriotę, który udowodnił, że siła władzy płynie z dobrego serca. Panie Wójcie! Z głębokim smutkiem, ale i z ogromną dumą, że mogliśmy z Tobą współrządzić naszą małą ojczyzną, nadszedł czas, by po raz ostatni zamknąć tę sesję. Spoczywaj w pokoju -powiedział przewodniczący Rady Gminy Michów Zbigniew Gradziński.

Roman Adamczyk spoczął na cmentarzu parafialnym w Rudnie. Gdy czoło konduktu pogrzebowego dochodziło już do cmentarza, jego koniec był jeszcze blisko odległego o kilkaset metrów kościoła - tylu mieszkańców przybyło, żeby pożegnać swojego wójta.

Marcin Kusyk

Powiatowe biegi sztafetowe w Lubartowie. Wyniki

29 sztafet dziewcząt i chłopców szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Powiatu Lubartowskiego, łącznie 174 zawodniczek i zawodników wystartowało w b9egach sztafetowych 28 września.

fot. ZS 2

Zwycięzczynie w kategorii dziewcząt

Bieg sztafetowy

fot. ZS 2

Uczestnicy biegów

Organizatorzy biegów to PSZS w Lubartowie, MOSiR Lubartów i ZS nr 2 w Lubartowie.

Awans do zawodów rejonowych, które odbędą się 2 października w Lubartowie, uzyskały po dwa najlepsze zespoły w każdej kategorii.

Klasyfikacja

IGRZYSKA DZIECI DZIEWCZĘTA

I. SP Kamionka, op. Sławomir Szwargoliński, II. SP 1 Lubartów, op Wioletta Dessauer, III. SP 3 Lubartów, op. Ireneusz Kawecki, IV. SP Firlej, op. Dariusz Trojak, V.SP Ostrówek, op. Tomasz Mitura, VI.SP 4 Lubartów. op. Dariusz Podleśny, VII. SP Leszkowice, op. Zbigniew Wierzbicki

IGRZYSKA DZIECI CHŁOPCY

I.SP 4 Lubartów, op. Dariusz Podleśny, II.SP Łucka, op. Katarzyna Dawidek, III. SP 3 Lubartów, op. Ireneusz Kawecki, IV. SP Ostrówek, op. Tomasz Mitura, V. SP Wola Sernicka, op. Mateusz Lejkowski, VI. SP Kamionka, op. Sławomir Szwargoliński, VII. SP Firlej, op. Dariusz Trojak, VIII.SP 1 Lubartów, op. Albert Malesa, IX. SP Leszkowice, op. Zbigniew Wierzbicki

IGRZYSKA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ DZIEWCZĘTA

I. SP Kamionka, op. Urszula Kuchciak-Smyk, II. SP Leszkowice, op. Zbigniew Wierzbicki, III. SP 3 Lubartów, op. Paweł Majcher, IV. SP Ostrówek, op. Tomasz Mitura, V. SP Łucka, op. Katarzyna Dawidek

IGRZYSKA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ CHŁOPCY

1SP Firlej, op. Sylwester Włoch, II. SP Kamionka, op. Urszula Kuchciak-Smyk III. SP Łucka, op. Katarzyna Dawidek, IV. SP Leszkowice, op. Zbigniew Wierzbicki, V. SP 4 Lubartów, op. Dariusz Podleśny, VI. SP Stary Uścimów, op. Jolanta Kiełbowicz, VII. SP Ostrówek, op. Tomasz Mitura

LICEALIADA DZIEWCZĘTA

I. II LO Lubartów, op. Marcin Lato, II. ZS 2 Lubartów, op. Joanna Góźdź

LICEALIADA CHŁOPCY

I. ZS 2 Lubartów, op. Marek Kitliński, II. II LO Lubartów, op. Arkadiusz Smolarz

Marcin Kusyk

LUB

Koronka do Bożego Miłosierdzia na ulicach Lubartowa

Koronkę do Bożego Miłosierdzia o godz. 15 (godzina śmierci Jezusa) odmawiali wierni w okolicach skrzyżowań. W Lubartowie modlili się w Rynku, w pobliżu fontanny i blisko skrzyżowania ul. Słowackiego i Lipowej, na alejkach przed starostwem. Inne wyznaczone miejsca to okolice ronda przy ul. Kopernika i ul. Kleeberga, okolice biblioteki w Lisowie. Modlitwy były odmawiane 28 września w rocznicę beatyfikacji bł. Michała Sopoćki, spowiednika św. Faustyny

eprasa.pl 551b74cf04

Komu nie bije dzwon

Echo zapomnianych świątyń Ziemi Lubartowskiej i Łęczyńskiej

Bieżeństwo 1915: największa klęska humanitarna epoki - Opuszczone świątynie Łęcznej, C

Kiedy opustoszały

Bieżeńcy nie wiedzieli, dokąd trafią. Rodzina dziadka autora miała szczęście i żyzne ziemie pod Wielkimi Łukami wydały się im krainą szczęśliwą. Inni, wysadzani na stepach Kazachstanu bądź na północy trafiali do w skrajną nędzę

Niemcy babom cycki będą obcinać, dzieci nabijać na szable, albo wrzucać do studni, starych żywcem wpychać w ogień"- niesie się wśród ludzi. Czasem ktoś ścisza głos: „A mężczyzn będą kastrować". Potomkowie bieżeńców sto lat później ze szczegółami powtarzają mi plotki krążące w 1915 roku po podlaskich wsiach. Mieli rozpuszczać je wojskowi, miał powtarzać ksiądz prawosławny po niedzielnym nabożeństwie, a ludzie przekazywać sobie dalej - Aneta Prymaka-Oniszk w swojej książce „Bieżeńcy 1915. Zapomniani uchodźcy".

Półtora miliona ludzi wyruszyło na wschód. Szacuje się, że w lipcu i sierpniu 1915 roku z terenów dawnego Królestwa Polskiego uciekło, bądź przymusowo zostało wygnanych od 1,5 do 2 milionów ludzi, jednak organizacje rosyjskie i polskie, spisujące bieżeńców, odnotowały tylko 750 tysięcy osób potrzebujących pomocy. Ale nie wszyscy je dożyli, nie wszyscy umieli z niej skorzystać, nie wszystkie dokumenty znamy.

Dr Haliw, lekarz wojskowy zanotował: Nie wiem, czy znajdzie się kiedyś mocne pióro i mężne serce, aby prawdziwie opisać ten przerażający obraz, gdy kozacy z pochodniami w rękach podjeżdżali wierzchem do krytej strzechą chaty, zapalali ją i raptem całą wieś zajmowały płomienie, które wyciągały swe czerwone języki do samego nieba, jakby błagając je o miłosierdzie i litość nad sobą, a oszalały lud chwytał, co tylko mógł, uciekając na złamanie karku w akompaniamencie niesamowicie rozpaczliwego jęku i lamentu kobiet, wrzasku dzieci, rżenia koni, ryku krów, kwiku świń, gdakania i gęgania drobiu, a dalej... bez końca i kraju długi szlak ludzkiego nieszczęścia, którego ślady znaczone były krzyżami wzdłuż setek wiorst.

Przez długie lata historia masowej ucieczki mieszkańców Lubelszczyzny Rosji była po prostu „białą plamą". Jedną z tych historii, których nikt nie spieszy się opowiadać. Nie wertowano archiwów, nie pisano książek, nie obchodzono rocznic, nie stawiano pomników. Najwyżej jakiś prawosławny ksiądz gdzieś na jakimś opuszczonym cmentarzu, w obecności kilku staruszków, odprawił żałobne nabożeństwo „panichidę".

Z Dratowa w powiecie łęczyńskim do Astrachania w południowej Rosji jest około 2500 kilometrów. Gdyby dzisiaj ktoś chciał pokonać tę drogę samochodem, musiałby jechać bez przerw około 30 godzin. Wędrówka rozpoczęta w sierpniu 1915 roku trwała znacznie dłużej. Na początku pieszo, wozami, potem pociągami, znowu pieszo. Nie wiemy, ilu dotarło na miejsce i dlaczego trafili akurat tam. Nie potrafimy precyzyjnie określić, ilu i kiedy wróciło nad Wieprz.

Za obco brzmiącym słowem „bieżeństwo" (z rosyjskiego: wychodźstwo, uchodźstwo, ucieczka) kryje się wielkich rozmiarów klęska humanitarna, która wycisnęła bolesne piętno nie tylko na biografiach osób i rodzin, ale również krajobrazie kulturowym wschodniej Lubelszczyzny.

Co wydarzyło się latem 1915 roku

Na początku maja wojska państw centralnych Austro-Węgier i Niemiec przełamały front. Rosjanie, sprawdzoną metodą, nie organizowali nowej linii obronnej, chcąc wciągnąć przeciwnika na bezkresne równiny Imperium. Częścią tej operacji było opróżnienie zachodnich guberni ze wszystkiego, co mogło dać żołnierzom przeciwnika oparcie. Ewakuowano przede wszystkim mężczyzn w wieku poborowym, nakazywano wywożenie bądź niszczenie plonów i zasiewów, rozpuszczano straszliwe pogłoski o rzekomych zbrodniach i okrucieństwach, których mieli się dopuszczać wkraczający Niemcy. Duchowieństwo prawosławne z cerkiewnych ambon zachęcało do ucieczki. Skuteczność propagandy była bardzo zróżnicowana: zdarzało się, że cała prawosławna wieś zostawała, bywało, że ruszali gromadnie rzymscy katolicy.

Kto wyruszył znad Wieprza

W początkach XX wieku na terenie dzisiejszych powiatów lubartowskiego i łęczyńskiego istniało kilka ośrodków zachowujących swoją wschodniochrześcijańską tradycję. Cerkiew w Lubartowie odwiedzana była przeważnie przez wojskowych i urzędników carskiej administracji, ale w Kolechowicach, Dratowie, Cycowie i w kilku innych miejscowościach istniały zwarte, mające lokalne korzenie, społeczności prawosławne. Ale w nieznane poszli też Polacy, Żydzi i Niemcy. Dane mamy tylko cząstkowe. Jak się wydaje, niestatystycznie duża liczba osób wyruszyła z terenu ówczesnej gminy Białobrzegi koło Kocka, dzisiaj w powiecie lubartowskim. Według badań pani dr Justyny Jarosz-Romaniec było to 356 osób. Z gminy Firlej 552. Z Łukowa 550. Z Radzynia 316. Z Lubartowa 282. Z Kocka 146. Z Kamionki 134. Łącznie z powiatu lubartowskiego ponad 3000 osób, z lubelskiego niemal 10000, z guberni chełmskiej łącznie ok. 60000. Z niektórych powiatów Lubelszczyzny wyruszyło nawet 90 procent ludności prawosławnej, czyli np. Chełmszczyzna była na wsiach wyludniona niemal kompletnie: prawosławni uciekli, Niemców (którzy prowadzili wcześniej aktywne osadnictwo...) wysiedlono przymusowo nieco wcześniej.

Opuszczone cerkwie

W Kolechowicach od 1883 roku stała nowa cerkiew. W nabożeństwach udział brało około 150 osób. Kiedy wyruszali, władze zabrały dzwony, utensylia liturgiczne wzięli ze sobą. Dzwonnicę (może jako potencjalny punkt obserwacyjny) zniszczono. Wojska austriackie i ludność pobliskich miejscowości rozgrabiła mienie parafialne i resztki wyposażenia. Podobnie było w Dratowie. Napotykamy relację pani Eugenii Dziury: „Moi rodzice mieszkali jakiś czas w Astrachaniu. Jak zakosztowali sowieckiego „raju" to natychmiast wrócili. A wyjechało wówczas ok. 90 proc. tutejszych ludzi. Tylko ze trzy rodziny z Dratowa zostały..." (notował pan dr Grzegorz Jacek Pelica w artykule w Merkuryuszu Łęczyńskim 1997).

W Łęcznej świątynię w ogóle dopiero co budowano. Co roku na, mającym formę kapliczki, grobie doktora Onanowa, dzielnego lekarza pochodzenia ormiańskiego, który w 1893 roku, kosztem własnego życia powstrzymał zarazę w mieście, odprawiano okolicznościowe nabożeństwo. W 1913 roku podjęto inicjatywę budowy cerkwi. Rozpoczęto to kwestę w Rosji, pieniądze zbierano też na miejscu. Zbudowano tzw. stan surowy, odprawiono nawet pierwsze nabożeństwo, w którym za ołtarz (prestoł) służył nagrobek Onanowa. Jednak kiedy prawosławni mieszkańcy Łęcznej i okolic uciekli, inwestycja została zatrzymana, ściany rozebrane, materiały i pieniądze rozkradzione. Cmentarz prawosławny przestał istnieć w latach sześćdziesiątych XX wieku.

Tragedia na bezdrożach Imperium

Losy na wygnaniu układały się bardzo rozmaicie. Kolumny wędrowców kierowano we wszystkie strony Imperium - począwszy od dalekiej północy, Wiatki i Wołogdy po Kazachstan i Turkiestan. Wielu umierało na skutek zetknięcia z nietypowym klimatem i od chorób. Jak długo działało państwo, tak długo bieżeńcy byli przyjmowani serdecznie, ekwipowani i karmieni. Czas bolszewickiej rewolty zamienił jednak Rosję w krwawy kocioł. Niektórzy zostawali, inni przebijali się na zachód.

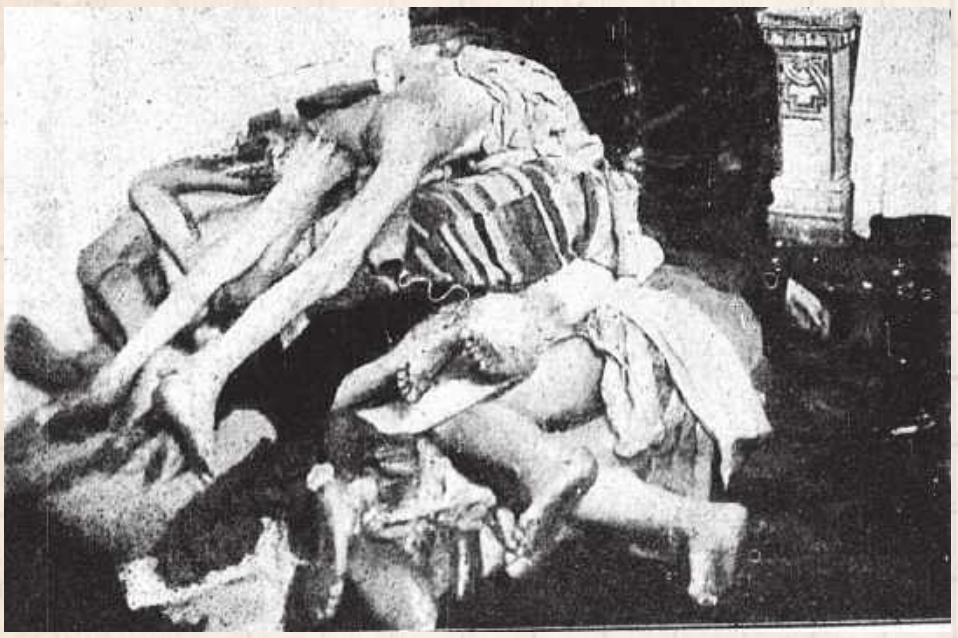
W 1917 roku liczbę mogących wracać szacowano na 2-3 mln - dołączyli do tego zesłańcy popowstaniowi, zresztą sama administracja prosiła, żeby się nie wyrywać natychmiast z powrotem (!), potem pierwszeństwo mieli Polacy, zresztą też zróżnicowani na wykonywany zawód czy pozycję społeczną. Wyjaśnić trzeba było, w znakomitej więk-

eprasa.pl 551b74cf04

Cycowa, Dratowa, Kolechowic, Ostrowa - Skąd mieszkańcy Dratowa wzięli się w Astrachaniu

y cerkwie nad Wieprzem

Obóz dla wracających bieżeńców w Baranowiczach na przełomie 1921 i 1922 odwiedzili m.in. Władysław Grabski i fotograf Tygodnika Ilustrowanego Włodzimierz Fuks. To, co zobaczyli, było makabrą. Stłoczeni na niewielkiej przestrzeni chorzy ludzie, w oczekiwaniu na wpuszczenie ich wgłąb Polski, umierali masowo. Władze szpitala nie nadążały z grzebaniem ciał

Kluczowym momentem uchodźczej gehenny było przepakowanie się z wozów na pociągi, które miały przewieźć bieżeńców w głąb Rosji. Część dobytku trzeba zostawić, nie wszystko można zmieścić do wagonów. Oczywiście, w takiej sytuacji natychmiast zbiega się stado ludzkich hien, próbujących za bezcen kupić konie (te są w najlepszym stanie...). Nie brak też zwykłych oszustów, zdarzają się wypadki handlu ludźmi, porwań dzieci...

szości kompletnie urojone, podejrzenia o współpracę z bolszewikami. W maju 1918 r. Generalne Gubernatorstwo Wojskowe w Lublinie stwierdziło, że dziennie wraca na teren okupacji austriackiej około 400 osób, z czego około 250 legalnie, w sposób zorganizowany, zaś pozostali na własną rękę. Proces ten był niezwykle bolesny. Po wojnie, na początku lat 20. XX wieku, powroty były zjawiskiem powszechnym. Odnotowano je m.in. w cerkwi w Syczynie koło Chełma, gdzie w księgach metrykalnych zapisano informacje o ludziach, którzy powrócili z bieżeństwa. Warto Dzieci, które wracały do ojczystych miejsc, urodziły się w różnych regionach Rosji, takich jak gubernie samarska, saratowska, czelabińska, kazańska, tomska, jekateryńska, ufijska, mohylewska, omska, jarosławska czy penzańska. Wiele z nich często musiało w związku z tym odpowiadać na pytania, na które sami niespecjalnie znali odpowiedzi.

Powroty

Szacuje się, że na Lubelszczyznę wróciła nie więcej niż połowa tych, którzy opuścili ją późnym latem 1915.

Ich opowieści nikt nie zebrał. Kiedy wrócili, wytworzyli żadnej reprezentacji, która ich głosom nadałaby doniosłości. Nie powołali stowarzyszenia, partii politycznej, koła weteranów. Nie umieli, nie chcieli, pewnie trochę się bali. Bo ziemia, na którą wrócili, mało przypominała tą, z której wyjeżdżali. Nie było Rosji, była Rzeczpospolita. A oni sami, z tymi swoimi wschodnimi imionami i nazwiskami, z „niejasną przeszłością", przeważnie głodni i chorzy, nie mogli liczyć na niczyją szczególną życzliwość. Ale to już temat na inną opowieść. Też niewesołą...

Zbigniew Smółko

Zapomniana ucieczka z 1915 roku

Ten tekst opowiada o wielkiej ucieczce ludzi ze wschodniej Polski do Rosji.
Ta historia wydarzyła się w 1915 roku, podczas I wojny światowej.
Przez wiele lat nikt o tym nie pamiętał i nie pisał w książkach.

Dlaczego ludzie uciekali?

Przełamanie frontu: Latem 1915 roku rosyjskie wojsko cofało się przed armią niemiecką i austriacką.
Taktyka spalonej ziemi: Rosjanie niszczyli pola i domy, żeby nic nie zostało dla wroga.
Straszne plotki: Rozpowszechniano plotki, że Niemcy będą okrutnie krzywdzić kobiety, dzieci i starców.
Namowy księży: Prawosławni księża zachęcali ludzi do ucieczki w głąb Rosji.

Kto i dokąd wyruszył?

Z terenów Polski uciekło od 1,5 do 2 milionów ludzi.
Uciekali głównie mieszkańcy wsi, w tym z Lubelszczyzny i Podlasia.
Byli to głównie prawosławni, ale też katolicy, Żydzi i Niemcy.
Ludzie szli pieszo, jechali wozami i pociągami.
Trafili w bardzo dalekie miejsca w Rosji (np. nad Wołgę, na Syberię czy do Kazachstanu).
Wielu uchodźców zmarło w drodze z powodu chorób, głodu i trudnego klimatu.

Co stało się z ich domami?

Wiele wsi wyludniło się niemal całkowicie.
Opuszczone domy i cerkwie (świątynie prawosławne) zostały zniszczone lub rozgrabione.
Budowy nowych świątyń zostały przerwane.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

eprasa.pl 551b74cf04

epiasa.pl 5515b74cf04

W rytmie latino-serca – dobro, które połączyło całą społeczność

13 września w Szkole Podstawowej w Ostrowie Lubelskim odbył się II Charytatywny Maraton Zumby i Tańca „W rytmie latino-serca". Był to dzień pełen muzyki, tańca, radości, wzruszeń, ale przede wszystkim ogromnego dobra i solidarności. Dzięki hojności uczestników udało się zebrać 12 853,22 zł oraz 9,9 litra krwi.

Intruktorzy i uczestnicy maratonu zumby

Od samego rana szkoła w Ostrowie Lubelskim tętniła życiem. Na uczestników wydarzenia czekały liczne atrakcje przygotowane w kilku specjalnych strefach. Była Strefa Tańca, w której królowały rytmy latino, energetyczna zumba i wspólna zabawa, a także Strefa Kids z animacjami dla najmłodszych prowadzona przez Centrum Kultury oraz Happy Fairies. Nie zabrakło również Strefy Gastro przygotowanej dzięki zaangażowaniu KGW Ostrów Lubelski, KGW Ostrowianki-Polesianki, KGW Kaznów, KGW Wólka Stara, KGW Rudka Kijańska, KGW Jamy, KGW Kolechowice, KGW ROZKO Folk&Flow, KGW Rozkopaczew II. Dodatkową atrakcją były Strefa Zdrowia oraz Strefa Insta.

W programie znalazły się m.in. zajęcia zumby, taniec latino dla dzieci i młodzieży, animacje, pokazy oraz występy artystyczne. II Charytatywny Maraton Zumby i Tańca połączył aktywność fizyczną ze szczytnym celem.

Tegoroczna edycja wydarzenia miała szczególny wymiar. Organizatorzy zbierali środki na rehabilitację Feli Szkutnik, zmagającej się ze skutkami wady mózgowej ACC, oraz Olka Białego, chorującego na wodogłowie i padaczkę.

Uczestnicy mogli wesprzeć zbiórkę poprzez zakup symbolicznej „cegiełki" na wejście. Ważnym elementem imprezy były również licytacje, które dostarczyły wielu emocji i pozwoliły zwiększyć kwotę przeznaczoną na pomoc dzieciom. I tym razem mieszkańcy oraz goście pokazali, że potrafią być razem w ważnej sprawie.

Podczas wydarzenia zebrano łącznie 12 853,22 zł. Cała kwota została przekazana na subkonta Feli i Olka w fundacjach, a następnie przeznaczona na ich dalszą rehabilitację i potrzebne leczenie.

Niezwykle ważnym elementem wydarzenia była akcja honorowego krwiodawstwa prowadzona we współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie, oddziałem rejonowym PCK w Lubartowie oraz KGW Ostrów Lubelski. W specjalnie przygotowanej Strefie Czerwonej udało się zebrać 9,9 litra krwi.

Organizatorzy podkreślają, że tegoroczna edycja przerosła oczekiwania i była jeszcze większym sukcesem niż ubiegłoroczne wydarzenie. Za każdą wpłatą, każdą licytacją, każdym tańcem i każdym oddanym mililitrem krwi stał człowiek, który zdecydował się zrobić coś dobrego dla drugiej osoby.

II Charytatywny Maraton Zumby i Tańca „W rytmie latino-serca" pokazał, że pomaganie może mieć wiele twarzy. Może być tańcem, wspólną zabawą, zakupem cegiełki, udziałem w licytacji, przygotowaniem poczęstunku, a także podarowaniem komuś krwi.

Organizatorzy kierują ogromne podziękowania do wszystkich uczestników, darczyńców, osób zaangażowanych w przygotowanie wydarzenia, prowadzących zajęcia, artystów, wolontariuszy oraz wszystkich tych, którzy dołożyli swoją cegiełkę do tego niezwykłego dnia.

12 853,22 zł na rehabilitację Feli i Olka oraz 9,9 litra krwi dla potrzebujących – to liczby, za którymi stoją setki dobrych serc.

I właśnie dlatego tegoroczny maraton „W rytmie latino-serca" pozostanie nie tylko wspomnieniem pełnym muzyki i tańca, ale przede wszystkim dowodem na to, że dobro naprawdę ma rytm – i potrafi porwać do tańca całe pokolenia.

Tancerze ze Szkoły Tańca Onnea Paulina Ochęduszko

Wolontariusze II Charytatywnego Maratonu Zumby z bohaterami wydarzenia Felicją Szkutnik oraz Olkiem Białym

Warsztaty taneczne z Kasią Gryzką

epaasa.pl 551b74cf04

Biesiada na ludową nutę – spotkanie z muzyką i tradycją w Kaznowie

W Kaznowie odbyła się „Biesiada na Ludową Nutę" – wydarzenie poświęcone muzyce ludowej, lokalnym tradycjom oraz integracji mieszkańców i zespołów działających w regionie. Organizatorem spotkania był Zespół Wokalny „Kaznowianki" oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Kaznowie, a patronat nad wydarzeniem objął Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton.

Wspólne zdjęcie Zespół Wokalny „Kaznowianki", Zespół Śpiewaczy „Ostrowianki-Polesianki", „Zorza" z Bełcząca, „Tarłowianki" z Tarła, Chór Męski „Pojezierze" z Uścimowa, „Kumy" z Przytoczna

Chór Męski „Pojezierze" z Uścimowa

Zespół Śpiewaczy „Ostrowianki Polesianki"

Zespół Śpiewaczy „Tarłowianki" z Tarła

Wydarzenie rozpoczął Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton wraz z Marią Szczepańską Kierownikiem Zespołu Wokalnego "Kaznowianki" od powitania mieszkańców, artystów, zaproszonych gości oraz osób zaangażowanych w organizację spotkania. Celem biesiady było stworzenie okazji do wspólnego spotkania, śpiewania i spędzenia czasu w gronie mieszkańców oraz zaproszonych zespołów śpiewaczych i wokalnych. Ważnym elementem wydarzenia było również pielęgnowanie i popularyzowanie tradycji muzyki ludowej naszego regionu.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się Zastępca Burmistrza Magdalena Bożek, Sekretarz Gminy Sylwia Szczepańska, Dyrektor Samorządowej Biblioteki Publicznej w Jeziorzanach Krzysztof Karczmarz.

Wśród zaproszonych zespołów znalazły się Zespół Śpiewaczy „Ostrowianki-Polesianki", Zespół Śpiewaczy „Zorza" z Bełcząca, Zespół Śpiewaczy „Kumy" z Przytoczna, Duet Dominika i Radosław Wileńscy, Zespół Śpiewaczy „Tarłowianki" z Tarła oraz Chór Męski „Pojezierze" z Uścimowa.

Część artystyczną rozpoczął Zespół Wokalny „Kaznowianki" z Kaznowa, który jako pierwszy otworzył muzyczną część spotkania. Następnie na scenie zaprezentowały się przybyłe zespoły, które przyjęły zaproszenie do udziału w tegorocznej biesiadzie. Program pozwolił zaprezentować różnorodność zespołów działających w regionie oraz ich repertuar związany z tradycją muzyki ludowej. Jednym z elementów wydarzenia był przygotowany przez organizatorów poczęstunek dla uczestników, który stworzył okazję do rozmów i wspólnego spędzenia czasu.

Po części artystycznej przyszedł czas na potańcówkę, nawiązującą do tradycji dawnych wiejskich zabaw. Taniec i muzyka stały się kolejną okazją do wspólnego spotkania mieszkańców oraz przedstawicieli zaproszonych zespołów. Organizatorzy zachęcali do udziału osoby w różnym wieku, podkreślając międzypokoleniowy charakter wydarzenia.

Organizatorzy skierowali również podziękowania do osób i firm, które wsparły przygotowanie wydarzenia. W gronie sponsorów znaleźli się: Anna i Witold Barszczowie, Jerzy Rugała, Alicja i Mirosław Ligęzowie, Paulina i Radosław Ligęzowie, Tomasz Stopa oraz Natalia i Łukasz Bobrek. Podziękowania skierowano również do wszystkich osób, które zaangażowały się w przygotowanie i przeprowadzenie wydarzenia.

„Biesiada na Ludową Nutę" była kolejnym spotkaniem, podczas którego muzyka ludowa stała się okazją do wspólnego spędzenia czasu i przypomnienia tradycji, które nadal są obecne w życiu lokalnych społeczności.

Jezioro Miejskie zmienia oblicze. Wielka inwestycja nabiera kształtu

Promenada, nowa strefa wypoczynku, alejki spacerowe, 11 platform widokowych i ponad 1,6 kilometra ścieżki edukacyjno-przyrodniczej – tak już wkrótce będzie wyglądało otoczenie Jeziora Miejskiego w Ostrowie Lubelskim. Trwa kompleksowa przebudowa jednego z najważniejszych miejsc rekreacyjnych miasta. Wartość inwestycji to 5,67 mln zł.

Nad Jeziorem Miejskim w Ostrowie Lubelskim prace budowlane są coraz bardziej zaawansowane. Z każdym tygodniem widać kolejne efekty prowadzonej inwestycji. Teren wokół akwenu przechodzi gruntowną zmianę, a dotychczasowa przestrzeń rekreacyjna zyskuje zupełnie nowe funkcje.

Realizowane są dwa powiązane ze sobą zadania: budowa promenady wraz z zagospodarowaniem strefy wypoczynku i montażem elementów małej architektury oraz budowa ścieżki edukacyjno-przyrodniczej na Jeziorze Miejskim.

Ponad 1,6 kilometra nowej ścieżki

Jednym z najważniejszych elementów inwestycji jest ścieżka edukacyjno-przyrodnicza o długości 1,66 km. Jej budowa jest już na ukończeniu.

Nowa trasa ma połączyć funkcję rekreacyjną z edukacją przyrodniczą. Będzie miejscem spacerów, aktywnego wypoczynku, ale także okazją do poznawania przyrody Jeziora Miejskiego i jego najbliższego otoczenia.

Szczególną atrakcją jest 11 platform widokowych, które już powstały w ramach przedsięwzięcia. Zostały zaprojektowane z myślą o obserwacji dzikiej przyrody. Dzięki nim spacerowicze będą mogli zatrzymać się na chwilę, odpocząć i jednocześnie przyjrzeć się życiu toczącemu się nad wodą.

To rozwiązanie może szczególnie zainteresować rodziny z dziećmi, miłośników fotografii przyrodniczej oraz wszystkich, którzy lubią spędzać czas blisko natury.

Nad jeziorem powstaje nowa strefa wypoczynku

Zmiany obejmują również teren plaży i jej bezpośredniego otoczenia. Trwa montaż elementów małej architektury, a na nowych alejkach spacerowych układana jest kostka. Jednocześnie organizowana jest strefa wypoczynku, która ma zapewnić mieszkańcom i turystom bardziej komfortowe warunki do spędzania czasu nad wodą.

Nowa promenada ma stać się naturalnym miejscem spacerów i spotkań. Uporządkowana przestrzeń, wygodne ciągi piesze oraz dodatkowa infrastruktura rekreacyjna mają sprawić, że okolice jeziora będą jeszcze chętniej odwiedzane zarówno przez mieszkańców Ostrowa Lubelskiego, jak i osoby przyjeżdżające z innych miejscowości.

Inwestycja za ponad 5 mln zł

Skala przedsięwzięcia jest znacząca. Wartość całego zadania wynosi 5,67 mln zł. Realizacja inwestycji jest współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027, Działanie 7.10 „Turystyczne Lubelskie". Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton podpisał umowę na dofinansowanie z Marszałkiem Województwa Lubelskiego Jarosławem Stawiarskim w dniu 13.12.2024 r.

Pozyskane dofinansowanie pozwala na kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni, która od lat jest ważnym punktem na rekreacyjnej mapie Ostrowa Lubelskiego.

Nie tylko dla mieszkańców

Nowa infrastruktura może mieć znaczenie również dla rozwoju lokalnej turystyki. Jezioro Miejskie już dziś jest jednym z naturalnych atutów Ostrowa Lubelskiego. Dzięki prowadzonej inwestycji jego potencjał rekreacyjny i turystyczny ma zostać jeszcze lepiej wykorzystany.

Po zakończeniu prac mieszkańcy zyskają miejsce sprzyjające spacerom, odpoczynkowi i aktywności na świeżym powietrzu. Turyści natomiast otrzymają kolejną propozycję spędzania wolnego czasu – z możliwością połączenia rekreacji z poznawaniem lokalnej przyrody.

Finał jeszcze w tym roku

Prace nadal trwają, ale ich efekty są już dobrze widoczne. Kolejne fragmenty promenady i alejek zyskują docelowy wygląd, a ścieżka edukacyjno-przyrodnicza jest niemal gotowa. Zgodnie z planem cała inwestycja ma zostać oddana do użytkowania do końca 2026 roku.

Jeżeli harmonogram zostanie zrealizowany, już wkrótce mieszkańcy Ostrowa Lubelskiego będą mogli korzystać z odmienionego otoczenia Jeziora Miejskiego. Nowa promenada, strefa wypoczynku oraz ścieżka z platformami widokowymi mają stworzyć spójną, atrakcyjną przestrzeń, która będzie służyć zarówno codziennej rekreacji, jak i promocji walorów przyrodniczych oraz turystycznych miasta.

Jezioro Miejskie zyskuje więc nowe oblicze – a wraz z nim Ostrów Lubelski otrzymuje kolejne miejsce, które może stać się wizytówką miasta i ważnym punktem na turystycznej mapie regionu.

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | lubelskie Smaczy życie!

Chemia bez tajemnic. Dzieci i młodzież z Ostrowa Lubelskiego odkryją świat nauki

W Ostrowie Lubelskim rusza wyjątkowa inicjatywa edukacyjna skierowana do dzieci i młodzieży. Dzięki współpracy Burmistrza Ostrowa Lubelskiego, Dyrektor Centrum Kultury w Ostrowie Lubelskim oraz Wydziału Chemii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie młodzi mieszkańcy gminy będą mogli bezpłatnie uczestniczyć w warsztatach chemicznych.

„Chemiczne przygody – odkrywamy świat nauki!" – pod takim hasłem organizowane będą zajęcia, podczas których nauka ma stać się przede wszystkim fascynującą przygodą. Uczestnicy, poprzez doświadczenia, eksperymenty i zabawę, będą poznawać tajniki chemii oraz odkrywać prawa rządzące otaczającym nas światem.

Warsztaty skierowane są do dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 14 lat. Zajęcia będą odbywały się w Centrum Kultury w Ostrowie Lubelskim, w każdy czwartek, począwszy od października. Zajęcia poprowadzi dr hab. Anna Wołowicz, która wprowadzi młodych uczestników w świat nauk ścisłych. Formuła warsztatów ma zachęcać dzieci do samodzielnego zadawania pytań, obserwowania zachodzących zjawisk i wyciągania wniosków.

To propozycja dla tych, którzy już interesują się nauką, ale również dla wszystkich, którzy dopiero chcą odkryć, jak wiele fascynujących rzeczy można znaleźć w świecie chemii.

Połączenie doświadczenia lokalnego samorządu, działalności kulturalno-edukacyjnej Centrum Kultury oraz potencjału naukowego UMCS stworzyło możliwość zaoferowania młodym mieszkańcom gminy zajęć prowadzonych w bezpośrednim kontakcie z akademickim światem nauki.

Wspólna inicjatywa pokazuje również, jak ważna dla rozwoju młodych ludzi jest współpraca różnych środowisk – samorządu, instytucji kultury i uczelni wyższej. Dzięki niej nauka akademicka może być bliżej mieszkańców, a dzieci i młodzież mogą już od najmłodszych lat poznawać ją w praktyczny i przystępny sposób.

Warsztaty „Chemiczne przygody – odkrywamy świat nauki!" mogą stać się dla młodych mieszkańców Ostrowa Lubelskiego pierwszym krokiem do rozwijania naukowych zainteresowań. Bo chemia to nie tylko wzory i definicje – to także eksperyment, obserwacja, odkrywanie i przede wszystkim ciekawość świata.

A tej, jak pokazuje wspólna inicjatywa Ostrowa Lubelskiego i UMCS, warto dać przestrzeń do rozwoju.

epaasa.pl 551b74cf04

WIADOMOŚCI
Z OSTROWA LUBELSKIEGO

OSTRÓW LUBELSKI PAŹDZIERNIK 2026 R.

Święto plonów pełne tradycji, muzyki i dobrej zabawy. Dożynki w Ostrowie Lubelskim przyciągnęły tłumy

Barwny korowód dożynkowy, misternie wykonane wieńce, regionalne smakołyki, występy lokalnych zespołów i koncertowe emocje – 23 sierpnia Ostrów Lubelski tętnił życiem. Tegoroczne Dożynki Miasta i Gminy Ostrów Lubelski były wyjątkowym świętem rolników, tradycji i lokalnej wspólnoty.

Uroczystości rozpoczęły się od Mszy Świętej, podczas której mieszkańcy oraz zaproszeni goście wspólnie podziękowali za tegoroczne plony. Następnie barwny korowód dożynkowy przeszedł na Plac Targowy, gdzie odbyła się oficjalna część wydarzenia.

Starostami tegorocznych dożynek byli Państwo Kamila i Marek Lipniaccy, którzy wraz z przedstawicielami władz oraz mieszkańcami uczestniczyli w najważniejszych momentach ceremoniału dożynkowego.

Gości powitał Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton, który w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie pracy rolników oraz podziękował im za codzienny trud, zaangażowanie i ciężką pracę, dzięki którym na naszych stołach nie brakuje chleba.

W tegorocznych obchodach uczestniczyli przedstawiciele władz wojewódzkich i powiatowych, wśród nich Henryk Smolarz Poseł na Sejm RP, Bartosz Borowiec reprezentujący Wojewodę Lubelskiego, Daniel Pyda reprezentujący Marszałka Województwa Lubelskiego oraz Andrzej Kardasz reprezentujący Starostę Lubartowskiego Jana Sławeckiego oraz Posła na Sejm RP Przemysława Czarnka. W uroczystościach wzięli również udział radni Rady Powiatu Lubartowskiego, burmistrzowie i wójtowie sąsiednich gmin, dyrektorzy i kierownicy powiatowych placówek oraz instytucji, a także liczni przedstawiciele lokalnej społeczności.

Jednym z najbardziej symbolicznych momentów uroczystości był ceremoniał dzielenia chleba. Wzięli w nim udział Starostowie Dożynek – Kamila i Marek Lipniaccy, Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Łukasz Kowalski. Dzielenie się chlebem, wypieczonym z tegorocznych zbiorów, stanowiło piękne nawiązanie do tradycji i przypomnienie o wartości pracy rolników oraz wspólnocie, która łączy mieszkańców.

Ważnym punktem oficjalnej części było również wręczenie nagród i dyplomów wyróżnionym rolnikom, prezesom jednostek OSP, prezesom Kół Gospodyń Wiejskich oraz przedstawicielom zespołów, grup i stowarzyszeń działających na terenie gminy.

Wyjątkową oprawę otrzymała prezentacja jednego z wieńców przygotowanego przez Sołectwo i KGW Wólka Stara Kijańska. Został on obtańczony przez Formację Tańca Ludowego „Ostrowskie Wianuszki", a towarzyszył temu śpiew zespołów „Ostrowianki-Polesianki" oraz „Kaznowianki". Połączenie tańca, śpiewu i tradycyjnego wieńca stworzyło niezwykle widowiskowy i pełen emocji moment uroczystości.

Jedną z największych atrakcji tegorocznego święta był konkurs wieńców dożynkowych. Przygotowane przez mieszkańców kompozycje zachwycały zarówno precyzją wykonania, jak i przywiązaniem do lokalnej tradycji.

Wieniec tradycyjny
I miejsce – KGW w Kolechowicach
II miejsce – KGW ROZKO Folk&Flow z Rozkopaczewa
III miejsce – Sołectwo i KGW Wólka Stara Kijańska

Wieniec współczesny
I miejsce – Sołectwo Ostrów Lubelski – Dzielnica Śródmieście Zamoście
II miejsce – KGW w Kaznowie
III miejsce – KGW Kolechowice Kolonia

Dożynkowej rywalizacji towarzyszył również konkurs na najładniejszą dekorację sołectwa. Mieszkańcy zadbali o wyjątkową oprawę swoich miejscowości, pokazując przy tym ogromną kreatywność i zaangażowanie.

Na podium znalazły się:
I miejsce – Sołectwo Kolechowice Folwark
II miejsce – Sołectwo Ostrów Lubelski, dz. Partyzantów
III miejsce – Sołectwo Rudka Kijańska oraz Rozkopaczew I

Po części oficjalnej przyszedł czas na muzykę i występy artystyczne. Przed publicznością zaprezentowały się lokalne zespoły i formacje: Formacja Tańca Ludowego „Ostrowskie Wianuszki", Orkiestra Dęta OSP, Kapela „Jak Dawniej", Zespół Śpiewaczy „Ostrowianki-Polesianki" oraz Zespół Wokalny „Kaznowianki". Nie zabrakło także Konkursu Wiedzy o Gminie, w którym udział wzięli przedstawiciele sołectw. Pytania były dość podchwytliwe jednak nagrody warte rywalizacji.

Dużo emocji dostarczył również koncert solowy Jacka Kawalca. Prawdziwe muzyczne szaleństwo rozpoczęło się jednak wraz z występem gwiazdy wieczoru – zespołu FREAKY BOYS. Na zakończenie uczestnicy bawili się podczas dożynkowej zabawy z zespołem LuXuS.

Dożynki były nie tylko okazją do wspólnego świętowania i podziękowania za zbiory. Na uczestników czekały także regionalne potrawy i domowe specjały, wystawy rękodzieła oraz ekspozycje sprzętu rolniczego.

Nie zabrakło również atrakcji przygotowanych z myślą o najmłodszych uczestnikach, dzięki czemu dożynkowe święto stało się okazją do wspólnego spędzenia czasu dla całych rodzin.

Tegoroczne Dożynki w Ostrowie Lubelskim były przede wszystkim świętem lokalnej społeczności – ludzi, którzy swoją pracą, zaangażowaniem i przywiązaniem do tradycji tworzą wspólnotę Miasta i Gminy Ostrów Lubelski.

Szczególne podziękowania kierujemy do Prezesów gminnych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz wszystkich Druhen i Druhów Strażaków, Sołtysów i Radnych, Kół Gospodyń Wiejskich i stowarzyszeń, zespołów „Kaznowianki" oraz „Ostrowianki-Polesianki", Formacji Tańca Ludowego „Ostrowskie Wianuszki", Orkiestry Dętej OSP, Chóru Parafialnego oraz Kapeli „Jak Dawniej".

Dziękujemy również pracownikom Urzędu Miejskiego i gminnych jednostek, gospodarzom dożynek, delegacjom wieńcowym, pocztom sztandarowym, występującym artystom, osobom przygotowującym poczęstunek i stoiska oraz wszystkim tym, których pracy nie zawsze widać, ale bez których to wyjątkowe święto nie mogłoby się odbyć.

Do zobaczenia za rok – na kolejnym święcie plonów w Ostrowie Lubelskim!

Korowód Dożynkowy

Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton wraz z Przewodniczącym Rady Miejskiej Łukaszem Kowalskim

Starostowie tegorocznych Dożynek Kamila i Marek Lipniaccy oraz Burmistrz Ostrowa Lubelskiego Włodzimierz Kołton wraz z żoną

Zespół Śpiewaczy „Ostrowianki-Polesianki"

Zespół Wokalny „Kaznowianki"

ISSN 2451-4330 N 12960

wspólnota regionalna

Nr 40 (1040) 6 października 2026 r.

24wspolnota.pl Lublin24.pl Lukow24.pl

Prokuratorowi Dariusz L. wyjaśniał, że wydawało mu się, iż strzela do dzika

Myśliwy będzie sądzony za zastrzelenie myśliwego. Jest akt oskarżenia

ŁĘCZNA: Prokuratura Rejonowa w Lublinie zakończyła śledztwo w sprawie tragedii z listopada ub.r. koło Milejowa, gdzie śmiertelnie postrzelony podczas polowania został 68-letni myśliwy Andrzej L. Za zastrzelenie kolegi, a konkretnie zabójstwo z zamiarem ewentualnym, przed sądem odpowie Dariusz L. 50-latek przebywa na wolności.

Dwa strzały z broni myśliwskiej. Andrzej nie miał szans

Polowanie zostało wcześniej zgłoszone poprzez aplikację. Myśliwi - 50-letni Dariusz L. i 68-letni Andrzej L. - rozlokowali się na łąkach w okolicy Milejowa, na ambonach odległych od siebie na około 200 m. Był bardzo doświadczony myśliwy, szanowany w środowisku, a do tego uznany w regionie plantator warzyw.

11 listopada ub.r.

W ten sposób spędzili cztery godziny. Bez powodzenia, bo zwierzyna się nie pojawiła, a do tego zapadał zmrok i zaczynał padać deszcz. Mężczyźni skontaktowali się ze sobą i zadecydowali, że kończą polowanie. Andrzej L. miał zejść z ambony, przyjść do ambony Dariusza L. i razem mieli udać się do zaparkowanego niedaleko samochodu.

- Gdy pokrzywdzony szedł w kierunku ambony Dariusza L., ten strzelił ze swojej broni myśliwskiej dwukrotnie, godząc pokrzywdzonego w klatkę piersiową i ramię. Kiedy zorientował się, że ofiarą strzału padł człowiek, zawiadomił służby - mówiła niedługo po zdarzeniu prokurator Jolanta Dębiec z Prokuratury Okręgowej w Lublinie.

Pomimo udzielonej pomocy medycznej, Andrzej L. zmarł w szpitalu w Łęcznej. Był to

Początkowo Dariusz L. został tymczasowo aresztowany na trzy miesiące. W lutym br. Sąd Apelacyjny w Lublinie pozwolił myśliwemu na wyjście na wolność pod warunkiem wpłaty poręczenia majątkowego

fot. Policja/Archiwum

Jest akt oskarżenia w sprawie myśliwego

Początkowo policja informowała o śledztwie kierunku nieumyślnego spowodowania śmierci człowieka. Jednak ostatecznie Dariuszowi L. prokurator przedstawił zarzut umyślnego zabójstwa popełnionego z zamiarem ewentualnym.

- Przewidując, że w istniejących warunkach oddawania strzału obrany przez niego cel może być człowiekiem i godząc się na to, bez dokładnego osobistego rozpoznania zwierzyny, w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia człowieka, przy wykorzystaniu lunety termowizyjnej oddał strzał z posiadanej przez siebie broni myśliwskiej, w wyniku czego spowodował u pokrzywdzonego obrażenia ciała w postaci ran klatki piersiowej i przedramienia, które skutkowały zgonem pokrzywdzonego - wyjaśniała w listopadzie ub.r. prokurator Jolanta Dębiec.

Strzały oddano z odległości 167 m. Prokuratorowi Dariusz L. wyjaśniał, że wydawało mu się, iż strzela do dzika.

- 30 września prokurator skierował do Sądu Okręgowego w Lublinie akt oskarżenia. Zarzut dla oskarżonego to zabójstwo z zamiarem ewentualnym - powiedział nam w środę prok. Marcin Kozak, rzecznik Prokuratury Okręgowej w Lublinie.

Myśliwy będzie odpowiadał z wolnej stopy

Początkowo Dariusz L. został tymczasowo aresztowany na trzy miesiące. W lutym br., po zażaleniu obrońcy 50-latka na decyzję sądu o przedłużeniu tymczasowego aresztowania, Sąd Apelacyjny w Lublinie pozwolił myśliwemu na wyjście na wolność pod warunkiem wpłaty poręczenia majątkowego w wysokości 100 tys. zł. Tak też się stało.

Sąd przy tej decyzji podawał w wątpliwość kwalifikację prawną czynu Dariusza L. zaproponowaną przez prokuratora, jako zabójstwo. Sugerował, że może być tu brane pod uwagę nieumyślne spowodowanie śmierci, co osłabia przesłanki surowości grożącej kary.

50-latek został objęty dozorem policji, zakazem kontaktowania się z członkami rodziny pokrzywdzonego i członkami Koła Łowieckiego Hubertus oraz zakazem opuszczania kraju.

Przed sądem będzie odpowiadał z wolnej stopy. Za zabójstwo grozi od dziesięciu lat pozbawienia wolności do dożywocia.

Dominik Smagała

R E K L A M A

REG

Białorusin nagrywał ważny budynek. Został skazany za przygotowanie dywersji

Przed Sądem Okręgowym w Lublinie stanął Witalij S. Według ustaleń służb, Białorusin miał działać na zlecenie obcego wywiadu na szkodę naszego kraju. To był wyjątkowo krótki proces.

Oskarżony miał tłumacza

Proces ruszył w poniedziałek, 28 września, przed Sądem Okręgowym w Lublinie. 28-letniego Witalija S. do sali rozpraw z aresztu doprowadzili policjanci, przebywa on za kratami od momentu zatrzymania. Miał ręce i nogi skute kajdankami. Wysoki, szczupły mężczyzna był ubrany w sportowe buty, jeansy i białą koszulkę. Zachowywał się spokojnie. W sali rozpraw towarzyszyła mu tłumacz - oskarżony nie włada językiem polskim.

„Czynił przygotowania do podjęcia działań dywersyjnych i sabotażowych"

Białorusin został zatrzymany 13 sierpnia ub.r. Według przedstawicieli organów ścigania, na zlecenie obcego, wrogiego wywiadu nagrywał wideo prezentujące obiekt magazynowy w Chełmie. Chodzi o spółkę zajmującą się m.in. transportem, spedycją i magazynowaniem towarów oraz załatwianiem procedur celnych.

Sąd wyłączył jawność procesu. Nie wiadomo więc, czy przed sądem Witalij S. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu

Na celowniku obcego wywiadu miała znaleźć się firma zajmującą się m.in. transportem, spedycją i magazynowaniem towarów oraz załatwianiem procedur celnych

- W Chełmie i Warszawie, działając na rzecz obcego wywiadu przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej na zlecenie nieustalonej osoby, działając z nią wspólnie i w porozumieniu, czynił przygotowania do podjęcia działań dywersyjnych i sabotażowych, polegających na podpaleniu obiektu magazynowego na terenie Chełma w ten sposób, że poprzez filmowanie zebrał, a następnie przesłał nieustalonej osobie informacje o tym obiekcie - odczytał w poniedziałek w sądzie zarzut prokurator Waldemar Winiarski z Lubelskiego Wydziału Zamiejscowego Prokuratury Krajowej.

Według ustaleń śledczych za wykonanie zadania Witalij S. otrzymał kryptowaluty o wartości niespełna 1,5 tys. zł.

To nie wszystkie kłopoty Witalija S. Śledczy dowodzili bowiem także, że posiadał łącznie 5 gramów narkotyków: kokainy, marihuany i haszyszu. Groziło mu do dziesięciu lat pozbawienia wolności.

Proces za zamkniętymi drzwiami

Sąd wyłączył jawność procesu. O takie rozwiązanie wnioskował zarówno prokurator, jak i adwokat oskarżonego.

- Chodzi po prostu o bezpieczeństwo. Oskarżony wyjaśnia dosyć szczegółowo i te okoliczności nie mogą być ujawnione opinii publicznej - wyjaśniła sędzia Barbara Markowska.

Szybki wyrok

Jeszcze tego samego dnia sąd ogłosił wyrok. Witalij S. dobrowolnie poddał się karze uzgodnionej z prokuraturą. Mężczyzna został uznany za winnego i skazany na trzy i pół roku pozbawienia wolności. Na poczet kary zaliczono mu ponad roczny pobyt w areszcie.

Do tego 28-latek ma zapłacić 1,5 tys. zł grzywny i pozbawiono go praw publicznych na dziewięć lat (m.in. utrata czynnych i biernych praw wyborczych oraz zakaz pełnienia funkcji publicznych). Wyrok nie jest prawomocny.

Dominik Smagała

eprasa.pl 551b74cf04

Zagrali arystokratów na planie „Lalki”

Jak to się stało, że sekretarz I LO w Radzyniu Podlaskim znalazła się na planie jednej z najbardziej oczekiwanych polskich produkcji? Wszystko zaczęło się od... prezentu na trzydziestą rocznicę ślubu. Beata Fijałek opowiada o XIX-wiecznych kostiumach, długich godzinach na planie, spotkaniach z aktorskimi gwiazdami i niezwykłym poczuciu, że na chwilę można przenieść się do świata „Lalki”.

Zdjęcie z reżyserem Maciejem Kawalskim, tuż po zakończonym dniu zdjęciowym

Stara Oranżeria w Łazienkach Królewskich. To tu były kręcone sceny, w których Wokulski po raz pierwszy zobaczy Izabelę

Aleksandra Wilczyńska, bezMyślnik: Jak właściwie trafili Państwo na plan „Lalki”?

Beata Fijałek: Wszystko zaczęło się od naszej trzydziestej rocznicy ślubu. Chciałam przygotować dla męża naprawdę nietypowy prezent. Kiedy zobaczyłam ogłoszenie o castingu, w tajemnicy przed nim zgłosiłam nas oboje do agencji castingowej „Pod Tytułem”. W zgłoszeniu trzeba było podać między innymi, czym się zajmujemy, nasze wymiary, kolor włosów i talenty. Napisałam również, że jest to prezent rocznicowy dla męża. Ostatecznie oboje zostaliśmy wybrani. I tak zaczęła się nasza przygoda z „Lalką”.

> „W tajemnicy przed mężem zgłosiłam nas oboje do castingu. Miała to być nietypowa niespodzianka na trzydziestą rocznicę ślubu”

Co działo się później, zanim jeszcze pojawili się Państwo na planie?

Najpierw były próbne przymiarki kostiumów i próby charakteryzacji. Ponieważ mieliśmy wcielać się w przedstawicieli arystokracji, czekał nas również obowiązkowy kurs savoir-vivre'u i etykiety XIX-wiecznej. Kostiumy były przygotowane już wcześniej, więc samo ubieranie nie zawsze trwało długo. U kobiet wyglądało to jednak trochę inaczej.

> „Kiedy zakładałam strój arystokratki - czułam się jak zupełnie inna osoba”

Dla mnie wyjątkowym elementem były oczywiście suknie. Kiedy zakładałam cały strój – halkę, suknię, biżuterię, rękawiczki, buty, narzutkę czy kapelusz – czułam się jak zupełnie inna osoba.

A jak wyglądało samo statystowanie?

Przed każdą sceną byliśmy informowani, co dokładnie nagrywamy i jakie jest nasze zadanie. Czasami było to zwykłe chodzenie po ulicy, innym razem jazda bryczką czy udział w większej scenie. Nawet zwykłe przejście ulicą musiało być zaplanowane niemal co do sekundy. Reżyserzy ustawiali statystów, określali, kto ma gdzie stać, co robić i kiedy ruszyć. Wszystko musiało pasować do konkretnego ujęcia.

Czasami można było jednak coś zaimprowizować. Jeżeli reżyserowi taki element się spodobał, mógł zostać wykorzystany. Jedną scenę nagrywa się z wielu różnych ujęć. Kamera zmienia pozycję, a każde ujęcie jest powtarzane kilka razy. Zdarzało się, że tę samą scenę trzeba było powtórzyć nawet 20 czy więcej razy.

Czyli praca na planie wymaga sporo cierpliwości?

Zdecydowanie. Dni zdjęciowe często trwały do 12 godzin, a czasami jeszcze dłużej.

> „W filmie się czeka, czeka, czeka...”

Mój najwcześniejszy plan zaczynał się o 6 rano, więc mój dzień musiał rozpocząć się około 3 w nocy. Mąż bardzo trafnie podsumował jedną z najbardziej zaskakujących rzeczy związanych z filmem: „W filmie się czeka, czeka, czeka”. I rzeczywiście – dużo czasu spędza się na oczekiwaniu, aż wszystko zostanie odpowiednio przygotowane.

Co najbardziej zaskoczyło Państwa za kulisami?

Chyba przede wszystkim liczba ludzi, którzy pracują przy jednej scenie. Czasami na ekranie widzimy jednego aktora albo rozmawiającą parę, a za kamerą pracuje nad tym 30–50 osób. Są ludzie odpowiedzialni za oświetlenie, dźwięk, tekst, kostiumy, charakteryzację, dekoracje, catering i wiele innych rzeczy. Dopiero na planie można naprawdę zobaczyć, ile pracy potrzeba, żeby wszystko, co oglądamy później na ekranie, wyglądało tak naturalnie. 30–50 osób może pracować nad sceną, która na ekranie wygląda jak spontaniczny moment.

Czy mieli Państwo tremę, pracując obok znanych aktorów?

Bardziej niż stres pojawiała się ciekawość i chęć podpatrzenia, jak pracują. Do statystowania podchodziliśmy jak do zabawy i przygody, ale jednocześnie poważnie – z szacunku do pracy innych ludzi. Spotkaliśmy wiele gwiazd. Z niektórymi można było chwilę porozmawiać, inni byli tak skupieni na swojej roli, że nawet w przerwach z niej nie wychodzili. Mąż szczególnie zwrócił uwagę właśnie na Marcina Dorocińskiego.

Czy jest jakiś moment, który szczególnie zapamiętali Państwo z całej przygody?

Dla mnie niezwykła była scena z dorożką, której ostatecznie nie ma w filmie. W środku nocy, na zamkniętych Alejach Ujazdowskich, siedzieliśmy w dorożce, a wokół nas była współczesna Warszawa. Ulica została jednak przygotowana tak, żeby wyglądała, jak w XIX wieku. Miałam wrażenie, jakbyśmy naprawdę przenieśli się w czasie.

Mąż z kolei jako najbardziej wzruszający moment

> „Miałam wrażenie, jakbyśmy naprawdę przenieśli się w czasie”

wspomina scenę, w której jako arystokrata wchodził do nowo powstałego sklepu Wokulskiego. Został wtedy przywitany przez Ignacego Rzeckiego, granego przez Marka Kondrata.

A jakie było pierwsze wrażenie po zobaczeniu gotowego filmu?

Mąż po obejrzeniu powiedział, że jest dokładnie taki, jak sobie wyobrażał – piękny, z rozmachem i dość wierną adaptacją powieści Bolesława Prusa. Dla niego niesamowitym uczuciem było również zobaczenie siebie na ekranie. Powiedział mi: „Tak, podobam się sobie. Ale to jest niesamowite uczucie zobaczyć siebie na ekranie obok Jana Englerta, Marcina Dorocińskiego, Marka Kondrata, Kamili Urzędowskiej czy Mateusza Damięckiego”. Ja również bardzo mocno przeżyłam ten seans, ale zawsze podkreślam, że moja opinia nie jest do końca obiektywna, bo przecież sama byłam częścią tego projektu.

> To jest niesamowite uczucie zobaczyć siebie na ekranie obok Jana Englerta, Marcina Dorocińskiego, Marka Kondrata, Kamili Urzędowskiej czy Mateusza Damięckiego

Zachwyciły mnie kostiumy, muzyka, scenografia i cała strona wizualna.

Czy spotkali się Państwo również ze wsparciem ze strony osób, które znają Państwo na co dzień?

Tak, i jestem za to bardzo wdzięczna. Szczególnie chciałabym podkreślić wsparcie i ciepłe słowa naszej Pani Dyrektor, która bardzo mi kibicowała podczas całej przygody z filmem. Jej życzliwość i zainteresowanie były dla mnie naprawdę ważne. Miło było wiedzieć, że w chwilach, kiedy byłam na planie i przeżywałam coś zupełnie nowego, ktoś z naszego licealnego środowiska trzyma za mnie kciuki.

A co zostało po zakończeniu projektu – poza samym filmem?

Było trochę żal, że ta bajka się kończy, ale przede wszystkim satysfakcja, że się udało i że zrobiliśmy coś dobrego. Było też uczucie ulgi, bo jest to zajęcie czasochłonne i momentami naprawdę wyczerpujące.

Kiedy wracaliśmy po premierze, mąż podsumował całą naszą pracę: „Jakbyśmy wypuścili swoje dziecko w świat”. Czujemy się częścią tego projektu, choć oczywiście jesteśmy tylko jego niewielkim elementem. Dla mnie niezwykła jest też myśl, że kiedyś moje wnuki czy prawnuki będą mogły zobaczyć ten film i powiedzieć: „Tam była nasza prababcia, nasz pradziadek”. To daje poczucie, że zostawiliśmy po sobie coś namacalnego.

A nasza przygoda jeszcze się nie kończy. Dzięki „Lalce” pojawiły się kolejne projekty. Dostajemy też zaproszenia od agencji i osób, które poznaliśmy na planie. Więc zobaczymy, dokąd nas jeszcze ta wspólna przygoda zaprowadzi.

Ewa Grodzka,
dyrektor I LO w Radzyniu Podlaskim

Pasja, która łączy i wciąż zaskakuje

Z ogromną radością i dumą obserwuję pasję pani Beaty Fijałek, która wraz z mężem realizuje swoje zainteresowania w sposób niezwykły i nietuzinkowy. To piękne, że wspólna pasja nie tylko pozwala im rozwijać się i zdobywać nowe doświadczenia, ale także jeszcze bardziej ich do siebie zbliża i staje się źródłem kolejnych wspólnych przeżyć. Bardzo im kibicuję i z całego serca wspieram ich w tej niezwykłej przygodzie. Jestem również dumna, że w naszej szkole pracuje osoba, która poza codziennymi obowiązkami zawodowymi ma tak ciekawe pasje i odwagę, by konsekwentnie je realizować. Jej zaangażowanie, energia i doświadczenia z pewnością wnoszą do naszej szkolnej społeczności wiele pozytywnej inspiracji.

Jestem przekonana, że o pani Beacie i jej kolejnych pomysłach jeszcze nie raz usłyszymy. Wiem, że ma ich wiele i z pewnością nieraz nas jeszcze zaskoczy!

Życzę pani Beacie i jej mężowi kolejnych pięknych wspólnych doświadczeń, niezapomnianych przygód i ogromnej satysfakcji z rozwijania tej niezwykłej pasji.Aleksandra Wilczyńska, bezMyślnik, I LO w Radzyniu Podlaskim

KRÓTKO O BOHATERCE TEGO ARTYKUŁU

Beata Fijałek jest sekretarzem I Liceum Ogólnokształcącego w Radzyniu Podlaskim, od lat związana ze światem mediów, kultury i sztuki. Przez wiele lat pracowała w Katolickim Radiu Podlasie, była również redaktorką „Echa Katolickiego” oraz radzyńskiego czasopisma „Grot”. Już jako licealistka marzyła o szkole teatralnej. Choć życie potoczyło się inaczej, teatr na stałe pozostał ważną częścią jej życia. Przez lata odwiedzała go jako widz, a później wraz z mężem została wolontariuszką Teatru Starego w Lublinie. Jej przygoda ze sceną zainteresowała ją filmem. Tak trafiła na plan filmowy „Lalki”. Już realizuje nowe projekty, o których będzie mogła opowiedzieć już wkrótce.

„bezMyślnik” SERWIS I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W RADZYNIU

Aleksandra Wilczyńska, bezMyślnik, I LO w Radzyniu Podlaskim

REG

eprasa.pl 551b74cf04

Tragedia w Podzamczu pod Łęczną

Jakub nie żyje.

Zarzuty dla fotografa zostaną zmienione na zabójstwo

Po niemal czterech miesiącach dramatycznej walki o życie we Wschodnim Centrum Leczenia Oparzeń w Łęcznej zmarł 25-letni Jakub. Mężczyzna został z zimną krwią oblany benzyną i podpalony przez 47-letniego Czesława R., ojca swojego bliskiego przyjaciela.

Śmierć po czterech miesiącach walki

Lekarze z łęczyńskiego ośrodka oparzeniowego od samego początku określali stan Jakuba jako skrajnie krytyczny. Poszkodowany trafił do szpitala z oparzeniami obejmującymi około 70 procent powierzchni ciała, w tym z rozległymi obrażeniami dróg oddechowych wywołanymi przez toksyczny, gorący dym. Od dnia tragedii 25-latek pozostawał w śpiączce farmakologicznej na Oddziale Intensywnej Terapii. Specjaliści przeprowadzili szereg skomplikowanych procedur ratujących życie, jednak zniszczenia tkanek okazały się zbyt rozległe. We wtorek, 29 września, organizm młodego człowieka ostatecznie poddał się po wyczerpującej walce.

Wiadomość o śmierci Jakuba wywołała ogromne poruszenie wśród mieszkańców Łęcznej i okolic. Msza żałobna została odprawiona w poniedziałek, 5 października w kościele parafialnym pod wezwaniem świętej Marii Magdaleny w Łęcznej.

Prokuratura zmienia zarzut na zabójstwo

Zgon poszkodowanego diametralnie zmienia sytuację procesową 47-letniego napastnika. Prowadząca śledztwo jednostka wojskowa Prokuratury Okręgowej w Lublinie formalnie kończyła już gromadzenie materiału dowodowego, czekając jedynie na ostatnie ekspertyzy. Śmierć poszkodowanego wymusiła natychmiastowe wdrożenie kolejnych procedur prawnych.

– W toku śledztwa nastąpi zmiana prawna kwalifikacji czynu z usiłowania zabójstwa na zabójstwo. Prokuratura właściwie kończyła już czynności i oczekiwała na ostatnie opinie biegłych, jednak z uwagi na śmierć poszkodowanego niezwłocznie zlecono przeprowadzenie sekcji zwłok. Biegli lekarze i psychiatrzy będą musieli również wypowiedzieć się, czy dotychczasowa ocena poczytalności podejrzanego w chwili popełnienia czynu pozostaje w pełni aktualna w obliczu tych nowych okoliczności – wyjaśnia prokurator Marcin Kozak, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Lublinie.

Śledczy dysponują kompletnym obrazem przebiegu zajść z feralnego popołudnia. Mimo to Czesław R. w toku przesłuchań starał się pomniejszać swoją winę.

– Podejrzany nie przyznaje się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Kwestionuje przede wszystkim to, że działał z bezpośrednim zamiarem pozbawienia człowieka życia. Jeżeli chodzi o sam przebieg zdarzenia, to zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w sposób jednoznaczny wskazuje, jak ono wyglądało i jakie role odegrali poszczególni uczestnicy – dodaje prokurator Marcin Kozak.

Czesław R. zatrzymany w drodze do prokuratury na przesłuchanie

Amok na spokojnej posesji

Koszmar rozegrał się w niedzielę, 31 maja, późnym popołudniem. Miejscem tragedii była działka w Podzamczu pod Łęczną, należąca do rodziny zmarłego przed dwoma laty wspólnego kolegi młodych mężczyzn. Na posesji stał blaszany garaż, obok którego 25-letni Jakub wspólnie z Mateuszem R. majstrowali przy uszkodzonym samochodzie marki Opel Astra.

Przed posesję z impetem zajechał zielony Ford Escort cabriolet. Za kierownicą siedział ojciec Mateusza, 47-letni Czesław R. Mężczyzna znajdował się w stanie silnego upojenia alkoholowego i w amoku. Jak ustalili śledczy, tuż przed przyjazdem do Podzamcza sprawca odwiedził stację paliw, gdzie kupił benzynę w kanistrach. Do bagażnika zapakował również kij baseballowy.

Agresor od razu zaatakował zaskoczonego Jakuba. Doszło do gwałtownej szarpaniny. 25-latek zdołał wyrwać się napastnikowi i próbował uciekać w stronę garażu, szukając jakiejkolwiek osłony. Tam Czesław R. dopadł uciekającego chłopaka. Oblał go przyniesionym paliwem i podpalił. Ogień buchnął natychmiast, obejmując całe ciało Jakuba oraz stojący w pobliżu pojazd.

Płonący człowiek na wiejskiej drodze

Płonący jak pochodnia Jakub wybiegł na jezdnię, wołając o ratunek. W tym samym momencie drogą poruszał się samochód osobowy.

– Wracaliśmy z żoną i śpiącymi dziećmi do domu i zauważyliśmy przebiegającego przez drogę płonącego człowieka. Zatrzymałem auto i próbowałem ratować chłopaka, ale natychmiast podbiegł do nas facet z kijem baseballowym i kazał nam natychmiast uciekać, używając wulgaryzmów. Cofnąłem samochód o jedną posesję i niezwłocznie zadzwoniłem pod numer alarmowy 112, informując dyżurnego o tym horrorze – wspominał bezpośredni świadek dramatu.

Kiedy podpalacz terroryzował świadków kijem baseballowym, jego syn Mateusz podjął desperacką próbę powstrzymania ojca. Młody podoficer rzucił się na 47-latka i zdołał powalić go na ziemię.

Na miejsce zaczęli wybiegać kolejni sąsiedzi. Widok gromadzących się ludzi spłoszył napastnika. Czesław R. wyrwał się synowi, wskoczył do kabrioletu i odjechał z piskiem opon w kierunku Ludwina. Policjanci zatrzymali go w policyjnej obławie niedługo po ucieczce. Strażacy ugasili pożar, a ratownicy medyczni zabrali nieprzytomnego Jakuba do szpitala.

Podwójne życie szanowanego fotografa

Czesław R. uchodził w lokalnej społeczności za osobę spokojną. Od lat prowadził wraz z małżonką znane studio fotograficzne, uwieczniając najważniejsze momenty z życia mieszkańców: chrzty, pierwsze komunie święte oraz dziecięce sesje urodzinowe. Ponadto od 2023 roku pełnił terytorialną służbę wojskową w strukturach 2 Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Nigdy wcześniej nie był karany przez wymiar sprawiedliwości.

Co pchnęło fotografa do tak skrajnego okrucieństwa? Śledczy jako motyw wskazują głęboki konflikt rodzinny. Czesław R. nie akceptował bliskiej relacji swojego syna z Jakubem. Choć wcześniej cieszył się, że Mateusz wstąpił do szkoły podoficerskiej, z czasem zaczął chorobliwie obwiniać Jakuba o rzekome sprowadzanie syna na złą drogę.

Warsztat, który miał być schronieniem

Jakub był powszechnie lubianym, młodym mieszkańcem Łęcznej. Dwa lata temu angażował się w sprawy małej ojczyzny, startując w wyborach samorządowych, gdzie proponował rozwijanie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych przy Ochotniczej Straży Pożarnej oraz wsparcie zajęć pozalekcyjnych. Zaledwie rok temu cieszył się ze zdobycia dyplomu inżyniera Politechniki Świętokrzyskiej.

– Kuba to był bardzo dobry chłopak, zawsze unikał zatargów. Jeśli pojawiał się spór, wolał ustąpić niż brnąć w konflikt – wspominała z płaczem matka zmarłego, pani Agnieszka. Kobieta podkreślała, że Mateusz był u nich w domu traktowany jak członek rodziny i nieraz znajdował pod ich dachem bezpieczny azyl.

Dla obu młodych ludzi blaszany garaż w Podzamczu był miejscem o szczególnym znaczeniu emocjonalnym. Zbudowali go wspólnie ze swoim trzecim przyjacielem, Dawidem. Ten zginął w czerwcu 2024 roku w wypadku motocyklowym, potrącony przez pijaną kobietę, która miała niemal trzy promile alkoholu. Ojciec zmarłego Dawida udostępnił działkę Jakubowi i Mateuszowi, by mogli kontynuować motoryzacyjną pasję. To tam spędzali popołudnia przy naprawianiu starych aut.

Czesław R. pozostaje w areszcie.

Grzegorz Kuczyński

R E K L A M A

REG

eprasa.pl 551b74cf04

Ma dwa latka i każdego dnia walczy o sprawność.

Celinka z Poniatowej potrzebuje pomocy

Celinka Koral z Poniatowej ma dopiero dwa lata, ale już od urodzenia mierzy się z problemami, z którymi większość dzieci nie musi się zmagać. Urodziła się w 33. tygodniu ciąży. Nie mówi, dopiero zaczęła stawiać pierwsze kroki, a od urodzenia jest karmiona przez sondę. Zdiagnozowano u niej zespół Pradera-Willego, obniżone napięcie mięśniowe i wadę serca. Jej mama robi wszystko, by córka mogła się rozwijać. Teraz prosi o pomoc.

Celinka Koral z Poniatowej ma dopiero dwa lata. Każdy kolejny krok jest dla niej ważnym osiągnięciem, a dalsza rehabilitacja daje nadzieję na większą sprawność i samodzielność

Ciąża pani Ani była zagrożona. Przez długi czas bała się, że nie uda jej się donosić dziecka. Celinka przyszła na świat w 33. tygodniu ciąży. Wcześniactwo pozostawiło konsekwencje, z którymi dziewczynka i jej mama mierzą się do dziś.

– Moja ciąża była zagrożona, bardzo się bałam, że stracę moje dziecko, zanim je zobaczę! Na szczęście się udało, ale Celina urodziła się za wcześnie, w 33. tygodniu ciąży. Przyniosło to pewne konsekwencje, którym stawiamy czoła do dziś – opowiada mama dziewczynki.

Jednym z problemów jest obniżone napięcie mięśniowe, które przekłada się na rozwój ruchowy Celiny. Dziewczynka dopiero zaczęła chodzić. Na razie są to pojedyncze, niepewne kroki, po których często się przewraca.

– Dziecko rośnie, a ja boję się, że niedługo nie dam rady jej już podnieść, przenieść, ubrać... – mówi pani Ania.

Celinka nie mówi

Dużym wyzwaniem pozostaje również komunikacja. Celinka ma dwa lata, ale wypowiada zaledwie jedno słowo – „mama". Swoje potrzeby pokazuje paluszkiem.

– Celinka nie mówi. Wypowiada jedynie słowo „mama". Nasza komunikacja polega na wskazywaniu potrzeb paluszkiem. Jest to dla mnie bardzo trudne, bo dzieci w jej wieku już łączą słowa i wypowiadają proste zwroty. Wierzę jednak, że mowa się rozwinie przy odpowiedniej rehabilitacji. Dlatego tak ważne są dalsze wizyty u logopedy. Bez tego szanse na rozwój mowy są ograniczone – podkreśla mama.

Dziewczynka nie może obecnie chodzić do przedszkola. Problemem są zarówno brak mowy i trudności z samodzielnym poruszaniem się, jak i sposób żywienia.

Celinka od urodzenia nie potrafiła prawidłowo ssać, dlatego jest karmiona przez sondę. Jak tłumaczy jej mama, nie można u niej zastosować PEG ze względu na wadę serca.

Jedna diagnoza pociągnęła za sobą kolejne

Tuż po narodzinach u Celiny zdiagnozowano zespół Pradera-Willego – chorobę genetyczną, która wiąże się m.in. z zaburzeniami metabolicznymi i niepohamowanym uczuciem głodu.

Dziewczynka waży obecnie 19 kilogramów. Jednym z elementów leczenia jest hormon wzrostu, podawany w formie zastrzyków. Koszt terapii wynosi około 4 tys. zł miesięcznie.

Dla samotnej mamy to ogromne obciążenie.

– Niezbędna jest stała rehabilitacja i lekarstwa, szczególnie zastrzyki hamujące przybieranie wagi. W dodatku do wielu specjalistów mamy naprawdę daleki dojazd. Na ten moment muszę także opłacić zakupiony wózek spacerowy. Ciężko jest to wszystko finansowo udźwignąć – mówi pani Ania.

Celinka pozostaje pod opieką wielu specjalistów. To m.in. endokrynolog, kardiolog, dietetyk, ortopeda, fizjoterapeuta, logopeda i dermatolog.

Serce także wymaga kontroli

Dziewczynka ma również niedomykalność zastawki trójdzielnej. To kolejny problem zdrowotny, z którym musi żyć od pierwszych miesięcy życia.

– Życie z tą chorobą sprawia, że nawet najzwyklejsze dni bywają dla mnie sporym wyzwaniem. Nie jestem w stanie spać, cały czas nasłuchuję czy mała oddycha, czy wszystko jest dobrze. Boję się, ale się nie poddaję, bo przecież muszę być silna dla mojej córeczki – mówi mama Celiny.

Codzienność rodziny podporządkowana jest leczeniu, rehabilitacji i wizytom u kolejnych specjalistów. Każda z tych rzeczy oznacza nie tylko czas, ale również konkretne koszty.

Mama Celiny przyznaje, że najbardziej boi się tego, co przyniesie przyszłość.

– Teraz dziecko jest jeszcze małe, ale obawiam się przyszłości. Czy Celina będzie się rozwijać tak, jak inne dzieci? Czy kiedykolwiek pójdzie do szkoły i będzie w stanie stworzyć bliższe relacje? To wielka niewiadoma – mówi.

Ruszyła zbiórka dla Celinki

Na portalu Siepomaga ruszyła zbiórka pieniędzy na leczenie i rehabilitację Celinki oraz zakup potrzebnego sprzętu. Została uruchomiona 23 września i potrwa do 23 grudnia 2026 roku.

Na początku października na koncie zbiórki było zaledwie kilkaset złotych. Pieniądze mają pomóc rodzinie w pokrywaniu kosztów terapii, rehabilitacji, leczenia i sprzętu potrzebnego dziewczynce w codziennym funkcjonowaniu.

Mama Celiny nie ukrywa, że bez pomocy innych osób trudno będzie jej udźwignąć wszystkie wydatki.

– Bardzo proszę o pomoc dla Celinki. Robię wszystko, żeby pomóc mojemu dziecku i zapewnić mu dobre warunki do życia, ale nie dam rady bez Waszego wsparcia... Każda złotówka i każde udostępnienie zbiórki znaczy dla nas wiele! – apeluje pani Ania.

Celinka ma dopiero dwa lata. Przed nią jeszcze długa droga, ale regularna rehabilitacja i specjalistyczne leczenie mogą pomóc jej zrobić kolejne kroki – także te, których dziś jeszcze nie jest w stanie wykonać.

Jak można pomóc?

Zbiórka prowadzona jest za pośrednictwem Fundacji Siepomaga. Pieniądze zostaną przeznaczone na leczenie i rehabilitację Celinki oraz zakup potrzebnego sprzętu.

JAK POMÓC CELINCE?

Celina Koral z Poniatowej potrzebuje wsparcia na leczenie, rehabilitację, terapię i niezbędny sprzęt. Zbiórkę można wesprzeć za pośrednictwem **Fundacji Siepomaga**.

1,5 proc. podatku:
KRS: 0000396361
Cel szczegółowy: 0562280 Celina

Każda wpłata i każde udostępnienie zbiórki może pomóc Celince w dalszej rehabilitacji i walce o większą samodzielność.

Agnieszka Gołębiowska

Odszedł doktor Krzysztof Jarząbek

W środę, 30 września, w wieku 77 lat zmarł doktor nauk medycznych Krzysztof Jarząbek. Doświadczony chirurg przez dwie dekady niósł pomoc pacjentom w szpitalu w Łęcznej, a w latach 90. kierował placówką medyczną w Jaszczowie. Choć w trakcie wieloletniej kariery pełnił liczne funkcje kierownicze w wojewódzkiej administracji i zarządzał szpitalami, do ostatnich dni pozostał czynnym lekarzem przyjmującym pacjentów w gabinecie.

Odejście doktora Jarząbka to bolesna strata dla całej lokalnej społeczności. Współpracownicy z łęczyńskiej placówki pożegnali go jako cenionego specjalistę i serdecznego przyjaciela, który na zawsze zapisał się w historii regionalnej medycyny

Krzysztof Jarząbek był postacią powszechnie znaną w lubelskim środowisku medycznym. Swoją ścieżkę zawodową rozpoczął w 1974 roku, kończąc Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Lublinie. Zaledwie dwa lata później uzyskał specjalizację pierwszego stopnia. Nie spoczywał na laurach i systematycznie podnosił kwalifikacje. W 1980 roku zdobył specjalizację drugiego stopnia z zakresu chirurgii ogólnej, a w 1987 roku obronił tytuł doktora nauk medycznych oraz ukończył specjalizację pierwszego stopnia z medycyny społecznej.

Poza wiedzą medyczną stale rozwijał kompetencje menedżerskie. Odbył szkolenia z zakresu laparoskopii zabiegowej, a także ukończył podyplomowe studia menedżerskie oraz kursy dotyczące zarządzania i marketingu w ochronie zdrowia. Szeroka wiedza praktyczna sprawiła, że wielokrotnie powierzano mu odpowiedzialne zadania organizacyjne. Pełnił funkcję zastępcy dyrektora Wydziału Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie, pracował w Departamencie Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego, a także kierował szpitalami jako dyrektor naczelny Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Lublinie oraz dyrektor szpitala w Parczewie. W latach 90. pracował jako lekarz naczelny szpitala w Jaszczowie, zyskując uznanie mieszkańców powiatu.

Mimo absorbujących obowiązków urzędniczych i dyrektorskich, jego powołaniem zawsze pozostawała chirurgia. Sam zmarły po latach tak wspominał okres swojej największej aktywności zawodowej:

– Nie wyobrażałem sobie, że mogę przestać operować. Zresztą nigdy nie przestałem, nawet jak byłem dyrektorem czy urzędnikiem w Departamencie Zdrowia w Urzędzie Marszałkowskim – mówił doktor Krzysztof Jarząbek w jednym z wywiadów prasowych.

W 2006 roku medyk związał się z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Łęcznej. Przez kolejne 20 lat leczył i konsultował mieszkańców regionu, pracując w Poradni Chirurgii Ogólnej niemal do ostatnich chwil swojego życia.

Grzegorz Kuczyński

REG

eprasa.pl 551b74cf04

Marcin Romanowski wywalczył list żelazny

Nastąpił zwrot w sprawie posła związanego z województwem lubelskim. Sąd zdecydował w sprawie listu żelaznego dla Marcina Romanowskiego. Polityk ukrywał się na np. Węgrzech w związku z aferą Funduszu Sprawiedliwości.

fot. Natalia Kalaitis

Marcin Romanowski

Marcin Romanowski to poseł związany z województwem lubelskim. Od 2024 roku ukrywa się przed polskim wymiarem sprawiedliwości. Prokuratura domaga się jego aresztowania w związku z aferą Funduszu Sprawiedliwości. Wydano za nim list gończy i Europejski Nakaz Aresztowania.

Najpierw przebywał na Węgrzech, gdzie udzielono mu azylu. Po zmianie władzy w tym kraju opuścił Węgry, a miejsce jego pobytu było nieznane.

W sierpniu do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynęło pismo Romanowskiego z wnioskiem o wydanie listu żelaznego. List żelazny to dokument gwarantujący nietykalność osobistą posiadaczowi, np. wykluczając możliwość jego aresztowania.

Sąd przekazywał, że z listu i z koperty wynikało, że przesyłkę nadano w Tyraspolu na terenie Naddniestrza. To region Mołdawii, który funkcjonuje jako państwo nieuznawane, głównie dzięki wsparciu Rosji.

- Sąd Okręgowy wydał w środę (30 września) posłowi PiS z okręgu chełmskiego, byłemu wiceministrowi sprawiedliwości Marcinowi Romanowskiemu list żelazny – poinformował jego obrońca mec. Bartosz Lewandowski. Decyzja jest nieprawomocna. Sąd – jak dodał – uchylił też tymczasowy areszt wobec Romanowskiego od momentu ewentualnego uprawomocnienia się orzeczenia o wydaniu listu żelaznego.

Na środowe postanowienie SO ma być złożone zażalenie prokuratury.

Joanna Niećko

Fundusze Europejskie dla Lubelskiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | lubelskie Smaczny region!

Gmina Międzyrzec Podlaski zrealizowała projekt pn. ***„Adaptacja istniejącego budynku Sz.P. w Jelnicy na Gminne Przedszkole i Żłobek wraz z zagospodarowaniem terenu”*** w ramach Działania 7.1 Infrastruktura przedszkolna, Priorytetu VII Lepsza dostępność do usług społecznych i zdrowotnych Programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Celem projektu była poprawa równego dostępu do edukacji przedszkolnej oraz podniesienie jakości świadczonych usług poprzez utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego.

Realizacja projektu obejmowała adaptację istniejącego budynku Szkoły Podstawowej w Jelnicy na Gminne Przedszkole i Żłobek wraz z zagospodarowaniem terenu i wyposażeniem. Powstała infrastruktura wykorzystywana będzie do poprawy dostępu do edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-6 lat – łącznie dla 95 dzieci.

W ramach projektu wykonano:
- rozbudowę i przebudowę ze zmianą sposobu użytkowania części pomieszczeń na przedszkole - roboty budowlane związane z budynkiem;
- roboty terenowe, w tym ogrodzenie i zagospodarowanie terenu, plenerowe strefy aktywności dzieci;
- zakup i montaż wyposażenia pomieszczeń socjalnych, sanitarno - higienicznych i technicznych w obrębie obiektu wraz z dostosowaniem obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- zakup wyposażenia pomieszczeń edukacji przedszkolnej, zapewniającego odpowiednie warunki do nauki, zabawy i rozwoju dzieci.

Kluczowym rezultatem projektu będzie podniesiony poziom dostępności do infrastruktury przedszkolnej i wysokiej jakości wczesnej edukacji przedszkolnej. Nowoczesne i funkcjonalne przestrzenie zostały dostosowane do potrzeb najmłodszych, zapewniając im bezpieczne i przyjazne miejsce do nauki, zabawy oraz rozwijania zainteresowań i umiejętności.

Dzięki rozbudowie i przebudowie istniejącego obiektu szkolnego oraz zakupowi niezbędnego wyposażenia wspomagającego pracę z dziećmi z niepełnosprawnościami, możliwe będzie ułatwienie ich funkcjonowania wśród rówieśników oraz zwiększenie atrakcyjności procesu edukacyjnego.

Kwota przyznanego dofinansowania: **3 812 457,09 zł.**

M A T E R I A Ł Z E W N Ę T R Z N Y

Felieton Europosła Krzysztofa Hetmana

Nowy rok akademicki, nowe ambicje Europy

Początek roku akademickiego to zawsze moment szczególny. W murach uczelni znów rozbrzmiewają rozmowy o badaniach, odkryciach i ambitnych planach.

Tysiące młodych ludzi rozpoczynają kolejny etap edukacyjnej drogi, a naukowcy wracają do projektów, które w przyszłości mogą przełożyć się na rozwój gospodarki, nowych technologii i jakości życia nas wszystkich.

Tegoroczna inauguracja odbywa się jednak w czasie wymagającym. Świat nauki coraz bardziej przypomina arenę międzynarodowej rywalizacji. Stany Zjednoczone i Chiny od lat zwiększają nakłady na badania oraz rozwój, zyskując przewagę gospodarczą i technologiczną. A to oznacza niestety, że Europa pozostaje w tyle za globalnymi liderami pod względem inwestycji w innowacje.

Nie jest to jednak powód do pesymizmu. Europa ma świadomość, że największym zagrożeniem dla rozwoju nie jest przewaga konkurentów, lecz przekonanie, że własne możliwości zostały już w pełni wykorzystane. Europa wciąż dysponuje ogromnym potencjałem naukowym. Potrzebuje jedynie większej determinacji w przekuwaniu wiedzy w konkretne rozwiązania.

Taką szansą jest Horizon Europe, największy w historii Unii Europejskiej program finansowania badań i innowacji, którego budżet na lata 2028-2034 przekracza 175 miliardów euro, co oznacza wzrost o ok. 87% w stosunku do bieżącej perspektywy finansowej! Program wspiera projekty naukowe, technologiczne i badawcze realizowane przez uczelnie, instytuty oraz przedsiębiorstwa.

Z perspektywy Lubelszczyzny to wiadomość szczególnie ważna. Nasze uczelnie od lat budują silną pozycję w kraju i za granicą, dysponują znakomitą kadrą, bogatym dorobkiem oraz doświadczeniem w prowadzeniu projektów badawczych. Ich największym atutem pozostają jednak ludzie. Profesorowie, badacze, doktoranci i studenci, którzy każdego dnia udowadniają, że ambitna nauka może rozwijać się także poza największymi europejskimi metropoliami. Jak podkreślał Ludwik Pasteur: „Nauka nie ma żadnej ojczyzny, gdyż wiedza ludzka obejmuje cały świat”.

Dlatego dziś warto postawić sprawę jasno: lubelskie uczelnie powinny jeszcze śmielej sięgać po fundusze programu Horizon Europe. Europejskie granty oznaczają nie tylko dodatkowe środki finansowe. To również szansa na umiędzynarodowienie badań, rozwój młodych naukowców oraz budowanie prestiżu całego regionu.

Początek roku akademickiego jest więc dobrą okazją do postawienia ambitnego celu. W świecie, w którym wiedza staje się najcenniejszym zasobem, nie możemy jedynie obserwować zmian. Musimy je współtworzyć. Jestem przekonany, że lubelskie środowisko akademickie ma potencjał, aby skutecznie konkurować o europejskie środki i aktywnie uczestniczyć w budowaniu przyszłości Europy. A przyszłość należy do tych, którzy mają odwagę po nią sięgnąć.

grupa epl w parlamencie europejskim

REG

eprasa.pl 551b74cf04

„Może zmniejszyć poczucie, że człowiek dowiaduje się o zagrożeniu w ostatniej chwili”

Lublinianin stworzył darmową aplikację ostrzegającą przed zagrożeniem z powietrza

- Mam nadzieję, że pomoże ludziom wcześniej zorientować się w sytuacji. W tym szczególnie ważny jest poziom żółty: może dać czas, żeby sprawdzić informacje, skontaktować się z bliskimi i przypomnieć sobie, jak zareagować, jeśli zagrożenie się potwierdzi - opowiada w rozmowie z Lublin24.pl Piotr Kukier, twórca aplikacji Strażnik, informującej o zagrożeniach z powietrza.

fot. Screen ze strony straznik.eu

- Żółty poziom mówi, że pojawiły się sygnały, którym warto się przyjrzeć i być przygotowanym. Czerwony oznacza poważniejszą ocenę zagrożenia i może uruchomić głośny alarm - opisuje Piotr Kukier

Na nasze telefony coraz częściej przychodzą alerty Rządowego Centrum Bezpieczeństwa związane z działaniami zbrojnymi za wschodnią granicą. Zazwyczaj informują: „Rosyjski atak powietrzny na terenie Ukrainy. Sytuacja jest monitorowana. W przestrzeni RP operuje polskie lotnictwo. Oczekuje dalszych komunikatów”.

Są też alerty wyższego stopnia, takie jak te, które 17 września rozesłano do mieszkańców województw lubelskiego i podkarpackiego (zawyły wtedy też syreny alarmowe): „UWAGA! UWAGA! UWAGA! Zagrożenie atakiem z powietrza. Znajdź bezpieczne miejsce. Stosuj się do poleceń służb. Oczekuj dalszych komunikatów”.

Komunikaty te jednak są enigmatyczne. Co się tak naprawdę dzieje na niebie? Jakiego typu obiekty zmierzają w stronę naszych granic? A może do takich zagrożeń da się przygotować nieco wcześniej, jeszcze przed alertem? Rozwiązaniem może być innowacyjna w Polsce aplikacja Strażnik. Stworzył ją Lublinianin Piotr Kukier. Jak przyznaje, opracował ją, bo sam potrzebował dodatkowego ostrzeżenia przed zagrożeniami. Aplikacja jest darmowa, bez reklam. Jej twórca jednak stanowczo zastrzega, że nie należy traktować aplikacji jak radaru ani jako zamiennika oficjalnych komunikatów.

ROZMOWA Z PIOTREM KUKIEREM, TWÓRCĄ APLIKACJI STRAŻNIK

W 30 lipca w pobliżu Lublina z prędkością kilkuset km/h przeleciała uzbrojona rakieta, która ostatecznie spadła kilkadziesiąt kilometrów od naszego miasta. Syreny zawyły, ale za późno, a do tego nie wszyscy je usłyszeli. Od tego się zaczęła historia Strażnika.

Mieszkam w centrum Lublina. Tamtej nocy miałem otwarte okna, a mimo to nie usłyszałem syren. O tym, co się wydarzyło, dowiedziałem się dopiero rano. Pomyślałem wtedy, że przydałoby mi się dodatkowe ostrzeżenie w telefonie, który zwykle mam blisko siebie. Jeszcze tego samego dnia zacząłem tworzyć pierwszy prototyp Strażnika i udostępniłem go na platformie X i Facebook.

W Czym zajmuje się Pan na co dzień? I skąd bierze wiedzę, jak tworzyć takie rozwiązania, jak Strażnik?

Pracuję na etacie niezwiązanym z programowaniem. Wiedzę czerpię z wielu źródeł, ale to chyba umiejętność patrzenia interdyscyplinarnie na projekt/problem pozwala na szybkie dostrzeganie dobrych rozwiązań. Projekty rozwijam po godzinach. Najpierw identyfikuję problem i szkicuję w głowie możliwe rozwiązanie. Potem rozpisuję pośrednie etapy, szukam dokumentacji i dostępnych narzędzi. W trakcie pracy pojawiają się kolejne pomysły, które sprawdzam w praktyce. Korzystam oczywiście ze sztucznej inteligencji przy programowaniu, ale to nie zwalnia mnie z weryfikowania efektów.

W Niech Pan wyjaśni w kilku zdaniach, na czym właściwie polega działanie Strażnika. W aplikacji sumowane są punkty. O co w tym wszystkim chodzi?

Strażnik zestawia publicznie dostępne sygnały, między innymi komunikaty instytucji, informacje z Ukrainy, dane lotnicze i doniesienia regionalne. Punkty pomagają ocenić ich łączne znaczenie dla każdego województwa i pokazać użytkownikowi, skąd wzięła się zmiana poziomu ostrzeżenia. Ta ocena zmienia się wraz z sytuacją. Informacja traci na znaczeniu, gdy się starzeje, ale również wtedy, gdy wcześniejsza informacja nie jest już aktualizowana, obiekt oddala się albo zmienia kierunek na taki, który nie wskazuje już na zagrożenie dla Polski. Punkty nie są wyliczonym prawdopodobieństwem ataku.

W W jakiej sytuacji Strażnik może uruchomić głośną syrenę w naszym telefonie?

Żółty poziom mówi, że pojawiły się sygnały, którym warto się przyjrzeć i być przygotowanym. Czerwony oznacza poważniejszą ocenę zagrożenia i może uruchomić głośny alarm. Przykładem sytuacji wymagającej szczególnej uwagi może być połączenie alarmów w przygranicznych obwodach Ukrainy, doniesień o obiekcie przemieszczającym się w kierunku Polski i innych zgodnych informacji. To przykład wypadkowej sygnałów, a nie sztywny przepis na alarm. Trzeba też pamiętać o granicy dostępnych danych. Źródła śledzące obiekt nad Ukrainą mogą urwać się na polskiej granicy. Po jej przekroczeniu Strażnik nie zna położenia ani dalszej trasy tego obiektu tylko dlatego, że był wcześniej raportowany po stronie ukraińskiej. Nie należy traktować aplikacji jak radaru ani jako zamiennika oficjalnych komunikatów.

W Jak, Pana zdaniem, rozpowszechnienie takiej aplikacji wśród mieszkańców szczególnie wschodniej Polski, może wpłynąć na ich poczucie bezpieczeństwa?

Mam nadzieję, że pomoże ludziom wcześniej zorientować się w sytuacji. W tym szczególnie ważny jest poziom żółty: może dać czas, żeby sprawdzić informacje, skontaktować się z bliskimi i przypomnieć sobie, jak zareagować, jeśli zagrożenie się potwierdzi. To dodatkowy czas na przygotowanie, który sam chciałbym mieć tamtej nocy. Aplikacja nie usuwa zagrożenia, ale może zmniejszyć poczucie, że człowiek dowiaduje się o nim w ostatniej chwili.

W Dotarły do Pana komentarze dotyczące aplikacji Strażnik od Ukraińców? Oni mają w zakresie takich rozwiązań ogromne doświadczenie.

Na razie nie otrzymałem takich komentarzy. Język ukraiński dodałem do aplikacji dopiero niedawno, więc być może jest jeszcze za wcześnie. Chętnie poznam opinię osób, które mają bezpośrednie doświadczenie z podobnymi ostrzeżeniami.

W Ma Pan dane dotyczące tego, ile osób używa już Strażnika?

Liczby pobrań kolejnych wydań są publicznie dostępne przez API GitHuba, ale nie mówią dokładnie, ile osób używa aplikacji. Ktoś może pobrać ją kilka razy, choćby przy aktualizacjach. Szczerze mówiąc, te liczby mnie nie zajmują - wolę poświęcać czas na sprawdzanie, czy Strażnik działa. Wersja na iPhone'a jest już w App Store, a publikację w Google Play planuję za około dwa tygodnie, dziś ruszyły zamknięte testy w Google Play. Po publikacji w sklepach będę mógł korzystać także z ich zbiorczych statystyk instalacji, choć one również nie powiedzą wszystkiego o liczbie aktywnych użytkowników.

W Strażnik błyskawicznie zyskuje na popularności. Jak Pan na to reaguje?

Zaskoczyło mnie, jak szybko informacja o nim rozeszła się między ludźmi. Cieszą mnie wiadomości od osób, którym aplikacja się przydaje. Równie uważnie czytam uwagi o błędach i brakujących funkcjach, bo to one pokazują, co powinienem poprawić. Popularność jest miła, ale wraz z nią rośnie odpowiedzialność za niezawodność Strażnika.

W Nie brakuje komentarzy, że błyskawicznie stworzył Pan rozwiązanie, którego państwo nie jest w stanie wykonać od lat. Jak Pan się do tego odnosi? I czy widzi Pan szansę na współpracę ze stroną rządową?

Mogłem działać szybko, bo jako jedna osoba rozwiązywałem konkretny problem przy użyciu publicznych danych. System państwowy ma znacznie szersze zadania i odpowiada za oficjalne ostrzeganie. Mam wrażenie, że procedury nie zawsze nadążają za tempem zmian technologicznych i sytuacją geopolityczną. Niezależny projekt może testować pomysły szybciej. Na marginesie, USA ostatnio to zrozumiało i w lipcu br. zadeklarowano przesunięcie priorytetowego finansowania w kierunku pojedynczych naukowców i małych niezależnych zespołów, zamiast instytucji, w ramach misji Genesis. Polska moim zdaniem powinna niezwłocznie zrobić to samo. Tak, widzę miejsce na współpracę i byłbym na nią otwarty. Do tej pory jednak żaden przedstawiciel właściwych resortów nie kontaktował się ze mną w sprawie Strażnika.

W Aplikacja Strażnik jest bezpłatna, nie ma w niej reklam. Dlaczego? I jak można Pana wesprzeć w działaniach?

Na ekranie ostrzeżenia nie może być miejsca na reklamy. Sam wiem też, jak uciążliwe są aplikacje, w których ciągle coś wyskakuje. Bezpieczeństwo i czas na reakcję nie powinny zależeć od tego, czy ktoś zapłaci. Bliska jest mi idea dzielenia się czymś przydatnym i dobrowolnego odwzajemniania wsparcia. Kiedyś czytałem o roli darów w gospodarce Irokezów - o tym, że były wyrazem zaufania między ludźmi. Widzę w tym ciekawą inspirację również dziś, gdy technologia pozwala jednej osobie stworzyć narzędzie dostępne dla wielu. Dlatego Strażnik jest bezpłatny i nie ma reklam. Kto chce wesprzeć jego rozwój, może dobrowolnie postawić mi kawę przez BuyCoffee. Każdej osobie, która zrobiła to do tej pory, bardzo dziękuję.

W Strażnik to nie jest jedyna aplikacja pańskiego autorstwa. Nad czym jeszcze Pan pracuje?

Mam rozpoczęte dwie kolejne aplikacje. „Powiedz mi” ma być współczesnym odpowiednikiem rodzinnego albumu: starsza osoba odpowiada na proste pytania, a jej wspomnienia zostają zapisane jako nagrania w telefonie. Chciałbym, żeby bliscy mogli wracać nie tylko do zdjęć, ale też do jej głosu i opowieści. Myślę również o dalszej przyszłości, w której takie rodzinne zbiory mogłyby pomóc stworzyć trójwymiarowego awatara zmarłej osoby. Im więcej zachowanych nagrań, tym więcej materiału do odtworzenia jej sposobu mówienia, czy gestów. Czy i komu pomogłoby to w przeżywaniu straty, pozostaje pytaniem - dziś najważniejsze jest zachowanie wspomnień. LifePack rozwijam jako cyfrowy sejf bez chmury. Ma pozwalać przygotować pakiety ważnych informacji lub dokumentów i wskazać osoby uprawnione do ich otrzymania w określonych okolicznościach. Chodzi o to, by bliscy w razie potrzeby/braku kontaktu z nami mogli dostać to, co jest im potrzebne, bez umieszczania całego prywatnego archiwum na cudzym serwerze. Są w nim też dwa guziki „jestem bezpieczny” i sygnał życia, ale szczegóły będą już w wydanej aplikacji, która z kolei jest próbą odpowiedzi na potrzeby starzejących się społeczeństw, w których często rodziny są od siebie oddalone setkami kilometrów. Aplikacja będzie kierowana na rynki takich właśnie państw i będzie wydana w 14 językach. Osobnym projektem jest NeuroSync, w którym pracuję z sygnałem EEG. Chcę sprawdzić możliwość sterowania urządzeniami smart, a dalej - zbudować prototyp badający, czy informacja zwrotna mogłaby pomagać w zmianie utrwalonych odruchów. Być może kiedyś znalazłoby to zastosowanie również przy wspieraniu terapii uzależnień, ale na dziś byłoby przedwcześnie mówić o skuteczności terapeutycznej. Pomysł przyszedł mi do głowy po filmie na TikToku, na którym około półtoraroczne dziecko podczas snu wykonywało kciukiem ruch przypominający przewijanie ekranu. Jestem mniej więcej na jednej trzeciej zaplanowanej pracy: Skalibrowałem tor pomiarowy i uzyskałem pierwsze odczyty EEG. Teraz pracuję nad powtarzalnością pomiarów. Jeszcze mnóstwo pracy przede mną, ale potencjał, jaki może wnieść takie urządzenie, motywuje do działania.

W Skąd wziąć aplikację Strażnik? I czy jest ona bezpieczna dla naszego urządzenia, naszych danych zgromadzonych na telefonie?

Aktualne odnośniki do instalacji są na straznik.eu. Wersja na iPhone'a jest dostępna w App Store, wersję na Androida przygotowuję do publikacji w Google Play. Najbezpieczniej korzystać z odnośników podanych na oficjalnej stronie. Przy tworzeniu aplikacji stosuję zasady bezpieczeństwa, ale nie będę obiecywał, że jakikolwiek program jest całkowicie odporny na incydenty. Szczególnie ważne było dla mnie to, by Strażnik nie wymagał konta ani logowania i bym nie tworzył bazy danych osobowych jego użytkowników. Nie ma też reklam ani analityki śledzącej ludzi. Dzięki temu ewentualny problem z moim serwerem nie oznacza wycieku zgromadzonej przeze mnie listy użytkowników z ich profilami - bo takiej listy nie tworzę. To świadomy wybór. Widzimy, że naruszenia zdarzają się również podmiotom przechowującym bardzo wrażliwe informacje, takie jak numery PESEL i dane medyczne. Wolę nie gromadzić danych, które nie są potrzebne Strażnikowi do działania.

W Jakie są Pana dalsze plany dotyczące rozwoju Strażnika?

Najbliższy krok to publikacja w Google Play i dalsza praca nad niezawodnością powiadomień. Rozwijam też moduł GROTA, który pomaga znaleźć miejsce schronienia. Równolegle pracuję nad dostępnością Strażnika dla osób głuchych i niedosłyszących, tak aby ważne ostrzeżenie mogło skutecznie dotrzeć także bez sygnału dźwiękowego. Chciałbym przy tym zachować podstawowe zasady projektu: bezpłatny dostęp, brak reklam i brak śledzenia użytkowników.

Rozmawiał Dominik Smagała

REG

eprasa.pl 551b74cf04

- Sytuacja jest, jaka jest. Nie jest to nic przyjemnego - powiedział prowadzący, gdy program wrócił na antenę

TVP3 Lublin przerwał program na żywo z powodu alertu.

„Musimy się ewakuować się do schronu”

W Lublinie zawyły syreny, a Rządowe Centrum Bezpieczeństwa rozesłało do mieszkańców województwa alerty o zagrożeniu atakiem z powietrza. W związku z tym nadawanie programu na żywo przerwali dziennikarze TVP3 Lublin. - Proszę zachować spokój, wszystko będzie w porządku - uspokajał prowadzący. Media szeroko komentują to zdarzenie.

Alert RCB i syrena w woj. lubelskim. Zagrożenie z powietrza

Komunikaty służb o zagrożeniu atakiem z powietrza w związku z napaścią Rosji na Ukrainę coraz częściej dają się we znaki mieszkańcom województw lubelskiego i podkarpackiego.

W poniedziałek, 28 września, tuż po godz. 17 w Lublinie i na terenie całego województwa lubelskiego zawyły syreny alarmowe, a mieszkańcy dostali na telefony SMS-owe alerty RCB alarmujące o zagrożeniu atakiem z powietrza oraz z poleceniem znalezienia bezpiecznego miejsca.

Przerwany program TVP Lublin z powodu alertu i syren alarmowych

Na te zdarzenia zareagowano w TVP Lublin. Akurat trwał tam program na żywo „Miłego popołudnia”. W studiu prowadzący program rozmawiali z zaproszonymi gośćmi.

- Szanowni państwo, musimy na chwilkę przerwać program, ponieważ dostaliśmy alert, a w Lublinie wyją syreny, więc teraz my musimy ewakuować się do naszego schronu podziemnego. Proszę zachować spokój, wszystko będzie w porządku. Mamy nadzieję, że niedługo do państwa wrócimy. A teraz musimy oddać antenę na sprawy ważniejsze - powiedział nagle w trakcie programu na żywo Adam Kościańczuk, współprowadzący program „Miłego popołudnia”.

fot. Screen z TVP3 Lublin

Akurat trwał program na żywo "Miłego popołudnia". W studiu prowadzący rozmawiali z zaproszonymi gośćmi

Następnie na ekranie pojawiła się plansza z czerwoną grafiką: „UWAGA! ZAGROŻENIE Z POWIETRZA. UNIKAJ PRZEBYWANIA NA OTWARTYM TERENIE. STOSUJ SIĘ DO POLECEŃ LOKALNYCH SŁUŻB. OCZEKUJ DALSZYCH KOMUNIKATÓW”.

Prowadzący: „Bierzcie takie komunikaty poważnie”

Niespełna dziesięć minut później pojawiła się inna grafika - zielona, z komunikatem o odwołaniu zagrożenia i hasłem: „ŚLEDŹ KOMUNIKATY SŁUŻB”. Po kilku kolejnych minutach powrócono do transmisji programu „Miłego popołudnia”.

- Potraktowaliśmy go (alert RCB - przyp. red.) poważnie, mamy nadzieję, że państwo również to zrobili. Sytuacja jest, jaka jest. Nie jest to nic przyjemnego. Zachowaliśmy spokój, wszystkie procedury zostały zachowane. Nasłuchujcie, drodzy państwo, właśnie takich komunikatów. Sprawdzajcie to, co się dzieje zarówno w internecie, jak i w radiu i telewizji. Sytuacja jest dynamiczna i troszkę napięta. Bierzcie takie komunikaty poważnie - wyjaśnił Adam Kościańczuk.

Media informują o reakcji TVP Lublin

Sprawę szeroko opisują media ogólnopolskie. Jest to bowiem specyficzna i nowa sytuacja, również dla mediów, szczególnie w województwach lubelskim i podkarpackim, a więc bezpośrednio graniczących z Ukrainą i narażonych przez to na zagrożenie z powietrza. O przerwaniu programu w lokalnym, lubelskim oddziale TVP informowały później m.in. Wirtualnemedia.pl, Radio Zet, Wirtualna Polska czy Fakt.

Dron odrzutowy uderzył tuż przy granicy polsko-ukraińskiej

Powodem uruchomienia w regionie syren alarmowych i rozesłania alertów RCB był dron odrzutowy, będący najprawdopodobniej odrzutowym wariantem bezzałogowca Gerań (Shahed). Do zdarzenia doszło po ukraińskiej stronie granicy, w rejonie miejscowości Jagodzin - około kilometra od polskiego przejścia granicznego w Dorohusku.

W mediach społecznościowych pojawiło się nagranie dokładnie dokumentujące moment, w którym dron uderza w ziemię. Widać na nim, jak maszyna leci z dużą prędkością, a później nagle dynamicznie traci wysokość i spada bardzo blisko infrastruktury przejścia granicznego.

W reakcji na to zagrożenie czasowo ewakuowano i wstrzymano odprawy na przejściach w Dorohusku i Zosinie. Minister obrony narodowej, Władysław Kosiniak-Kamysz, poinformował, że nie doszło do naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej.

Dominik Smagała

» DODATEK TELEWIZYJNY

PIĄTEK 9 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Serwis Info **8.25** Okrasa łamie przepisy (383) **9.00** Ranczo (26) **10.05** Komisarz Alex (25): Trzy sekundy **11.00** Ojciec Mateusz (285): Panna na wydaniu **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Grenlandzkie olbrzymy. Kraina piżmowołów i niedźwiedzi polarnych **14.00** Splątane losy (63)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1047)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4751)
18.40 Akacjowa 38 (974)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Konflikt (3)
Prezydent Linnea i premier Kaj spierają się o sposób rozwiązania kryzysu – ona skłania się ku użyciu siły, on stawia na dyplomację. Napastnicy grożą represjami wobec ludności w razie podjęcia działań zbrojnych.
21.30 Zemsta – kom. Polska 2002
★★★ Reż. Andrzej Wajda, wyk. Roman Polański, Janusz Gajos, Andrzej Seweryn
23.25 Rocky
★★★★★ – dramat obycz. USA 1976
Reż. John G. Avildsen, wyk. Sylvester Stallone, Talia Shire, Burt Young
1.30 Ukryta sieć
★★★ – thriller Polska 2023
3.20 Komornik
★★★★ – dram. obycz. Polska 2005

TVP 2

5.30 M jak miłość (1856) **6.20** Anna Dymna – spotkajmy się (450) **6.50** Barwy szczęścia (3415) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Operacja zdrowie (88) **12.30** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (218) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (934): Martwe pole – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (495)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (219)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3415-odc. powtórkowy**, 3416)** – serial Polska 2026
20.40 Kocham Cię, Polsko!
22.15 Gabi Drzewiecka zaprasza – talk show
23.15 To jest grane – program muz. Marka Sierockiego
23.50 Porzucony według Harlana Cobena (1, 2) – serial obyczajowy Wielka Brytania 2016
Na miejscu zbrodni policja znajduje DNA chłopca, który przed 20 laty zaginął w tajemniczych okolicznościach. Jego brat Mark oraz koledzy Danny, Pru, Slade, widzieli go wtedy jako ostatni. Danny jest teraz policjantem i prowadzi śledztwo.
1.50 Ze wszystkich sił – dramat
★★★ obyczajowy Fr./Belgia 2013
3.25 Akacjowa 38
4.15 Rodzinka.pl

Polsat

6.00 Nowy dzień – magazyn informacyjno-publicystyczny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.40** Na ratunek 112 (935): Życzenie śmierci – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024 **12.20** Gliniarze Śląsk (27): Granice sprawiedliwości – serial kryminalny Polska 2026 **13.20** Gliniarze (998, 999) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1243) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
Podczas joggingu niespodziewanie umiera 45-letni mężczyzna. Okazuje się, że to nie była śmierć z przyczyn naturalnych. By dopaść zabójcę, detektywi muszą przedrzeć się przez gąszcz toksycznych relacji rodzinnych.
16.55 Gliniarze Śląsk (28) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4261) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Twoja twarz brzmi znajomo – program rozrywkowy
22.05 Kraven Łowca
★★★ – film sf USA 2024
Reż. J.C. Chandor, wyk. Aaron Taylor-Johnson, Ariana DeBose, Fred Hechinger
0.50 Hansel i Gretel: Łowcy czarownic – film akcji USA/Niemcy 2013
2.50 8 części prawdy
★★★ – film kryminalny USA 2008

TVN

5.15 Jak to jest zrobione? (5) **5.40** Uwaga! (8104) **5.55** Ukryta prawda (1500) **6.50** Kuchenne rewolucje: Bobowa – Restauracja „Paleta Smaków” **7.45** Dzień Dobry TVN – program infor.-public. **11.25** Kuchenne rewolucje: Kielce, restauracja Sylwii i Tomka: Pizzeria „Calabria”, Olsztyn **13.40** Ukryta prawda (1654, 1655) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (55) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (159) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (360)
19.00 Fakty
19.50 Uwaga! – magazyn
20.00 Creed II
★★★★ – dramat obycz. USA 2018
Reż. Steven Caple Jr., wyk. Michael B. Jordan, Sylvester Stallone, Tessa Thompson
Nowy mistrz wagi półciężkiej Adonis Creed staje do walki z synem legendarnego Ivana Drago. Ze wsparciem Rocky'ego Balboa razem stawią czoło przeszłości, co pozwoli im zrozumieć, dlaczego stali się legendami.
22.45 Polityka – dramat obyczaj.
★★ Polska 2019
Reż. Patryk Vega, wyk. Iwona Bielska, Ewa Kasprzyk, Marcin Bosak
1.30 Kuba Wojewódzki (6)
2.40 Uwaga! – magazyn
2.55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (6) – serial kryminalny USA 2010
4.00 Nauka jazdy (24)
4.35 Zamieszkać na plaży (13)

TVN 7

6.50 Szkoła (510, 511) **8.45** Ukryta prawda (1403, 1575, 1576) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (736-738) **13.55** Detektywi (144) **15.00** Szpital św. Anny (149) **16.00** Szpital (893) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (573) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (24) **19.00** Ukryta prawda (1778) **20.00** ★★★ Jak to robią single – komedia rom. USA 2016, reż. Christian Ditter, wyk. Dakota Johnson **22.30** ★★★★ Bogowie – dramat Polska 2014, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Tomasz Kot **0.50** ★★★ Oszukać przeznaczenie – horror USA/Kan. 2000

TVP Kultura

10.45 ★★★ Pocałunek mordercy – dramat USA 1955 **12.00** Andrzej Wajda. Człowiek z Gdańska **13.15** Rozmowy o zmierzchu i świcie (10) **14.05** „...bo to życie to bal jest nad bale...” – koncert **14.50** ★★★★ Tatarak – dramat Polska 2009 **16.25** Dyrektorzy (3) **18.05** Tygodnik kulturalny **18.50** Akta Sherlocka Holmesa (6) **20.05** ★★★★ Zabójstwo Jesse'ego Jamesa przez tchórzliwego Roberta Forda – western USA/Kanada/W. Bryt. 2007 **22.55** Pitbull (5) **0.00** ★★★★★ Matnia – dramat W. Bryt. 1966

TVP Sport

8.10 Piłka nożna: Eliminacje ME do lat 21: Polska – Norwegia **10.10** Podsumowanie LLN UEFA: Mecze 3. i 4. kolejki grup. **12.00** Jeździectwo: Biały Las Equi'Festival w Wierzbnej **13.45** Ring TVP Sport **14.40** Studio **14.55** **(L)** Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Energa Trefl Gdańsk – Sportoto Spor Kulübü **19.45** Studio **20.10** **(L)** Piłka nożna: El. MŚ kobiet strefy UEFA: Belgia – Polska **22.45** Sportowy wieczór **23.15** Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Energa Trefl Gdańsk – Sportoto Spor Kulübü

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (14, 15) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (76) **8.55** Policjantki i policjanci (669-671) **11.55** Na ratunek 112 (1012, 1013): Spotkanie klasowe / Śmiertelnie chora **12.55** Trudne sprawy (793-795, 1381) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (457) **18.00** Policjantki i policjanci (1464, 1465) **20.05** A na obiad... (5) **20.25** ★★★ Hidalgo – ocean ognia – film przygod. USA/Maroko 2004, reż. Joe Johnston, wyk. Viggo Mortensen, Zuleikha Robinson **23.05** Gwiazdy kabaretu (187, 186) **1.15** Opowiem ci o zbrodni (2-5) **3.10** SuperLudzie Extra (31)

TV Trwam

11.35 Natura et Homo **12.20** Głos serca (113) **13.05** Muzeum Powstania Warszawskiego **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Drzwi do lasu **15.00** Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia **15.20** Mocni w wierze **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Natura obiektywnie **16.30** Post Scriptum **17.10** Znak nadziei **17.30** Łączy nas historia **18.15** Westerplatte młodych **19.00** Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **19.30** Historie Starego Testamentu **19.45** Modlitwa z telefon. udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (4, 5) **8.00** Kobra – oddział specjalny (3, 4) **10.00** Zaklinaczka duchów (48) **11.00** Kotka (48) **12.00** Nie igraj z aniołem (179) **13.00** Wspaniałe stulecie (21) **14.00** Rodzinny interes (14) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (778, 779) **17.00** Rodzinny interes (15) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1038, 1039) **20.00** ★★ Bałkańska vendetta – film sens. USA 2017 **22.00** ★★ Murarz. Na granicy spisku – film sens. USA 2023 **0.05** ★★★ Koliber – film sens. W. Bryt./USA 2013

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

REG

eprasa.pl 551b74cf04

SOBOTA 10 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni (637) **8.55** Ranczo (27): Płomień duży i mały **9.50** Felicita (12, 13) **10.55** Ojciec Mateusz (286): Dżentelmeni **11.50** Dobre strony (14): Kasia Sienkiewicz i Daniel Olbrychski **12.15** ★★★ Nie do przebaczenia – western USA 1960 **14.25** Okrasa łamie przepisy (429): Na talerzu profesora

15.00 Rolnik szuka żony (5)
16.00 Zaraz wracam (154, 155)
17.00 Teleexpress
17.30 Ojciec Mateusz (455)
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.00 Orędzie kard. Grzegorza Rysia z okazji XXVI Dnia Papieskiego
20.25 Komisarz Alex (326) Architekt Drejer zostaje znaleziony martwy w swoim domu. Tropy prowadzą w różne strony, bo wiódł rozrywkowe życie, a zachowaniem przysporzył sobie wrogów. Alex znajduje narzędzie zbrodni.
21.25 Wykidajło ★★★ – thriller USA 2024 Reż. Doug Liman, wyk. Jake Gyllenhaal, Daniela Melchior, Conor McGregor
23.35 Parszywa dwunastka ★★★★ – film wojenny USA/W. Bryt. 1967 Reż. Robert Aldrich, wyk. Lee Marvin, Ernest Borgnine, Charles Bronson
2.05 Zemsta ★★★ – komedia Polska 2002
3.55 Jaka to melodia?

TVP 2

5.10 Barwy szczęścia (3412, 3413) **6.25** M jak miłość (1945) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.25** Super Gary. Gotuj z Bosacką! (9) – magazyn kulinarny **12.05** W poszukiwaniu dobrego filmu (52) **12.40** Informacje kulturalne **13.05** Panna młoda (219) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.00** Familiada – teleturniej **14.25** Koło fortuny

15.00 Szansa na sukces. Opole 2027: Mela Koteluk – show
16.00 Gala wręczenia nagród Totus Tuus – transmisja
17.15 Panna młoda (220)
18.15 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej Trójka uczestników staje do rywalizacji w zróżnicowanych konkurencjach, w których kluczowe są nie tylko wiedza, ale spryt, taktyka i szybkość reakcji. Zwycięzca odcinka ma zapewniony awans.
19.10 Słowo na niedzielę
19.25 Rodzinka.pl (321, 322): Przypał / Śledzik – serial kom. Polska 2026
20.30 The Voice of Poland: Przesłuchania w ciemno
23.00 Program rozrywkowy
23.30 Postaw na milion
0.30 Gorący pościg ★★★ – film sensac. USA 2015 Reż. Anne Fletcher, wyk. Reese Witherspoon, Sofía Vergara, Matthew del Negro
2.00 Dziewczyna z tatuażem ★★★★ – film sensacyjny USA/Szwecja/Norwegia 2011
4.40 Barwy szczęścia (3414)

Polsat

6.00 Nowy dzień – magazyn inf. **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.30** SuperMarket Chef (2) **12.05** Nasz nowy dom (377) – reality show Polska 2026 **13.25** Być gwiazdą (5): Tomasz Konieczny **13.50** ★★★★ Kochaj albo rzuć – kom. obycz. Polska 1977, reż. Sylwester Chęciński, wyk. Władysław Hańcza, Wacław Kowalski, Anna Dymna, Irena Karel

16.30 Awantura o kasę – teleturniej, prowadzenie Krzysztof Ibisz
17.40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (3)
18.50 Wydarzenia
19.15 Prezydenci i premierzy
19.55 Roztańczony PGE Narodowy – koncert
23.40 Diabeł – dramat społeczny ★★★ Polska/USA 2024 Reż. Blazej Jankowiak, wyk. Eryk Lubos, Paulina Gałązka, Aleksandra Popławska Przez ćwierć wieku Maks służył w armii. Teraz jako były komandos wraca w rodzinne strony, na Śląsk. Okazuje się, że trwa tam wojna miejscowych grup przestępczych.
2.00 Lucy – film sf ★★★ Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada/W. Bryt./USA 2014 Reż. Luc Besson, wyk. Scarlett Johansson, Morgan Freeman, Min-sik Choi
3.55 Świat według Kiepskich (415): Goście Wieczerzy Pańskiej – serial komed. Polska 2013
4.40 Disco gramy!

TVN

5.05 Jak to jest zrobione? (3) **5.40** Uwaga! (8105) **5.55** Ukryta prawda (1501) **6.50** Kobieta na krańcu świata (6): Republika Konga – prowadzenie Martyna Wojciechowska **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Bez kompleksów (2) **12.30** Na Wspólnej (4288-4291) – serial Polska 2026 **13.55** MasterChef (5) – show Polska 2026

15.30 Poskromienie złośnicy ★★ – kom. rom. Polska 2022 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Piotr Cyrwus
17.55 Taskmaster (6)
19.00 Fakty
19.45 Azja Expres (6)
21.30 Czym jest miłość? ★★ – kom. romant. USA 2023 Reż. Michael Jacobs, wyk. Diane Keaton, William H. Macy, Richard Gere Michelle i Allen są zakochani. Zanim zaczną snuć weselne plany, organizują spotkanie, na które zapraszają rodziców. Okazuje się, że starsi państwo się znają, co powoduje serię zabawnych zdarzeń.
23.30 Oszukać przeznaczenie II ★★★ – horror USA/Kanada 2003 Reż. David R. Ellis, wyk. Ali Larter, A.J. Cook, Michael Landes
1.35 Lalka – kulisy produkcji
1.50 Uwaga! – magazyn
2.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (7): Ostra jazda
3.15 Młode gliny (32)
4.20 Nauka jazdy

TVN 7

6.40 Bugs Bunny Builders (5) **6.55** ★★ Ostatni władca wiatru – film przygod. USA 2010 **9.05** The Floor (17, 18) **10.20** Ukryta prawda (1567) **11.25** Mówię Wam (8) **12.40** Ukryta prawda (1568, 1569) **14.35** Szpital św. Anny (73, 74) **16.40** Detektywi (140) **17.40** ★★★ Złoty kompas – film przygod. W. Bryt./USA 2007, reż. Chris Weitz, wyk. Nicole Kidman **20.00** ★★★ Transformers: Zemsta upadłych – film sf USA 2009 **23.15** ★★★★ Top Gun: Maverick – film sens. USA 2022, reż. Joseph Kosinski, wyk. Tom Cruise **1.55** Zbliżenie. Mówię Wam podcast (3)

TVP Kultura

13.05 Dzień z życia artysty (10) **13.40** ★★★ Dzień wielkiej ryby – film obycz. Polska 1996 **15.05** Sherlock Holmes: Ostatni wampir – film krym. W. Bryt./USA 1993 **17.00** Czterdziestolatek (1) **18.00** Tamte lata, tamte dni (92) **18.40** ★★★ Pocałunek mordercy – dram. USA 1955 **20.00** ★★★ Moja zbrodnia – kom. krymin. Francja 2023 **21.55** 63. KFPP w Opolu **23.05** ★★★★ Zabójstwo Jesse'ego Jamesa przez tchórzliwego Roberta Forda – western USA/Kan./W. Bryt. 2007 **1.50** Wydarzenie aktualne

TVP Sport

8.30 Piłka nożna: Eliminacje Mistrzostw Świata kobiet strefy UEFA: Belgia – Polska **10.35** Polonia Warszawa **11.10** Polska Liga Żeglarska: Młodzieżowa R4 w Szczecinie **11.40** Studio **11.55 (L)** Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Turniej mężczyzn w Wałbrzychu – mecz o 3. miejsce i finał **17.00** Studio **17.10 (L)** Żużel: Mistrzostwa Europy par w Grudziądzu **20.15 (L)** Boks: Polska – Norwegia **23.15** Sportowy wieczór **23.45** Futsal: Eliminacje ME kobiet: Polska – Ukraina **1.40** Boks: Badou Jack – Noel Mikaelian

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje **6.00** Łowcy skarbów. Kto da więcej (219) **7.00** Galileo (1160, 1161) **9.05** #JesteśmyDlaDzieci (348) **9.30** A na obiad... (5) **9.35** Galileo (1162, 1214, 1215) **12.40** Mini Galileo (63) **13.05** ★★★ Świąteczna podróż – komedia obycz. Kanada 2020, reż. Catherine Cyran, wyk. Rachael Leigh Cook **14.55** Policjantki i policjanci (1451-1455) – serial obyczaj. Polska 2026 **20.05** A na deser... (15) **20.20** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1060-1063) – serial krym. Polska 2026 **0.20** Gwiazdy kabaretu (185, 184) **2.25** STOP Drogówka (380)

TV Trwam

12.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu **12.50** Natura obiektywnie **13.20** Ocalić od zapomnienia **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.45** Jak wygrać małżeństwo? **15.00** Dzielna niewiasta **15.15** Mateczniki polskości **15.30** Wierzę w Boga **16.10** Historia PL **17.00** Ukryci w łonie Matki **17.30** Przełamując bariery **18.15** Rozmowy niedokończone **19.00** Msza św. w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski

TV Puls

5.00 Dyżur (30, 31) **6.00** Kobra – oddział specjalny (8, 1-2) **9.00** Taki jest świat (40) **9.25** Boso przez świat (80) **10.00** Lombard. Życie pod zastaw (771, 773, 775, 777, 779, 1035-1039) **20.00** ★★★★ Prawo zemsty – thriller USA 2009F. Gary Gray, wyk. Jamie Foxx **22.05** ★★★ Pszczelarz – film sens. USA/W. Bryt. 2024, reż. David Ayer, wyk. Jason Statham **0.05** ★★ Cash Out – film sens. USA 2024, reż. Randall Emmett, wyk. John Travolta **2.00** Dyżur (32, 33) **3.00** Taki jest świat (40) **3.35** Menu na miarę (6-8)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

NIEDZIELA 11 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **8.00** Tydzień **8.30** Pociąg do Polski (6) **8.55** Film dok. **9.30** Msza św. z sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie Łagiewnikach **11.00** Komisarz Alex (326) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Anioł Pański **12.15** Między ziemią a niebem **12.45** Taize – Dom serca (3) **13.05** Ssaki (3) **14.10** Rolnik szuka żony. Odwiedziny (5) **14.30** Lalka (6)

16.00 Zaraz wracam (156, 157) – serial obycz. Polska 2026
17.00 Teleexpress
17.30 Św. Jan Paweł II – W górę serca – koncert z okazji XXVI Dnia Papieskiego
18.40 Jaka to melodia?
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.25 Gra z Cieniem (19) – serial krym. Polska 2026 Pola trafia na ślad dawnego prześladowcy z Olkusza i postanawia samodzielnie wymierzyć mu sprawiedliwość. Spotkanie ze Skalskim w jego mieszkaniu kończy się rozlewem krwi.
21.25 Rolnik szuka żony (6)
22.20 Rolnik szuka żony. Odwiedziny (6)
22.45 Miłosna rozgrywka ★★★ – komediodr. USA 1995 Reż. Lasse Hallström, Paul Ryan, wyk. Julia Roberts, Dennis Quaid, Robert Duvall
0.40 Wykidajło ★★★ – thriller USA 2024 Reż. Doug Liman, wyk. Jake Gyllenhaal, Daniela Melchior, Conor McGregor
2.45 Jaka to melodia?

TVP 2

5.15 Barwy szczęścia (3415, 3416) **6.25** M jak miłość (1946) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.00** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka (73) **11.40** The Voice of Poland (9, 10): Przesłuchania w ciemno **14.00** Familiada – teleturniej, prowadz. Karol Strasburger **14.35** Koło fortuny – teleturniej, prow. Agnieszka Dziekan, Błażej Stencel

15.10 Szansa na sukces. Opole 2027: Przeboje polskiego big – beatu – show
16.10 Europa da się lubić – nowe pokolenie (6)
17.15 Tak to leciało! – teleturniej
18.15 Omnibus – szybcy i mądrzy – teleturniej
19.05 Kocham Cię, Polsko!
20.40 Dzień patriotów ★★★★ – film sensacyjny USA/Hongkong 2016 Reż. Peter Berg, wyk. Mark Wahlberg, Kevin Bacon, Michelle Monaghan Kwiecień 2013 roku. Terroryści detonują bomby koło mety maratonu w Bostonie. Sprawcom udaje się zbiec. Policja i służby specjalne muszą zrobić wszystko, by zapobiec kolejnej tragedii.
23.00 Kwiatki polskie duże (14)
0.00 Będziemy mieszkać razem (6): Drugie życie
0.55 Porzucony według Harlana Cobena (1, 2) – serial obyczajowy Wielka Brytania 2016
2.40 Gorący pościg ★★★ – film sensac. USA 2015
4.55 Rodzinka.pl

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program promocyjno-reklamowy **6.00** Nowy dzień – magazyn informacyjny **8.00** Halo tu Polsat – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Ewa gotuje (581) **11.55** ★★★ Noc w muzeum – komedia USA/W. Brytania 2006, reż. Shawn Levy, wyk. Ben Stiller, Carla Gugino, Robin Williams, Mickey Rooney **14.15** Twoja twarz brzmi znajomo

16.30 Awantura o kasę – teleturniej
17.40 Hitster. Muzyczna gra przebojów (4)
18.50 Wydarzenia
19.30 Być gwiazdą (6)
19.55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami – program rozrywkowy
22.35 Złodziej tożsamości ★★★ – kom. krym. USA 2013 Reż. Seth Gordon, wyk. Jason Bateman, Melissa McCarthy, Jon Favreau Sandy z Kolorado dowiaduje się, że ktoś ukradł jego tożsamość i posługuje się jego kartą kredytową. Zostawia żonę, dzieci i pracę, by na własną rękę spróbować odnaleźć złodzieja.
0.50 Kryzys – thriller Kanada/Belgia/USA/Niemcy 2021 Reż. Nicholas Jarecki, Leila Ben Salem, wyk. Gary Oldman, Armie Hammer, Michelle Rodriguez
3.20 Świat według Kiepskich (416, 417): Krótki film o męskości / Człowiek, który wzuł laczki – ser. kom. Polska 2013
4.50 Disco gramy!

TVN

5.40 Uwaga! (7747) **5.55** Ukryta prawda (1502) **6.50** Kuchenne rewolucje: Szpital Górny – Sezon **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.30** Kobieta na krańcu świata (7) – prowadzenie Martyna Wojciechowska **12.40** Co za tydzień (1264) – prowadzenie Olivier Janiak **13.15** Lalka – kulisy produkcji **13.25** Azja Express (6) – reality show Polska 2026

15.15 Shazam! – film przygod. ★★★★ USA/Kanada 2019 Reż. David F. Sandberg, wyk. Zachary Levi, Mark Strong, Asher Angel Nastoletni Billy wypowiada magiczne słowo i zamienia się w dorosłego superbohatera Shazama. Testuje granice swoich możliwości, lecz będzie musiał nauczyć się panowania nad mocą.
17.55 Nowa Szelągowska (3) – reality show Polska 2026
19.00 Fakty
19.45 MasterChef – show
21.20 Poskromienie złośnicy II ★★ – kom. rom. Polska 2023 Reż. Filip Zylber, wyk. Magdalena Lamparska, Mikołaj Roznerski, Agata Turkot
23.30 Black Adam ★★★ – film sf USA 2022 Reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson, Aldis Hodge, Pierce Brosnan
2.10 Superwizjer
2.50 Uwaga! – magazyn
3.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (8)
4.10 Nauka jazdy
4.45 Zamieszkać na plaży (1)

TVN 7

6.25 Bez kompleksów (2) **7.25** ★★★ Lassie. Nowe przygody – film przygod. Niemcy 2023 **9.15** The Floor (19, 20) **10.40** Top Model (6) **12.20** Ukryta prawda (1570-1572) **15.15** Szpital św. Anny (75, 77) **17.15** Detektywi (141) **18.15** ★★★ Królewskie wakacje – melodr. USA/Rum. 2017 **20.00** ★★★★ Dungeons & Dragons: Złodziejski honor – film fant. USA 2023 **22.55** ★★★ Na własną rękę – film sens. USA/Meksyk 2002, reż. Andrew Davis, wyk. Arnold Schwarzenegger **1.05** ★★★★ Subuk – dramat Polska 2022, reż. Jacek Lusiński, wyk. Małgorzata Gorol

TVP Kultura

9.55 Akta Sherlocka Holmesa (6) **11.00** Kosmos 1999 (38) **12.05** ★★★ Mieszczanin szlachcicem – kom. Fr. 2009 **13.35** Szczawno. Uzdrowisko Książęce **14.30** ★★ Królowe Dzikiego Zachodu – western Fr./Wł./W. Bryt. 1971 **16.15** Czterdziestolatek (2) **17.15** Studio Kultura – niedziela z... **18.05** ★★★★ Ranczo Wilkowyje – kom. Polska 2007 **20.00** ★★★★ Misja – dramat W. Bryt./Fr. 1986, reż. Roland Joffé, wyk. Robert De Niro **22.15** Porozmawiajmy szczerze **22.55** ★★★★ Metamorfoza ptaków – dram. Portug. 2020

TVP Sport

8.35 Piłka nożna: Arka Gdynia – Polonia Warszawa **10.45** Futbol totalny **11.55 (L)** Piłka nożna: GKS Tychy – Górnik Łęczna **14.10** Studio **14.25 (L)** Piłka nożna: ŁKS Łódź – Ruch Chorzów **17.00** Studio **17.25 (L)** Piłka nożna: Pogoń Szczecin – Korona Kielce **20.10 (L)** Piłka nożna: Odra Opole – Miedź Legnica **22.15** Sportowy wieczór **22.45** Odsłaniamy kulisy Formuły 4 **23.05** Piłka nożna: Pogoń Szczecin – Korona Kielce **1.15** Boks: Polska – Norwegia **3.40** Boks: Xander Zayas – Abass Baraou

TV 4

6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej (220) **7.00** Wielkie tajemnice historii (17, 18) **8.50** A na deser... (15) **8.55** Galileo (1216, 1217) **10.55** Mini Galileo (162) **11.10** ★★★ Ewolucja – kom. USA 2001, reż. Ivan Reitman, wyk. David Duchovny, Julianne Moore **13.30** ★★★ Hidalgo – ocean ognia – film przygod. USA/Maroko 2004, reż. Joe Johnston, wyk. Viggo Mortensen, Omar Sharif **16.20** ★★★ Zabójcze maszyny – film sens. USA/N. Zelandia 2018, reż. Christian Rivers **18.55** Uroczysko (217, 218) **20.05** Sprawiedliwi. Trójmiasto (177-180) **0.05** STOP Drogówka (381)

TV Trwam

10.30 Szkaplerz – znak Maryi **11.00** Głos serca (114) **11.45** Solidarność – narodziny wolności **12.00** Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV **12.15** Papież Polak do rodaków **13.00** Serce ojca **14.35** Wypłyń na głębię **15.00** Wieś to też Polska **16.10** Koncert życzeń **16.50** Mateczniki polskości **17.00** Egildo Biocca **17.30** Sól Ziemi **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Baśniowy teatr lalek **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna **21.00** Apel Jasnogórski **21.45** Stan bezpieczeństwa państwa

TV Puls

7.30 Don Matteo: Boski detektyw (5, 6) **9.40** Rodzinny interes (11, 12) **11.40** ★★★★ Król rozrywki – film biograf. USA/Chiny 2017 **13.45** ★★★ Królewna Śnieżka – film fant. USA/Kan. 2012 **15.50** ★★★★ Był sobie pies 2 – film przygod. USA/Chiny/Indie/Hongk. 2019 **18.00** ★★★ Zakonnica w przebraniu – komedia kryminalna USA 1992 **20.00** ★★★ Mechanik: Prawo zemsty – film sens. USA 2011 **21.55** ★★★★ Dziedzictwo krwi – film akcji Fr./USA 2016 **23.45** ★★ Historia zemsty – thriller USA 2017 **1.50** Dyżur (36)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie **(L)** na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

REG

eprasa.pl 551b74cf04

PONIEDZIAŁEK 12 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban (452) **8.00** Serwis Info **8.10** Pogoda Info **8.25** Zaraz wracam (154) **9.05** Ranczo (28): Powrót demona **10.05** Komisarz Alex (26): Ostatnia sprawa Lucyny **11.00** Ojciec Mateusz (287): Chrzestny **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes, Agropogoda **12.35** Rok w ogrodzie extra **12.50** Ssaki (3): Woda **14.00** Splątane losy (64)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1048)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4752)
18.40 Akacjowa 38 (975)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Felicita (14)
Oliwia i Alka jadą na działkę. Nastolatkę niepokoją fotografie, które ukrywa przed matką. Decyduje się pokazać je Zośce i pyta, czy ojciec zamierzał opuścić rodzinę.
20.55 Teatr TV: Wnuczka Picassa – spektakl Polska 2026
22.15 Postscriptum: Wnuczka Picassa – magazyn
22.45 Achille Lauro: statek w rękach terrorystów – film dok. Włochy 2025
23.50 Balans bieli – magazyn
0.35 Parszywa dwunastka
★★★★ – film wojenny USA/W. Bryt. 1967
3.10 Film dokumentalny
3.45 Raport specjalny
4.30 Notacje – serial dok.
4.50 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.30 M jak miłość (1857) **6.20** Rodzina (nie od) święta (55) **6.55** Barwy szczęścia (3416) **7.30** Pytanie na śniadanie – program inf.-publicystyczny **11.45** Okrasa łamie przepisy (429) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (220) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (934): Martwe pole – serial obyczaj. Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (496)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (221)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3416-odc. powtórkowy**, 3417)** – serial Polska 2026
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.50 M jak miłość (1947) – serial Polska 2026
21.50 Na sygnale (935) – serial obycz. Polska 2026
22.20 Berlin Ku'damm '77 (6) Wolfgangowi udaje się wrócić do Berlina Zachodniego i do zawodu adwokata. Helga ma problem alkoholowy i jest w szoku, gdy zostaje pobita przez Hannesa. Dzwoni na posterunek do Friederike.
23.25 Uciekinier – dramat ★★★★ psychologiczny USA 2012 Reż. Jeff Nichols, wyk. Matthew McConaughey, Reese Witherspoon, Tye Sheridan
1.45 Zaślubiona (6)
3.00 Akacjowa 38
4.35 Na dobre i na złe

Polsat

5.40 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informac.-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1117): Zżyta rodzina **9.20** Dlaczego ja? (923, 922, 924): Kim on jest? / Życie jak bajka / Prześladowana – serial fabularno-dokumentalny Polska 2019 **12.20** Gliniarze Śląsk (29) – serial kryminal. Polska 2026 **13.20** Gliniarze (1000, 1001): Zniszczyć wszystkich / Azyl

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1244) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2026
16.55 Gliniarze Śląsk (30)
18.00 Pierwsza miłość (4263) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Gladiator – dramat hist. ★★★★ USA/Wielka Brytania/Maroko/Malta 2000 Reż. Ridley Scott, wyk. Russell Crowe, Joaquin Phoenix, Connie Nielsen Marek Aureliusz chce uczynić generała Maksimusa swoim następcą. Nie podoba się to prawowitemu dziedzicowi Kommodusowi, który postanawia pozbyć się rywala. Maksimus trafia do niewoli.
23.50 Skazaniec – dramat ★★★★ kryminalny USA 2008 Reż. Ric Roman Waugh, wyk. Stephen Dorff, Val Kilmer, Harold Perrineau
2.05 Wpół do śmierci – film ★★ sensac. USA/Niemcy 2002
4.40 Disco gramy!

TVN

5.15 Jak to jest zrobione? (7) **5.40** Uwaga! (7748) **5.55** Ukryta prawda (1503) **6.50** Kuchenne rewolucje: Toruń – EPTO **7.45** Dzień Dobry TVN – program infor.-publicystyczny **11.20** Doradca smak (25) **11.25** Kuchenne rewolucje: Szpital Górny – Sezon / Restauracja „Polski Nie-Rząd", Sosnowiec **13.40** Ukryta prawda (1656, 1657) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.45 Młode gliny (56) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (160) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (361)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4292) – serial Polska 2026
20.50 The Floor (1) – teleturniej
21.30 Taskmaster (7)
22.40 Człowiek ze stali ★★★★ – film sensacyjny USA/W. Bryt. 2013 Reż. Zack Snyder, wyk. Henry Cavill, Amy Adams, Kevin Costner Na Ziemię przybywa generał Zod i grozi jej zniszczeniem. Żąda wydania krajana ukrywającego się na planecie. Mający nadnaturalne moce Clark musi stawić mu czoła.
1.40 Na twoim miejscu ★★★ – komedia Polska 2023 Reż. Antonio Galdamez, wyk. Paulina Gałązka, Miron Jagniewski, Oliwier Grzegorzewski
3.50 Co za tydzień – magazyn
4.30 Uwaga! – magazyn
4.50 Nauka jazdy

TVN 7

6.50 Szkoła (513, 514) **8.45** Ukryta prawda (1404, 1577, 1578) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (739-741) **13.55** Detektywi (145) **15.00** Szpital św. Anny (150) **16.00** Szpital (894) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (574) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (25) **19.00** Ukryta prawda (1779) **20.00** Hotel Paradise (27) **21.00** ★★★ Sanktuarium – film przygod. Australia/USA 2011, reż. Alister Grierson, wyk. Richard Roxburgh **23.20** ★★★★ Ocean's Eleven: Ryzykowna gra – film sens. USA 2001, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney **1.45** Mówię Wam (8)

TVP Kultura

9.00 Dyrektorzy (3) **10.40** ★★★★ Tatarak – dramat Polska 2009 **12.15** Nazywają mnie Terence Hill – film dok. **13.35** Kosmos 1999 (37) **14.40** Sherlock Holmes: Ostatni wampir – film krym. W. Bryt./USA 1993 **16.40** Dyrektorzy (4) **18.15** Dobry tytuł (56) **18.55** Rawhide (78) **20.00** ★★★★ Imperium Słońca – dramat USA 1987, reż. Steven Spielberg, wyk. Christian Bale, John Malkovich **22.40** ★★★★ Misja – dramat W. Bryt./Francja 1986 **0.55** ★★★★ Cud purymowy – komedia Polska 2000

TVP Sport

8.45 Siatkówka: LOTTO Giganci Siatkówki: Turniej (m) w Wałbrzychu – finał **10.40** Żużel: Mistrzostwa Europy par w Grudziądzu **12.45** (L) LOTTO Ekstraliga Badmintona: SKB Lipol-Malow Suwałki – UKS Unia Bieruń **16.00** Magazyn Betclic 2. Ligi **16.40** Magazyn Betclic 1. Ligi **17.55** (L) Piłka nożna: Stal Rzeszów – Lechia Gdańsk **20.00** Magazyn Betclic 1. Ligi **20.25** (L) Piłka nożna: GKS Katowice – Wieczysta Kraków **22.30** Gol **0.00** Boks: Polska – Norwegia **2.25** Boks: Damian Knyba – Joey Dawejko

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (16, 17) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (77) **8.55** Policjantki i policjanci (672-674) **11.55** Na ratunek 112 (1014, 1015) **12.55** Trudne sprawy (796-798, 1382) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (458) **18.00** Policjantki i policjanci (1465, 1466) **20.05** Uroczysko (285) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1064) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (181) **22.45** Opowiem ci o zbrodni (6): Wojciech Chmielarz – Łowca **23.10** ★★★ Krwawe igrzyska – film sensacyjny Hongkong 2016 **1.20** Love Island. Wyspa miłości (29)

TV Trwam

10.15 Rozmowy niedokończone **11.20** Stan bezpieczeństwa państwa **11.30** Warto być ojcem **11.45** Muzyczne chwile **12.20** Przepraszam za marzenia **13.00** Powołani **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Wykłady z kongresu „Katolicy a cielesność" **14.55** Matusia **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Sanktuaria polskie **16.30** Porady medyczne bonifratrów **17.00** Świadkowie **17.30** Spotkanie Rodziny Radia Maryja **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (5, 6) **8.00** Kobra – oddział specjalny (4, 5) **10.00** Zaklinaczka duchów (49) **11.00** Kotka (49) **12.00** Nie igraj z aniołem (180) **13.00** Wspaniałe stulecie (22) **14.00** Rodzinny interes (15) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (780, 781) **17.00** Rodzinny interes (16) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1039, 1040) **20.00** ★ Cash Out 2 – film sens. USA 2025 **22.05** ★★ Bałkańska vendetta – film sens. USA 2017 **0.05** ★★ Kod 211 – film akcji USA/Bułg. 2018 **2.00** Dzielnica strachu (89)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

WTOREK 13 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Serwis Info **8.25** Zaraz wracam (155) **9.00** Ranczo (29): W kleszczach terroryzmu **10.00** Komisarz Alex (27): Zabójcza namiętność **11.00** Ojciec Mateusz (288): Problemy małżeńskie **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Rybołów – drapieżca znad wody – film dok. **14.00** Splątane losy (65)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1049)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4753)
Ilona żartuje sobie z Witolda – jak można pomylić szerszenia z osą! Surmaczowa twierdzi, że i tak jest mu wdzięczna za interwencję, bo osy mogą być groźne. Agnieszka stara się przekonać córkę do powrotu do Polski.
18.40 Akacjowa 38 (976)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Felicita (15)
21.05 Sekielski wieczorową porą – magazyn
22.10 Mexican – komedia sens. ★★★ USA/Meksyk 2001 Reż. Gore Verbinski, wyk. Brad Pitt, Julia Roberts, James Gandolfini
0.20 Miłosna rozgrywka ★★★ – komediodr. USA 1995 Reż. Lasse Hallström, Paul Ryan, wyk. Julia Roberts, Dennis Quaid, Robert Duvall, Gena Rowlands

TVP 2

5.35 M jak miłość (1858) **6.25** Silny jak twierdza – reportaż **6.55** Barwy szczęścia (3417) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Rosół polski (42) **12.25** Koło fortuny – teleturniej **13.15** Panna młoda (221) – serial obyczaj. Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (935): Klątwa – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (497)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (222)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3417-odc. powtórkowy**, 3418)** – serial Polska 2026
20.40 Kulisy „M jak miłość"
20.50 M jak miłość (1948) – serial Polska 2026
21.50 Na sygnale (936-opis**, 937)** – serial obycz. Polska Zespół Lisickiego trafia na poważny wypadek i rannych – mężczyznę z pęknięciem tętniaka aorty i kobietę z urazem kręgosłupa. Britney z Alkiem próbują pomóc pacjentowi, który wrócił z Arktyki.
23.00 Córki dancingu ★★★ – musical Polska 2015 Reż. Agnieszka Smoczyńska, wyk. Kinga Preis, Michalina Olszańska
0.45 Dzień patriotów – film sens. ★★★★ USA/Hongkong 2016
3.00 Rozbite marzenia. 1918-1939 (2) – serial hist. Fr./Niemcy/Austria/Luks. 2018

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informacyjno-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1118): Bogini wychodzi za mąż **9.20** Dlaczego ja? (925-927): Co on Ci zrobił? / Zastraszona / Zagranica **12.20** Gliniarze Śląsk (30) – serial kryminal. Polska 2026 **13.20** Gliniarze (1002, 1003): Radca / Podwójne zlecenie – serial fabul.-dokument. Polska 2024

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1245)
16.55 Gliniarze Śląsk (31) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4264) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń"
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.35 Szybcy i wściekli 8 ★★★ – film sensacyjny Chiny/USA/Japonia 2017 Reż. F. Gary Gray, wyk. Vin Diesel, Jason Statham, Dwayne Johnson Tajemnicza kobieta zmusza Doma do zdrady rodziny i wciąga go w świat przestępczości. Jego ekipa musi go odzyskać i powstrzymać chaos, co prowadzi do szaleńczego pościgu po świecie.
23.20 Kokainowy miś ★★★ – thriller USA 2023 Reż. Elizabeth Banks, wyk. Keri Russell, Alden Ehrenreich, O'Shea Jackson Jr.
1.35 Siła rażenia – film sens. ★★ USA/W. Bryt./Rum. 2006
3.40 Ewa gotuje (573)
4.15 Kabaretowa Ekstraklasa

TVN

5.40 Uwaga! (8106) **5.55** Ukryta prawda (1504) **6.50** Kuchenne rewolucje: Katowice – „Meltini" **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (26) **11.25** Kuchenne rewolucje: Łomża, Restauracja „Stary Młyn" / Krzeszyce – Pizzeria DaviOli/Bar Wurst **13.40** Ukryta prawda (1658, 1659) – serial fabularno-dokum. Polska 2024

15.45 Młode gliny (57) – serial krym. Polska 2026
16.50 Szpital św. Anny (161) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (362)
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4293) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Kuba Wojewódzki (7) – talk show Polska 2026
22.45 Na zabójczej ziemi ★★ – film sensac. USA 1994 Reż. Steven Seagal, wyk. Steven Seagal, Michael Caine, Joan Chen Koncern Aegis Oil odkrywa złoża ropy naftowej na Alasce. Forrest Taft sprzeciwia się rabunkowemu wydobyciu surowca, prowadzącemu do skażenia przyrody. Prezes koncernu chce się go pozbyć.
0.45 Superwizjer
1.25 Uwaga! – magazyn
1.45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (9): Życie na krawędzi – serial kryminalny USA/Kanada 2010
2.45 Młode gliny (33, 34)
4.40 Nauka jazdy

TVN 7

6.50 Szkoła (517, 518) **8.45** Ukryta prawda (1405, 1579, 1580) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (742-744) **13.55** Detektywi (146) **15.00** Szpital św. Anny (151) **16.00** Szpital (895) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (575) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (26) **19.00** Ukryta prawda (1780) **20.00** Hotel Paradise (28) **21.00** ★★★ Na własną rękę – film sens. USA/Meksyk 2002, reż. Andrew Davis, wyk. Arnold Schwarzenegger **23.20** ★★★★ Dungeons & Dragons: Złodziejski honor – film fantasy USA 2023 **2.05** Hotel Paradise (27) **3.05** Wrota piekieł (12)

TVP Kultura

10.35 ★★★ Dzień wielkiej ryby – film obyczaj. Polska 1996 **12.00** Film jest bajką – film dok. **12.50** 17. Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego **14.05** Kosmos 1999 (38) **15.10** ★★ Królowe Dzikiego Zachodu – western Fr./Wł./Hiszp./W. Bryt. 1971 **16.55** Dyrektorzy (5) **18.15** W poszukiwaniu dobrego filmu (53) **18.55** Rawhide (79) **20.00** Teatr TV: Dracula – Polska 2022 **22.05** ★★★★ La Chimera – komedia Wł./Szwajc./Fr./Turcja 2023 **0.30** ★★★★ Imperium Słońca – dramat USA 1987

TVP Sport

8.15 Piłka nożna: Stal Rzeszów – Lechia Gdańsk **10.15** Magazyn Betclic 1. Ligi **10.45** Piłka nożna: GKS Katowice – Wieczysta Kraków **12.50** Gol **14.25** Piłka nożna: El. MŚ (k) strefy UEFA: Belgia – Polska **16.30** Piłka kobiet **17.25** Studio **17.55** (L) Piłka nożna: El. MŚ (k) strefy UEFA: Polska – Belgia **20.45** Sportowy wieczór **21.15** Mateusz Bąk, legenda Lechii Gdańsk **21.40** Futsal: El. ME kobiet: Polska – Ukraina **23.35** Żużel: ME par w Grudziądzu **1.40** Boks: José Luis Russell Regalado – Rene Calixto

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (18, 19) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (78) **8.55** Policjantki i policjanci (675-677) **11.55** Na ratunek 112 (1016, 1017) **12.55** Trudne sprawy (799-801, 1383) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (459) **18.00** Policjantki i policjanci (1466, 1467) **20.05** Uroczysko (286) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1065) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (182) **22.45** Opowiem ci o zbrodni (7): Wojciech Chmielarz – Łowca **23.10** ★★ Cold Creek Manor – thriller USA/Kan./W. Bryt. 2003 **1.40** Love Island. Wyspa miłości (30) **2.50** SuperLudzie (2, 7)

TV Trwam

11.10 Mocni w wierze **12.20** Głos serca (115) **13.05** Ostatni rzeźbiarz w szkle **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Post Scriptum **15.10** Ku pokrzepieniu powstańczych serc. Historia Obrazu Matka Boska AK **16.10** Jestem mamą **16.25** Przyroda w obiektywie **16.40** Zdrowie z Bożej apteki **17.00** Wierzę w Boga **17.30** Burza w okręgu krakowskim **18.15** Rozmowy niedokończone **19.30** Każdy maluch to potrafi **19.45** Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci **20.00** Informacje **20.20** Różaniec **20.50** Myśląc Ojczyzna

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (6, 7) **8.00** Kobra – oddział specjalny (5, 6) **10.00** Zaklinaczka duchów (50) **11.00** Kotka (50) **12.00** Nie igraj z aniołem (181) **13.00** Wspaniałe stulecie (23) **14.00** Rodzinny interes (16) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (782, 783) **17.00** Rodzinny interes (17) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1040, 1041) **20.00** ★★ Czas rozliczenia – film akcji USA/Kan. 2019 **22.10** ★★★★ Prawo zemsty – thriller USA 2009 **0.30** ★★ Odsiecz – film sens. Kan./USA 2021 **2.15** Dzielnica strachu (90)

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

REG

eprasa.pl 551b74cf04

ŚRODA 14 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Rodzina (nie od) święta **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (156) **9.00** Ranczo (30): Fakt prasowy **10.00** Komisarz Alex (28): Bilet do śmierci **11.00** Ojciec Mateusz (289): Mistyfikacja **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.40** Magazyn rolniczy **12.55** Iberia – bezkresna natura – film dokumentalny Hiszpania 2023 **14.00** Splątane losy (66)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1050)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4754)
18.40 Akacjowa 38 (977)
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Felicita (16)
20.55 (L) **Piłka nożna:** Liga Mistrzów UEFA: 2. kolejka fazy ligowej: AS Roma – Real Madryt
23.05 Kino Muranów – film dokumentalny Polska 2025
0.15 Śmierć Zygielbojma ★★★ – film biograf. Polska 2021 Reż. Ryszard Brylski, wyk. Jack Roth, Wojciech Mecwaldowski, Karolina Gruszka, Marcin Bosak Londyn, rok 1943. Młody dziennikarz bada sprawę śmierci Szmula Zygielbojma. Okazuje się, że popełnił on samobójstwo, protestując przeciwko obojętności świata wobec Holokaustu.
1.55 Morderstwa na Côte Bleue ★★★ – film krym. Francja 2024

TVP 2

5.30 M jak miłość (1859) **6.25** Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (3418) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Gwiazdorska kuchnia Ani (52) – magazyn kulinarny **12.25** Koło fortuny **13.15** Panna młoda (222) – serial obyczajowy Turcja 2024 **14.05** Va banque – teleturniej **14.35** Na sygnale (936): Uratuj mnie – serial obyczajowy Polska 2026

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (498)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (223)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3418-odc. powtórkowy**, 3419)** – serial Polska 2026
20.40 Przepis dnia – magazyn
20.50 Na dobre i na złe (1001) – serial obycz. Polska 2026
21.50 Na sygnale (938)
22.20 Magazyn Ekspresu Reporterów – magazyn
23.20 Słońce też jest gwiazdą ★★★ – dram. miłosny USA 2019 Reż. Ry Russo-Young, wyk. Yara Shahidi, Anais Lee, Charles Melton Natasha urodziła się na Jamajce, mieszka w Ameryce, studiuje fizykę. Następnego dnia jej rodzina ma być deportowana. Silne przeżycia powodują, że dziewczyna prawie wpada pod auto. Ratuje ją student medycyny.
1.10 Peaky Blinders (11)
2.15 30 lat wymówek – film dokumentalny Polska 2021

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program infor.-public. **8.20** Trudne sprawy (1119): Zacznijmy od nowa **9.20** Dlaczego ja? (928-930): Konsultacja ślubna / Kochane urwisy / Tajemnicza kobieta **12.20** Gliniarze Śląsk (31) – serial krym. Polska 2026 **13.25** Gliniarze (1004, 1005): Nigdy jej nie akceptowali / Odwiedziny – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1246)
16.55 Gliniarze Śląsk (32)
18.00 Pierwsza miłość (4265) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Kabaret K2. Jedziemy po bandzie (4)
22.00 Koniec świata, ★★ **czyli Kogel Mogel 4** – komedia Polska 2022 Reż. Anna Wieczur-Bluszcz, wyk. Grażyna Błęcka-Kolska, Katarzyna Łaniewska, Paweł Nowisz Babcia Solska marzy o ślubie Marcina i Agnieszki. Niestety, mściwa była kochanka chłopaka krzyżuje ich plany. Wolańska znika, by odmienić swoje życie, a do Piotrusia i Marlenki przyjeżdża teściowa z USA.
0.05 Kolejny film o Boracie ★★★ – komedia USA 2020 Reż. Jason Woliner, wyk. Sacha Baron Cohen, Maria Bakalova, Tom Hanks
2.10 Mocne uderzenie ★★★ – komedia sens. USA 2012

TVN

5.10 Zamieszkać na plaży (2) **5.40** Uwaga! (8107) **5.55** Ukryta prawda (1505) **6.50** Kuchenne rewolucje: Łódź – „Antonio” **7.45** Dzień Dobry TVN – program informacyjno-publicystyczny **11.20** Doradca smaku (27) **11.25** Kuchenne rewolucje: Łódź, „Pizza i kebab u Pancia” / Białystok – Zielony Nosorożec **13.40** Ukryta prawda (1660, 1661) – serial fabul.-dokument. Polska 2024

15.45 Młode gliny (58) Sandra i Olek badają utonięcie na basenie. Brunon miał być świadkiem w procesie o zabójstwo i policjanci podejrzewają, że podejrzany postanowił się go pozbyć. Potem zostaje znalezione ciało Moniki, przyjaciółki Brunona, która została zamordowana.
16.50 Szpital św. Anny (162) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (363): Pogrzebany żywcem
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4294) – serial Polska 2026
20.50 The Floor (3) – teleturniej
21.30 Top Model (7)
23.05 Creed II ★★★★ – dramat obycz. USA 2018 Reż. Steven Caple Jr., wyk. Michael B. Jordan, Sylvester Stallone, Tessa Thompson
1.40 Nowa Szelągowska (3)
2.50 Uwaga! – magazyn
3.10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (10) – serial krym. USA/Kanada 2010
4.10 Młode gliny (35)

TVN 7

6.50 Szkoła (529, 521) **8.45** Ukryta prawda (1406, 1581, 1582) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (745-747) **13.55** Detektywi (147) **15.00** Szpital św. Anny (152) **16.00** Szpital (896) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (576) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (27) **19.00** Ukryta prawda (1781) **20.00** Hotel Paradise **21.00** ★★★★ Bogowie – dramat Polska 2014, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Tomasz Kot **23.30** ★★★ Jak to robią single – kom. USA 2016, reż. Christian Ditter, wyk. Dakota Johnson **1.50** Hotel Paradise (28) **2.50** Wrota piekieł (12) **3.45** Fachowcy (1)

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (20, 21) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (79) **8.55** Policjantki i policjanci (678-680) **11.55** Na ratunek 112 (1018, 1019) **12.55** Trudne sprawy (802-804, 1384) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (460) **18.00** Policjantki i policjanci (1467, 1468) **20.05** Uroczysko (287) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1066) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (183) **22.45** Opowiem ci o zbrodni (1): Katarzyna Bonda: Łaska **23.10** ★★★★ Helikopter w ogniu – dramat USA/W. Bryt. 2001 **2.20** Love Island. Wyspa miłości (31) **3.25** Lubię Disco! (279)

TVP Kultura

9.00 Dyrektorzy (5) **10.20** Dziewczyny do wzięcia – reportaż **11.15** ★★★ Próba ciśnienia – dramat Polska 1976 **12.40** Oni wszyscy byli w Montreux – serial dok. **13.40** Rekord Errola – film dok. **14.25** Czterdziestolatek (1) **15.20** ★★★ Jesienią o szczęściu – dramat Polska 1985 **16.35** Dyrektorzy (6) **18.15** Kolekcja (12) **18.30** Informacje kulturalne **18.55** Rawhide (80) **20.00** ★★★ Cisza nocna – horror Polska 2024 **22.05** Gry **22.45** Krzesany **23.05** Łanie **23.35** Conrad Drzewiecki o sobie – to nie ja, to taniec

TV Trwam

10.00 Audiencja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu **11.00** Muzyczne chwile **11.10** Mateczniki polskości **11.25** Jestem mamą **11.40** Myśląc historia **11.50** Odnaleźć siebie **12.20** Głos serca (116) **13.05** Pradawne **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.30** Lubieszów **15.00** Zadziwiający świat chrząszczy **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Na zdrowie **16.30** Rozmowy o edukacji **17.00** Po stronie prawdy **18.15** Rozmowy niedokończone **19.20** Odnaleźć siebie **19.30** Bóg z nami **20.00** Informacje **20.20** Różaniec

TVP Sport

8.10 Piłka nożna: Eliminacje Mistrzostw Świata (k) strefy UEFA: Polska – Belgia **10.15** Jeździectwo: MP w skokach przez przeszkody w Jaszkowie **12.00** Boks: Polska – Norwegia **14.20** Pełnosprawni **14.50** Piłka kobiet **15.50** Piłka nożna: Eliminacje MŚ (k) strefy UEFA: Polska – Belgia **18.00** LOTTO Giganci Siatkówki: Turniej (m) w Wałbrzychu – mecz o 3. m. **19.55** Studio **21.05** LOTTO Giganci Siatkówki: Turniej (m) w Wałbrzychu – finał **22.55** Studio **23.20** Magazyn skrótów LM UEFA **1.10** Boks: Kamil Kuździeń – Ante Bilić

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (7, 8) **8.00** Kobra – oddział specjalny (6, 7) **10.00** Zaklinaczka duchów (51) **11.00** Kotka (51) **12.00** Nie igraj z aniołem (182) **13.00** Wspaniałe stulecie (24) **14.00** Rodzinny interes (17) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (784, 785) **17.00** Rodzinny interes (18) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1041, 1042) **20.00** ★★★ Robin Hood: Początek – film przygod. USA 2018 **22.15** ★★★ Trzynasty wojownik – film przygod. USA 1999 **0.15** ★ Detektyw Knight: Łotr – film sens. USA 2022

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 15 Października

TVP 1

7.00 Msza św. na Jasnej Górze **7.30** Dobre historie (199) **8.00** Serwis Info **8.20** Zaraz wracam (157) **9.00** Ranczo (31): Radio interaktywne **10.00** Komisarz Alex (29): Sekret **11.00** Ojciec Mateusz (290): Stalkerka **12.00** Serwis Info **12.10** Agrobiznes **12.35** Magazyn rolniczy **12.55** Maluchy z drugiej strony świata (1): Las – serial dokument. Australia 2025 **14.00** Splątane losy (67)

15.00 Serwis Info – magazyn
15.10 Reporterzy – magazyn
15.35 Gra słów. Krzyżówka
16.00 Dziedzictwo (1051)
17.00 Teleexpress
17.25 Jaka to melodia?
18.05 Klan (4755)
18.40 Akacjowa 38 (978) – serial obycz. Hiszp. 2018
19.30 19.30
19.55 Pytanie dnia
20.30 Ojciec Mateusz (456): Niewielka improwizacja
21.25 Sprawa dla reportera
22.30 Czas niedokonany (6) – serial obycz. Polska 2024 Adam odwiedza umierającego ojca, który wyznaje mu prawdę o dawnej współpracy z SB. Retrospekcje ukazują niezłomną postawę jego żony, przesłuchiwanej i represjonowanej za odmowę współpracy z władzami.
23.30 Gra z Cieniem (19) – serial krym. Polska
0.25 Mexican – komedia sens. ★★★ USA/Meksyk 2001
2.35 Magazyn Ekspresu Reporterów
3.35 Sprawa dla reportera
4.25 Notacje – serial dokument.

TVP 2

5.30 M jak miłość (1860) **6.25** Operacja zdrowie (88) **6.55** Barwy szczęścia (3419) **7.30** Pytanie na śniadanie – program informacyjno-publicystyczny **11.45** Jedzenie ma znaczenie, nauka na talerzu (31) **12.25** Koło fortuny **13.05** Kocham Cię, Polsko! – kulisy (6) **13.15** Panna młoda (223) – serial obyczaj. Turcja **14.05** Va banque **14.35** Na sygnale (937): W rozsypce

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (499)
16.00 Koło fortuny – teleturniej
16.35 Familiada – teleturniej
17.20 Panna młoda (224)
18.15 Va banque – teleturniej
18.50 Jeden z dziesięciu
19.25 Barwy szczęścia (3419-odc. powtórkowy**, 3420)** – serial Polska 2026
20.40 Postaw na milion
21.40 Super Gary. Gotuj z Bosacką! (10)
22.15 Europa da się lubić – nowe pokolenie (6)
23.15 Dziewczyna w sieci ★★★ **pająka** – dramat krymin. Niemcy/Szwecja/USA/Wielka Brytania 2018 Reż. Fede Alvarez, wyk. Claire Foy, Beau Gadsdon, Sverrir Gudnason Programista Frans angażuje hakerkę Lisbeth do odzyskania programu, który opracował i uznał za niebezpieczny. Działania Lisbeth ściągają na nią niebezpieczeństwo.
1.20 Rodzinka.pl (322)
1.55 Peaky Blinders (12)
3.05 Akacjowa 38
3.50 Rodzinka.pl

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje **6.00** Nowy dzień – program informacyjno-publicystyczny **8.20** Trudne sprawy (1120): Nie powinnam Cię kochać **9.20** Dlaczego ja? (931-933): Siostry / Niebezpieczna kobieta / Przeklęta lokatorka **12.20** Gliniarze Śląsk (32) – serial kryminalny Polska 2026 **13.20** Gliniarze (1006, 1007): Dżentelmen / Cena wolności – serial fab.-dok. Polska 2024

15.30 Wydarzenia
15.50 Pogoda
15.55 Gliniarze (1247)
16.55 Gliniarze Śląsk (33) – serial krym. Polska 2026
18.00 Pierwsza miłość (4266) – serial Polska 2026
18.50 Wydarzenia
19.15 Gość „Wydarzeń”
19.55 Milionerzy – teleturniej
20.30 Nasz nowy dom
21.40 Zdrada (7) – serial krym. Polska 2023
22.55 Ostatni Mohikanin ★★★★ – film przyg. USA 1992 Reż. Michael Mann, wyk. Daniel Day-Lewis, Madeleine Stowe, Jodhi May Sokole Oko, „biały Mohikanin”, ratuje z zasadzki córkę dowódcy brytyjskiego fortu. Ich miłość rodzi się w czasach, gdy Francuzi i Anglicy toczą wojnę na indiańskich ziemiach w Ameryce.
1.15 Klucz do wieczności ★★★ – thriller USA 2015 Reż. Tarsem Singh, wyk. Ryan Reynolds, Ben Kingsley, Natalie Martinez
3.55 Kabaretowa Ekstraklasa
4.40 Disco gramy!

TVN

5.05 Nauka jazdy (4) **5.40** Uwaga! (8108) **5.55** Ukryta prawda (1506) **6.50** Kuchenne rewolucje: Kraków – „Via Piada” **7.45** Dzień Dobry TVN – program informac.-publicyst. **11.20** Doradca smaku (28) **11.25** Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrówka, „Cooking and events” / Tarnów – Pizzeria Bujani **13.40** Ukryta prawda (1662, 1663) – serial fab.-dok. Polska 2024

15.45 Młode gliny (59)
16.50 Szpital św. Anny (163) – serial obycz. Polska 2026
17.55 Detektywi (364) Roman rozpoczyna śledztwo w sprawie śmierci młodego mężczyzny, który prawdopodobnie wyskoczył przez okno. Ofiara miał przy sobie wizytówkę Katarzyny. To syn jej klientów, którego na ich zlecenie szukali detektywi.
19.00 Fakty
19.55 Uwaga! – magazyn
20.15 Na Wspólnej (4295) – serial Polska 2026
20.50 The Floor – teleturniej
21.30 Kuchenne rewolucje
22.40 Dziennik Bridget Jones ★★★ – komedia romantyczna W. Bryt./Francja/USA 2001 Reż. Sharon Maguire, wyk. Renée Zellweger, Colin Firth, Hugh Grant
0.35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11, 12): Obława / Pocałunek śmierci
2.35 Uwaga! – magazyn
2.55 Kwatery Hitlera: Bunkier pod kancelarią Rzeszy w Berlinie – serial dokum.
3.55 Młode gliny (36)

TVN 7

6.50 Szkoła (523, 524) **8.45** Ukryta prawda (1407, 1583, 1594) **11.50** W-11 Wydział Śledczy (748-750) **13.55** Detektywi (148) **15.00** Szpital św. Anny (153) **16.00** Szpital (897) **17.00** Sędzia Anna Maria Wesołowska (577) **18.00** Rozwód. Walka o wszystko (28) **19.00** Ukryta prawda (1782) **20.00** Hotel Paradise (30) **21.00** ★★★ Ocean's Twelve: Dogrywka – komedia krym. USA 2004, reż. Steven Soderbergh, wyk. George Clooney **23.40** Taskmaster (7) **0.45** ★★★ Transformers: Zemsta upadłych – film sf USA 2009, reż. Michael Bay, wyk. Shia LaBeouf

TV 4

6.00 Strażnik Teksasu (22, 23) **7.55** Bogaty dom – biedny dom (104) **8.55** Policjantki i policjanci (681-683) **11.55** Na ratunek 112 (1020, 1021) **12.55** Trudne sprawy (805-807, 1385) **16.55** Łowcy skarbów. Kto da więcej (461) **18.00** Policjantki i policjanci (1468, 1469) **20.05** Uroczysko (288) **20.40** Sprawiedliwi – wydział kryminalny (1067) **21.40** Sprawiedliwi. Trójmiasto (184) **22.45** Opowiem ci o zbrodni (2): Wojciech Chmielarz – Portret kobiety nad brzegiem morza **23.10** ★★★★ Blade Runner 2049 – thriller USA/Kanada/Hiszpania 2017

TVP Kultura

8.30 Dzień z życia artysty (10) **9.00** Dyrektorzy (6) **10.45** ★★★ Jesienią o szczęściu – dramat Polska 1985 **11.55** Kamizelka – film krótkom. **12.50** Reżyserzy **13.55** Czterdziestolatek (2) **14.50** ★★★ Pestka – melodr. Polska 1995 **16.35** Blisko, coraz bliżej (1) **18.00** Kulturalni (40) **18.55** Rawhide (81) **20.05** ★★★ Dziewiąte wrota – thriller Fr./Hiszp./USA 1999 **22.30** Hala odlotów (205) **23.25** ★★★ Cisza nocna – horror Polska 2024 **1.25** ★★★★ Matka siedzi z tyłu – komediodramat Estonia/Islandia 2022

TV Trwam

11.35 Przyroda i ludzie **12.20** Wykłady naukowe **12.50** Mateczniki polskości **13.00** W krainie bioróżnorodności **13.30** Msza święta z Jasnej Góry **14.20** Muzyczne chwile **14.30** Republika Pawłowska **15.00** Po stronie prawdy **15.50** Ma się rozumieć **16.10** Z wędką nad wodę w Polskę i świat **16.35** Sól Ziemi **17.05** Akademia pro-life **17.15** Muzyczne chwile **17.30** Odpowiedzialni za Kościół **18.15** Rozmowy niedokończone **19.25** Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia” **20.20** Różaniec

TVP Sport

6.15 LOTTO Giganci Siatkówki: Turniej (m) w Wałbrzychu **8.15** Magazyn skrótów LM UEFA **10.10** Piłka nożna: Elimin. Mistrzostw Świata (k) strefy UEFA: Belgia – Polska **14.30** Podsumowanie Letniego GP: Konkursy w Wiśle **15.45** 110-lecie Legii Warszawa **17.25** Ring TVP Sport **18.25** (L) Piłka nożna: Pogoń Siedlce – Puszcza Niepołomice **21.40** Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: AS Roma – Real Madryt **22.40** Sportowy wieczór **23.15** Boks: Sebastian Wiktorzak – Robert Racz **1.40** Boks: Damian Knyba – Joey Dawejko

TV Puls

6.00 Policjanci z Miami (8, 9) **8.00** Kobra – oddział specjalny (7, 8) **10.00** Zaklinaczka duchów (52) **11.00** Kotka (52) **12.00** Nie igraj z aniołem (183) **13.00** Wspaniałe stulecie (25) **14.00** Rodzinny interes (18) **15.00** Lombard. Życie pod zastaw (786, 787) **17.00** Rodzinny interes (19) **18.00** Lombard. Życie pod zastaw (1042, 1043) **20.00** ★★★ Osaczony – film akcji USA/Niemcy 2005 **22.20** ★★ Detektyw Knight: Odkupienie – film sensac. USA 2022 **0.35** ★★ Oczy smoka – film sensac. USA 2012

★★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

DVB T stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

REG

eprasa.pl 551b74cf04

Twoje ogłoszenie ukaże się na tym terenie

»Punkty ogłoszeń blisko Ciebie

POWIAT ŁUKOWSKI

Łuków
- Redakcja ul. Kwiatkowskiego 5
- Ubezpieczenia Jakar, Iwona Zaniewicz, ul. Staropijarska 2A
- Serwis komputerowy, os. Unitów Podlaskich 17 (piwnica sklepu Stokrotka)
- Ubezpieczenia Marek Małkiński, al. Tadeusza Kościuszki 29 A
- Punkt Kurierski PAKERSI ul. Browarna 35/1, Łuków

Wojcieszków
- Sklep Wielobranżowy i Kwiaty Iwona Burdach, Pl. Próchniewicza 5

Trzebieszów
- Sklep Agrotop Jerzy Płudowski, Trzebieszów Drugi 45

Serokomla
- Części Samochodowe Sławomir Sobiecki ul. Kleeberga 37

POWIAT RADZYŃSKI

Radzyń:
- Redakcja Plac Wolności 11
- Ubezpieczenia Krzysztof Hryciuk, ul. Dąbrowskiego 15
- Brylancik ul. Ostrowiecka 20
- Ubezpieczenia Pogoda ul. Ostrowiecka 17

Wohyń
- Kwiaciarnia Barbara Podgajna ul. Średnia 28

POWIAT PARCZEWSKI

Parczew
- Ubezpieczenia i Nieruchomości Edward Ochnik, ul. Nowa 8
- PH Ola Anna Abramiuk ul. Kolejowa 1

Milanów
- Lewiatan ul. Szkolna 20

Sosnowica
- Groszek Jarosław Mazurek ul. Wojska Polskiego 87

POWIAT LUBARTOWSKI

Lubartów
- Redakcja ul. Ks. Szulca 1
- Lombrard Karat ul. Lubelska 33

Kamionka
- Sklep Karolina ul. Lubartowska 12

Ostrów Lubelski
- Witex Witold Barszcz ul. Żabia 2

Ostrówek
- Sklep Korona, Ostrówk Kolonia 12

Kock
- Ubezpieczenia Tomasz Przeworski, ul. Piłsudskiego 17 (obok Stokrotki)
- Ubezpieczenia Tomasz Przeworski, ul. Kleeberga 10 (obok Biedronki)

Jeziorzany
- Dom Handlowy Anna Blicharz ul. Rynek 24

Michów
- Komis Bogusława Staniak ul. Rynek I 21

POWIAT ŁĘCZYŃSKI

ŁĘCZNA
- BIURO UBEZPIECZEŃ - ZOFIA OSAK, ul. Targowa 14

Cyców
- Ubezpieczenia Kamila Bednaruk-Sadlak, ul.Chełmska

POWIAT BIALSKI

Biała Podl.
- Punkt Opłat Mariusz Maksymiuk ul. Piłsudskiego 12

Międzyrzec
- Sklep papierniczo-zabawkowy Krzysztof Grzeszczyk ul. Targowa 6 (hala targowa)
- Ubezpieczenia JAKAR Tomasz Zaniewicz ul. Żelazna 4

POWIAT OPOLSKI

Opole Lubelskie
- MiR Ubezpieczenia ul. Lubelska 16/11 (obok PKO S.A.)
- RS Control Stacja Kontroli Pojazdów ul. Willowa 22 (obok mleczarni)

Poniatowa
- MiR Ubezpieczenia ul. 1 Maja 15/1 (obok policji)

POWIAT PUŁAWSKI

Kurów
- Biuro Ubezpieczeń Łukasz Piłat, ul. Głowackiego 1/18 (przy sklepie Dino)

POWIAT BIŁGORAJSKI

Biłgoraj
- "Pikul Media" Przemysław Pakuła, ul. Armii Kraków 84, 23-400 Biłgoraj

HOROSKOP

BARAN
Przyspieszysz realizację planu, który długo pozostawał w przygotowaniu. Energia będzie sprzyjać działaniu, lecz pamiętaj o odpoczynku. W relacjach unikaj niepotrzebnej rywalizacji.

BLIŹNIĘTA
Wprowadzisz świeże rozwiązania do rutynowych obowiązków. Twoje pomysły spotkają się z zainteresowaniem, jeśli przedstawisz je spokojnie. W uczuciach czas na większą otwartość.

LEW
Zaznaczysz swoją obecność tam, gdzie wcześniej pozostawałeś w cieniu. Twoja kreatywność zostanie doceniona. W finansach zachowaj rozsądek przy większych zakupach.

WAGA
Przyjmiesz propozycję, która pozwoli Ci spojrzeć na przyszłość z większym optymizmem. W miłości pojawi się więcej lekkości i radości. Spotkanie towarzyskie poprawi Ci humor.

STRZELEC
Wykreujesz okazję tam, gdzie inni jej nie widzą. Tydzień sprzyja podróżom, kontaktom i zdobywaniu informacji. Nie bój się pytać o to, czego naprawdę potrzebujesz.

WODNIK
Przełamiesz schemat, który ograniczał Twoją kreatywność. Nowe rozwiązanie okaże się prostsze, niż przypuszczałeś. W uczuciach możliwa miła niespodzianka.

BYK
Odkryjesz nowe sposoby na poprawę codziennego komfortu. Możliwa korzystna wiadomość związana z pieniędzmi lub pracą. Bliska osoba pokaże Ci, jak ważne jest wzajemne wsparcie.

RAK
Wybaczysz komuś dawną pomyłkę i poczujesz ulgę. Ten tydzień sprzyja uzdrawianiu relacji oraz budowaniu nowych zasad współpracy. Zadbaj o równowagę między dawaniem a otrzymywaniem.

PANNA
Udoskonalisz sposób działania i zaoszczędzisz dzięki temu wiele czasu. Tydzień sprzyja nauce, planowaniu i rozwijaniu umiejętności. Nie przejmuj się drobnymi opóźnieniami.

SKORPION
Zmienisz podejście do sprawy, która wymagała nowej strategii. Twoja intuicja będzie wyjątkowo trafna. Ktoś z otoczenia okaże się ważnym sprzymierzeńcem.

KOZIOROŻEC
Zorganizujesz swoje działania tak skutecznie, że znajdziesz czas na przyjemności. Stabilność finansowa pozwoli spokojniej patrzeć w przyszłość. Relacje wymagają więcej spontaniczności.

RYBY
Wzmocnisz więź z osobą, na której naprawdę Ci zależy. Tydzień sprzyja rozmowom, refleksji i rozwijaniu zainteresowań. Nie odkładaj własnych potrzeb na później.

POGODA

(temperatura dzień/noc, zachmurzenie, prędkość i kierunek wiatru, ciśnienie)

WT	ŚR	CZW	PT	SOB	NIEDZ	PN
19 / 9	22 / 9	21 / 8	13 / 6	14 / 6	15 / 8	16 / 8
15 km/h	10 km/h	18 km/h	16 km/h	18 km/h	18 km/h	13 km/h
1019 hPa	1017 hPa	1014 hPa	1020 hPa	1018 hPa	1015 hPa	1016 hPa

WTOREK 6 PAŹDZIERNIKA: wschód godz. 06:38, zachód godz. 17:59

PONIEDZIAŁEK 12 PAŹDZIERNIKA: wschód godz. 6:46, zachód godz. 17:45

REG

» JAK NADAĆ OGŁOSZENIE

1 Na kuponie
Kupon należy dostarczyć do redakcji lub punktu przyjmowania ogłoszeń.

2 W punkcie nadawania ogłoszeń
Koszt jednorazowej publikacji ogłoszenia wynosi **10 zł,** w przypadku usług **15 zł.**

3 SMS
Wyślij sms na numer 79567
w treści wpisz: WL. oraz treść ogłoszenia.
Koszt smsa to 11,07 zł (z Vat)
Przykład: wl.sprzedam audi A4, 96 r., benzyna, gaz
UWAGA: używanie polskich znaków np, ą, ż, ó powoduje skrócenie liczby znaków w smsie (zależne od operatora sieci)

KUPON NA OGŁOSZENIA BEZPŁATNE

(ważny do 19 . 10. 2026 r.)

Dotyczy sprzadaży jednej rzeczy do 1000 zł lub oddania za darmo

kategoria: ..... treść: .....

.....

.....

Cena ..... miejscowość ..... tel.: .....

Warunkiem publikacji ogłoszenia jest czytelne wypełnienie wszystkich rubryk

eprasa.pl 551b74cf04

NIERUCHOMOŚCI

SPRZEDAM DZIAŁKĘ, POLE, GOSPODARSTWO

SPRZEDAM działkę budowlaną o pow. 51a, szer. 27m i dł. 202m. Wólka Zawieprzycka, gm. Serniki. Tel. 884377129

SPRZEDAM dwie działki budowlane 15 arowe, Kolonia SkrobówTel. 781 578 617

SPRZEDAM DZIAŁKĘ w Nowodworze koło Ryk, pow. 0,5 ha, w drodze: en.ele., woda, światłowód Tel. 500 134 693

SPRZEDAM działkę budowlaną w Andrzejówce, z pozwoleniem na budowę, 68 ar. Tel. 535009331, 665490932

SPRZEDAM DZIAŁKĘ BUDOWLANĄ 14 ARY, BIŁGORAJ Tel. 607 220 782

SPRZEDAM działkę nr 135 (altanka, światło i ogrzewanie), Ogrody Relaks 1Tel. 573 988 023

SPRZEDAM DZIAŁKĘ BUDOWLANO-REKREACYJNĄ O POWIERZCHNI 0,22ha STARA JEDLANKATel. 698001820

SPRZEDAM LAS, pow. 8ha, Grabowce Dolne Tel. 500 134 693

DZIAŁKA Budowlana pow. 2137m2, PArczew ul. Kleeberga z budynkiem murowanym z cegły klinkierowej 9,7x18,6 + budynek drewniany z bali 5x10. Cena 280 tys tel. 500773445Tel. 500773445

SPRZEDAM posesję rolną .Kownatki 58. Tel. 509 194 366

SPRZEDAM działkę rolną częściowo pod zabudowę o pow. 2,20 ha w Żabikowie Tel. 601 226 081

SPRZEDAM działkę o pow. 1,22 ha prostokąt ok. 66 m x 195 m. Może być pod zabudowę, ogrodnictwo, rzemiosło. Radzyń Podl. ul. Zielona , szybki dojazd ul Lubelską. C 44 zł/ m2 C 535 tysTel. 662 220 861

SPRZEDAM DZIAŁKĘ w Nowodworze, pow. 0,5 ha Tel. 500 134 693

SPRZEDAM LAS, pow. 8ha, Grabowce Dolne koło Ryk, Tel. 500 134 693

LOKALE, OBIEKTY GOSPODARCZE

SPRZEDAM czynny tartak i halę magazynową w Wohyniu (baza SKR) Tel. 604 202 081

SPRZEDAM DOM

SPRZEDAM Dom, osiedle przed szpitalem, działka 646 m2, dom parterowy z użytkowym poddaszem, podpiwniczony z garażem, kuchnia kaflowa,ocieplony, ogrzewanie gazowi i tradycyjne węglowa.Tel. 791992754

DOMY w zabudowie szeregowej Dąbrowica k. Biłgoraja. Tel. 451 688 060, 661 522 882

SPRZEDAM dom drewniany o pow. ok. 90 m2 w stanie dobrym do niewielkiego remontu na działce 24 ary. Cichostów Kolonia 45. Cena do uzgodnieniaTel. 692 171 673

SPRZEDAM MIESZKANIE

SPRZEDAM mieszkanie w Parczewie71,56m2 na 4-ym piętrze ul.Spółdzielcza przestronne i częściowe do remontu łazienka i wc po remoncie,dobra lokaozacja blisko szkoła,przedszkole-,sklepy.cena do negocjacji-Tel. 515616546

SPRZEDAM 2-pokojowe mieszkanie w Biłgoraju, z balkonem, 45 m2, 1 piętro Tel. 576305566

SPRZEDAM 3 pokojowe mieszkanie 63m2 na 3 piętrze, przy ul. 3 maja 61 Cena do uzgodnienia Tel. 660 108 546 Biłgoraj

SPRZEDAM mieszkanie w Parczewie, ul. Spółdzielcza 13, powierzchnia 39 m2, z całym wyposażeniem, IV piętro, cena 265 000 złTel. 508890856

MAM DO WYNAJĘCIA, WYDZIERŻAWIENIA

WYNAJMĘ dom wolnostojący o pow ok. 50 m2 okolice Ulana. Cena 500 zł. Bliższe informacje pod nr Tel. 698633005

MAM do wynajęcia samodzielny w budynku gospodarczym (kawalerka) z możliwością wynajęcia garażu. Biłgoraj - okolice szpitala. Cena 1000 zł mieszkania, 200 zł garaż Tel. 506267273

WYNAJMĘ mieszkanie w bloku na ul. Cegielnianej w Biłgoraju. Usytuowane na 2 piętrze. Tel. 785121242

WYNAJMĘ stancję studentkom na ul. Łukaszyńskiej w Białej Podlaskiej. Bliższe informacje pod nr Tel. 510629070

MOTORYZACJA

PRZYCZEPKI

SPRZEDAM przyczepa lekka jednoosiowa na amortyzatorach, marki ZUBRONOK, ładowność 375kg , zarejestrowana, ważne OC , garażowana, stan bardzo dobry. Krzywda powiat łukowski. Tel. 505182444

CITROEN

SPRZEDAM AUTO CITROEN BERLINGO; CENA 1000ZŁ; BIAŁA PODLASKATel. 602571846

SKODA

SPRZEDAM Skodę Octavię 2,0 TDI rok 2019, przebieg 146 tyś. Michów. Stan idealnyTel. 605288379

SPRZEDAM Skodę Fabię 1.2 z 2004r, stan idealny, przebieg 211 tys. serwisowany na bieżąco, garażowany. Cena 9 200 zł do negocjacjiTel. 607615176

MERCEDES

SPRZEDAM AUTO MERCEDES; CENA 1000ZŁ; BIAŁA PODALSKATel. 602571846

CZĘŚCI

ALUFELGI 16" 5x112 do Audi z ładnymi oponami zimowymi Continental 225x55x16 4 szt. kpl. stan bardzo dobry, cena 999 zł, ok. AdamowaTel. 604891618

KOMPLET kół Passat Radiolne 195 x 65 R 15 95 A 90% bieżnika Cena 650 pln Tel. 791510087

INNE

SPRZEDAM skuter, 696258225

SPRZEDAM samochód zabytkowy marki Wołga Gaz-24, 1975 r., rejestr. 1978 r. cen do uzgodnieniaTel. 691 264538

ROLNICZE

INNE

ZBIERACZ liści zaczepiany do traktorka , kosiarki 2025 wym 170 x 105 x 60 Cena 1000 zł Tel. 791510087

SZUFLO łycha niemiecka od bobcata solidna do wykorzystania TUR maszyna itp. Cena 1000 zł Tel. 791510087

BECZKA stalowa 200 l na paliwo z obręczami do zrzucania stan bdb Cena 160 zł Tel. 791510087

WÓZ żelaźniak plus połowa drugiego komplet do małego remontu. Okazja 520 zł Tel. 791510087

KUPIĘ

KUPIE ziemię orną w gm. Milanów kl 1-4 100tys/he, kl 5-6 80 tys /he. Tel. 512 340 950

KUPIĘ TALERZÓWKĘ, glebogryzarkę, kopaczkę, siewnik, agregat, ciągnik z turem, przyczepę, żmijkę do zboża Tel. 783 154 031

PILNIE KUPIĘ każdy sprzęt ciągnik rolniczy, kombajn ziemniaczany sadzarkę sortownik, kopaczkę, glebogryzarkę talerzówkę prasę, przyczepę, wywrotkę, rozsiewacz RCW, gniotownik wialnię Tel. 512 598 054

KUPIĘ PRASĘ kostkującą, rolującą, siewnik, przyczepę, talerzówkę, glebogryzarkę,ciągnik z napędem i mały, kombajn zbożowy, ładowarka teleskopowa sprawne i uszkodzone, owijarkę do bel Tel. 503 643 162

PŁODY ROLNE

SPRZEDAM zboża na siew jesienny , rok po C.N. pszenica Provison i Gentelman wysokobiałkowa oraz sprzedam pszenżyto Belcanto . SamoklęskiTel. 506196863

SPRZEDAM mąkę pszenną bezglutenową i wysokobiałkową,obie mąki są dobre do gotowania i pieczenia,sprzedam gorczycę z domieszką gryki na poplon. Samokląski.Tel. 506196863

SPRZEDAM owiesm obsypnik do ziemniaków na 5 radlic i taśmociąg do obornika cena do uzgodnienia okolice Parczewa Tel. 669 768 425

SPRZEDAŻ kapusta głowiasta HURT / DETAL Tel. 500204533

SPRZĘT

SPRZEDAM klatkę do przewozu zwierząt. Pałecznica Kolonia. 950zł-do uzgodn. Tel. 508173571

SPRZEDAM beczkę blaszaną ocynkowaną o dł. 4m i poj. 1000l. Gmina Serniki. 350zł. Tel. 605950240

SPRZEDAM wóz konny w dobrym stanie. Gmina Serniki. 1000zł. Tel. 605 950 240

GLEBOGRYZARKA spalinowa Honda 5,5 KM noże kute regulowane z Niemiec stan bdb solidna. Cena 1000 zł Tel. 791510087

KABINA oryginalna stary typ do C 328 szklona wokół, podnoszony dach w bdb stanie komplet. Cena 1000 zł Tel. 791510087

SPRZEDAM siewnik do zboża, maszyna do produkcji kaszy gryczanej, przyczepa sztywna, pługi pięcio i dwuskibowe, głębosz, dmuchawa do zboża-Tel. 602 467 753

OBUDOWA tylnego mostu C 330 i inne podzespoły i części do C 328 i 330 inne Cena 1000 zł. Wohyń Tel. 504 314 703

SPRZEDAM krajzegę, mało używana, metalowa, wierzch blatu na zawiasach. otwierany i zamykany, silnik 4kW, dł. 126 cm, szer. 86 cm, wysokość 81 cm. Piła 60. Cena do uzgod. Okolice Puław Tel. 609 342 674

OPAŁ SOSNOWY CIENKI 150ZŁ/M; SŁOMA I SIANO W CIUKACH I BELACH; KOSIARKA BIJAKOWA NOWA; WAŁKI DO KULTYWATORA NOWE; PRZYCZEPA NIEMIECKA; KOPACZKA KONNA; CIELAKI JAŁÓWKI; KOMBAJN „BIZON"; KOMBAJN „SAMPO" 500Tel. 502243030

WAŁKI DO KULTYWATORA NOWE 2,70 M POJEDYŃCZE STRUNOWE; CENA 1000ZŁTel. 502243030

SPRZEDAM Ursus c330M 1991 rok z kabiną cała w oryginale i opony nowe wszystkie cztery.Tel. 509832339

KOPACZKA ciągnikowa dwurzędowa - taśmy nowe, rozsiewacz do nawozów Motyl, plugi 3-skibowe, brony ciągnikowe, ograbiarka ciągnikowa karuzelowa Tel. 796248452

PŁUGI 4x40, agregat uprawowy, owijarka do bel, kosiarka dyskowa, chwytak do bel. Tel. 661899344

KOPACZKA, rozsiewacz dwu talerzowy, żmijka do zboża, talerzówkaTel. 505071250

SPRZEDAM silnik elektryczny 11 kW wysokoobrotowy, wyłącznik + kabel, mieszalnik pasz 1000 kg stan db mało używany.Tel. 515 680 093

SPRZEDAM kombajn ziemniaczany Z-644,prasa kostka Z-224 polska siano w wałkachTel. 783619652

SPRZEDAM opryskiwacz 600l lance 15m Pilmet st.b.dobry i talerzówkę Bomet 3m z wałem strunowym stan b.dobryTel. 609078023

ROZRZUTNIK JEDNOOSIOWY CZARNA BIAŁOSTOCKA 1986R; STAN DOBRY; OPRYSKIWACZ Z MIESZALNIKIEM 400L POJ.; ROZBIJAK DO SIANATel. 669919684

KUPIĘ gniotownik z silnikiem elektrycznym lub bez, przyczepę rolniczą, kosiarkę rotacyjną, glebogryzarkę, ciągnik, przyczepkę samochodową i inne różne maszyny rolnicze. Tel. 695314487

SPRZEDAM przyczepę jednoosiową do ciągnika. ŁUKÓWTel. 605286738

SPRZEDAM rozrzutnik jednoosiowy, Władymirec T25, opryskiwacz 400L, kopaczka, glebogryzarka 1,65m, krajzega, młynek do zboża elektryczny.Tel. 509832339

SPRZEDAM taśmociąg do obornika-1000zł oraz siewnik zbożowy 2,5m szer. z grabkami-700zł. Tel. 514969559

OPRYSKIWACZ sadowniczy zawieszany 300l. 800zł. Wóz konny w bardzo dobrym. 1000zł. stanie Gmina Serniki. Tel. 605950240

SPRZEDAM silnik do C-330, silnik Perkins 4, obrotnica do przyczepy nowa, oś z kołami do przyczepy, siłowniki wywrotu, silnik elektryczny 7 kw, śrutownik bijakowy z silnikiem.Tel. 607388176

SPRZEDAM silnik 11 KW na wózku z wyłącznikiem. Pługi 2 grudziądzkie. Brzozowica DużaTel. 502187499

PŁUGI „trójki", brony „trójki" duże sprzedamTel. 723 814 153

BRONY TRÓJKI 650ZŁ; PŁUGI TRÓJKI 800ZŁ; KULTYWATOR; PAJĄK DO SIANA 450 ZŁ; KOMBAJN ZBOŻOWY „SAMPO 500"; WC NA BUDOWĘ UŻYWANE DREWNIANE; PŁUGI DWÓJKI; CIELAKI (JAŁÓWKI)Tel. 502243030

SPRZEDAM sortownik do ziemniaków, siewnik Poznaniak, opryskiwacz, glebogryzarka, talerzówka 16, rozrzutnik obornika, opielacze 3, sadzarka do ziemniaków, przyczepa wywrotka. Likwidacja gospodarstwaTel. 516496134

KUPIĘ TALERZÓWKĘ, glebogryzarkę, kopaczkę-,siewnik, agregat, ciągnik z turem, przyczepę, żmijkę do zbożaTel. 783 154 031

CIĄGNIKI SAM na silniku 7 KM - 2500 zł i 15 KM - Podzespoły Star, silnik CH 102, 15 - konny, cena 4500 zł do negocjacji Lubartów, dzwonić po godz. 13Tel. 885 906 421

KUPIĘ WSZYSTKIE CIĄGNIKI, PRASY, ŁADOWARKI, PRZYCZEPY, KOMBAJNY, MASZYNY, CASE, DEUTZ-FAHR, RENAULT, SAME, ZETOR, URSUS, PRONAR, MTZ, T25, SIPMA, KRONE i inne także uszkodzone Tel. Tel. 665 207 084

KUPIĘ C-330. T-25 kombajn Anna lub inne, może być do remontu i bez prawa rejestracji, przyczepę wywrotkę oraz każdy sprzęt rolniczy, rozsiewacz motyl, dobrze zapłacę gotówka od rękiTel. 576 922 246

SPRZEDAM,BECZKOWOZ,SILNIK,5,KW,PRZYCZEPKE,SAMOCHODOWO,PALECIAK,DO,CIAGNIKA,PIELACZ,TRUSKAWEK Tel. 503 678 795

SPRZEDAM prase kostkujaca sipma z-224, 4000zl, okolice Baranowa 24-105 Tel. 451 212 169

SPRZEDAM ciągnik C330, r. ,85 z kabiną, wszystkie opony nowe, przyczepka jednoosiowa do ciągnika 1,5x3. Tel. 517961403

SPRZEDAM opryskiwacz sadowniczy sleza z malym wentylatorem Tel. 601 478 182

SPRZEDAM truskawki hanoye wolne od chorob, pieknie ukorzenione Zosin 0, 40gr Tel. 604 193 425

SPRZEDAM slome w belach.Tylko wlasny transport.Cena 70 zl szt. Kock Tel. 725 434 901

SPRZEDAM silnik 7 i 5 kw wage gospodarcza srutownik krajzege osie do szlifierki Tel. 693 316 714

ZWIERZĘTA

SPRZEDAM prosięta okolice Międzyrzeca Podlaskiego Tel. 789254754

ODDAM w dobre rece kotka. Ma 4 miesiace i jest figlarny i lowyTel. 668 472 189

SPRZEDAM tuczniki oraz rozrzutnik 2-osiowy w dobrym stanie Tel. 886244028

SPRZEDAM źrebaka po ogierze sokólskim do dalszego chowu Tel. 786827190

SPRZEDA tucznika ekologicznego Tel. 720866265

RZEŹNIA kupi bydło pourazowe do uboju z konieczności. Tel. 511 075 866 , 662 396 670

SPRZEDAM gołębie pawiki żółte widyny, krymki i bajkdety Glinny Stok Tel. 733798711

REG

eprasa.pl 551b74cf04

UBOJNIA ZWIERZĄT RZEŹNYCH SP. ZO.O.
B.M. DOBROWOLSKIE
- skup bydła
- byki
- jałówki
- dorosłe
- skup koni

Kom. 511 660 072, 502 690 528
tel/ fax +48 25 797 41 38
e-mail: ubojniadobrowolska@o2.pl
Stare Kobiałki 106 21-450 Stoczek Łukowski

SPRZEDAM daniele do dalszej hodowli lub na ubój. Samce, samice, młodzież do 6 miesięcy, Uścimów Tel. 602 467 753

MEDYCZNE

SPRZEDAM wózek inwalidzki elektryczny 3 kołowy stan b.dobry model LUXXON 3800 cena do uzgodnienia ParczewTel. 721665009

WÓZEK inwalidzki sprowadzony z USA ze specjalnych bardzo wytrzymałych stopów stali do 140 kg wagi nowy!! Tel. 791510087

SPRZEDAM nowy elektryczny wózek inwalidzki „POWER TIM". 3200zł. Tel. 696992515

ART. DZIECIĘCE

SPRZEDAM w dobrym stanie wózek spacerówka składany, Cena 80 zł Radzyń Podlaski Tel. 600805264

USŁUGI

BUDOWA, REMONT

UKŁADANIE kostki brukowejTel. 501 956 111

WYKONAM gładzie, malowanie ,układanie paneli, sufity podwieszane, ścianki działowe z k-g, poddasza. Tel. 511991311

CYKLINOWANIE bezpyłowe,Tel. 605660777

MALOWANIE DACHÓW Tel. 516 964 592

MALOWANIE dachów. Tel. 604 217 219

SERWIS

POMPY wodne naprawa, skup używanych Tel. 604 200 271

DOM

MATERIAŁY BUDOWLANE

SPRZEDAM blachę falistą ocynkowaną z rozbiórki garażu 8 arkuszy, dł. 2m, szer. 1,15 m. 6 arkuszy dł. 180 cm, szer. 86 cm. Cena do uzgodnienia. Okolice Puław Tel. 609 342 674

KROKWIE murłaty 8-7 m sezonowane deska 5-4 cm Tel. 661453227

SPRZEDAM drzwi dwuskrzydłowe garażowe z blachy falistej, ocynkowanej. Cena do uzgodnienia. Okolice Puław Tel. 609 342 674

REG

MEBLE

SPRZEDAM stolik pod telewizor na kółkach i ławę. Tel. 506048484

INNE

DYWAN na zielonym tle geometryczne , stan dobry sprzedam bardzo tanio 2,8 x 3,8 m Radzyń Podl.Tel. 795102838

GRZEJNIK energooszczędny na podczerwień, termostat, 2 zakresy grzania, pilot, roczny nie używany b. ładny na gwarancji. C 1000 zł Tel. 791510087

BRAMA przesuwana od ślusarza solidna Cena 1000 zł Tel. 791510087

GRZEJNIK CO typu PURMO stalowy z głowicą 3 letni 100 cm x 60 Cena 220 zł Tel. 791510087

ŻYRANDOL mosiężny na 12 żarówek Księstwo Warszawskie, antyk ciężki b. ładny 1000 złTel. 791510087

PRZĘSŁO ogrodzeniowe metalowe 250 cm x 160 cm z kątownika w środku siatka ocynk solidna Cena 160 zł Tel. 791510087

SPRZEDAM drewno opałowe, sosnowe w wałkach i łupane. Biłgoraj.Tel. 504096450

SPRZEDAM PALETY SKLEJKA WYMIAR 210X110 15ZŁ ZA SZTUKĘTel. 698001820

AGD

KRAJALNICA elektryczna do wędlin, serówTel. 723 814 153

URZĄDZENIA

SPRZEDAM trzyżyłowy przewód w gumie dł. 33 m. Cena do uzgodnienia. Okolice Puław. Tel. 609 342 674

SPRZEDAM nowe reduktory tlenowy i acytlenowy, nowe nieużywane palniki do spawania i cięcia metalu. Cena do uzgodnienia. Okolice Puław. Tel. 609 342 674

ŁUPARKE,RĘBAK, WIDLAK CIĄGNIKOWY, BIŁGORAJTel. 607220782

SPRZEDAM nowe siniki elektryczne 30 KW i 8 KW oraz silnik elektryczny na wózku z przewodem 5,5 KW - nowy, Lubartów Tel. 691 264 538

OKLEJARKA do obrzeży meblowych MSU - 45 Cena do ustalenia; Frezarka do obrzeżny meblowych EKONO Jaroma Cena do ustalenia Tel. 606 141 210

OKLEJARKA do obrzeży meblowych MSU - 45 Cena do ustalenia; Frezarka do obrzeżny meblowych EKONO Jaroma Cena do ustalenia Tel. 606 141 210

ROZMAITOŚCI

OBRZYNKI TARTACZNE Z ŁATY I GRUBE, Cena 150 zł za metr, dostawa 2-5 paczek, 4zł/km. Czarna ziemia, piasek, żwir, żużel od 3-12t. ŁUKÓW Tel. 604 652 819

SPRZEDAM stare deski, belki i drewno na ściany, sufity, elewację boazeria do wystroju wnętrz. Możliwa wysyłka. Tel. 787 459 267 email: dobrodrew@wp.pl www: www.dodrodrew.pl Kontakt FB dobrodrew

GROSZEK POLSKI BARTEX GOLD, OGIEŃ ULTRA, ORZECH ULTRA SUCHY 3% popiołu, BRYKIET TORFOWY I DĘBOWY RUF. DOSTAWA 3zł/km. ŁUKÓW Tel. 604 652 819

PELLET SOSNOWY, REZULT, GRANULITA, BARLINEK, GOLD ENERGY, EPSERWIS, OLCZYK I DĘBOWY EDWOOD, A1 CERTYFIKAT DOSTĘPNY OD RĘKI. DOSTAWA SAMOCHÓD Z WINDĄ 3zł/km. ŁUKÓW Tel. 604 652 819

Znajdź pracę ze Wspólnotą

DOM Opieki w Laskach k. Warszawy poszukuje osoby na stanowisko Opiekun osób starszych. Oferujemy atrakcyjne warunki pracy, zakwaterowanie i wyżywienie. Więcej informacji pod numerem Tel. 608477633

POSZUKUJĘ
murarzy praca na terenie Łukowa i Międzyrzeca Podlaskiego 35zł na godzinę
Tel. 507632051

To jest miejsce na Twoją ofertę

SZUKAM PRACY

SZUKAM pracy jako opiekunka osób starszych oraz jak opiekunka do dziecka w Lubartowie, mogę sprzątać lub pomagać na działce Tel. 662 921 736

REKLAMA

PSYCHOTERAPIA
Małgorzata Orzechowska

Gabinet
Psychoterapii
Małgorzata Orzechowska

Psychoterapia indywidulana:
- depresja, zaburzenia lękowe, zaburzenia osobowości
- nadmierne zamartwianie się, poczucie bezsilności, brak nadziei na przyszłość, bezsenność, autoagresja, myśli samobójcze
- powtarzające się problemy w relacjach np. poczucie odrzucenia, konflikty, izolowanie się, lęk społeczny, trudność w stworzeniu stałego satysfakcjonującego związku

Terapia par:
- doświadczenie kryzysu w relacji
- częste konflikty
- zdrada
- poczucie wypalenia w związku

Łuków
ul. Rogalińskiego 8

Radzyń Podlaski
ul. Ostrowiecka 38

tel. **660 667 093**

www.gabinetyterapii.pl

eprasa.pl 551b74cf04

DREWNO kominkowe i opałowe rąbane suche i mokre: SOSNA, BRZOZA, DĄB, GRAB, BUK. Dostępne od ręki. Transport min. 3m, 3zł/km. ŁUKÓW Tel. 604 652 819

SPRZEDAM MASZYNY STOLARSKIE : GRUBOŚCIÓWKĘ, WYRÓWNARKĘ, FREZARKĘ, CZYSZCZARKĘ I DŁUTOWNICĘ, W PEŁNI SPRAWNE. Tel. 663 785 777

SPRZEDAM odziomki dębowe grube oraz dwucalki dębowe obrzynane i sezonowane 3 lataTel. 603 552 277

KUPIĘ skrzynki drewniane jedynki używane. Interesują mnie skrzynki w dobrym stanie, przechowywane pod dachem. Od 500 sztuk po większe ilości. Zapewniam własny odbiór i transport. Tel. 607329393

SPRZEDAM suche drzewo opałoweTel. 501 956 111

SPRZEDAM garnek kamienny 5 l, cena 70 złTel. 513 355 417

WYRÓWNARKA z piłą tarczowo rzemieślnicza solidnie wykonana silnik 4 kw . Cena 1000 złTel. 791510087

MIGOMAT niemiecki bezgazowy nowy !! powystawowy na 230 V walizkowy b poręczny bdb spawa C. 1000 zł Tel. 791510087

PIŁA poprzeczna półautomat tzw, kapówka fabryczna Tel. 791510087

WYRZYNARKA pionowa tzw banzega sprawna 1500 zł, autoklaw stomatologiczny Exocta Macom oryginalny nie chińczyk po dużym serwisie Cena 1500 zł Tel. 791510087

KOMPRESOR bezolejowy stomatologiczny cichy włoski FIAC mało używany C. 1000 zł Tel. 791510087

WYRÓWNYWARKA heblarka rzemieślnicza 3 noże szer. 50 cm x 160 cm . solidna bez silnika Cena 1000 zł Tel. 791510087

TORBA narzędziowa skórzana fabryczna PRL solidna nie używana. Cena 420 zł Tel. 791510087

KOMPLET podkładów kolejowych na opał. Cena 220 zł Tel. 791510087

FREZARKA do drewna z frezami, dodatkowym wyposażeniem, solidna, stabilna. Cena 100 zł Tel. 791510087

LEŻAK stojący z domkiem mało używany cena 110 zł, końcówki materiałów tapicerskich od 2 m2 - 15 całość 570 zł Tel. 791510087

IMADŁO ślusarskie ze stali odpornej na uderzenia 25 kg wagi nowe b. solidne!! Cena 750 zł Tel. 791510087

DOCIEPLANIE BUDYNKÓW
SZYBKO • TANIO • SOLIDNIE
tel. 502 053 214

W
To jest miejsce na Twoją reklamę

LEWAR kolejowy na korbę solidny mocny. Cena 770 złTel. 791510087

KRAJZEGA b solidna wykonana na kółkach, stół podnoszony aluminiowy, 4 KW silnik osłony, rączki składane C. 1000 złTel. 791510087

PIŁA motorowa 4 letnia Alpina 3,5 KM mało używana jak nowa!! Cena 1000 zł Tel. 791510087

Media System
ALARMY I MONITORING

doradzamy
montujemy
serwisujemy
83 352 12 15
www.mediasystem-tdi.pl
ul. Pocztowa 4 Radzyń Poddlaski

Rok założenia 1963
STUDNIE
Mirosław Izdebski
Dąbrówka Stany 74

608 046 239 504 320 592
✓ STUDNIE WIERCONE ✓ DESZCZOWNIE
✓ POMPY CIEPŁA ✓ NAWODNIENIA

WYWÓZ ZŁOMU
sprzętu AGD, RTV, gruzu, mebli, ubrań, sprzątanie piwnic, strychów, garaży, domów po lokatorach i zmarłych i inne
WYCINKA DRZEW
podcinanie, karczowanie, koszenie i sprzątanie działek, wywóz lub zrębkowanie gałęzi
PRACE ROZBIÓRKOWE
(stare domy, stodoły, komórki, szklarnie itp.)
MYCIE
malowanie elewacji, dachów itp.
ODŚNIEŻANIE
dachów, placów, wywóz śniegu
CAŁE WOJEWÓDZTWO
od 8 do 21
514-299-106

SZAMBA
PROSTOKĄTNE
6 m³, 8 m³, 10 m³
Z ATESTEM

Ulan Duży 64
Tel. 501 012 989
E-mail: przybysz.58@wp.pl
www.szambabetonoweulanduzy.pl

TYGODNIK LOKALNY
wspólnota
NADAJ OGŁOSZENIE
BEZ WYCHODZENIA Z DOMU

Wyślij SMS pod numer: 79567
o treści: **WL.treść ogłoszenia**
np. wl.sprzedam audi A4, 97 r., benzyna gaz
Koszt SMS-a to **11,07** zł z VAT
Szczegółowy regulamin na 24wspolnota.pl
REG

eprasa.pl 551b74cf04

Ks. Arkadiusz Paśnik i historia jego babci na ekranie.

„Wojny nie kończą się nigdy”

Babcia ks. Arkadiusza Paśnika w czasie wojny była zesłana do Kazachstanu. Tę historię przeniósł na ekran ks. Maciej Domański.

Spotkanie w kinie Lewart. Od lewej ks. Maciej Domański, ks. Arkadiusz Paśnik, dyrektor Lubartowskiego Ośrodka Kultury Urszula Bednarczyk

Ks. Arkadiusz Paśnik swoją kapłańską drogę zaczynał w Lubartowie. Był tu wikarym w parafii Matki Bożej Nieustającej Pomocy i kapelanem w Domu Pomocy Społecznej w Jadwinowie. Przez pracę z młodzieżą, ale także podejście do człowieka, zyskał powszechną sympatię i szacunek. Zawsze, kiedy przyjeżdża do Lubartowa, jest serdecznie witany, na spotkania z nim przychodzą tłumy ludzi. Sam ks. Paśnik wiele osób potrafi rozpoznać wśród licznej grupy i zwraca się do nich po imieniu. Ks. Arkadiusz jest bowiem także literatem, napisał już kilkanaście książek i dlatego odwiedza Lubartów, uczestnicząc w spotkaniach autorskich. Te jednak wydają się tylko pretekstem do odwiedzin w mieście, w którym ks. Paśnik, jak sam przyznaje, był szczęśliwy. Szczególnie ciepło wspomina pracę z siostrami Felicjankami w DPS. - Nauczyły mnie prostego życia - powiedział podczas jednego ze spotkań.

Przez 18 lat ks. Arkadiusz Paśnik pełnił posługę jako proboszcz parafii Św. Michała Archanioła w Lublinie. Tu także parafianie obdarzyli go zaufaniem i szacunkiem. M.in. dlatego, że potrafił skracać dystans między proboszczem a wiernym, popularnością cieszyło się nagranie bitwy na śnieżki, którą ks. Paśnik urządził po mszy świętej.

Na początku roku okazało się jednak, że ks. Arkadiusz nie udźwignie dalej obowiązków proboszcza.

- Moje zdrowie ustało - poinformował parafian. Zrezygnował z kierowania parafią, ale pozostał w niej. Proboszczem został jego przyjaciel, ks. Maciej Domański.

- Wcześniej było tak, że ja siedziałem na miejscu proboszcza, a Maciek z boku. Teraz jest odwrotnie, to on jest moim proboszczem - mówił ks. Paśnik podczas spotkania w Lubartowie 26 września.

Obaj księża znają się z czasów, gdy ks. Paśnik był wikarym w Lubartowie, a Maciej Domański członkiem Oazy. Potem Maciej sam został księdzem.

REG

Wojna zostaje w człowieku

Film, który nakręcił ks. Domański w czasie podróży obu duchownych do Kazachstanu to historia zesłania Henryki Paśnik i poszukiwań jej rodziny przez wnuka - ks. Arkadiusza Paśnika. A filmową historię pokazano w kinie Lewart dlatego, że w 2026 r. obchodzimy stulecie kina w Lubartowie.

Spotkanie z księżmi nosiło tytuł „Wojny nie kończą się nigdy”. Dlaczego wybrano taki tytuł, wyjaśnił ks. Paśnik.

- Moja babcia jest tego dowodem. Kiedy wojna na Ukrainie wybuchła w 2022 r. moja babcia była już w przedagonalnym stanie. Odeszła 6 czerwca 2022 r. Kiedy wybuchła wojna, babcia się bardzo zmieniła. Była bardzo podirytowana, nieswoja. Często pytała o tę wojnę. Pewnego dnia woła mnie i pyta: idą? Ale kto ma iść - myślałem, że to już takie demencyjne zmiany, a babcia pytała, czy Rosjanie idą. Mówiła: ja stara, to mnie zostawcie, a wy uciekajcie. Często miała takie noce, że budziła się, ciągle pędziła tym pociągiem. To było w niej do końca. A wojny nie kończą się nigdy, dlatego, że taka jest natura człowieka, człowiek do końca będzie skłonny do złego. Wszystko, co możemy zrobić, to budować wokół siebie dobry świat, uczyć młode pokolenia szacunku, pokazywać im wartość osoby ludzkiej. Wojny zawsze będą wybuchały, zawsze będzie zło, ale możemy je minimalizować dobrem. Kiedyś to się wszystko skończy. Jestem księdzem, więc patrzę na to w taki sposób.

Wojna nie kończy się z podpisaniem rozejmu ani z ostatnim wystrzałem. Wojna toczy się w ludziach, np. zespół pourazowy, który niosą żołnierze czy ludzie, którzy przeszli front. Ostatnio spotkaliśmy się z takim człowiekiem, który przeżył front i opowiadał o tym, że czym innym jest wojna, a czym innym jest przeżycie frontu. Mówił: nigdy nie jadłem chleba, ale jak dowiedziałem się, że weszli Rosjanie do Chersonia, to napychałem się chlebem, żeby mieć pełny żołądek, bo nie wiedziałem, co się za chwilę stanie. Opowiadał takie zdarzenie, że żona zrobiła grilla dla męża żołnierza, bo wrócił z wojny, szczęście przeogromne. Zaprosiła rodzinę, żeby sobie pobiesiadowali. Zaczęła smażyć to mięso, żołnierz poczuł zapach mięsa i wpadł w szał. Przypomniało mu się, jak jego koledzy się smażyli naokoło czołgu. Ta wojna pozostaje w człowieku do końca życia - mówił ks. Arkadiusz.

Zesłanie, miłość i rozstanie

Henryka z ojcem i rodzeństwem została zesłana w 1940 r. w głąb ZSRR - matkę uratowało przed wywózką to, że nie było jej akurat w domu, gdy przyszli funkcjonariusze NKWD. Rodzina trafiła ostatecznie do Kazachstanu. Kiedy Henryka trafiła do więzienia za odmowę przyjęcia sowieckiego obywatelstwa, a młodsze rodzeństwo umieszczono w sierocińcu, ojciec odwiedzał dzieci, które zbierały dla niego kawałki chleba. Zmarł, wracając z wizyty w sierocińcu. Henryka obiecała, że wróci kiedyś do Kazachstanu i odnajdzie jego grób. Nie mogła spełnić przyrzeczenia, ale postanowił to zrobić jej wnuk, ks. Arkadiusz Paśnik. Stąd tytuł książki i filmu - „Obietnica”.

Henryka poznała na zesłaniu młodego Ormianina, Griszę Oganisjana, z którym wzięła ślub i spodziewała się dziecka. W 1946 r. władze ZSRR pozwoliły zesłanym Polakom na powrót do kraju. Henryka pragnęła wrócić i odnaleźć matkę, władze radzieckie nie pozwoliły jednak na wyjazd do Polski Griszy. Tak przerwano krótkotrwałe małżeństwo. Córka Griszy i Henryki urodziła się już w Polsce - to mama ks. Arkadiusza. Żeby odnaleźć ślady zesłanej rodziny, księża wyruszyli w podróż pociągiem.

Podróż na Wschód

- Czy trzeba przemierzyć pół świata, aby dotrzeć do samego siebie, do swojej tożsamości? - pytała dyrektor Lubartowskiego Ośrodka Kultury Urszula Bednarczyk, która prowadziła spotkanie z duchownymi.

- Myślę, że trzeba. Mogliśmy wsiąść w samolot i polecieć do Ałma Aty. Wszyscy odradzali podróż, mówili, żeby lecieć samolotem, ale ja nie chciałem. Chciałem to poczuć w jakiś sposób. Oczywiście to było śmieszne, bo mieliśmy pełne żołądki, czuliśmy się bezpieczni, ale tydzień jedzie się do Moskwy, potem jeszcze cztery doby do Ałma Aty. Potem wynajęliśmy kierowcę, Rusłana, który nas wiózł 300 km stepem i poznawał tę historię. Potem nawet nie chciał od nas pieniędzy. Jestem bardzo poruszony tym wszystkim. Mogliśmy poznać, co to jest kipiatok (po rosyjsku wrzątek - przyp. red.), przez tydzień się nie myć, bo nie było się gdzie wykąpać - mówił ksiądz. Wspominał też zderzenia z rosyjską mentalnością.

- Kiedy pisałem, wszedł naczelnik pociągu i mówi: co ty piszesz? Tu nie wolno pisać! Schowaj to. Zobaczył, że Maciek filmuje tory, mówi: zaraz wam zabiorę tę kamerę! Zagrozili, że wyrzucą nas z pociągu. Zabrali nam paszporty. Jedna pani, Rosjanka, która podróżowała z nami, mówi: oni chcą pieniędzy! Jakbyśmy dali, to potem byśmy się nie wypłacili. Opatrzność nad nami czuwała - mówił ks. Paśnik. Z pomocą przyszedł kazachski żołnierz, mówiący po angielsku, który również jechał w tym pociągu.

- Zobaczył, że coś się dzieje, wypytał, kim jesteśmy, co robimy, zaprosił nas do siebie. Jedliśmy końską kiełbasę, popijaliśmy mlekiem - mówił ks. Domański.

Spełniona obietnica

Gdy księża dotarli na miejsce, stary muzułmanina Abdul Ali zaprowadził ich do domu, w którym mieszkali Ormianie. Okazało się, że była to rodzina Oganisjanów, krewnych Griszy. On sam od dawna już nie żył, zmarł w 1952 r. Po wyjeździe Henryki ożenił się po raz drugi i miał dziecko. Oganisjanowie mieli ciągle zdjęcie Griszy i list, który napisał do Henryki, trzy lata po ich rozstaniu.

Miejscowi pokazali ks. Paśnikowi miejsce, gdzie chowano zmarłe dzieci z sierocińca, leżeli tam też Polacy zmarli na zesłaniu, w tym ojciec Henryki. Ks. Arkadiusz odprawił tam mszę świętą.

Ks. Domański udokumentował całą podróż, miał to być film prywatny, tylko na potrzeby duchownych. Potem ks. Paśnik umieścił go na swoim kanale. W końcu został pokazany na dużym ekranie. Ks. Paśnik przyznał, że miał obawy przed obejrzeniem tego filmu, przeżycia były zbyt silne. Tak naprawdę obejrzał go dokładnie dopiero podczas projekcji w Lubartowie.

- Babcia miała tę możliwość, żeby to obejrzeć. To była dla mnie największa nagroda. Babcia to oglądała w takim przejmującym milczeniu. Nie skomentowała ani słowem, tylko patrzyła - mówił ks. Paśnik.

Marcin Kusyk

eprasa.pl 551b74cf04

Wyższa Szkoła Gotowania na Gazie - spotkanie CCVIII

Jesienny aromat - foccacia na słodko

Czym znaczy foccacia? Po prostu tyle, co „pieczony chleb". Czym jest? Sprawa nieco bardziej skomplikowana. Trochę baba drożdżowa, trochę chleb typu włoska ciabatta, trochę taka bardziej puchata pizza. Najpopularniejsza jest w wersji wytrawnej, z rozmarynem, pomidorkami i oliwkami, ale ostatnio kolega przyrządził „na słodko", z jabłkami, cynamonem i masłem... No i, Łaskawi Państwo... Namawiam serdecznie!

Najpierw trzy najważniejsze rzeczy, które sprawiają, że foccacia wyjdzie zawsze, będzie chrupka z wierzchu, puchata w środku, zachowa swój górzysto - doliniasty kształt i świetnie skomponuje się z wszystkimi dodatkami, jakie wymyślimy, żeby na niej położyć. Bo odegrać może absolutnie wszystkie role na stole: czasem wystarczy skropić ją chlustem dobrej oliwy, czasem charakteru doda gruba sól morska, można położyć na niej kawałek jakiejś dobrej szynki, można również odpiec ją na grillu albo patelni.

Po pierwsze odpowiednia **mąka**. Tu nie może być kompromisu. **Dokładnie musi być typu 00**. Taka, z jakiej robi się pizzę. Najdrobniejsza, najjaśniejsza z możliwych. Bez najmniejszych kłopotów dostępna we wszystkich popularnych marketach, cena też nie jest żadną barierą.

Po drugie - **drożdże**. W polskiej tradycji kulinarnej czasem dodajemy ich bardzo hojnie. Włosi z kolei wiedzą, że naprawdę nie ma takiej potrzeby, im mniej, tym lepiej. Zaprawdę powiadam Wam: jeżeli do pół kilograma mąki dodamy jeden gram suszonych drożdży albo pięć gramów świeżych, to świetnie sobie poradzą. Pamiętamy: **drożdże najlepszym przyjacielem człowieka!**

Po trzecie zaś: nic nie zastąpi czasu. Ciasto na foccację musi wyrastać w lodówce **przez noc**. Albo i dwie.

A cała reszta jest niezwykle prosta.

Zaczyn: W niecałej szklance letniej wody rozpuszczamy pół łyżeczki cukru albo łyżkę miodu, łyżkę mąki oraz drożdże. **Delikatnie mieszamy, odstawiamy na 20 minut, aż drożdże zyskają wigor.**

Do miski przesiewamy pół kilograma **mąki 00**. Dodajemy do niej wodę i zaczyn. Ciasto na foccację należy do tych o dość wysokim stopniu nawodnienia - łącznie na 500 gramów mąki potrzebować będziemy (razem z zaczynem) **420 - 450 mililitrów** wody. Do tego porządny **chlust oliwy** (co najmniej dwie łyżki) oraz pół łyżeczki soli.

Wyrabiamy, **aż się połączy**. Nie martwimy się, że będzie kleiło się do rąk. Takie ciasto tak ma. **Odstawiamy na pół godziny.**

Teraz wilgotnymi rękami (bo to się dalej klei...) z każdej z czterech stron **składamy ciasto od dołu do środka. I tak trzy razy co pół godziny. A potem na noc do lodówki**. Wyrośnie, a gluten zrobi swoją robotę. Stanie się szkliste i ciągnące.

Rano zaczynamy pracować **nad nadzieniem**. Dwa kwaśne **jabłka** obieramy ze skórki, usuwamy gniazda. **Kroimy w kostkę o boku około 1-2 cm**. **Pół kostki masła** rozpuszczamy na patelni z **mielonym cynamonem i trzema łyżkami cukru**. Trzy czwarte z tego odkładamy na bok, na później, a do reszty dorzucamy **jabłka i prażymy przez 15 minut.**

I teraz **kluczowy manewr**. Prostokątną formę do pieczenia **smarujemy masłem** z cynamonem i cukrem. Wykładamy na to na środek ciasto i **rozciągamy je na boki**, żeby zakryło całe dno. Pozwalamy **pół godziny wyrastać**. Smarujemy resztą masła i **składamy od boków do środka, tak, żeby nasze masło znalazło się w środku**. Znowu pozwalamy wyrastać, **tym razem godzinę**. W tym czasie pojawią się efektowne bąble. Na koniec **układamy na wierzchu nasze jabłka**, palcami wyciskamy w cieście **góry i doliny** i wstawiamy do rozgrzanego do **250 stopni piekarnika**. Pieczemy, aż się zazłoci, około 20 minut.

Najlepsza jest na ciepło, ale jeżeli przestygnie, też robi robotę. Ale zwykle nie zdąży wystygnąć.

Zbigniew Smółko

500 gramów mąki 00
450 ml wody
łyżka miodu
1 gram suszonych drożdży
2 łyżki oliwy
pół łyżeczki soli
2 duże kwaśne jabłka
100 gramów masła
cynamon mielony
3 łyżki cukru

KRZYŻÓWKA

Drobna wada		By³ nim Te-zeusz		Aktorski przy-dzia³	Mia³ swój dzień	Kraj ¿ywica pachn¹cy / Organ dowódczy			Arys-tokrata	Objêty celibatem / Badanie krwi			By³ nim de Sade		W³adca Egiptu					
		20				Mastiff ma³ej Nel	18				Stolica Tybetu (Azja)										
Film z Agat¹ Buzek		Orien-tacja / Ha³as je¿a			1								Dziedzi-na nauk tajem-nych		"Miecz" Gerwa-zego					
Damski szal futrzany	16			15		Atrybut praczki	19				Gra³a Marusiê / Imiê mêskie										
						… Dymsza		10	4			P³oni siê u panny			5						
Du¿y karaczan / Kompan Szczepka			Inaczej o wianie	Mo¿li-wooeæ do wyboru	21	Do niej - to do luftu / Alarm			8			Bywa karalny			9					
Drzewo liœciaste							Boski ³ucznik	Œmia³ek, chojrak / Katafalk	Kowalik					P³at trawy z ziemi¹	13	Rodzaj ¿yznej ziemi				
					Naszyty wzd³u¿ szwu							Bibl.: Ezaw									
Czêœæ "Try-logii"	17	Szab-lon, wzorzec			6					Arciuch, aktorka				14		7				
					Adwen-towa msza		11					Ir dla che-mika									
Brzeg np. lasu		Ma chory ¿o³dek			12					Bawi cudze dzieci					3	2				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

REG

eprasa.pl 551b74cf04

AGRO LUBELSKIE

DODATEK ROLNICZY

6 października 2026 r.
Wspólnota Regionalna

Bitwa o słodkie złoto.

Czy Lubelszczyzna obroni buraczane imperium?

Październik 2026 roku to na lubelskich polach czas szczytu kampanii cukrowniczej. Cukrownie w Krasnymstawie oraz Werbkowicach, gdzie niedawno rozpoczęła się 63. kampania w historii zakładu, pracują pełną parą.

Tegoroczne zbiory odbywają się jednak w cieniu poważnego tąpnięcia. Mniejsze zbiory, trudna pogoda i widmo rewolucji cenowej w kolejnym sezonie każą postawić pytanie: czy burak cukrowy wciąż pozostaje finansową kotwicą regionu?

Żyzne gleby od lat plasują Lubelszczyznę w krajowej czołówce. Najnowszy bilans nie napawa jednak takim optymizmem. Opublikowane pod koniec września wstępne szacunki GUS potwierdzają, że krajowe zbiory buraków cukrowych spadną w tym roku aż o 15,5 procent, do poziomu 15,7 mln ton. To efekt zarówno mniejszego areału, jak i trudnego sezonu wegetacyjnego, który zniechęcił część plantatorów do zasiewów.

Pogoda kontra jakość

Wiosenne przymrozki, a następnie letnie fale upałów i susza mocno ograniczyły przyrost masy korzeni.

Choć tonaż z hektara w wielu lubelskich gospodarstwach jest wyraźnie niższy, słoneczny wrzesień przyniósł upragnioną rekompensatę.

Pierwsze dostawy do fabryk wykazują bardzo dobrą polaryzację, czyli zawartość cukru. Przemysł podkreśla, że wysoka jakość surowca pozwala częściowo nadrobić straty wynikające z mniejszej masy korzeni.

Kampania pod presją kosztów

W trwającej kampanii 2026/2027 plantatorzy realizują dostawy do Krajowej Grupy Spożywczej (KGS) po wcześniej wynegocjowanej cenie bazowej 32 euro za tonę buraków kontraktowanych o standardowej polaryzacji 16 proc. Za nadwyżki stawka wynosi 80 zł za tonę.

Stawki te zapewniają pewną stabilizację, jednak marżę coraz mocniej pochłaniają koszty. Sama usługa zbioru nowoczesnym kombajnem to na Lubelszczyźnie wydatek rzędu 950–1200 zł za hektar. Przy niższym plonie oznacza to drastyczne ograniczenie zysków z pola.

kb

W NUMERZE

Terminarz Rolnika 2026
O czym trzeba pamiętać? s. 6

Ten kombajn to potwór na gąsienicach
s. 5

Rodzinna historia gospodarstwa Łukasza
Ciężkie czasy dla rolników s. 2-3

Rolnik pyta, prawnik odpowiada
Sprawdź odpowiedzi! s. 6

REG

KWADRANS

który może oszczędzić pieniądze w przyszłym sezonie

Październik nie daje rolnikowi wielu okazji do odpoczynku. Na polach trwają siewy ozimin, kończą się ostatnie prace po zbiorach, a pogoda coraz wyraźniej przypomina, że zima jest już za pasem. W tym całym jesiennym zabieganiu warto jednak znaleźć kwadrans na coś, co nie przyniesie efektu od razu, ale może zaprocentować wiosną.

Zanim zima zamknie pola – zapisz, co powiedział Ci ten sezon

1 Obejrzyj wschody ozimin

Przejdź się po polach, zwłaszcza tych obsianych wcześniej. Zwróć uwagę na wyrównanie wschodów i miejsca ze słabszą obsadą. Zrób zdjęcie lub zaznacz je na mapie gospodarstwa, aby wiosną łatwo do nich wrócić.

2 Zobacz, jak pola radzą sobie z jesienną wodą

Październikowe opady szybko pokazują miejsca, w których powstają zastoiska wody, oraz te, które przesychają szybciej od reszty pola. To cenna wskazówka przy planowaniu przyszłorocznej uprawy.

3 Oceń tegoroczne odmiany

Zapisz, które odmiany sprawdziły się najlepiej w warunkach Twojego gospodarstwa. W przypadku ozimin zwróć uwagę na wschody i rozwój roślin przed zimą, a przy odmianach już zebranych — na plon, zdrowotność i odporność na wyleganie.

4 Zanotuj efekty jesiennych zabiegów

Warto zapisać, gdzie ochrona przed chwastami przyniosła dobry efekt, a gdzie pojawiły się problemy. Podobnie z nawożeniem — własne obserwacje będą znacznie bardziej użyteczne podczas planowania kolejnego sezonu.

5 Zapisz, co trzeba naprawić i kupić

Październik to dobry moment, by spisać części, maszyny i wyposażenie wymagające naprawy lub wymiany. Zimą łatwiej znaleźć czas na serwis i zakupy, niż tuż przed rozpoczęciem wiosennych prac.

15 minut, które zostają na dłużej

Własne pole jest najlepszym źródłem wiedzy o gospodarstwie. Kilka zdjęć i krótkich notatek z października może po kilku miesiącach przypomnieć, gdzie pojawiły się problemy i jakie rozwiązania przyniosły efekt.

eprasa.pl 551b74cf04

Rodzinna historia go

„Jakby ktoś to liczył czysto matem

W jego gospodarstwie rośnie rzepak, kukurydza, jęczmień, pszenżyto, ziemniaki skrobiowe i coraz bardziej nietypowa dynia oleista. Jest też bydło opasowe, około 25 hektarów łąk, nowoczesny ciągnik prowadzony przez nawigację i paszowóz, który Łukasz Szczuchniak nazywa „thermomixem dla zwierząt". Łącznie około 120 hektarów. A mimo to mówi wprost: ten rok jest najtrudniejszy od czasu, gdy przejął gospodarstwo.

W gospodarstwie pracuje wiele nowoczesnych maszyn. Jak mówi Łukasz Szczuchniak, dzięki nim praca na roli wygląda dziś zupełnie inaczej niż jeszcze w jego dzieciństwie

Fot. kb

Dziś własny areał Łukasza to około 35 hektarów, do tego dochodzi 12 hektarów należących wcześniej do rodziców oraz duża powierzchnia gruntów dzierżawionych. Łącznie gospodarstwo obejmuje około 120 hektarów. To już skala, przy której trudno mówić o tradycyjnym gospodarowaniu

Fot. kb

Dla większości ludzi jesień oznacza koniec lata i początek spokojniejszej części roku. W Ustrzeszy praca wcale się jednak nie kończy. Zbiór ziemniaków, kukurydzy i dyni oleistej, zasiewy zbóż i rzepaku, zabiegi ochronne, przygotowanie paszy dla bydła, naprawy maszyn. Kiedy z pól znikają ostatnie rośliny, trzeba przygotować sprzęt do kolejnego sezonu.

Łukasz Szczuchniak pytany o to, kiedy kończy się praca w gospodarstwie odpowiada: – Nigdy. Może w Wigilię.

Brzmi jak żart, ale nim nie jest. W ubiegłym roku kukurydzę kosił jeszcze dzień przed Wigilią. Zimą pozostają maszyny: ciągniki, kombajny, łożyska, oleje i wszystko, co trzeba przygotować przed kolejnym sezonem.

– Przecież tam cały czas jest coś do zrobienia – mówi.

Najpierw byli pradziadkowie

Początki gospodarstwa sięgają jego pradziadków. Było wtedy zaledwie kilka hektarów. Później gospodarstwo rozwijał dziadek, zwiększając areał z około pięciu do kilkunastu hektarów. Rodzice Łukasza również utrzymywali gospodarstwo, choć oboje pracowali na etatach i początkowo nie wiązali z nim swojej przyszłości.

Łukasz skończył liceum, studiował w Lublinie i w tym czasie przejął gospodarstwo. Nie wybrał jednak kierunku związanego z rolnictwem. Przez trzy lata mieszkał w Warszawie. Wieś jednak nie dawała o sobie zapomnieć. Wracał na żniwa, aż w końcu zdecydował, że chce zostać rolnikiem.

– Wróciłem na wieś i stwierdziłem, że jednak będę rolnikiem i kontynuował dzieło moich dziadków, rodziców, pradziadków – wspomina.

Był 2015 rok. Na początku miał około 18 hektarów – 12 hektarów rodziców i około sześciu dzierżawionych. Później stopniowo zwiększał areał, najpierw głównie przez dzierżawy, a po kilkunastu latach także poprzez zakup ziemi.

Dziś jego własny areał to około 35 hektarów, do tego dochodzi 12 hektarów należących wcześniej do rodziców oraz duża powierzchnia gruntów dzierżawionych. Łącznie gospodarstwo obejmuje około 120 hektarów. To już skala, przy której trudno mówić o tradycyjnym gospodarowaniu.

– Konwencjonalne rolnictwo to 100 hektarów to jest takie minimum, żeby utrzymać rodzinę – mówi, zaznaczając, że zupełnie inaczej wygląda sytuacja w gospodarstwach specjalizujących się np. w owocach miękkich.

120 hektarów, ale nie jednej uprawy

W Ustrzeszy nie ma jednej dominującej rośliny. Około 24 hektary zajmuje rzepak, 22 hektary kukurydza, 15 hektarów jęczmień, 13 hektarów pszenżyto, 10 hektarów ziemniaków skrobiowych i 15 hektarów dyni oleistej. Do tego około 25 hektarów łąk, które są ważnym źródłem paszy dla bydła. W sumie daje to około 120 hektarów.

Jedna z upraw szczególnie zwraca uwagę – dynia oleista. Chodzi o odmianę bezłuskową. Z zewnątrz wygląda jak zwykła dynia, ale jej nasiona nie mają twardej łuski. Łukasz wszedł w tę uprawę dopiero w tym roku. Pomysł nie pojawił się jednak przypadkowo. Sprawdzał nawet, co na temat potencjalnie opłacalnych kierunków produkcji podpowiada sztuczna inteligencja.

– AI powiedziało, że dynia oleista jest opłacalna – mówi z uśmiechem.

Nie oznaczało to oczywiście, że bez sprawdzenia warunków ruszył za podpowiedzią algorytmu. Dynia już funkcjonuje w regionie, a Łukasz uważa, że może być ciekawą alternatywą dla tradycyjnych upraw. Dodatkową zaletą jest jej odporność na suszę.

– Tutaj u nas w regionie to już funkcjonuje i ta dynia oleista się sprawdza, więc też wszedłem w tym roku w tę dynię i myślę, że to będzie uprawa, która faktycznie będzie przynosiła dochód na poziomie satysfakcjonującym – mówi.

Jeżeli eksperyment się powiedzie, jej areał może zdecydowanie wzrosnąć. – Sto hektarów dyni oleistej? Być może. Myślę, że jest to prawdopodobne – przyznaje zapytany.

Ziemniak, którego nie widać na sklepowej półce

W gospodarstwie są również ziemniaki, ale większość z nich nie trafia bezpośrednio na stoły konsumentów. To ziemniaki skrobiowe, przeznaczone do produkcji skrobi ziemniaczanej.

– One trafiają na produkcję skrobi ziemniaczanej, czyli mąki ziemniaczanej – tłumaczy Łukasz.

Skrobia wykorzystywana jest później w wielu gałęziach przemysłu. Z kolei kukurydza i część zbóż trafiają do skupów. Produkcja roślinna i zwierzęca są ze sobą ściśle powiązane. Łąki dostarczają paszy dla bydła, a część paszy powstaje bezpośrednio z własnych upraw.

75 sztuk bydła i „thermomix dla zwierząt"

Drugą ważną gałęzią gospodarstwa jest bydło opasowe. Łukasz hoduje m.in. rasy limousin oraz mieszańce ras mięsnych. Od dwóch lat ma również własne stado mamek – około 15 sztuk, od których pozyskuje cielęta do dalszej hodowli.

To odpowiedź na problem coraz trudniejszego zakupu dobrych cieląt. – Teraz po prostu ciężko kupić ładne cielęta do dalszej hodowli – mówi.

Roczna liczba bydła zmienia się w zależności od wieku zwierząt i kolejnych partii kupowanych oraz sprzedawanych sztuk. Obecnie jest ich około 70–75, choć w przeszłości liczba dochodziła nawet do około 90.

Hodowla wymaga ogromnej ilości paszy. Łukasz szacuje, że w ciągu roku trzeba przygotować około 300 ton. Pasza powstaje głównie z własnych upraw. Co drugi dzień przygotowanie mieszanki zajmuje około godziny. Pomaga w tym paszowóz.

– To jest taki thermomix dla zwierząt – mówi.W gospodarstwie kupowane są m.in. pasze wysokobiałkowe, śruta i premiksy. Pozostałe składniki powstają na miejscu.

Cena bydła potrafi zmienić się w ciągu dnia

Jeszcze niedawno hodowla bydła była – jak mówi Łukasz – tym elementem gospodarstwa, który dawał najbardziej przewidywalny dochód. Dziś również ten rynek stał się znacznie bardziej nerwowy.

– W ciągu ostatnich kilku miesięcy drastycznie spadły ceny bydła – mówi.

Problemem jest nie tylko wysokość ceny, ale jej zmienność. Rolnik przez wiele miesięcy ponosi koszty żywienia i utrzymania zwierzęcia, a w momencie sprzedaży nie zawsze wie, ile dokładnie otrzyma.

– Teraz, żeby dobrze sprzedać bydło, to trzeba śledzić giełdę nawet. W ciągu dnia cena może się wahać nawet o pięć procent – mówi.

To pokazuje, jak bardzo współczesne rolnictwo odeszło od stereotypu gospodarza, który po prostu „sieje i zbiera". Dziś musi być jednocześnie producentem, mechanikiem, ekonomistą, obserwatorem rynku i osobą podejmującą decyzje w warunkach dużej niepewności.

Najgorszy rok od 2015 roku

Jeżeli Łukasz miałby wskazać największy problem obecnego sezonu, odpowiedź jest jednoznaczna: susza.

– Uważam, że to jest najgorszy rok od 2015 roku – mówi.

A właśnie 2015 rok był dla niego szczególny. To wtedy przejął gospodarstwo. Na początku mocno postawił na kukurydzę. Zasiał nią praktycznie całość, i wtedy przyszła susza...

– Wtedy była susza, która bardzo dotknęła mnie i tak jakby utrudniła mi start i zniechęciła. Ale pomimo tego już się nie poddałem. Kolejne lata jakby pomogły, żeby to nadrobić – wspomina.

Po ponad dekadzie historia czę-

REG

eprasa.pl 551b74cf04

spodarstwa Łukasza.

atycznie, dawno by zrezygnował”

ściowo się powtarza. W dobrych latach kukurydza potrafiła dawać kilkanaście ton z hektara. W tym roku plony są znacznie niższe – około 5–7 ton. Koszty jednak nie znikają razem z deszczem, którego zabrakło. Trzeba kupić paliwo, nawozy i środki ochrony roślin, utrzymać maszyny, zapłacić za dzierżawę ziemi, a przy hodowli dodatkowo przez cały rok karmić zwierzęta.

Gospodarstwo ma nawet linię nawadniającą. Problem w tym, że nawadnianie również kosztuje. – Przy obecnych cenach energii, czyli paliwa, często jest to nieopłacalne – tłumaczy.

fot.kb

Właściciel gospodarstwa nie może być tylko rolnikiem. Trzeba znać się na naprawie maszyn i sprzętu, ekonomii a nawet... umieć posługiwać się sztuczną inteligencją. Na zdjęciu warsztat w gospodarstwie w Ustrzeszy

fot.kb

Drugą ważną gałęzią gospodarstwa jest bydło opasowe. Łukasz hoduje m.in. rasy limousin oraz mieszańce ras mięsnych. Od dwóch lat ma również własne stado mamek – około 15 sztuk, od których pozyskuje cielęta do dalszej hodowli

„Nie mówmy, że wszystko się nie opłaca”

Łukasz nie chce jednak wpisywać się w stereotyp rolnika, który na każde pytanie odpowiada, że jest źle i nic się nie opłaca.

– Nie mówmy, że wszystko się nie opłaca, bo tak rolnicy często mówią, że wszystko się nie opłaca – zaznacza.

Po chwili dodaje: – Uważam, że za pracę, którą wykonujemy, nie jest to wynagrodzenie, które satysfakcjonowałoby ludzi z miasta, którzy uważają, że jest nam tak wspaniale.

Rozmowa z Łukaszem to opowieść o działalności, w której wynik finansowy zależy od wielu czynników, na które rolnik ma ograniczony wpływ: pogody, cen skupu, paliwa, nawozów, maszyn, dzierżawy czy chorób.

Rolnik musi patrzeć na giełdę, pogodę i... sztuczną inteligencję

Jeszcze kilkanaście lat temu trudno byłoby sobie wyobrazić rozmowę o sztucznej inteligencji w gospodarstwie w Ustrzeszu. Dziś Łukasz korzysta z niej jako z jednego ze źródeł informacji, choć nie traktuje jej jak wyroczni.

W samym gospodarstwie najbardziej widoczną zmianą technologiczną jest ciągnik wyposażony w nawigację.

– Można powiedzieć, że rolnicza Tesla – mówi. Dzięki systemowi prowadzenia maszyna może wykonywać przejazdy z dużą precyzją, a rolnik nie musi cały czas samodzielnie pilnować toru jazdy.

To jedna z największych zmian, jakie Łukasz widzi od momentu przejęcia gospodarstwa.

– Tak naprawdę wszystko – odpowiada, pytany, co zmieniło się przez te 11 lat.

Zmieniła się również sama uprawa ziemi. Orka, która przez pokolenia była czymś oczywistym, dziś coraz częściej ustępuje innym metodom gospodarowania.

Jednocześnie Łukasz przyznaje, że czasem chciałby zobaczyć, jak wyglądała praca jego dziadków. Chciałby zorganizować tradycyjne żniwa, podczas których ludzie ręcznie zbieraliby żyto czy pszenicę.

Jest jednak jeden problem: – W żniwa nigdy nie ma czasu na to, żeby tym się zająć, bo trzeba zebrać to zboże, trzeba wysuszyć itd.

We wsi zostało kilku rolników

Zmieniła się nie tylko technologia. Zmieniła się również sama wieś. Łukasz pamięta czasy, gdy gospodarstw było znacznie więcej.

– Tak jak kiedyś było kilkanaście albo kilkadziesiąt rolników, teraz jest ich dwóch, trzech, czterech we wsi – mówi.

To proces, który trudno zauważyć, patrząc wyłącznie na pojedyncze pole. Ziemia nadal jest uprawiana, ale za tym krajobrazem kryje się postępująca koncentracja produkcji. Jedno gospodarstwo przejmuje kolejne grunty, inne rezygnuje, jeszcze inne pozostaje przy kilku hektarach i traktuje je jako dodatkowe źródło dochodu.

Wakacje? Tylko jeśli ktoś zastąpi rolnika

Czy właściciel takiego gospodarstwa może po prostu wyjechać na tydzień? Może, ale potrzebne jest zastępstwo. Zwierzętom nie można powiedzieć, że gospodarz wyjeżdża i przez tydzień mają radzić sobie same.

– Gdybym tego zastępstwa nie miał, to nie byłoby szansy – przyznaje Łukasz.

W sezonie żniwnym sprawa wygląda jeszcze inaczej. – Wtedy się pracuje tam po kilkanaście godzin dziennie – mówi.

A mimo to praca daje satysfakcję. Największa przychodzi w momencie, gdy po miesiącach pracy można wreszcie zobaczyć efekt – zbiór i plon. Wtedy wszystkie wcześniejsze decyzje zaczynają mieć znaczenie.

Czy dobrze dobrano odmianę? Czy nawożenie było właściwe? Czy pogoda pozwoliła zebrać plon w odpowiednim momencie?

„To chyba jest powołanie”

Dlaczego więc po tym wszystkim nadal to robi? Dlaczego nie sprzedać ziemi i nie zainwestować w coś mniej zależnego od pogody? Odpowiedź Łukasza jest krótka.

– To chyba jest powołanie. To jest ciężka praca, często niewdzięczna, która przynosi satysfakcję mimo wszystko.

To słowo najlepiej tłumaczy, dlaczego po ponad dekadzie nadal wraca do gospodarstwa każdego dnia.

Nie tylko narzekanie. Jest plan na kolejne lata

Mimo wszystkich problemów Łukasz nie zamierza się poddawać. Liczy na to, że po latach suchych przyjdą lata bardziej wilgotne i pozwolą odbudować część strat. Patrzy również na nowe kierunki produkcji.

Jednym z nich może być właśnie dynia oleista. Jeżeli okaże się opłacalna i dobrze zniesie warunki panujące w regionie, jej znaczenie w gospodarstwie może zdecydowanie wzrosnąć.

To może być jeden z kierunków współczesnego rolnictwa: większa różnorodność. Nie jedna uprawa, ale kilka. Nie jeden rynek, ale kilka źródeł przychodu. Jeżeli jeden segment zawiedzie, drugi może uratować wynik całego gospodarstwa.

Historia gospodarstwa Łukasza Szczuchniaka zaczęła się od kilku hektarów jego pradziadków. Później był dziadek, który zwiększył areał, rodzice pracujący na etatach, wreszcie on sam – najpierw 18 hektarów, potem kolejne dzierżawy i zakupy ziemi.

Był wyjazd do Warszawy. Był powrót. Był trudny początek w 2015 roku i susza, która mogła zniechęcić na starcie. Dziś w Ustrzeszy uprawia się około 120 hektarów ziemi. Jest bydło, własna pasza, nowoczesne maszyny, nawigacja satelitarna, eksperymentalna dynia oleista i plany dalszego rozwoju.

Przy kilku hektarach zły plon jest problemem. Przy 120 hektarach może zdecydować o całym wyniku finansowym w ciągu roku. Dlatego Łukasz patrzy jednocześnie w niebo, na ceny, stan upraw, kondycję zwierząt i nowe technologie. Czasem pyta nawet sztuczną inteligencję, co warto zasiać.

I właśnie dlatego, gdy pytamy go o przyszłość, nie odpowiada gotową tabelką, przygotowanym rozwiązaniem ani biznesplanem. Liczy na to, że po suchych latach przyjdą mokre, że uda się nadrobić niedobory, że nowe uprawy się sprawdzą, że gospodarstwo nadal będzie można rozwijać.

Bo jak mówi sam Łukasz, rolnictwo jest ciężką i często niewdzięczną pracą, ale mimo wszystko daje satysfakcję, kiedy uda się zrobić coś po swojej myśli.

kb

REKLAMA

REG

eprasa.pl 551b74cf04

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZĘT

SPRZEDAM klatkę do przewozu zwierząt. Pałecznica Kolonia. 950zł-do uzgodn. Tel. 508173571

SPRZEDAM beczkę blaszaną ocynkowaną o dł. 4m i poj. 1000l. Gmina Serniki. 350zł. Tel. 605950240

SPRZEDAM wóz konny w dobrym stanie. Gmina Serniki. 1000zł. Tel. 605 950 240

GLEBOGRYZARKA spalinowa Honda 5,5 KM noże kute regulowane z Niemiec stan bdb solidna. Cena 1000 zł Tel. 791510087

KABINA oryginalna stary typ do C 328 szklona wokół, podnoszony dach w bdb stanie komplet. Cena 1000 zł Tel. 791510087

SPRZEDAM siewnik do zboża, maszyna do produkcji kaszy gryczanej, przyczepa sztywna, pługi pięcio i dwuskibowe, głębosz, dmuchawa do zbożaTel. 602 467 753

OBUDOWA tylnego mostu C 330 i inne podzespoły i części do C 328 i 330 inne Cena 1000 zł. Wohyń Tel. 504 314 703

WAŁKI DO KULTYWATORA NOWE 2,70 M POJEDYŃCZE STRUNOWE; CENA 1000ZŁTel. 502243030

SPRZEDAM Ursus c330M 1991 rok z kabiną cała w oryginale i opony nowe wszystkie cztery.Tel. 509832339

KOPACZKA ciągnikowa dwurzędowa - taśmy nowe, rozsiewacz do nawozów Motyl, plugi 3-skibowe, brony ciągnikowe, ograbiarka ciągnikowa karuzelowa Tel. 796248452

PŁUGI 4x40, agregat uprawowy, owijarka do bel, kosiarka dyskowa, chwytak do bel. Tel. 661899344

KOPACZKA, rozsiewacz dwu talerzowy, żmijka do zboża, talerzówkaTel. 505071250

SPRZEDAM silnik elektryczny 11 kW wysokoobrotowy, wyłącznik + kabel, mieszalnik pasz 1000 kg stan db mało używany.Tel. 515 680 093

SPRZEDAM kombajn ziemniaczany Z-644,prasa kostka Z-224 polska siano w wałkachTel. 783619652

SPRZEDAM opryskiwacz 600l lance 15m Pilmet st.b.dobry i talerzówkę Bomet 3m z wałem strunowym stan b.dobryTel. 609078023

ROZRZUTNIK JEDNOOSIOWY CZARNA BIAŁOSTOCKA 1986R; STAN DOBRY; OPRYSKIWACZ Z MIESZALNIKIEM 400L POJ.; ROZBIJAK DO SIANATel. 669919684

KUPIĘ gniotownik z silnikiem elektrycznym lub bez, przyczepę rolniczą, kosiarkę rotacyjną, glebogryzarkę, ciągnik, przyczepkę samochodową i inne różne maszyny rolnicze. Tel. 695314487

SPRZEDAM przyczepę jednoosiową do ciągnika. ŁUKÓWTel. 605286738

SPRZEDAM rozrzutnik jednoosiowy, Władymirec T25, opryskiwacz 400L, kopaczka, glebogryzarka 1,65m, krajzega, młynek do zboża elektryczny.Tel. 509832339

SPRZEDAM taśmociąg do obornika-1000zł oraz siewnik zbożowy 2,5m szer. z grabkami-700zł. Tel. 514969559

OPRYSKIWACZ sadowniczy zawieszany 300l. 800zł. Wóz konny w bardzo dobrym. 1000zł. stanie Gmina Serniki. Tel. 605950240

SPRZEDAM silnik do C-330, silnik Perkins 4, obrotnica do przyczepy nowa, oś z kołami do przyczepy, siłowniki wywrotu, silnik elektryczny 7 kw, śrutownik bijakowy z silnikiem.Tel. 607388176

SPRZEDAM silnik 11 KW na wózku z wyłącznikiem. Pługi 2 grudziądzkie. Brzozowica DużaTel. 502187499

PŁUGI „trójki", brony „trójki" duże sprzedamTel. 723 814 153

BRONY TRÓJKI 650ZŁ; PŁUGI TRÓJKI 800ZŁ; KULTYWATOR; PAJĄK DO SIANA 450 ZŁ; KOMBAJN ZBOŻOWY „SAMPO 500"; WC NA BUDOWĘ UŻYWANE DREWNIANE; PŁUGI DWÓJKI; CIELAKI (JAŁÓWKI)Tel. 502243030

SPRZEDAM sortownik do ziemniaków, siewnik Poznaniak, opryskiwacz, glebogryzarka, talerzówka 16, rozrzutnik obornika, opielacze 3, sadzarka do ziemniaków, przyczepa wywrotka. Likwidacja gospodarstwaTel. 516496134

KUPIĘ TALERZÓWKĘ, glebogryzarkę, kopaczkę,siewnik, agregat, ciągnik z turem, przyczepę, żmijkę do zbożaTel. 783 154 031

CIĄGNIKI SAM na silniku 7 KM - 2500 zł i 15 KM - Podzespoły Star, silnik CH 102, 15 - konny, cena 4500 zł do negocjacji Lubartów, dzwonić po godz. 13Tel. 885 906 421

KUPIĘ WSZYSTKIE CIĄGNIKI, PRASY, ŁADOWARKI, PRZYCZEPY, KOMBAJNY, MASZYNY, CASE, DEUTZ-FAHR, RENAULT, SAME, ZETOR, URSUS, PRONAR, MTZ, T25, SIPMA, KRONE i inne także uszkodzone Tel. Tel. 665 207 084

KUPIĘ C-330. T-25 kombajn Anna lub inne, może być do remontu i bez prawa rejestracji, przyczepę wywrotkę oraz każdy sprzęt rolniczy, rozsiewacz motyl, dobrze zapłacę gotówka od rękiTel. 576 922 246

PŁODY ROLNE

SPRZEDAM zboża na siew jesienny , rok po C.N. pszenica Provison i Gentelman wysokobiałkowa oraz sprzedam pszenżyto Belcanto . SamoklęskiTel. 506196863

SPRZEDAM mąkę pszenną bezglutenową i wysokobiałkową,obie mąki są dobre do gotowania i pieczenia,sprzedam gorczycę z domieszką gryki na poplon.Samoklęski.Tel. 506196863

SPRZEDAM owiesm obsypnik do ziemniaków na 5 radlic i taśmociąg do obornika cena do uzgodnienia okolice Parczewa Tel. 669 768 425

SPRZEDAŻ kapusta głowiasta HURT / DETAL Tel. 500204533

INNE

ZBIERACZ liści zaczepiany do traktorka , kosiarki 2025 wym 170 x 105 x 60 Cena 1000 zł Tel. 791510087

SZUFLO łycha niemiecka od bobcata solidna do wykorzystania TUR maszyna itp. Cena 1000 zł Tel. 791510087

BECZKA stalowa 200 l na paliwo z obręczami do zrzucania stan bdb Cena 160 zł Tel. 791510087

WÓZ żelaźniak plus połowa drugiego komplet do małego remontu. Okazja 520 zł Tel. 791510087

KUPIĘ

KUPIE ziemię orną w gm. Milanów kl 1-4 100tys/he, kl 5-6 80 tys /he. Tel. 512 340 950

ZWIERZĘTA

SPRZEDAM prosięta okolice Międzyrzeca PodlaskiegoTel. 789254754

SPRZEDAM tuczniki oraz rozrzutnik 2-osiowy w dobrym stanie Tel. 886244028

SPRZEDAM źrebaka po ogierze sokólskim do dalszego chowu Tel. 786827190

SPRZEDAM tucznika ekologicznego Tel. 720866265

RZEŹNIA kupi bydło pourazowe do uboju z konieczności. Tel. 511 075 866, 662 396 670

SPRZEDAM gołębie pawiki żółte widyny, krymki i bajkdety Glinny Stok Tel. 733798711

SPRZEDAM daniele do dalszej hodowli lub na ubój. Samce, samice, młodzież do 6 miesięcy, Uścimów Tel. 602 467 753

REKLAMA

REG

eprasa.pl 551b74cf04

Jeden z największych kombajnów w Europie w gospodarstwie Wiesława Gryna w Rogowie

Fot. Fot. Kisiel Agrotech, autoryzowany dealer marki Case IH.

Oficjalne przekazanie maszyny odbyło się już po tegorocznych żniwach. Był szampan, a pod silosami zgromadziła się cała rodzina Wiesława Gryna.

Potwór na gąsienicach

Jego silnik ma 775 koni mechanicznych. Kombajn waży 27 ton, a kiedy jego ogromny zbiornik wypełni się ziarnem, masa maszyny dochodzi do około 40 ton. Jednym przejazdem ścina pas zboża szeroki na 12,5 metra, a w ciągu godziny potrafi zebrać pszenicę nawet z 10 hektarów. Pierwszy w Polsce Case IH AF10 – największy kombajn tej marki oferowany w Europie – trafił do gospodarstwa Wiesława Gryna w Rogowie.

Był szampan, a pod silosami zgromadziła się cała rodzina Wiesława Gryna. Oficjalne przekazanie maszyny odbyło się już po tegorocznych żniwach, ale rolnik wcześniej go przetestował. W tym sezonie maszyna skosiła w Rogowie około 80 hektarów pszenicy i 10 hektarów rzepaku.

– To bardzo duży przeskok technologiczny. Ten kombajn ma o 50 proc. większą wydajność od dotychczasowych dużych kombajnów – mówi Wiesław Gryn.

10 hektarów w godzinę

W gospodarstwie w Rogowie nowy kombajn osiągał przy zbiorze kukurydzy wydajność dochodzącą do 150 ton na godzinę. Przez godzinę zbierał 80-100 ton pszenicy.

– Przy dobrych warunkach maszyna może obrobić około 10 hektarów w ciągu godziny. Oczywiście nie każdego dnia da się pracować z taką samą prędkością – zaznacza.

W rodzinnym gospodarstwie Gryna co roku uprawianych jest około 500 hektarów pszenicy. Nowy kombajn może sobie z nią poradzić nawet w ciągu 7 dni. W tak dużym gospodarstwie szybkość nie jest jednak kwestią bicia rekordów. Chodzi przede wszystkim o zebranie ziarna w najlepszym momencie, czyli jak najszybciej po dojrzeniu. U Wiesława do zebrania jest 8-9 tys. ton zbóż i kukurydzy.

– Pszenica zebrana na początku żniw i na końcu to ogromna różnica. Pierwsze dni są decydujące, potem pojawiają się straty – tłumaczy Gryn. – W przypadku kukurydzy kluczowe jest pierwsze 10 dni od pojawienia się tzw. czarnej plamki na zarodku ziarna, świadczącej o jego dojrzałości. Później rośnie ryzyko strat jakościowych. A dzisiaj zboże musi mieć wysokie parametry, bo inaczej trudno je sprzedać, a jeśli już, to za bardzo lichą cenę – podkreśla.

100 litrów na godzinę

Potężna wydajność oznacza oczywiście także spore zużycie paliwa. AF10 napędza sześciocylindrowy silnik o pojemności 15,9 litra i mocy 775 KM. Według Gryna podczas pracy kombajn spala do 100 litrów oleju napędowego na godzinę. Jednocześnie, w przeliczeniu na hektar, zużywa około 20 proc. mniej paliwa niż starsze kombajny tej samej marki.

Zbiornik paliwa mieści 1500 litrów. Przy takiej pojemności nie ma mowy o tankowaniu na zwykłej stacji benzynowej.

– Musimy mieć własny, wewnętrzny zbiornik z paliwem na podwórzu, własną stację z bardzo wydajną pompą 200 litrów na minutę, żeby zatankować go w miarę szybko. Nieraz paliwo dowozi się bezpośrednio na pole, żeby nie zjeżdżać maszyną. Zjeżdżanie to strata czasu, ale przede wszystkim szkoda cennego paliwa na puste przejazdy – mówi Gryn.

Równie imponujący jest zbiornik na ziarno – ma pojemność 20 tys. litrów i mieści około 15 ton. Sam kombajn waży 27 ton. Z około 13 tonami ziarna na pokładzie robi się z tego mniej więcej 40 ton. Żeby taka masa jak najmniej ugniatała ziemię, przód maszyny porusza się na szerokich i długich gąsienicach, z tyłu zastosowano natomiast duże, szerokie koła. Dla gospodarstwa Gryna ma to szczególne znaczenie, ponieważ od lat na całym areale stosowana jest uprawa bezorkowa.

Trójka z przodu...

Mimo swoich rozmiarów AF10 może poruszać się po drogach. Jak tłumaczy Gryn, mieści się w dopuszczalnych gabarytach pod względem wysokości i szerokości. Największe wrażenie robi dopiero wtedy, gdy do kombajnu podłączony zostanie heder, czyli przyrząd żniwny. Ten używany w Rogowie ma aż 12,5 metra szerokości.

Czy taka maszyna wzbudza sensację w okolicy?

– Dzisiaj już mało co budzi potrafi zaskoczyć – śmieje się Gryn. – Większa sensacja była, gdy w 1981 roku kupiłem nowego Bizona i przyjechałem nim na kołach bezpośrednio z **Płocka**.

Zszokować niejednego mogłaby zapewne cena, skoro dzienne tankowanie pracującej maszyny kosztuje ok. 12 tys. zł. Rolnik poskreśla, że nie może jej zdradzić, bo to tajemnica handlowa. Dowiedzieliśmy się tyle, że „z przodu ma trójkę". A z tyłu? Można się chyba domyśleć...

(ar)

REG

REKLAMA

REKLAMA

eprasa.pl 551b74cf04

Rolnik pyta prawnik odpowiada

Czy można sprzedać gospodarstwo wraz z dzierżawionymi gruntami? Co dzieje się z umowami dzierżawy po zmianie właściciela gospodarstwa?

Nieruchomość objętą dzierżawą można sprzedać (lub w inny sposób zbyć odpłatnie lub nieodpłatnie). Umowa dzierżawy zachowuje wówczas ważność. W przypadku zbycia (w tym sprzedaży) nieruchomości objętej dzierżawą nabywca z mocy prawa wstępuje w stosunek dzierżawny na miejsce zbywcy. Nie są przy tym wymagane zmiany w umowie. Nabywca nieruchomości może wypowiedzieć umowę dzierżawy z zachowaniem ustawowych terminów wypowiedzenia. Uprawnienie takie nie przysługuje jednak nabywcy, jeżeli umowa dzierżawy była zawarta na czas oznaczony z zachowaniem formy pisemnej i z datą pewną, a nieruchomość została wydana dzierżawcy.

Sąsiad prowadzi działalność, która utrudnia mi prowadzenie gospodarstwa. Gdzie mogę interweniować? Co można zrobić w przypadku uciążliwego hałasu, zapachów, pyłu lub innych immisji?

Granice immisji (czyli działań przy wykonywaniu prawa własności, które zakłócają korzystanie z nieruchomości sąsiednich) wyznacza Kodeks cywilny. Zgodnie z art. 144 właściciel nieruchomości powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymywać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych. Chodzi zatem o takie działania, które nie mogą być akceptowane w danych okolicznościach. Mogą one polegać na przykład na wytworzeniu ciepła, dymów, wstrząsów itp. W przypadku stwierdzenia, że takie zachowania mają miejsce właścicielowi nieruchomości przysługuje prawo wystąpienia do sądu z powództwem o zaniechanie naruszeń i przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Co do zasady warto jednak w takiej sytuacji spróbować porozmawiać z sąsiadem lub wezwać go na piśmie do zaprzestania naruszeń. Należy pamiętać, że niektóre zachowania, pomimo że w pewnym stopniu zakłócają korzystanie z nieruchomości sąsiednich, nie uzasadniają wszczęcia takiego postępowania.

Czy rolnik odpowiada za wypadek osoby, która weszła na jego gospodarstwo? Kiedy właściciel gospodarstwa może ponosić odpowiedzialność za bezpieczeństwo innych osób?

Nie da się jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie. Kluczowe znaczenie w takiej sytuacji miałoby ustalenie winy lub innej podstawy odpowiedzialności, związku przyczynowego między zachowaniem rolnika a wypadkiem oraz zachowania poszkodowanego. Jeżeli do wypadku doszło na terenie nieruchomości należącej do rolnika nie podlega on automatycznie i w każdym przypadku odpowiedzialności. Należałoby ustalić między innymi z jakich powodów doszło do takiego wypadku, czy rolnik swoim zawinionym działaniem lub zaniechaniem doprowadził lub przyczynił się do jego powstania, czy miał on obowiązek sprawowania nadzoru nad osobą poszkodowaną lub czy wcześniej ostrzegł osobę przed ewentualnym zagrożeniem. W przypadku wtargnięcia na teren gospodarstwa bez zgody właściciela odpowiedzialność rolnika nie powstaje automatycznie, zwłaszcza jeżeli teren lub znajdujące się na nim niebezpieczne urządzenia zostały prawidłowo zabezpieczone. Jeżeli jednak mimo przewidywalności obecności osób postronnych rolnik nie zachował wymaganej ostrożności, jego odpowiedzialność może zostać stwierdzona. Odpowiedzialność rolnika byłaby szersza w przypadku doznania wypadku przez pracownika zatrudnionego w gospodarstwie, albo ewentualnie gościa przebywającego w agroturystyce prowadzonej przez rolnika. Wówczas rolnik powinien zapewnić takim osobom odpowiednie warunki pracy lub pobytu.

Sąsiad zaorał pół hektara, jak udowodnić granice?

W przypadku sporu o przebieg granicy nieruchomości samo twierdzenie sąsiada, że granica przebiega w określonym miejscu, nie jest wystarczające. W pierwszej kolejności należy sięgnąć do dokumentacji geodezyjnej, w szczególności do ewidencji gruntów i budynków, map oraz dokumentów dotyczących wcześniejszych pomiarów i rozgraniczenia nieruchomości. Istotne mogą być również znaki graniczne znajdujące się w terenie, a także dokumenty własności. W razie wątpliwości przebieg granicy może zostać ustalony w postępowaniu rozgraniczeniowym, prowadzonym przez właściwy organ, z udziałem geodety. Jeżeli sąsiad zaorał część gruntu należącego do właściciela, warto przede wszystkim zabezpieczyć dowody: na przykład wykonać fotografie i nagrania zaoranego obszaru, ustalić położenie istniejących znaków granicznych, zgromadzić dokumentację geodezyjną oraz wskazać świadków dotychczasowego przebiegu granicy. Jeżeli sporu nie można rozstrzygnąć polubownie, właściciel może wystąpić o rozgraniczenie nieruchomości. Przy ustalaniu granicy znaczenie mają przede wszystkim stan prawny nieruchomości, a w określonych sytuacjach także ostatni spokojny stan posiadania oraz inne okoliczności przewidziane w przepisach. Należy zwrócić również uwagę, iż jeżeli na zaoranym gruncie rolnym lub leśnym istniały zasiewy, sadzonki lub trawa to osoba, która dokonała zaorania może podlegać odpowiedzialności karnej. Wówczas o takim działaniu można zawiadomić organy ścigania.

Kupiłem ciągnik, po miesiącu poważna awaria, sprzedawca mówi: reklamacji nie ma. Czy ma rację?

Jeżeli po pewnym czasie od zakupu ciągnika ujawniła się poważna awaria, sprzedawca nie może co do zasady skutecznie odmówić przyjęcia reklamacji twierdząc, że „reklamacji nie ma". Nawet w przypadku sprzedaży między osobami fizycznymi zastosowanie mogą mieć przepisy o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej. Sprzedawca (nawet jeżeli sprzedał ciągnik jako osoba fizyczna, nie prowadząc w tym zakresie działalności) odpowiada za wadę fizyczną, jeżeli rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, w szczególności gdy nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel wynikający z umowy lub jej przeznaczenia. Kupujący może w określonych przypadkach żądać usunięcia wady, wymiany rzeczy, obniżenia ceny, a przy wadzie istotnej również odstąpić od umowy. Co do zasady odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wadę fizyczną trwa dwa lata od wydania rzeczy. W przypadku zawarcia umowy sprzedaży między osobami fizycznymi należy jednak przede wszystkim sprawdzić treść umowy, ponieważ strony mogą rękojmię ograniczyć albo wyłączyć. Wyłączenie rękojmi nie będzie jednak skuteczne, jeżeli sprzedawca podstępnie zataił wadę przed kupującym. Jeżeli w umowie nie wyłączono rękojmi, sam fakt, że awaria ujawniła się dopiero po miesiącu, nie pozbawia kupującego możliwości dochodzenia roszczeń. Natomiast takie ograniczenie albo wyłączenie rękojmi w przypadku kupna rzeczy od przedsiębiorcy zajmującego się tego typu działalnością może nastąpić jedynie w określonych sytuacjach. W przypadku sporu istotne będzie ustalenie, czy przyczyna awarii tkwiła w ciągniku w chwili jego wydania kupującemu oraz czy była to wada, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność. Pomocna może być w szczególności opinia niezależnego rzeczoznawcy lub mechanika, dokumentująca przyczynę i charakter awarii.

ODPOWIEDZI NA PYTANIA
PRZYGOTOWAŁ APLIKANT ADWOKACKI

PAWEŁ RYSZARD PULIK

Swoją drogę zawodową rozpoczął już na początku studiów prawniczych. Po wpisaniu na listę aplikantów adwokackich konsekwentnie rozwija swoje doświadczenie, aktywnie uczestnicząc w ochronie praw i interesów klientów oraz łącząc wiedzę prawniczą z praktycznym spojrzeniem na problemy, z którymi mierzą się oni na co dzień. Poza prawem jego pasją jest fotografia – sztuka dostrzegania szczegółów, perspektywy i historii ukrytych w pozornie zwyczajnych chwilach.

Masz problem prawny związany z prowadzeniem gospodarstwa?

Zadaj pytanie naszemu ekspertowi całkowicie bezpłatnie. Zachęcamy do kontaktu:

biuro@24wspolnota.pl

REKLAMA

NAJTAŃSZY OPAŁ
Brykiet torfowy ekologiczny zamiennik węgla od 1250 zł/t
Brykiet drzewny RUF od 2000 zł/t
Pellet od 2000 zł/t
» DOSTĘPNY CAŁY CZAS «
504 458 111
www.zradzynia.pl
W ofercie folia stretch i bale do budowy domów
Radzyń Podlaski ul. Sitkowskiego 13

ROK ZAŁOŻENIA 1983
STUDNIE
Dąbrówka Stany 74
Mirosław Izdebski
608 046 239 504 320 592
✓ STUDNIE WIERCONE ✓ POMPY CIEPŁA ✓ DESZCZOWNIE ✓ NAWODNIENIA

REG

eprasa.pl 551b74cf04

TERMINARZ ROLNIKA 2026

WNIOSKI, NABORY I DOTACJE

SPRAWDŹ NAJWAŻNIEJSZE TERMINY

Październik–grudzień 2026
Końcówka roku to dla rolników czas nie tylko prac gospodarskich, ale także ważnych terminów związanych z pomocą i inwestycjami. Warto sprawdzić, jakie nabory zaplanowano na ostatnie miesiące 2026 r. i odpowiednio wcześniej przygotować dokumenty.

PAŹDZIERNIK

Jesienią rozpoczynają się nabory dotyczące m.in. inwestycji w odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną oraz poprawę dobrostanu zwierząt.

NAJWAŻNIEJSZE TERMINY:

- **1 października–2 listopada**
  rozwój współpracy w łańcuchu wartości
- **5 października–3 listopada**
  inwestycje w OZE i efektywność energetyczną
- **7 października–6 listopada**
  inwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń
- **22 października–7 grudnia**
  promowanie i marketing żywności z systemów jakości

LISTOPAD

To przede wszystkim miesiąc zamykania części naborów rozpoczętych w październiku. Warto nie czekać ze złożeniem dokumentów do ostatniego dnia i sprawdzić, czy wniosek zawiera wszystkie wymagane załączniki.

TERMINY GRANICZNE:

- **2 listopada**
  rozwój współpracy w łańcuchu wartości
- **3 listopada**
  OZE i efektywność energetyczna
- **6 listopada**
  nwestycje poprawiające dobrostan bydła i świń
- **7 grudnia**
  promowanie i marketing żywności z systemów jakości

GRUDZIEŃ

W grudniu warto przede wszystkim uporządkować dokumentację, sprawdzić status złożonych wniosków i przygotować gospodarstwo do nowego sezonu.

Do 30 grudnia
trwa nabór dotyczący Pomocy Technicznej – Schemat I i II

PRZED ZŁOŻENIEM WNIOSKU

Rolnik powinien sprawdzić aktualne warunki konkretnego naboru, wymagane dokumenty oraz sposób składania wniosku. Terminy i zasady mogą być aktualizowane, dlatego przed wysłaniem dokumentów warto zajrzeć do oficjalnych komunikatów ARiMR.

Warto też przed końcem roku:

- ✓ podsumować koszty gospodarstwa
- ✓ sprawdzić korespondencję dotyczącą wcześniejszych wniosków
- ✓ przygotować plan inwestycji na 2027 r.
- ✓ skontrolować budynki, instalacje i zapasy przed zimą

Źródło informacji: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

REKLAMA

Voltmax energia

NIŻSZE KOSZTY
WIĘKSZE ZYSKI

Optymalizacja kosztów energii dla **gospodarstw rolnych i producentów rolno-spożywczych**

Analiza i optymalizacja

Realne oszczędności dla Twojego **gospodarstwa**

Negocjacje lepszych cen energii

PRZYKŁAD PRAKTYCZNYCH OSZCZĘDNOŚCI
Duże przedsiębiorstwo rolnie – 20 PPE

70,750 zł
rocznych oszczędności

ROLNIKU!
SPRAWDŹ, ILE MOŻESZ ZAOSZCZĘDZIĆ!
Skontaktuj się z nami i otrzymaj
bezpłatną analizę faktur

733 773 610
Zadzwoń - dowiedz się ile możesz zaoszczędzić!

biuro@voltmaxenergia.pl
Napisz do Nas

voltmaxenergia.pl
Dowiedz się więcej

Rozwijamy Twój potencjał

ANALIZA | NEGOCJACJE | OSZCZĘDNOŚCI | ROZWÓJ

REG

eprasa.pl 551b74cf04

REKLAMA

INTEGROWANA PRODUKCJA

Certyfikujesz w 2026 roku integrowaną produkcję roślin?

Jeśli kontrolę masz już za sobą, otrzymałeś certyfikat, a Twoje dane zostały przekazane do ARiMR

gratulujemy!

Dobrze wybrałeś jednostkę certyfikującą.

A jeśli wciąż czekasz...

może czas sprawdzić ofertę jednostki certyfikujacej Ekogwarancja PTRE?

EKO GWARANCJA

Kontrole IPR na sezon 2026 już za nami! Zdecydowana większość producentów, których w 2026 roku objęliśmy kontrolą, pomyślnie przeszła weryfikację i została zatwierdzona w bazie ARiMR przed czasem – jeszcze we wrześniu.

Mamy prostą procedurę zgłoszeniową i narzędzie, które pozwala wygenerować zgłoszenie oraz zaimportować działki.
Cena? Obowiązuje **jedna cena**— niezależnie od tego,
czy zgłaszasz 1, 2 czy 4 gatunki oraz 1, 5 czy 50 ha.

Nie znasz jeszcze wszystkich zasiewów?
Zgłoś teraz te uprawy, które musisz zgłosić przed siewem, aby zachować wymagany termin. Pozostałe gatunki możesz dodać później, np. wiosną — bez dodatkowej opłaty.

Grunt to dobrze wybrać jednostkę certyfikującą!

ekogwarancja.pl

REG

eprasa.pl 551b74cf04